

KOLMAPÄEV, 24. MÄRTS 2010

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

(Istung algas kell 15.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 11. märtsil 2010 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

3. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

4. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

5. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

6. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

7. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)

8. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

9. Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)

10. Tööplaan

Juhataja. – Laiali on jagatud lõplik päevakorra projekt, mille esimeeste konverents koostas kodukorra artikli 137 alusel 11. märtsil 2010.

Kokkuleppel fraktsioonidega panen ette järgmised muudatused.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Tahan juhatajale teatada – olen seda juba kirja teel teinud –, et finantskriisi erikomisjon on ekslikult ja ilma mingi põhjusega jätnud oma koosseisust välja eksperdi ja tunnustatud demograafi professor Bourcier de Carboni, nimetades teda ebasobivaks isikuks.

Minu arvates on tegemist ülimalt tõsise juhtumiga, kus inimene jäetakse ideoloogilistel põhjustel Euroopa Parlamendi komisjoni eksperdi kohalt kõrvale...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Hea kolleeg, see ei ole kodukorda puudutav märkus, mis oleks seotud täiskogu istungiga. Palun tõstatage sellised küsimused parlamendikomisjoni koosolekul, kus saab seda teemat arutada. Täiskogu istungil tuleb kodukorda puudutavates märkustes käsitleda meie tööd täiskogu istungil, mitte tööd parlamendikomisjonides.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Austatud juhataja! 11. märtsi arutelul Arktika poliitika üle lülitas Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni kuuluv istungi juhataja minu mikrofoni välja, kuigi mulle oli jäänud veel veerand eraldatud kõneajast. See on ennekuulmatu.

Austatud juhataja! Saatsin teile juba kirja, kuid ei ole sellele vastust saanud. Tahan teilt küsida, millise kodukorra artikli alusel mikrofoni välja lülitati ja miks oli vaja seda artiklit kohaldada. Ma esitasin õiguspäraseid ja

tõepoolest põhjendatud poliitilisi märkusi, millega Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni kuuluv istungi juhataja ei olnud nõus. Sellepärast lülitati mikrofon välja. Kui Euroopa Parlament tsenseerib poliitilist märkust, ei ole enam tegemist parlamendiga.

Juhataja. – Euroopa Parlamendi asepresident, kes sel ajal istungit juhatas, kohaldas õigesti kodukorra artikli 20 lõikes 2 sätestatud menetlust. Ma vastan teie saadetud kirjale kirjalikult.

Neljapäev

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on palunud lükata järgmisele istungjärgule edasi hääletus esimeeste konverentsi esitatud resolutsiooni ettepaneku üle, milles käsitletakse pooleliolevate institutsioonidevaheliste õigusloomemenetluste üleminekut Lissaboni lepingule. Seega on tegemist hääletuse edasilükkamisega.

József Szájer (PPE). – Lugupeetud juhataja! Palusime ettepaneku hääletuse edasilükkamist Euroopa Parlamendi huvides. Me olime alguses selle päevakorda võtmisega nõus tingimusel, et kõik on korras. Kuid tegemist oli kiirmenetlusega ja me saime vahepeal teada, et kõikide parlamendikomisjonidega ei ole selles küsimuses korralikult nõu peetud. See on küll Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni ettepanek, kuid osa parlamendikomisjone tahab nii olulise ja keerulise teema jaoks rohkem aega, kuigi küsimus on kiireloomuline. Sellest tulenevalt palume antud teema hääletus edasi lükata.

(Parlament nõustus ettepanekuga.)

(Tööplaani kinnitati.)⁽¹⁾

11. Tervitus

Juhataja. – Mul on teile tähtsat teavet. Mul on eriti hea meel tervitada Üleaaafrikalise Parlamendi delegatsiooni, mida juhivad selle asepresident Mary Mugenyi. Nad võtavad meie istungist osa. Tervitagem neid.

(Aplaus)

Ta on Üleaaafrikalise Parlamendi teine asepresident ja Euroopa Parlamendiga suhtlemise delegatsiooni juht. Meie parlamendid teevad tihedat koostööd ja teie tänane siinviibimine rõõmustab meid.

Tahan kasutada võimalust ja tänada teid mulle edastatud kutse eest esineda Üleaaafrikalise Parlamendi istungil, mis toimub kolme nädala pärast. Kahjuks ei ole mul võimalik sellel osaleda, kuid ma saadan teile sel puhul kirja. Olen kindel, et meil tekib võimalus uuesti kohtuda.

Tervitan teid kõiki veel kord.

12. 26. märtsil 2010. aastal toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, mis puudutab nõukogu ja komisjoni avaldust 26. märtsil 2010. aastal toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistamise kohta.

Diego López Garrido, nõukogu esistuja. – (ES) Austatud juhataja! Oleme 2010. aasta esimeste kuude jooksul tunnistanud Euroopa Liidu erakordselt jõulisele arengule keset rängimat majanduskriisi, mida me pole näinud kaheksakümmend aastat. Samal ajal rakendame uut lepingut – Lissaboni lepingut –, mille raames lükkame käima uute institutsioonide tegevuse ja kujundame põhjalikult ümber oma majandussüsteemide korralduse.

Vahel toimub see korratult, sest peame oma teel läbima raskeid katsumusi. Selle näide on praegune Kreeka finantsüsteemi olukord. Kuid Euroopa reageerib sellele olukorrale kõikides valdkondades uute majanduspoliitika vahendite loomisega.

Seetõttu juhtub mõnikord, et puude tagant ei ole metsa näha. Kuid väljatöötamisel on täiesti uus meetod 21. sajandi äärmiselt keerulise majandusolukorra lahendamiseks ja see on Euroopa meetod.

⁽¹⁾ Teised tööplaani muudatused: vt protokoll.

Nii tehti ka siis, kui reageeriti väga tõsisele kriisile ja süstiti kiiresti avaliku sektori vahendeid suurde puudujääki sattunud Euroopa riikide majandusse.

Nii tehti ka siis, kui võeti ette finantssüsteemi järelevalve täielik reformimine, mille me peame Euroopa Parlamendis heaks kiitma.

Nii tehakse ka siis, kui kooskõlastatakse majanduspoliitikat. Komisjon on öelnud, et esitab ettepaneku eelkõige euroala majanduspoliitika kooskõlastamise kohta. Lisaks näeme just Euroopa Liidu väga otsusekindlat ja ühest tegutsemist euroala finantsstabiilsuse toetamiseks. See poliitiline kohustus tugevdada ja hoida euroala finantsstabiilsust võeti 11. veebruaril.

Sellesse kogumisse kuulub kahtlemata veel üks algatus: pühendumine uuele majanduskasvu ja kvaliteetsete töökohtade loomise strateegiale. See on Euroopa Ülemkogu töös sel nädalavahetusel põhiline teema. Tegemist on strateegiaga, mille ütle välja ja mida laiendas Euroopa Komisjon oma 3. märtsi dokumendis ning mida riigipead ja valitsusjuhid hakkavad kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel sisuliselt analüüsima niinimetatud strateegiliste eesmärkide seisukohast. Need on strateegilised eesmärgid, mida Euroopa Komisjon on oma dokumendis nimetanud. Need on näiteks tööhõiveküsimumused, investeeringud teadus- ja arendustegevusse, kliimamuutused ja energia, koolist väljalangemine, haridus üldiselt ja vaesus. Lisaks hakkab Euroopa Ülemkogu lahendama juhtimisküsimumust, mida me peame Lissaboni strateegia üheks puuduseks. Ülemkogu tahab, et see juhtimine oleks seotud tema enda poliitilise juhtiva kohaga ja komisjoni meetmetega järelevalve pidamisel liikmesriikide kohustuste täitmise üle. See hakkaks loomulikult toimuma tihedas koostöös ning Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu institutsioonid tervikuna hakkaksid seda kõike kontrollima.

See on sel nädalavahetusel toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumise põhieesmärk. See hõlmab ka võitlust kliimamuutuste vastu, mis on sama oluline valdkond ja milles EL on jätkuvalt liidrikojal. Euroopa Liit on võitluses kliimamuutuste vastu hoidnud maailmas oma juhtivat kohta. Ta peab seda tegema ja seda juhtivat kohta hoidma. Peale selle on antud arvulisi lubadusi seoses niinimetatud kiire rahastamisega. Lootkem siis, et Euroopa Ülemkogu ütleb selle lubaduse arvudes välja ja kinnitab veel kord, et arengumaid aidatakse kliimamuutuste vastu võitlemisel ka järgmiste aastate jooksul. Arenenud riigid on võtnud kohustuse teha riikidega, mis ei ole veel nii arenenud, igakülgset koostööd, et me oleksime ülimalt tähtsa Cancúni konverentsi ajaks võimalikult heas seisus. Sellel konverentsil peab Euroopa Liit – ma kordan – säilitama oma praeguse juhtiva koha. Ilma selleta ei oleks mingil juhul sõlmitud Kopenhaageni kokkulepet, kuigi see ei ole meie arvates siiski piisav.

Liikmesriigid on veel kord ühehäälselt kinnitanud oma täielikku nõustumist nimetatud eesmärkidega ja nad tahavad Cancúni konverentsil Mehhikos ühemõtteliselt liikuda õiguslikult siduvate kohustuste võtmise poole.

Need on suures plaanis küsimused, millega meie riigipead ja valitsusjuhid tegelema hakkavad. Samuti on võimalik – sõltuvalt sellest, mis toimub just praegu, mil Euroopa institutsioonid püüavad tervikuna selgusele jõuda, kuidas tulla toime niinimetatud Kreeka juhtumiga seotud kriisiga –, et nad käsitlevad Kreeka finantsolukorda ja selle riigi valitsemissektori võla refinantseerimist. Kahtlemata kerkib ka see teema seal esile, sest see on osa poliitilisest kohustusest, mille Euroopa Liit 11. veebruaril riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil endale võttis. See on poliitiline kohustus toetada euroala finantsstabiilsust selles mõttes, et kui finantsstabiilsuse säilitamiseks on vaja võtta konkreetseid meetmeid, siis neid meetmeid võetakse.

See on igal juhul põhimõte, mida Euroopa Ülemkogu kohtumisel sel nädalavahetusel kogu aeg silmas peetakse.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Austatud juhataja! Meie tänane kohtumine – üks päev enne olulist kevadist Euroopa Ülemkogu kohtumist – on tõepoolest väga meeldiv ja õigeaegne võimalus. Meie ees on keerulised ülesanded. Nende ülesannete lahendamiseks on Euroopa Parlamendi tugev ja jõuline toetus väga vajalik. Seda öeldes tahan ma tänada ja kiita Euroopa Parlamenti ELi 2020. aasta strateegiat käsitleva resolutsiooni eest, mis võeti kaks nädalat tagasi fraktsioonide suure toetusega Strasbourgis vastu.

Samuti tahan kasutada võimalust ja tänada nõukogu eesistujariiki Hispaaniat ELi 2020. aasta strateegia toetamise eest. Seda toetust väljendati ministrite nõukogus mitmel moel.

Kuid asun nüüd Euroopa Ülemkogu juurde. Minu arvates tuleb igal Euroopa Ülemkogu kohtumisel teha kaht asja: ülemkogu peab näitama, et ta reageerib hetkevajadustele, ning ta peab töötama Euroopa pikaajalise strateegilise raamistiku ja pikaajaliste strateegiliste eesmärkide kallal.

Kriisiga kaasneb palju pakilisi probleeme terve Euroopa kogukondade, töötajate ja äriühingute jaoks. Ja nagu me teame, on riikide rahandus enneolematult tugeva surve all. Loomulikult peab Euroopa Liit neid küsimusi, sealhulgas finantsstabiilsuse küsimust lahendama. Pöördun selle teema juurde hiljem tagasi.

Euroopa ei tohi teha seda viga, et jätab praegu tegemata töö, millega kaasneks pikaajaline muutus. Seepärast hakkabki Euroopa Ülemkogu tegelema kahe kõige endastmõistetavama pikaajalise ülesandega: meie majanduse tuleviku ja kliimamuutustega.

ELi 2020. aasta strateegiat oleme Euroopa Parlamendis juba arutanud. Teie panus ja pühendumine on meie aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamiseks hädavajalik. Sama kehtib Euroopa Ülemkogu panuse kohta.

Meie püüdluste ulatus tuleb kindlaks määrata eesisevate probleemide järgi. Peame näitama, et meil on tulevikukujutus ja et me tegutseme ühtselt. Lisaks peame suutma seda sõnumit levitada, sest nii tõestame inimestele, et meie tegevus muudab olukorda seal, kus seda on vaja. Just sellepärast on minu arvates väga oluline, et Euroopa Ülemkogu lepiks sel nädalal kokku selgetes eesmärkides.

Komisjoni esitatud eesmärgid on hoolikalt valitud. Nendes käsitletakse vajadust suurendada tööhõivemäära, investeerida rohkem teadustegevusse ja uuendustesse, täita meie 2020. aasta kliima- ja energiaeesmärke, parandada haridustulemusi ja võidelda vaesuse vastu.

Nimetatud viis olulist sihti toovad esile just need eesmärgid, millega inimesed saavad ennast seostada. Need tõendavad, et Euroopa Liit mõjutab reforme valdkondades, mis on igapäevaseks olulised. Samuti peab olema poliitilist tahet raskeid probleeme lahendada.

Loomulikult peab neid eesmärke olema võimalik saavutada. Samuti peaks nende täitmiseks tegema rohkem pingutusi, kui praegu on tehtud. Liikmesriigid peavad tunnistama, et muutusi on vaja. Püüan edastada Euroopa Ülemkogule sõnumi, et Euroopa praegune majandusolukord ja reformimise vajadus on kiireloomulised küsimused, mille lahendamisel on võimalik saavutada Euroopas jätkusuutlikum ja laiahaardelisem majandus ja ühiskond.

Tõeliselt olulised on aga meetmed, mida iga liikmesriik võtab oma majanduskasvu suurendamiseks ja kõigile teada olevate puuduste kõrvaldamiseks. Meil on vaja riiklikke meetmeid, et lahendada riiklikke probleeme vastavalt iga riigi oludele ja austada seejuures subsidiaarsuse põhimõtet. Seda tuleb aga teha ühtses Euroopa raamistikus.

Kui finantskriisist on midagi õppida, siis seda, et me oleme maailmas kõik üksteisest sõltuvad. Niisiis ei saa me nõustuda vastastikuse sõltuvuse põhimõtetega üleilmsel tasandil ja keelduda nendega nõustumast Euroopa tasandil.

See kehtib ka ühise raamistiku kohta, mida toetatakse ja mida tuleks edendada konkreetsete Euroopa Liidu meetmetega, mida meie nimetame oma dokumendis suurprojektideks.

Ettepanekud suurprojektide kohta näitavad, et Euroopa Liidu tasandil tegutsetakse ülimalt olulistest valdkondades, nagu on näiteks digitaalareng, uuendused, tõhus ressursikasutus ja tööstuspoliitika, ning mõnel juhul aitavad need loomulikult saavutada eesmärke ka riiklikul tasandil.

Me pakume välja uutmoodi algust. Tänu Lissaboni lepingule võime püüelda majandustegevuse koordineerimise uue meetodi poole – Euroopa majanduse tugevama juhtimise poole. See meetod tagab vabaduse, mis on vajalik eesmärkide täitmiseks riiklikul tasandil, kuid see toob endaga kaasa jõulise Euroopa mõõtme ja selle abil saab kasutada kõiki Euroopa tasandi vahendeid, et majandustegevus taas käivitada. Selle meetodi heakskiitmine on Euroopa Ülemkogu jaoks tõeline proovikivi.

Euroopa Ülemkogu mitteametliku kohtumise tulemused annavad mulle julgust. Loodetavasti on Euroopa liidrid kohal ja ütlevad „jah”, kui nendele ülesannetele on vaja ühiselt vastata.

Tean, et kliimamuutuste vallas jagab Euroopa Parlament minu veendumust, et kliimamuutused ei ole teema, mida võiks edasi lükata. Peame seda tähtsa teemana päevakorral hoidma.

Euroopa Liit on olnud ja on veel praegugi esirinnas. Vaid meie oleme võtnud heitkoguste vähendamise kohustused, mille täitmiseks on vahendid selgelt olemas. Meie anname arengumaadele kliimaprobleemide lahendamiseks kõige rohkem abi. Nii et liikugem Kopenhaageniga seotud eneseanalüüsi juurest edasi ja võtkem taas ohjad enda kätte.

Meil on vaja selget, ühtset ja eesmärgikindlat seisukohta. Just seepärast on komisjon esitanud teatise, milles on sätestatud rahvusvaheliste läbirääkimiste elavdamiseks vajalikud sammud. Samal ajal on volinik Hedegaard alustanud nõupidamisi meie põhiliste partneritega.

Niisiis peaksime tõsiselt pingutama, et Cancúnis kaugemale jõuda – peame tuginema Kopenhaageni kokkuleppe sisule. Peaksime tähtsa kohal hoidma ka Kyotot, kuid peame välja ütlema, et seda saab hinnata üksnes üleilmse kokkuleppe taustal, mitte enne. Peaksime parandama teavitustegevust ja looma usaldust eelkõige arengumaades. Seepärast on kiire rahastamisega seotud kohustuste täitmine nii oluline.

Loomulikult kohaldame samal ajal edasi oma 20-20-20 paketti, näidates eelkõige selle kooskõla ELi 2020. aasta strateegias sätestatud majanduse ajakohastamise ja reformimise tööga.

Need kaks valdkonda näitavad ilmekalt, et eurooplased ootavad Euroopa Liidu poliitiliselt juhtkonnalt tegutsemist. Olen veendunud, et kui me tahame olla julged, siis suudame näidata Euroopat otsustava mõjutajana oma kodanike ilusa tuleviku rajamisel.

Samas vaimus esitan ma Euroopa Ülemkogule mõned olulised eesmärgid G 20 tippkohtumiseks, mis toimub juunikuus Kanadas. Tegelikult ei tohiks me hetkekski unustada, et kuigi mõned neist teemadest on seotud Euroopaga, tuleks neid käsitleda ka üleilmsel tasandil.

Finantsstabiilsust ning majandus- ja finantsolukorda Kreekas ei ole Euroopa Ülemkogu kohtumise ametlikku päevakorda lisatud. Kuid ausalt öeldes ei ole minu arvates võimalik, et riigipead ja valitsusjuhid, eelkõige need, kes tulevad euroalalt, seda teemat ei puuduta. Lubage mul seepärast esitada selle kohta meie seisukoht.

Kreeka tegeleb praegu valitsemissektori eelarve liiga suure puudujäägi probleemi lahendamiseга. Puudujäägi jõuline vähendamine on ülimalt tähtis ja Kreeka on selleks meetmeid võtnud. Täpsemalt võtab Kreeka meetmeid, mis vähendavad puudujääki sel aastal 4% võrra SKPst. Selline eelarvega seotud pingutus on kooskõlas komisjoni ja nõukogu soovitatud tegevussuunaga, nagu nõukogu 16. märtsil kinnitas. Loomulikult peab Kreeka jätkama eelarvega seotud pingutusi, sest see on ainuke viis tagada laenude finantseerimise kulu järjepidev vähendamine.

Vastuseks Kreeka majandus- ja finantsolukorrale teatati 11. veebruaril toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel, et euroala liikmesriigid tegutsevad vajaduse korral otsusekindlalt ja kooskõlastatult, et kaitsta kogu euroala finantsstabiilsust.

Komisjon usub, et nüüd on õige aeg luua euroalal kooskõlastatud tegevuse vahend, mida saaks vajaduse korral kasutada Kreekale abi andmiseks. Peaks olema selge, et sellise vahendi loomine ei tähenda selle automaatset kasutuselevõtmist. Selle vahendi loomine on vastutustunde ja solidaarsuse küsimus.

Solidaarsus on kahepoolne. Kreeka teeb praegu majanduslikke jõupingutusi ja kui me neid toetame, ei abista me ainult Kreekat, vaid aitame kaasa terve euroala stabiilsusele. Kooskõlastatud tegevuse raamistikku tuleks vaadelda turvavõrguna, mida kasutatakse vaid siis, kui kõik teised kriisist hoidumise vahendid on juba kasutusele võetud, sealhulgas on ennekõike kasutusele võetud riikliku tasandi poliitilised meetmed.

Lisaks tehnilistele tahkudele peab iga võimalik lahendus tugevdama ja suurendama euroala ja selle juhtimise kooskõla ja ühtsust. Maailma majandus vajab stabiilsust. Euroala on üks stabiilsuse tugisammas ja on oluline, et selle stabiilsuse tagamise suutlikkust jätkuvalt parandataks. Võib juhtuda, et me peame mõnes küsimuses abiks võtma valitsustevahelised vahendid, kuid need peavad olema kaasatud ühtsesse Euroopa raamistikku.

Olen täiesti veendunud, et reageerimine erilistele katsumustele paneb proovile ka Euroopa juhid ja nende pühendumise Euroopa Liidule ja rahaliidule. Kaalul on oluline finantsstabiilsuse põhimõte, mis on euro suhtes keske tähtsusega. Euro on seni üks tähtsamaid Euroopa projekti ja Euroopa ülesehitamise tulemusi.

Ma loodan, et see probleem lahendatakse vastutustundeliselt ja solidaarselt. See on Euroopa viis asjadega tegelda.

(Aplaus)

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja ja komisjoni president, kallid kolleegid! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon ootab, et Euroopa Ülemkogu kinnitaks veel kord ühemõtteliselt Euroopa solidaarsust, kuid kohustaks samal ajal igäüht kandma oma vastutust.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon ootab ka, et riigipead ja valitsusjuhid määraksid kindlaks oma tegevuskava, mille eesmärk on tuua Euroopa kriisist välja. Millises ulatuses tahavad nad teha koostööd ja millised on piirid, mida nad ületada ei soovi? Kas nad usuvad, et majanduskasvu ja tööhõive elavdamine sõltub tõeliselt ühisest tegevusest, millesse kaasatakse vajalikud vahendid, või kas nad eelistavad tegutseda uuenduste, hariduse, koolituse, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamise vallas ning töötuse ja vaesuse vastases võitluses omapead, mille tagajärjed on hästi teada?

Meenutan teile, et kõik liikmesriigid leppisid 2000. aastal kokku Lissaboni strateegia eelisvaldkondades. Kuid kuna nad ei olnud hankinud endale vajalikke vahendeid ega suhtunud eesmärkidesse tõsiselt, oleme nüüd mitu aastat maha jäänud, ning kõik, millest me rääkisime, on tõeks saanud, kuid väljaspool Euroopat.

Seega soovib minu fraktsioon, et Euroopa Ülemkogu läheks sõnade juurest tegude juurde ja kaaluks põhjalikult meie ühiseid majanduslikke eesmarke komisjoni 2020. aasta strateegiat käsitlevate ettepanekute alusel, mille muudetud versiooni esitab Euroopa Parlament juunis.

Tulen tagasi solidaarsuse juurde, millest on nüüd mõne nädala jooksul palju räägitud ja mis on tegelikult ülim eesmärk Euroopa integratsioonis, alates ühtse turu loomisest ja eurost ning lõpetades ühise kaitsepoliitikaga. Solidaarsust on üles näidatud finantskriisi algusest saadik ja me ei tohi alt vedada ka oma Kreeka sõpru ega ükskõik millist teist ELi riiki, mis satub samasugustesse raskustesse.

On hädavajalik, et sel nädalal leitaks kriisile Euroopa lahendus, ning see peab olema ühendusel põhinev lahendus – ma kordan, ühendusel põhinev lahendus –, mida tuleb kavandada kooskõlas Euroopa eeskirjadega ja Euroopa rahalise abi mehhanismide raamistikuga. Soovi korral võime lisada sellesse raamistikku ka Rahvusvahelise Valuutafondi, kuid seda tuleb kindlasti teha Euroopa eeskirjade kohaselt. Euroopa Liidu ja Euroopa rahasüsteemi stabiilsuse tagamine on kõigi huvides.

Lugupeetud kolleegid! Euroopa tähendab ühest küljest solidaarsust ja teisest küljest vastutust. Iga liikmesriik kannab vastutust selle eest, et tagada nõuetekohane ja usaldusväärne riigi rahandus. Samuti lasub see vastutus ajutiste makseprobleemide käes vaevlevate liikmesriikide kodanikel, kes peavad tooma ohvreid, osalema ühistes jõupingutustes, et saada riigi rahandus uuesti järje peale, ning nõustuma ükskõik kui ränkade reformidega, mis on selle saavutamiseks vajalikud.

Teisisõnu, jah, Euroopa peab näitama üles solidaarsust Kreekaga. Ta peab hoolitsema selle eest, et Kreeka saaks sellest keerulisest ajast üle. Kuid ka Kreeka peab viima läbi sisereformid, mis on lühikeses ja keskpikas plaanis ning solidaarsuse tagamiseks vajalikud. Tegelikult tutvustas ta neid eile Euroopa Parlamendile. Nüüd peab Kreeka need vaid ellu viima.

Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kriis sunnib meid muudatusi tegema. Esimene muudatus puudutab komisjoni, mida ma kutsun üles kandma täielikult, ja mis peamine, autoriteetselt oma lepingute täitmise järelevalvaja rolli. Stabiilsuse ja kasvu pakti kriteeriume tuleb kohaldada ning komisjon peab selle eest hoolt kandma. Euroopa Parlament toetab teda selle raske ülesande täitmisel.

Teine muudatus puudutab riigi rahanduse juhtimist. Kasvuperioodil arvab igaüks, et tal on õigus viia ellu oma eelarve-, maksu- ja sotsiaalpoliitikat, muretsmata seejuures eriti teiste pärast. Aga kriisi ajal nõuavad need, kes on kõige rohkem kulutanud, solidaarsust nendelt, kes on olnud, ütleme, arukamad.

Kas nii saab jätkata? Arvan, et mitte. Liikmesriikidel on aeg kooskõlastada oma eelarve-, maksu- ja sotsiaalpoliitikat tõhusamalt. Ärgem kartkem välja öelda, et me tahame Euroopa tugevamat juhtimist. Selline kooskõlastamine muudab solidaarsusele tuginevate põhimõtete rakendamise lihtsamaks, õiglasemaks ja loomulikumaks.

Lugupeetud nõukogu eesistuja, ma kutsun teid üles näitama selles vallas algatusvõimet. Nagu teate, on mul mõningaid kogemusi. Just kriisi ajal tuleb masinavärgile uut hoogu anda. Mis puudutab meie kodanikke ja valitsevat olukorda, siis me oleme keset tõelist kriisi ja meil on vaja poliitilist julgust.

(Aplaus)

Martin Schulz, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud juhataja! Euroopa tippkohtumisel tuleb tegelda Kreekas valitseva kriisiga ja seda seal ka tehakse. See on selge. Ajalehe International Herald Tribune juhtkirjas on täna üks väga huvitav lause: „Kreeka on lubanud oma kodutöö ära teha ja oma eelarve tasakaalu viia.” Euroalasse kuuluvad liikmesriigid on seadnud solidaarsuse tingimuseks selle, et Kreeka peab täitma nende nõudmised.

Kreeka on oma osa teinud, kirjutab ajaleht International Herald Tribune. Seda ei ole teinud aga euroala liikmesriigid, eriti Saksamaa Liitvabariik, kes keeldub oma lubadust täitmast. Seda esiteks.

(Aplaus)

Komisjoni president on täiesti õigustatult rääkinud turvavõrgust. Tegemist ei ole Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia või mõne muu riigi maksumaksjate raha ülekandmisega Kreeka kassasse. See ei ole eesmärk. Tegemist on võimaluse andmisega Kreekale, et ta saaks laenata raha rahvusvahelistelt turgudelt samade intressimääradega nagu teised riigid. Tavaliselt on intressimäärad 2,5–3%. Spekulatsioonide tõttu, mille põhjustas see, et ei näidatud üles solidaarsust Kreekaga, maksab see riik intressi 6%. Lihtsalt öeldes täidavad Kreeka püüdlused oma eelarvet tasakaalustada rahvusvahelistel finantsturgudel tegutsevate spekulantide taskuid.

(Aplaus)

See on sealsete inimeste röövimine. See on mõtlematu, sest kui sellest luuakse pretsedent – kui solidaarsuse näitamata jätmine annab võimaluse spekulatsioonidele euroala riigiga, mille puudujääk on nii suur, et lõpuks kaob ka sisemine solidaarsus ning Rahvusvaheline Valuutafond peab sekkuma –, siis on Kreeka vaid eelmäng. Spekulandid pööravad siis oma pilgud ka Itaalia, Ühendkuningriigi ja Hispaania poole. Kui me ei taha, et see hakkaks kulutulena levima, peame näitama kohe oma solidaarsust Kreekaga.

Solidaarsus Kreekaga on seega majanduslikult mõistlik – see on sõnum, mille peame arusaadavaks tegema eelkõige Saksamaa liidukantslerile. Asi ei ole ainult abi andmises.

(Aplaus)

Seetõttu ei saa me vabastada Barrosot sellest kohustusest ja öelda, et asja peaks nüüd korda ajama Rahvusvaheline Valuutafond. Komisjon peab tegema ettepanekuid, kuidas saavutada euroalal mõõdukas stabiilsus. Komisjon on teinud häid ettepanekuid ja minu arvates peaks ülemkogu nendega nõustuma. Need ei hõlma Rahvusvahelise Valuutafondi poole pöördumist. Miks? Sest meil on võimalik lahendada see probleem ise euroala sees.

Peale selle olen üllatunud, et Angela Merkel toob mängu Rahvusvahelise Valuutafondi. Saksamaa keskpank, mis on Saksamaa konservatiivide jaoks sama tähtis paik kui Vatikan katoliiklaste jaoks, kirjutas oma märtsikuu ülevaates järgmist: „Siiski ei ole Rahvusvahelise Valuutafondi finantsabi, mida ta eraldab struktuursete probleemide lahendamiseks, näiteks eelarvepuudujäägi otserahastamiseks või panga rekapitaliseerimise rahastamiseks, kooskõlas tema finantsvolitustega.” See on tsitaat Saksamaa keskpanga ülevaatest. Vastupidi rahandusministri avaldustele ütleb Saksamaa liidukantsler, et probleemi peab lahendama Rahvusvaheline Valuutafond. See ei ole õige tee.

Meil on tarvis edastada rahvusvahelistele turgudele sõnum: spekulatsioonid nii palju, kui tahate, kuid euroala te lõhestada ei suuda. Sellised spekulatsioonid ei lakka enne, kui see sõnum on edastatud. Et oleks selge, millistest spekulatsioonidest me räägime, peame veel korra juhtima tähelepanu krediidiriski vahetustehingutele. See pole midagi muud kui mäng: mina kindlustan end selle vastu, et mu naabri maja põleb maha. Kui mu naabri maja peaks maha põlema, saan mina kindlustushüvitise. Kui ma peaksin sellise kindlustuse sõlmima, oleksin üsna huvitatud sellest, et see maja maha põleks.

Euroopa Liidus ei saa rakendada Floriani põhimõtet – püha Florian, säästa minu maja, las teiste omad põlevad. Niisiis aitab solidaarsus Kreekaga stabiliseerida eurot euroalal. Lõppude lõpuks peate te ise otsustama, kas te tahate Euroopa solidaarsust või tahate olla tugitoolipoliitikud. Ma ei taha järgnevat oma sõnade pähe esitada, kuid palun teil kõigil kuulata tähelepanelikult ajalehe Financial Times Deutschland ajakirjaniku Wolfgang Münchau – tegemist ei ole sotsiaaldemokraatliku ajalehega ja see mees ei ole sotsiaaldemokraat – sõnu: „Olukorras, kus Euroopa vajadused vastanduvad Saksamaa populismile, tuleks eelistada Euroopa vajadusi.”

(Aplaus)

Guy Verhofstadt, fraktsiooni ALDE nimel. – (FR) Austatud juhataja! Usutavasti võime me kõik – Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon, rohelised, sotsiaaldemokraadid, liberaalid ja kõik teised fraktsioonid, välja arvatud euroskeptikud, kellel on ehk isegi hea meel selle üle, mis Euroopas praegu toimub – järeldada, et Euroopa Ülemkogu on vaja suuremat selgust.

Sõnasõda küsimuse pärast, mida tuleks teha Kreeka ja euroala aitamiseks, on nüüdseks väljaspool Euroopa institutsioone kestnud nädalaid. Me ei ole kunagi midagi sellist näinud: otsuste vastuvõtmise asemel on mitu nädalat tülitsetud meetmete üle, mida tuleks võtta, ja öeldud igasuguseid asju.

Ma lähen veelgi kaugemale, juhataja. Mulle tundub, et nelja päeva jooksul on teatud nõukogu liikmed teinud Euroopa projektile rohkem kahju kui kõik euroskeptikud nelja aasta jooksul kokku. Selline on minu arvamus täna.

(Aplaus)

Ainuke võimalus seda muuta ja peatada on teha komisjoni ettepaneku alusel kindel otsus. Mul on hea meel härra Barroso tänase teate üle, et ta pakub ülemkogule lahenduse välja. See lahendus – ma kordan seda, mida ütles Joseph Daul – peab olema Euroopa lahendus ja ühendusel põhinev lahendus. See lahendus ei saa olla nõudmine, millest on nüüdseks mitu kuud räägitud – võtame maksumaksjate taskust raha ja anname selle Kreekale. See ei ole lahendus. Meil on vaja hoopis Euroopa vahendit, mis võimaldab Kreeka riigi võlakirjade intressimäära alandada. Parim viis selleks on emiteerida riigivõlakirju Euroopa tasandil, sest Euroopa on likviidne ja usaldusväärne, mitte emiteerida neid vaid ühes riigis – Kreekas.

Intressimäära puhul on olulised kaks asja: likviidsus ja usaldusväarsus. Euroopal on olemas vajalik usaldusväarsus ja likviidsus ning sellest tulenevalt on võimalik alandada Kreeka intressimäärasid ilma, et ükski euro läheks Kreekale maksumaksjate taskust. Austatud juhataja, see on hädavajalik, sest praegu on intressimäärade vahe – Saksamaa praeguse 3,05% intressimäära ja Kreeka 6,5% intressimäära vahe – 350 baaspunkti. Ainuke viis selle probleemi lahendamiseks on astuda tõepoolest vajalikke samme, et võtta kasutusele Euroopa vahend.

Selle nõudmise teine põhjendus on see, et Kreeka jõupingutused – need, mida ta peab tegema või on kohustatud tegema – peavad täitma oma otstarvet. Sest kui Euroopa lahendust ei valita ja kui intressimäärasid ei saa alandada, lähevad kõik kreeklaste jõupingutuste tulemused lõpuks kapitaliturgudele. See juhtub siis, kui ülemkogu kohtumise ajal ei võeta vastu kindlat otsust. Kreeklastel pingutavad ja säästavad raha, aga kes sellest kasu saab? Spekulandid, kapitaliturud ja teised sellised, sest neil on palju kõrgemad intressimäärad.

(Aplaus)

Niisiis peab Euroopa sekkuma. Euroopa peab sekkuma, tagamaks, et Kreeka konsolideerimismeetmed tasuvad ennast ära. Need on vajalikud, kuid need peavad ennast ka ära tasuma. Seepärast toetame meie ja seepärast peaks kogu Euroopa Parlament toetama ettepanekut, mille komisjon esitab, ning me peame lootma, et nõukogu liikmed on vakka ja kiidavad selle heaks. Seda tuleb loota.

Rebecca Harms, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Austatud juhataja! Tahan teile korra taas meenutada, kui kiiresti – mõnikord lausa üleöö – otsustasime me aidata Euroopa panku, kui nad olid hädas.

Kuid tingimuste üle, mille alusel seda abi anda, arutleme alles praegu. Me ei ole ikka veel selgeks teinud tagasimaksetingimusi ega kohustusi ning me ei ole sätestanud, kuidas pankade üle hakatakse järelevalvet pidama. Selle taustal pean ma esile tooma ka asjaolu, et Kreeka kriis – euro kriis – on tegelikult Euroopa kriis ning et nädalaid ja kuid on eurooplased asja arutanud, suutmata end vajalike otsuste tegemiseks kokku võtta. Minu arvates on see lihtsalt häbiväärne. Saksamaad esindava parlamendiliikmena – kuulake, härra Langen – on mul oma riigi valitsuse pärast häbi.

Täna loeme, et Brüsselis toimub erikohtumine, kus võetakse Kreeka kohta vastu otsuseid proua Merkeli tahte järgi – selle järgi, mida tema tahab ja mis võimaldab tal võitjana Brüsselist Berliini naasta –, ilma et teistega üldse rahuldavatest lahendustest räägitaks. Ma leian, et see on inetu. See tähendab, et kõmulehed ja tugitoolipoliitikud on võitnud ning minu arvates peame me – ka teie, härra Langen, oma Saksamaa delegatsioonis – põhjalikult kaaluma, kas Euroopa Liidu solidaarsusega seotud küsimus „olla või mitte olla” peaks ikka sõltuma nende arvamusküsitluste tulemustest, mida teeb oma valimisedu väljavaadete kohta Saksamaa Liitvabariigi praegu see Saksamaa erakond, mille liige Saksamaa liidukantsler on.

Minu arvates on sellel liiga tugev populismi maik juures ning on vastuvõetamatu, et siiani pole selge, kas riigipead ja valitsusjuhid lepivad neljapäeval ja reedel toimival Euroopa Ülemkogu korralisel kohtumisel kokku selles, kuidas tuleks euroalal Kreeka kriisiga tegelda.

(Aplaus)

Olen Saksamaal toimunud arutelusid hoolikalt jälginud ja eelmisel nädalal käisin ka Kreekas. Soovin veel korra oma riigi, Kreeka ja ELi kodanikele selgitada, et käes on aeg olla solidaarne, kuid et edaspidi saab Kreeka laenu soodsatel tingimustel üksnes siis, kui ta ka omalt poolt midagi teeb. Kreekas veedetud päevad tõendasid mulle, et kreeklastel on nüüd võimalus luua parem riik. Kreeka peab kasutama kriisi selleks, et viia ellu tõelisi reforme. Me ei osuta kellelegi teeneid, kui näitame praegu üles solidaarsust, kuid ei nõua Papandreoult seda,

et ta viiks läbi veelgi põhjalikumaid reforme kui need, millest on siiani teatatud. Nagu ma ütlesin, väärivad kreeklased palju enam.

Kuna ma leian, et see populism on Saksamaal nii valitsev ja kuna see on minu arvates väga ohtlik, soovin ma selle üle veel ühest vaatenurgast arutleda: meie meelest saab euro – ühisraha – jätkuva pikaajalise püsijäämise tagada vaid siis, kui eurooplased võtavad end kokku ja lõimivad oma majanduspoliitika. Vastasel korral põhjustab konkurents nende küsitavate, niinimetatud tugevate huvide pärast meile alati selliseid raskusi, mille käes me praegu vaevleme. Siis on meil vaja palju ära teha ja jällegi pöörduvad asjad halvemuse poole, härra Langen. Me peame veel selgitama oma kodanikele lõimumise vajalikkust.

Me oleme teinud sellest väga suure numbri, nagu arutleksime põhiseaduse üle. Meil on hea meel, et Lissaboni leping on lõpuks ometi jõustunud, kuid olles silmitsi esimese katsumusega pärast Lissaboni lepingut, laseme võidutseda kõmuajakirjandusel ja tugitoolipoliitikal. Kantsler Merkelile tuleks anda head nõu – seda peate tegema ka teie, kaasmaalased Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist – panna pidurid peale. Nüüdsest tuleb arutleda majanduspoliitika lõimimise vajalikkuse üle. Me peame juhinduma läbipaistvusest, mõistuspärasusest ja argumentidest, mida suudame oma kodanikele esitada. Me ei tohi juhinduda kõmuajakirjandusest, näiteks BILD-Zeitungist. Vastasel korral naaseb Angela Merkel Brüsselist peagi kaotusega, nagu kirjutas täna härra Münchau. Siis kirjutab BILD-Zeitung, et euro tuleb kaotada ja Saksa mark uuesti kasutusele võtta. Mida me siis teeme?

Kuid praegu ei ole veel liiga hilja. Saksamaa seisukoht on otsustav. Loodan, et härra Sarkozy ei anna alla ja on mõistlikum kui proua Merkel.

Michał Tomasz Kamiński, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Lugupeetud juhataja! Me ei räägi täna siin istungisaalis Kreekast ilmaasjata, ehkki kahjuks pole Kreeka küsimust kohtumise päevakorras. Mina tahan siin Kreeka valitsust kiita. Sellel valitsusel tuleb praegu seista vastamisi tänavarahutustega. Võimalik, et meeleavaldused on põhjustanud valitsuse enda sotsialistlik valijaskond, kuid tegemist on valitsusega, kes võtab ratsionaalse majanduse ja Euroopa solidaarsuse nimel vastu karme otsuseid ega paindu populismi ees. Pean kahetsusega ütleva, et mitte kõik Euroopa liidrid ei ole praegu suutnud jääda sellise populismi ees paindumatuks.

Tundub, et Kreeka vajab meie solidaarsust, sest Euroopa on rajatud solidaarsuse põhimõttele. Kuid loomulikult ei saa me lubada ühelegi poliitikule üheski riigis seda, et ta suhtuks majanduspoliitikasse kui ostlemisse krediitkaardiga, millel ei ole limiiti, sest siis läheb nii, nagu on läinud Kreekas. Tulevikus peame liikmesriikidele kehtestama kindlad tingimused, et nad järgiksid ratsionaalset majanduspoliitikat, sest poliitika, mis ei põhine ratsionaalsetel alustel, viib meid sellise olukorran, nagu praegu valitseb.

Kahjuks olen sunnitud ütleva, et oleme praegu silmitsi ka probleemiga, mida esineb Euroopas väga sageli, nimelt sellega, et ideoloogia ja poliitika on olulisemad kui majandus. Kahjuks just nii see lähebki – nägime seda juba siis, kui euro kasutusele võeti. Me saame nüüd öelda, et Kreeka võttis euro tõenäoliselt liiga vara kasutusele, aga kuna poliitika seati majandusest ettepoole, siis olemegi praeguses kriisis. Tahan öelda, et loodetavasti saab Euroopa Komisjonist Barroso juhtimisel Euroopa solidaarsuse ja Euroopa majandusliku mõistlikkuse järelevalvaja, sest meil on seda mõistlikkust ja solidaarsust vaja.

Samuti tahan märkida, et praegusele kriisile reageerides ei tohiks me otsida vahendeid, mis muudavad olukorra vaid halvemaks. Minu arvates ei aita jõulisem bürokraatia, lõimumine ja reguleerimine Euroopas kaasa konkurentsivõime tugevdamisele, mis on ja peaks olema meie peamine eesmärk. Me ei tohiks tugineda sellele, et ametnikud otsustavad, kuidas muuta meie maailmajagu paremaks. Selle asemel võiks lasta seda teha vabal majandusel. Samuti peaksime austama majandus- ja sotsiaalpoliitika iseärasusi, mis eristavad Euroopa riike ja mis tulenevad nende erinevast ajaloost, kultuurist ja muudest teguritest. Me saame ja peame nõudma Euroopa solidaarsust Kreeka suhtes ja loodetavasti kuulen ma siin istungisaalis kiidusõnu Kreeka valitsuse kohta.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austatud juhataja! On harv nähtus, et mina nõustun Euroopa Parlamendi presidendi ja komisjoni presidendiga. Kuid kui nad mõlemad nõuavad solidaarsust Kreekaga ja hoiatavad taasriigistamise eest, siis saan ma nendega vaid nõustuda, sest nende sõnad on õiged. Peale selle kuulsime hiljuti Strasbourgis, kuidas härra Barroso mõtiskles, et finantsturgudel tuleks kõige halvemad spekulatsioonid äkki üldse ära keelata. Üha suurenevast sotsiaalsest lõhest Euroopa Liidus ja liikmesriikides ei saa enam keegi mööda vaadata, kuid sellega seotud kiireloomulised küsimused ei ole riigipeade esimesel tippkohtumisel pärast Lissaboni lepingu jõustumist päevakorral.

Arutelu ELi 2020. aasta majandusstrateegia üle loomulikult juba on päevakorral. Nagu teate, ei ole minu fraktsioon selle komisjoni koostatud strateegiaga eriti rahul, sest see põhineb konkurentsiga seotud

läbikukkunud ideoloogial, mis põhjustas kriisi. Me tahame Euroopale strateegiat, milles seatakse sotsiaalsed ja ökoloogilised vajadused konkurentsialastest huvidest ettepoole. ELi 2020. aasta strateegia jääb sellest veel väga kaugele. Kuid see on juba liig, kui mõni Saksamaa Liitvabariigi valitsuse liige tuleb ja räägib vastu mõnele ELi 2020. aasta strateegia siduval eesmärgile, mis puudutab näiteks tööhõivemäära, teadus- ja haridustegevust ning vaesuse vastu võitlemist – ning seda tehakse vaesuse vastu võitlemise Euroopa aastal! Loodetavasti ei hakka selline suhtumine valitsusjuhtide hulgas levima.

Niki Tzavela, fraktsiooni EFD nimel. – (EL) Lugupeetud juhataja! Minu kodumaal Kreekal on Californiaga palju ühist. Meil on suurepärane kliima, meie maa on meie vara, meie metsades on olnud põlengud, nagu on juhtunud ka Californias, nemad on korraldanud olümpiamänge nagu ka meie ning me oleme sattunud samade probleemide küüsi nagu California.

Huvitav, kas USA keskvalitsus oleks jätnud California spekulantide meelevalla, kui sellel oleks olnud laenu saamisega probleeme...

(Kõnelejat katkestati vahelehiüidega.)

– See on majandus – jah, on küll. Ma saan sellest aru. Just sellepärast ma seda rääkisingi.

– (EL) ...või oleks USA keskvalitsus selle probleemi lahendanud? Kas meil Euroopa Liidus on keskvalitsus või ei ole? Kas me saame olla kindlad, et Kreeka, mis moodustab Euroopa majandusest 2%, on põhjustanud nii tohutu probleemi euroga? Kas ta on hävitanud euroga kaasneva ühtekuuluvuse ja kas ta ohustab Euroopa Liidu ühtsust?

Selle taustal on selge, et Euroopa ühisraha tugevus on proovile pandud, ja mis veelgi olulisem, proovile on pandud Euroopa Liidu juhtide kavatsus seda kaitsta. Kui me vaatame ajas tagasi, siis näeme, mida me oleme saavutanud (30 aastat tagasi olin tööministeeriumis algaja töötaja ja sain väljaõppe siin, Brüsselis, Euroopa ühtsel turul). Oleme saavutanud Euroopa ühtse turu. Oleme saavutanud euro. Minu arvates ei ole me midagi muud ühist saavutanud. Seepärast näete te mind ka euroskeptikute leiris.

Loodetavasti tõestame homme, et me oleme tõepoolest saavutanud harmoonia ja midagi ühist.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Kõik, kes on saanud sõna enne mind, on maininud Kreeka kriisi lahendamist. Samas ei ole seda lisatud isegi tippkohtumise päevakorda, härra Barroso. Kas teile ei tundu, et see on vastuoluline või silmakirjalik? Seda ei ole ju ametlikus päevakorras. Muidugi ei ole Kreeka ainuke, kes on 2008.–2009. aastal raskesse olukorda sattunud. Ungari riik oli pankroti äärel, osaliselt valitsuse suurte eksimuste tõttu. Riik võttis vastu Rahvusvahelise Valuutafondi laenu. Sellel sammul on elanikkonna jaoks ülimalt tõsised tagajärjed. Me peame mõtlema selle peale, millised on finantskriisi õppetunnid. Kas see, et kõik asjad on omavahel seotud? Ei. Tõelise õppetunni sõnastas peaminister Papandreou, kes ütles, et viimase kahekümne aasta jooksul langes Berliini müür ja langes Wall Street. Langes Wall Streeti müür. Jah, see üleilmne finantssüsteem, mis oli majandusest eraldunud, on peamine põhjus, miks riigid sellisesse olukorda on sattunud.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE). – (ES) Aitäh, juhataja! Lugupeetud nõukogu eesistuja, teie teate rohkem kui keegi teine, kui väga minu fraktsioon soovib, et eesistujariiki Hispaaniat saadaks edu. Me tahame jätkata samamoodi, kuid selleks peate te tegema mõningaid parandusi ja hakkama kohe Euroopa Liitu juhtima.

Euroopa Liidu juhtimine tähendab, et Kreeka jaoks tuleb leida lahendus. Seda on öelnud kõik ja ma ei hakka seda kordama. Euroopa Liidu juhtimine tähendab alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivi võimalikult kiiret vastuvõtmist, mitte sellega viivitamist, nagu eesistujariik Hispaania on teinud. Euroopa Liidu juhtimine tähendab finantsjärelevalve paketi võimalikult kiiret heakskiitmist, mitte iga hinna eest pakutavat toetust nõukogu kokkuleppele, mis on palju konservatiivsem kui komisjoni ettepanek ning veelgi konservatiivsem kui de Larosière'i aruanne, mille põhjal ettepanek on koostatud.

Euroopa Parlament esitab eesistujariigile Hispaaniale järelevalvega seotud kokkuleppe, mille saab kokku võtta paari sõnaga: rohkem järelevalvet ja rohkem Euroopat. Olen veendunud, et Hispaania valitsus, mis on alati neid ideid propageerinud, toetab parlamenti ega poolda teisi seisukohti, mis pärinevad teiselt poolt La Manche'i väina.

Euroopa Liidu juhtimine tähendab eelarvedistsipliini tugevdamist ja eelarvedistsipliini tugevdamine tähendab uute ideede väljapakkumist, et tugevdada ennetustööd. Hispaania peaminister teab, et äsja viidatud neljateistkümne stabiilsuskava läbivaatamine oli puhas bürokraatia, sest paremat ideed praegu ei ole.

Ennetustöö raames tuleks arvestada riikide majanduse konkurentsivõimega, sest ilma jõukuseta ei saa riigi rahandust tasakaalustada, ning arvesse tuleks võtta ka välisvahendite olukorda. Samuti tuleks rakendada karmimaid sanktsioone, et kokkulepe oleks tõepoolest siduv.

Euroopa Liidu juhtimine tähendab uue juhtimisidee väljapakkumist, millest kirjutasite hiljuti ajalehes. Hispaania peaminister ütles meile siin, et ta tahab rohkem juhtimisõigust, kuid Lissaboni lepingu artiklid 121 ja 136 on juba jõustunud. Nendele artiklitele viitab praegu eesistujariik Hispaania.

Mida see veel hõlmab? Õelge meile, mida see hõlmab, ja me aitame teid. Kuid selleks, et teid aidata, peame teadma, mida te ootate ja soovite, sest Euroopa Parlamendis saavad ebaselged, mõttelagedad ja sisutihjad ideed väga lühikese armuaja.

ISTUNGI JUHATAJA: ROBERTA ANGELILLI

asepresident

Stephen Hughes (S&D). – Austatud juhataja! Meile tundub, et sel nädalal lekitatud nõukogu järelduste eelnõu võib tähendada Euroopa Liidu jaoks tõelist ohtu.

Järeldustes räägitakse erakorraliste toetusmeetmete õigeaegsest lõpetamisest. Mida see tegelikult tähendab? Saime eelmise nädala majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu järeldustest teada, et nad tahavad tööturu toetuse meetmeid 2010. aasta lõpul kaotada. Detsembris rääkis nõukogu sellest, et kõik liikmesriigid peavad hakkama stabiilsuspakti kriteeriume uuesti täitma 2013. aasta lõpuks.

Meie arvates on ajakava lootusetult optimistlik. Kui me järgime nõuet, et stabiilsuspakti kriteeriumide juurde tuleb 2013. aasta lõpuks rangelt tagasi pöörduda, tähendab see riiklike kulutuste ja riiklike eraldiste suurt kärbet, tööpuuduse kasvu ja maksulaekumise vähenemist ning me siseneme aeglase majanduskasvu perioodi, mis võib mitmeks aastaks põhjustada Euroopa Liidu majanduspotsiaali tõelise languse. See on katastroofi valem.

Selle asemel on meil vaja leida arukas tasakaal vastutustundliku maksupoliitika ja tööturu jätkuva toetamise vahel. Meil on vaja püsivat sotsiaalstrateegiat ja jätkusuutlikku väljumisstrateegiat.

Taani tööinstituut avaldas täna oma näitajad. Nad ütlevad, et kui järgitakse erakorralisi väljumisstrateegiaid, milles 20 liikmesriiki komisjoniga kokku leppisid, on 2013. aasta lõpuks veel 4,5 miljonit Euroopa kodanikku ilmaaegu töökohtade järjekorras. Seda on võimalik ära hoida. Meie peame selle ära hoidma. Üks üleskutse, mille me sellest tulenevalt teeme, on kaheaastane moratorium toetusmeetmete kaotamisele.

Ühtlasi teeme sel nädalal ettepaneku Euroopa uue finantsstabiilsuse mehhanismi kohta. Ma lootsin, et president Barroso on veel siin, sest ma tahtsin öelda, et meil ei ole midagi selle vastu, kui ta näppaks meie ideed ja esitaks need homme soovitusena ülemkogule.

Lena Ek (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Ülemkogu tuleb homme kokku selleks, et arutada tulevikku Euroopas, mille ees on rasked katsumused. Praegu tegeleme me finantskriisiga, mis põhjustab töökohtade kriisi ja millega kaasneb veel kliimakriis.

Sotsiaalsel ja keskkonnaga seotud alustel põhinev majanduskasv on Euroopa elavdamisel ülimalt tähtis, kuid ma kardan, et nõukogu ja komisjoni ettepanekud juhtimise kohta – ükskõik kui rõõmustavad need on – on liiga ebamääraseks ega aita saavutada püstitatud eesmärgi. Kui ELi 2020. aasta strateegiat kohaldatakse praegusel kujul, saab sellest veel üks Lissaboni strateegia – läbikukkumine.

Euroopa peaks selle asemel nendele katsumustele julgete juhtimisalaste ettepanekutega vapralt vastu astuma.

Esiteks ei toimi avatud kooskõlastamise meetod ja sellest tuleks loobuda. Selle asemel tuleks Lissaboni lepingu artiklite kohaselt kehtestada siduvad eesmärgid ja komisjon peaks nende täitmist kontrollima.

Teiseks, kui rahastamise tingimus on see, kui hästi üks liikmesriik täidab oma kohustusi, mis on sätestatud ELi 2020. aasta strateegias, ei saa me jätkata maksumaksjate raha kulutamist valitsustele, kes valetavad ja petavad statistikaga – solidaarsus on küll vajalik, kuid see peab põhinema läbipaistvusel.

Kolmandaks peaks komisjon oma aastaaruanded koos poliitiliste soovitustega avaldama Euroopa Parlamendis enne, kui neid arutatakse nõukogus.

Avatud tegevus looks läbipaistvust ja võimaldaks kodanikel osaleda. Euroopa poliitikutena peaksime alati püüdnud selle poole, et meie poliitika keskmeks oleksid kodanikud. Nii et viigem see lubadus ellu ja muutkem komisjoni kiisuke tiigriks – tiigriks, kes näitab ka hambaid.

Roberts Zile (ECR). – (LV) Täna, austatud juhataja! Me ei pea tegelema solidaarsuse teemaga mitte ainult Kreeka puhul, vaid terve Euroopa Liidu pikaajalise poliitika kujundamisel. Ma pean seda välja öeldes silmas kokkulepet, mis loodetavasti ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide kohta ülemkogus sõlmitakse. Komisjoni kavas tekitab mulle muret aga see, et sotsiaalse ühtekuuluvuse rõhutamine kõrval ei ole strateegias majanduslikku ühtekuuluvust üldse esile toodud. Kui me kaalume seda ajavahemiku 2014–2020 finantsprognoosi rõhuasetuse taustal, siis tegelikkuses muutuvad need majandusliku ühtekuuluvuse ideed rahalises mõttes tublisti nõrgemaks. Teisisõnu tähendab see, et kuni aastani 2020 ei ole majanduslike erinevuste võrdsustamine nii hoogne. Võib juhtuda hoopis vastupidi ja 2020. aastal võivad majanduslikud erinevused Euroopa Liidus olla suuremad kui 2010. aastal. Kas me seda soovimegi ja kas see on õige arusaam solidaarsusest Euroopa Liidus? Kutsun ülemkogu üles püüdnud tõsiselt seda poliitilist kokkulepet saavutada ja rõhutada tingimata ka majandusliku ühtekuuluvuse eesmärki. Aitäh.

Takis Hatzigeorgiou (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Minu arvates oleme Kreeka teemaga õigustatult palju tegelnud. Mina tahan rääkida teemast, mis puudutab ka teisi riike. Härra Schulz ütles, et intressimäärad on Euroopas praegu 2–3%. Tahan teile öelda, et Küprosel on intressimäär praegu 6%. Sellise määra juures ollakse pankade ees põlvili ja miski ei muuda seda olukorda. Meie arvates peaks ülemkogu tegutsema tulevikus ka selle nimel, et teised riigid ei satuks sama keerulisse olukorda nagu Kreeka.

Mul on kaks ettepanekut.

Me andsime pankadele miljardeid, et lükata nende tegevus käima. Kas poleks olnud õigem, kui riik oleks andnud selle raha hüpoteegi intressi tasumiseks esimese elukoha eest inimestele, kes läksid panka oma osamakset tasuma?

Minu teine ettepanek on selline: kas me ei oleks võinud kaaluda maksu kehtestamist suurtele piiriülestele riikidevahelistele tehingutele?

Lugupeetud juhataja, ma tahan öelda üht asja ka üheminutiliste sõnavõtte kohta. Ma vabandan, kuid leian, et üks minut ei ole piisavalt pikk aeg oma arvamuse esitamiseks. Lõplikus arutelus on üsna piinlik kasutada vaid loosungeid.

Juhataja. – Ma mõistan, et ühe minuti jooksul ei ole teil võimalik eriti palju rääkida, kuid nüüd annan ma üheks minutiks sõna härra Borgheziole.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kõigile on selge, et euroala on iga päevaga üha raskem juhtida.

Riigi pankrotistumise oht ei ole kuhugi kadunud, kuid vaatamata liidrite ja rahandusministrite igapäevastele kohtumistele ja tippkohtumistele ei ole selget lahendust ikka veel leitud. Loodetavasti ei ole meil tegemist võimatu missiooniga. Saksamaa konstitutsioonikohtu otsuse järgi ei pruugi liikmesriigi päästmine olla võimalik. Need on asjaolud, millega tuleb arvestada ja mis minu arvates ei ole selles arutelus esile tulnud.

Siiski kasutan ma võimalust ja mainin, et Euroopa Liit peaks oma rahaliste meetmete kaudu kindlalt ja selgelt tähtsustama praeguseks tähelepanuta jäetud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektori tõhusat elavdamist.

Milline osa pankadele eraldatud suurtest summadest tegelikult näiteks minu koduriigis Itaalias väikeettevõtjate sektorisse jõuab? Aga kuidas on struktuurifondidega? Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete esindusorganite sõnul kasutatakse neid fondide mõne piirkonna väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektoris vaid 1–2%. Need on tõelised probleemid, mis mõjutavad reaalmajandust ning millega Euroopa peaks põhjalikult ja kiiresti tegelema.

Werner Langen (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Tahan alustuseks kiita Kreekat. Kreeka kriisi lahendus peab hõlmama Kreekas läbi viidavaid keerulisi reforme. See on õige tee. Muud siin esitatud ettepanekud on vastuolus Euroopa Liidu aluslepingutega ning ma ootan nii komisjoni presidendilt kui ka Euroopa Parlamendilt lepingute järgimist ja lepingutega vastuolus olevate ettepanekute esitamata jätmist.

Kolleeg Schulzile tahan öelda, et hääle tõstmine ei asenda faktide tundmist. Kreeka probleeme ei ole põhjustanud spekulandid. Põhjuseks on riiklikud eeskirjad – asjaolu, et liikmesriigid ei ole valmis täitma

stabiilsuse ja kasvu pakti. Saksamaa ja Prantsusmaa olid süüdlased, kes andsid kõikidele teistele liikmesriikidele 2003. ja 2004. aastal halba eeskuju. Seda ei teinud Kreeka ega muud riigid.

See ei ole etteheide Kreekale, kuid kui me reegleid ei muuda ja kui liikmesriigid ei ole valmis täitma endi eeskirju, tekivad euroalal probleemid. Nüüd väidetakse, et süüdi on spekulandid. Kreeka valitsemissektori võlast on krediidiriski vahetustehingutega tagatud vähem kui kolmandik. Vähem kui üks tuhandik üleilmsetest krediidiriski vahetustehingute tuletisinstrumentidest on seotud Kreekaga. See on lihtsalt ettekaane.

Nii kaua, kuni me ei suuda rakendada eeskirju ja neist kinni pidada – ja antud juhul on süüdi rahandusministrid –, satume korduvatesse raskustesse ka edaspidi. See on lahendus. Lahendus ei seisne Euroopa Liidu aluslepinguid ja oma põhiseadust täitva valitsusjuhi süüdistamises.

(Aplaus)

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! On üsna selge – ning seda on juba öeldud, kolleeg Langen –, et Kreeka peab oma kodutöö ära tegema. Minu arvates on siiski üsna selgelt tunnistatud ka seda, et valitsema peab solidaarsus, sest see aitab Kreekal eesmärgi saavutada. Hoolimata protsendimääradest ja sellest, et võib-olla pole Kreeka kriisis süüdi spekulatsioonid, on need siiski põhjustanud suure võlakoorma, mida Kreeka peab nüüd ilmaasjata kandma. See on ülimalt tähtis.

Hea kolleeg Langen! Ajalehes Financial Times, mis on oma poliitiliste vaadete poolest teile palju lähedasem kui mulle, on otsekoheselt öeldud, et see ongi Kohli ja Merkeli erinevus. Kohl oleks öelnud, et lahendame selle probleemi ära koos Kreekaga. Merkel põgeneb ja ütleb: „Aga mida aluslepingus on öeldud? Mida ütleb kohus ja Saksamaa põhiseadus?” Erinevus on selles, kas te toetate poliitiliselt Euroopa lõimumist või vaatate alati kodu poole või kas on teil välisminister, kes ütleb, et praegu me veel raha välja ei käi. Keegi ei ole palunud raha välja käia.

Kui te valite alati populistliku tee ega mõtle Euroopa ühise tuleviku peale, jõuategi lõpuks selliste ebakõladeni. Või nagu öeldi ühes teises ajalehes, Frankfurter Allgemeine Zeitungis, mis on samuti oma vaadetelt teile lähedasem: uus päev ja uus ettepanek. See ei kehti ainult Saksamaa, vaid kogu Euroopa Liidu kohta. Praeguse vastusega või õigemini vastuse andmata jätmisega ei saa nõus olla. Meil on vaja piitsa ja präänikut. Kreekas on vaja võtta meetmeid, selles ei kahtle keegi, ja need saavad olema karmid, väga karmid. Kuid me peame tegema koostööd ka Euroopa tasandil, eelkõige selleks, et niisuguseid probleeme ära hoida. See saab juhtuda vaid siis – ükskõik, kas Euroopa valuutafondi abil, nagu pakkus välja härra Schäuble, või muude meetmete abil –, kui Euroopas on solidaarsus. Seega ootan tippkohtumiselt, et seal näidatakse üles Euroopa solidaarsust, mille eesmärk on luua parem tulevik.

Fiona Hall (ALDE). – Austatud juhataja! Kevadine tippkohtumine peaks olema energiateemaline.

Kui Kopenhaageni konverents oleks lõppenud üleilmse kokkuleppega, arutaksime juba tehnilisi üksikasju, kuidas liikuda edasi heitkoguste 30% vähendamise juurde. See ootab meid niikuinii ees.

Selle põhjus on esiteks asjaolu, et 2007. aasta kevadisel tippkohtumisel kokku lepitud püüdlused tähendavad praegustes majandusoludes heitkoguste vähendamist palju suuremas ulatuses kui 20%. Alles eelmisel nädalal ütles ülimalt kaalutleva Rahvusvahelise Energiaagentuuri tegevdirektor Nobuo Tanaka parlamendiliikmetele, et Rahvusvahelise Energiaagentuuri 2009. aasta ülevaates „World energy outlook” prognoositakse ELi heitkoguste 23% vähendamist, ja samuti ütles ta seda, et 30% vähendamine oleks kiiduväärt eesmärk.

Teiseks, kui me suhtume tõsiselt kuni 95% eesmärgi saavutamisse 2050. aastaks, on tegevuskava alusel vaja 2020. aastaks heitkoguseid vähendada vähemalt 30%.

Ning viimane, kuid sugugi mitte vähem tähtis on asjaolu, et ELi üleviimine jätkusuutlikule CO₂-vähesele ja ressursisäästlikule majandusele on ainus vahend, mis võimaldab Euroopa majandust elavdada ja töökohti luua.

ELi 2020. aasta strateegia keskmes on keskkonnahoidlikud töökohad. Seepärast peaks Euroopa Ülemkogu volinik Hedegaardi toetama ja nõustuma, et praegused tingimused sobivad 30% eesmärgi poole liikumiseks. Samuti peaks ülemkogu tunnistama, et heitkoguste edasise vähendamise odavam ja lihtsaim vahend on energiatõhusus, eelkõige siduv energiatõhususe eesmärk.

ELi liidrid peavad 2010. aasta kevadisel tippkohtumisel edastama sama selge sõnumi, nagu nad tegid 2007. aasta kevadel.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Selle asemel, et arutada ELi 2020. aasta strateegia rakendamist, soovitan ma keskenduda valdkondadele, mida me saame ka tegelikult mõjutada. Kindlasti saame aidata ühisturgu proteksionismi eest kaitsta. Kindlasti saame muuta Euroopa õigusaktid ettevõtjate jaoks lihtsamaks, et see ei piiraks Euroopa majanduse konkurentsivõimet. Paremate õigusaktide loomine on muidugi just Euroopa Parlamendi kohustus.

Liikmesriigid viivad reformid läbi, kui maailma majandus neid selleks sunnib. Just seepärast on oluline anda liikmesriikidele maksustamissüsteemide, sotsiaalsüsteemide ja majandusõiguse konkurentsivõime valdkonnas võimalikult suur vabadus. Kui me neid valdkondi ühtlustame, säilitame selle tagajärjel Euroopa sotsiaalse mudeli pahupooled. Õige vastumeede kriisile on vabadus, mitte järjest lisanduvad strateegiad.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Kreeka jaoks ei ole ikka veel leitud erakorralist lahendust. Tegelikult ei ole probleem praegu selles, sest isegi Kreeka peaminister ütles Euroopa Parlamendis, et see riik tahab kõigepealt ise oma asjad korda seada. Tõepoolest – see on stabiilsuse ja kasvu pakti põhieeskirjade alusel õige teguviis ja see ongi juba üks solidaarsuse liike.

Kuid meil on ikkagi üks probleem. Euro on languseteel, kuid selle võib kirjutada peamiselt pealinnadevahelise avaliku vaidluse arvele, mis jätab mulje, et me ei suuda leida lahendust. Peame sellele kohe lõpu tegema. Loodetavasti teeme seda homme. Minu arvates on meil selle kiireloomulise probleemi jaoks vaja erakorralist meetet, mis ühendaks Euroopa Komisjoni, liikmesriike ja Rahvusvahelist Valuutafondi. Meil tuleks anda kõigest hädaabilaenu.

Lugupeetud juhataja! Loodetavasti vaatame homme kriisiteemalisest arutelust kaugemale. Ma loodan, et me kaalume ka keskmise pikkusega ja pikaajalisi lahendusi. Peame tugevdama stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavat mõju. Peale selle saadab uut ELi 2020. aasta strateegiat edu vaid siis, kui me jõuame Euroopa majanduse usaldusväärse juhtimiseni ka tegelikkuses, nagu ütlesid juba eelkõnelejad. See ei tähenda ainult seda, et liikmesriigid tulevad tippkohtumisele kokku, vaid ka seda, et Euroopa Komisjon kasutab kõiki neid volitusi, mis on talle Lissaboni lepingu alusel antud. Ta peab kasutama kõiki neid volitusi, et tõesti tegutseda ja meetmeid jõustada. Nagu ütles Lena Ek, ei vii meid edule see, et kõik on kõigile kättesaadav.

Loodan väga, et homme algavaks tippkohtumiseks on erakorralises meetmes kokku lepitud ja nii saame keskenduda sellele, kuidas Holland ELi 2020. aasta jõulise strateegia abil kriisist välja aidata, samuti sellele, milline peaks olema tee Kopenhaagenist edasi.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Ametnike hiljutistest avaldustest ja ajakirjandusartiklitest ilmneb, et Kreeka majanduse kõige tõenäolisem päästeplaan on Euroopa Liidu liikmesriikide ja Rahvusvahelise Valuutafondi ühine pingutus. Tundub, et ka proua Merkel suunab seda samale poole.

Lubage mul öelda, et see on halvim ja kõige ühiskonnastase planeerimine nii Kreeka kui ka kogu euroala jaoks. Euroopa Liidu jaoks tähendab selline variant ühenduse õiguse rikkumist. Ütlen seda neile, kes seda kaitsevad, sest tuleb arvestada, et mitte üheski aluslepingus ega õigusaktis pole viidatud Rahvusvahelise Valuutafondi või muu rahvusvahelise organisatsiooni sekkumisele sellistesse menetlustesse. Samal ajal loob see poliitilise ja õigusliku pretsedendi, sest see muudab stabiilsuspakti veel rangemaks, ning ühtlasi laseb see Ameerika Ühendriikidel tagaukse kaudu euroalale siseneda.

Mis puutub Kreekasse, siis sellise valiku tagajärjel tugevdatakse jõuliselt valitsuse võetud töötajate- ja ühiskonnastaseid meetmeid, mida teie nimetate julgeteks, kuid mis on suurendanud vaesust ja töötust ning hävitanud kõik majanduskasvu võimalused ja ka lootuse, et Kreeka tuleb kriisist välja.

Selline väljavaade ootab ees ka teisi riike, kes hakkavad ehk sunnitud sedalaadi meetmeid kohaldama.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud nõukogu eesistuja ja volinik! Kas see on normaalne, et Euroopa Ülemkogu peab kokku tulema kaks korda, et lahendada probleem, mis on seotud euroala riikide solidaarsusega Kreeka suhtes?

Kuulsin, kuidas härra Langen aluslepingut tõlgendas. Jah, leping, selle sätted ja mõte on olemas. Kui lugeda artikleid 143 ja 122, siis ükski lepingu koostaja ei ole tulnud selle peale, et pärast eurole üleminekut võiks meil tekkida niisugune probleem, nagu nüüd meie ees seisab. Just sellepärast peame olema loomingulised ja näitama solidaarsust. Mõte Kreeka suunamisest Rahvusvahelisse Valuutafondi on täiesti jabur nende jaoks meie hulgas, kes püüavad rahvusvahelisel tasandil olla vastutustundlikud ja järjekindlad eurooplased.

On üks asi, mida me peame tegema ja mille tegemist lootma ka Euroopa Ülemkogult – me peame edastama sõnumi oma solidaarsusest Kreekaga ja sõnumi vastutusest, mida me kanname majanduse juhtimise küsimuses. See teema on nüüd päevakorral, see on tõsine ja vajab lahendamist. Peame tegelema sellega rahulikult ja vähendama survet. Me ei tohi lähtuda eeldusest, et peame seda vahendit – stabiilsuse ja kasvu pakti –, mis on siiani üsna ebatõhus olnud, sisuliselt tugevdama, sest tegemist on pigem rõhuva kui koostööd soodustava meetmega.

Me peame püüdlema riigieelarve puudujääki ja võlga puudutavate eesmärkide poole, kuid meil on vaja luua tingimused koostöö ja korraliku lisandväärtuse saavutamiseks euroala liikmete vahel. See on Euroopa Ülemkogu raske ülesanne. Loodan, et ta on vastutustundeliselt oma ülesande kõrgusel.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Enne Euroopa Ülemkogu kohtumist, kus pannakse paika Euroopa Liidu uus majandusstrateegia, peaksime õppima Lissaboni strateegia läbikukkumisest ja arvestama koostööd tehes õiglaselt kõikide liikmesriikidega. Et olla maailmaturul konkurentsivõimeline, peame olema uuenduslikud, kuid kui suurem osa eelarvevahenditest jagatakse ümber ainult sel eesmärgil, siis diskrimineeritakse tegelikult paljusid Kesk- ja Ida-Euroopa riike, sealhulgas Poolat.

Inimesed ootavad, et tänu ELi vahenditele saab edasi arendada õhuteede, maanteed ja raudteede infrastruktuuri ning ka interneti, nagu see toimus Hispaanias, Portugalis ja muudes Euroopa Liidu riikides. Erilist tähelepanu tuleb pöörata Euroopa Liidu idapiiri äärsete alade, näiteks Poolas asuva Lublini ümbruskonna abistamisele. Selleks tuleks ELi 2020. aasta strateegia raames luua eraldi eelarverida.

Euroopa Ülemkogu kohtumise sõnum ei tohi olla see, et Euroopa Liidu vaesed piirkonnad hakkavad rahastama ideid, mis toovad kõige rohkem kasu vaid vanadele liikmesriikidele.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! ELi 2020. aasta strateegia, mis tuleb tippkohtumisel arutlusele ning mis on järg Lissaboni strateegiale, tõendab, et lihtrahvale peale sunnitud kahjulikud meetmed, mida edendab meie riigis PASOKi valitsus, mis on sõlminud sisulise kokkuleppe kõikide kapitali esindavate poliitiliste jõududega ja ühesuunaliste Euroopa parteidega, ei puuduta ainult Kreekat.

Need on ette ära otsustanud poliitiline eliit ja Euroopa Liidu liikmesriikide valitsused. Need on osa kapitaliomanike üldisest strateegilisest kavast ning neid edendatakse ühtselt kogu Euroopa Liidus, tugevdades ideoloogilist terrorismi ning eksitades töölisklassi ja rahvaliikumist. Kodanlike valitsuste esindajate ja ühesuunaliste Euroopa jõudude valed ja demagoogilised väited selle kohta, et Euroopa Liit ning majandus- ja rahaliit on kaitsekilbiks kriisi eest, muinasjutud 480 miljoni kliendiga Euroopa turust, suurest Euroopa perekonnast, ühenduse solidaarsusest ja muu selline idealistlik muinasjutt on otsa saanud. Euroopa Liit on kapitaliomanike ja monopolide vaheline imperialistlik ja rahvusvaheline liit, mis oma strateegiaga ründab inimesi ja ristab mõõgad, et saada oma osa poliitilistest saagist.

Kreeka ja Euroopa Liidu liikmesriikide majanduslikud ja poliitilised probleemid lahendatakse töölisklassi ja rahvaliikumise võitlusega – võitluse ja inimestevahelise solidaarsusega. On ilmselge, et Kreekas toimuv on otseselt seotud ägeda konkurentsiga imperialistlike riikide vahel ning Euroopa Liidu, USA, Hiina ja muude arenenud riikide vahel.

Trotsides kapitaliomanike strateegiat, peab töölisklass ja lihtrahvas seega kavandama oma strateegilist võitlust, et kukutada see lihtrahvast kahjustav poliitika ning täita töölisklassi ja lihtrahva uued vajadused.

Gunnar Hökmark (PPE). – Lugupeetud juhataja! Räägin kahest asjast. Esimene puudutab riigi rahandust ja teine konkurentsivõimet.

Eelmisel aastal samal ajal arutasime Euroopa Parlamendis, kuidas kriisile vastu astuda. Oli neid, kes ütlesid: lahendame kriisi nii, et kulutame rohkem ja lubame suuremaid eelarvepuudujääke. Oli ka neid, kes ütlesid, et tulevase stabiilsuse huvides peame nüüd kontrollima riiklikke kulutusi.

Nüüd on tulemused käes. Mõned liikmesriigid järgisid kulutamise ja suurema eelarvepuudujäägi lubamise põhimõtet ning me kõik näeme selle tagajärgi: valitsemissektori võla kasvu ja valitsemissektori võla teenindamise kulude kasvu, mille on põhjustanud kõrgemad intressimäärad. See on tegelikkus, mille tõttu pigistatakse paljudes liikmesriikides sotsiaalkuludest ja investeeringutest viimanegi välja.

Minu arvates peame me sellest õppima. Me peame täitma eeskirju, mis juba kehtivad, arendama ja täiendama stabiilsuse ja kasvu pakti ning muutma seda nii, et sellega suudetaks tulevastele kriisidele tõhusamalt vastu astuda.

Kuid me peame praegu samasugust arutelu, sest mõned ütlevad, et peaksime viivitama väljumisstrateegiatega ja väljumisega riigieelarve puudujäägist. See on vale, sest nii kahjustame oma taastumissuutlikkust ja suurendame liikmesriikides kulusid intressimääradele.

Teine asi on see, et konkurentsivõime käib käsikäes meie suutlikkusega stabiliseerida riigi rahandust ja teha tõelisi muudatusi, millest oleme rääkinud aastakümneid. See on sel nädalal juba valitsusjuhtide otsustada.

Udo Bullmann (S&D). – (DE) Aitäh, juhataja! Hea kolleeg Hökmark, tundub, et me oleme viimastel aastatel olnud eri parlamentides, sest mina olen näinud teistsugust parlamenti kui teie. Mina olen näinud parlamenti, kus on öeldud, et me peame hoolikamalt jälgima reitinguagentuure, riskifonde ja börsivälistesse ettevõtetesse investeerivaid ettevõtteid. Me peame nende tegevust reguleerima ning kontrollima finantsturgude põhiasalisi ja olulisi tooteid, et me ei liiguks rahvusvahelise läbikukkumise poole. Olen kuulnud inimesi ka ütlemas, et hoidke oma käed eemale, turg reguleerib ennast ise ja meil ei ole kõike seda vaja. Või nagu ütles Charlie McCreevy: alati, kui sekkub poliitika, muutuvad tagajärjed hullemaks. Me oleme neid tagajärgi näinud.

Rahvusvaheline läbikukkumine on Euroopa Liidu liikmesriikide ülemäärase võla põhjus. Aga me ei saa siin täna seista ja öelda, et tööhõive ja majandustegevuse kasvu poliitikale keskendumine oli vale. See ei puutu üldse arutellusse. Samamoodi ei puutu arutellusse see, kui kolleeg Langen ütleb, et Angela Merkel sai Euroopa Liidu aluslepingust aru. Ei, ta ei saanud sellest üldse aru. Veel hullem – tõenäoliselt on tal nii palju mõjuvõimu, et ta suudab allutada Euroopa Liidu aluslepingu ja Euroopaga seotud eesmärgid oma hirmule tähtsate kohalike valimiste kaotamise ees Nordrhein-Westfalenis.

Selliseid juhtimisoskusi ei ole meil Euroopa Liidus vaja. Oleme komisjonile siin öelnud, et ELi 2020. aasta strateegia on liiga nõrk. Selles ei ole enam sisu. Palun esitage mõni tõend selle kohta, et te suudate hankida uusi vahendeid. Palun võideldge finantstehingute maksu eest. Palun võideldge Euroopa Liidu jõulisema majandustegevuse ja paremate kasvuväljavaadete eest, et anda väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ja töötajatele võimalus. Praegu aga on meil teist peaaegu kahju, sest te peate päästma Euroopa Liidu, kus on võimul sellised valitsused nagu see, mida esindab Angela Merkel. Pidage vastu ja töötage välja Euroopa vahendid! See on meie põhisõnum tippkohtumisele, sest vaid nii saavad inimesed loota, et me anname neile õiged vastused.

Manfred Weber (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kolleeg Schulz ütles, et Kreeka on oma osa teinud ja nüüd on Euroopa kord. Huvitav, kas Euroopa peab ikka ütleva „aitäh” lihtsalt sellepärast, et üks euroala liikmesriik peab kinni eeskirjadest või teisiti öeldes jõuab tagasi 3% kriteeriumi juurde. Samuti oleks huvitav teada, mis oli eelmisel aastal teistmoodi, kui lirimaa oli samasuguses olukorras ja tegi suuri kärpeid. Sel ajal ei tulnud keegi välja mõttega kutsuda ellu Euroopa valuutafond.

Härra Verhofstadt ütles, et spekulandid on asunud tegutsema. Loomulikult avaldatakse praegu survet, kuid on selge, et Kreeka on saanud kasutada suuri intressisoodustusi tänu sellele, et ta kuulub euroalasse. Meie Itaalia kolleegid kasutasid euroalaga liitumisel saadud intressisoodustust riigi tugevdamiseks. Kreeka tarbis selle lihtsalt ära. Seega võime tõepoolest öelda, et praegu ei ole hea eurooplane see, kes käib oma raha välja. Hea eurooplane on see, kes täidab eeskirju, millele kõik on alla kirjutanud ja millega kõik on nõustunud, nii et neid täidetakse Euroopa Liidus ka tegelikkuses.

Teiseks tahan ma komisjoni toetada, sest ettepanekud, mis on esitatud pikaks ajaks, näitavad liikumist õiges suunas. Oleme kokku leppinud 3% ja seepärast on meil vaja tugevat komisjoni, kes tulevikus seda 3% piiri kontrolliks ja selle täitmist nõuaks. Oleme näinud, et euroalasse kuuluvad liikmesriigid ei suuda üksteist kontrollida ega ise 3% piiri täita. Niisiis pooldan ma tugevat komisjoni, kes suudab tulevikus nende kriteeriumide täitmise eest hoolitseda.

Mul on veel üks mõte. Me peaksime eurost hästi rääkima. Meil ei ole valuutakriisi, vaid see on majanduskriis. Euro toob kõigile palju kasu. Kui meie liidrid Euroopa Liidus seda enam ei räägi ja kui seda ülemkogus enam välja ei öelda, siis ei tea seda ka rahvas. Seepärast olen mina selle tähtsa ja tugeva valuuta poolt.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Kreeka kriis on päevakajaline probleem, kuid majanduskasvu kriis ja keskkonnakriis on pikaajalised probleemid ning mõlemad tuleb Euroopa Ülemkogu otsustega jõuliselt lahendada.

ELi 2020. aasta strateegias on õigesti väidetud, et majanduskasv peab olema arukas, jätkusuutlik ja kaasav. Aga kui ma vaatan nõukogu järeldusi, siis näen, et need on palju kitsama suunitlusega ja piirdunud klassikalise kasvustrateegiaga – strateegiaga, mis on läbi kukkunud ja mis pole meid eriti kaugele viinud. Majanduskasv ei saa olla arukas, kui see ei ole jätkusuutlik. Samuti ei ole see arukas, kui see ei ole kaasav. Sellest tulenevalt

palun ma, et nõukogu ja nõukogu eesistujariik tagaksid selle triaadi – nende kolme samba – püsijäämise. Tegemist on uue arengusuunaga, mida tuleks kindlasti praegu ellu viia.

Mul on väga hea meel, et majanduskasvust, milles säästetakse ressursse ja energiat, saab Euroopa Liidu suurprojekt. Muidugi oleme me sellest juba pikka aega rääkinud. See aitab meil kokku hoida kulusid, vähendada sõltuvust ja lahendada hulga probleeme.

Ootan komisjonilt, et ta esitaks meile 2010. aasta jooksul tegevuskava, sest tegemist on ELi enda, aga ka liikmesriikide jagatud vastutusega, ning seepärast on paljud valdkonnad veel väga segased ja ebamäärased. Kõigepealt peame muutma 20% energiasäästu eesmärgi siduvaks. Niisiis tuleb see tõhusust hõlmav eesmärk muuta õiguslikult siduvaks, et igaüks teaks, kuhupoole asjad liiguvad, ja et tööstuses saaks teha vajalikke investeeringuid.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Kui ma peaksin esitama endale küsimuse, mida pooltes Itaalia baarides sageli esitatakse, siis küsiksin, mis on Euroopa mõte. Minu vastus oleks kiire ja tuleks kogu südamest.

Kui Euroopa mõte ei ole selles, et Kreekat praegu aidata, siis milles see on? Minu arvates ei ole see mõte hullumeelne, sest see on kirjutatud sisse meie DNAsse ja see on meie poliitilise projekti olemuses. See on meie poliitilise projekti olemuses põhjusel, et see tähendab solidaarsust. Samas hämmastab mind, et need, kes ütlevad, et nad tahavad võidelda finantsspekulatsioonidega, soovivad finantsspekulatsioonid asendada poliitiliste spekulatsioonidega.

Kuidas nad saavad mõelda, et tegemist on lahinguga liidukantsler Merkeli vastu? Teisisõnu, kuidas saavad nad mõelda, et Kreeka suhtes solidaarsuse näitamise püüdluste eesmärk on rünnata teist liikmesriiki? See meenutab meile vaid seda, et solidaarsuspoliitika peab käima käsikäes poliitilise vastutusega. See on midagi, mida oleme sageli ise ühel häälel meelde tuletanud, sest teame, et solidaarsus ja vastutus võimaldavad meil muuta Euroopa poliitilise projekti igäihe jaoks reaalseks.

Peame olema kindlad, et see, mis meid ühendab, on tugevam sellest, mis meid lõhestab. Sellepärast peame komisjonilt paluma, et ta oleks homsest peale sihikindel ja nõuaks liikmesriikidelt vajalikku rangust, et nad oleksid suutelised pakkuma solidaarsust pikaajalise ettevõtmise kaudu, mis annab Euroopa projektile käegakatsutava kaju.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kreeka kriis on ilmselgelt kõige tõsisem Euroopa ees seisev probleem. Kahtlemata on selle põhjustanud ranguse puudumine riiklike kulutuste haldamisel.

Siiski on mõistetamatu ja vastuvõetamatu, miks Euroopa institutsioonid viivitavad sammudega, mille eesmärk on lahendada selle liikmesriigi praegune keeruline olukord. Pealegi on see viivitus avaldanud juba negatiivset mõju: see on tõepoolest avanud ukse spekulatsioonidele, see on Euroopa Liidus tekitanud kahtlusi teatud riikide kavatsustes Euroopa tuleviku kohta (me ei tohi unustada, et see on esimene oluline probleem, millega me pärast Lissaboni lepingu jõustumist peame tegelema), see on tõstnud esile raskused Kreeka valitsuses, kes on pidanud võtma ebapopulaarseid meetmeid – mitte tegema lihtsaid ega väheolulisi otsuseid –, mis on mõjutanud miljoneid inimesi, ning kes on teinud seda ilma kindluseta, kas abi üldse saabub.

Peale selle on see ilmselgelt kahjustanud niisugust põhiväärtust nagu solidaarsus, mis on nurgakivi ja siduv jõud selles idees, mida me kõik Euroopa Liidus jagame. Niisiis ei tohi meie sekkumisega kaasneda mingeid spekulatsioone. Tahan Mario Maurole meenutada, et Saksamaa on kahtlemata üks nendest riikidest, kes on euro kasutuselevõttust ja selle mõjust intressimääradele kõige rohkem kasu saanud.

Me peame Kreeka aitamiseks kiiresti tegutsema. Euroopa peab tegema seda Euroopa enda huvides.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Euroopa Liidu Nõukogu kiitis vaimustunult komisjoni teatist, milles käsitletakse Euroopat 2020. aastal.

Tuleb tunnistada, et see dokument on hädavajalik ja seepärast peame me selle sisu hoolikalt analüüsima. Minu arvates ei ole see rahalises mõttes järjepidev.

Ülemkogu peab paluma komisjonil muuta selgemaks eelarvehendid ja nende eraldamine eelarves sisalduvatele põhivaldkondadele.

Minu arvates ei saa eelarvet koostada enne, kui ühise põllumajanduspoliitika ja ühtekuuluvuspoliitika reform on läbi viidud.

Üks olulisi valdkondi, mis aitab kaasa ELi arengule ja stabiilsusele, on täiesti puudu – see on transpordi- ja energiainfrastruktuur.

Transpordi- ja energiainfrastruktuuri arendamine Euroopa Liidus ning nende ühtlustamine naaberriikide omaga võib anda tugevat hoogu selleks, et edendada jätkusuutlikku majanduskasvu ja tagada stabiilsed töökohad. Samuti võivad need anda Euroopa Liidule nõutava julgeoleku nii energia- kui ka transpordisektoris.

Seepärast kutsun ma ülemkogu üles, et ta paluks komisjonil lisada need põhivaldkonnad ELi 2020. aasta strateegiasse, sest see on Euroopa kodanike huvides.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Austatud juhataja! 11. veebruaril toimunud Euroopa tippkohtumine, mis pidi andma Kreekale märku toetusest ja rahustama turgusid, on Euroopa Liidus valitsevate lahkkelide ja ebakindluse tõttu sisuliselt nullitud.

Homme tööd alustav Euroopa Ülemkogu ei saa lubada endale sellist luksust, et säilitab praeguse ebakindluse ja praegused lahkkelid. Kõik tunnistavad nüüd, et Kreeka valitsus on võtnud väga karme meetmeid, millest enamikku on kreeklaste arvelt ja neid ohvriks tuues juba kohaldama hakatud. Samal ajal võtab ta edasi erakordselt kõrgete intressimääradega laene – viimane näide sellest pärineb 5. märtsist –, sest turgudel on spekulandid, kes ajavad varandust kokku selle arvelt, et see riik võib pankrotti minna. Lõpuks loovad nad niisuguse olukorra ja niisugused tingimused, et see võibki juhtuda.

Täna toimub arutelu Kreeka üle, homme puudutab see ilmselt juba järgmist liikmesriiki. Kas Euroopa Ülemkogu peatab selle ning loob tõhusa ja ennetava Euroopa vahendi, mis kaitseb riikide majandust ja euroala stabiilsust?

Euroopa Komisjoni president rääkis vastutusest ja solidaarsusest. Tal on õigus, sellisesse perekonda nagu euroala kuuludes on vaja mõlemat. Minu arvates ei saa keegi kahelda, et Kreeka on oma vastutuse täielikult enda kanda võtnud. Kuid ta ei suuda sel raskel ajajärgul üksi turul valitsevale pöörasele olukorrale vastu astuda. Kaheksateist kuud tagasi oli oht, et turud kukutavad maailma majanduse. Nüüd ohustab see muidugi Kreekat.

Just siin tuleb mängu solidaarsuse põhimõte, mis peaks olema endastmõistetav ning mis peaks euroala liikmesusega loomuosaselt kaasas käima.

Andreas Schwab (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Kreekast on juba palju räägitud, mina tahaksin nüüd heita pilgu tulevikku. ELi 2020. aasta strateegiaga on komisjon pannud arutelule olulise dokumendi, mille eesmärk on kehtestada üsna laiaulatuslikud suunised selle kohta, kuidas Euroopa Liitu tuleks edaspidi juhtida.

Arvan, et lõpuks tuleb meil kõigil täita ühised eesmärgid, mille me ELi 2020. aasta strateegias sätestame. See oli Lissaboni strateegia üks suuremaid probleeme ja selle kallal tuleb meil kõigil veel tööd teha. Me suudame need eesmärgid koos täita vaid siis, kui kõik liikmesriigid peavad strateegias kehtestatud eesmärkidest kinni. See ei õnnestu, kui Euroopa Ülemkogu arvab, et ta on haldusorgan, ja kui asju organiseeritakse viimasel minutil. See õnnestub vaid siis, kui nimetatud institutsioonis töötavad isikud saavad päriselt aru poliitilisest juhtrollist, mida see organ peab täitma.

Lisaks õnnestub see tõeliselt vaid siis, kui solidaarsuse põhimõte on ELi 2020. aasta strateegias sisuliselt kindlaks määratud. See tähendab eelkõige liikmesriikide isiklikku vastutust kõikides valdkondades, mille eest nad vastutust kannavad. See hõlmab tööturu reformimisega seotud pingutusi, aga ka riiklikku eelarvepoliitikat. Samas tähendab see muidugi ka kohustust aidata teisi liikmesriike – teisisõnu saavad abi ka liikmesriigid, kes on sattunud raskustesse põhjusel, milles nad ise süüdi ei ole. See õnnestub vaid siis, kui komisjon asub poliitilise liidri kohale. See tähendab, et me peame kõigest väest hoiduma Lissaboni strateegiaga tehtud vigadest. On sageli öeldud, et Lissaboni strateegiat iseloomustanud koostööstrateegia kukkus läbi. Meil on komisjonilt vaja selgeid eesmärke ja ma usun, et Euroopa Parlament toetab komisjoni selles vallas.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Lugupeetud juhataja! Ma arvan, et me kõik oleme teadlikud sellest, et järgmisel nädalal toimuvat Euroopa Ülemkogu jälgib tavatu tähelepanuga viis miljonit kodanikku.

Põhjus seisneb selles, et Euroopa Ülemkogul on võimalus teatada, et pühendub kriisist väljumisele, ja see ongi see, mida ootavad meeleheitlikult need inimesed, kes on pidanud kriisi tõttu kõige enam kannatama. Peale selle peab kriisist väljumine loomulikult kajastuma strateegiale pühendumises ja veenma majanduskasvu mudeli muutmisega ning majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaaspektide rõhutamisega.

Majanduslikust seisukohast peab see kajastuma juhtimisele pühendumises. Ühiskondlikust seisukohast peab see kajastuma töötajatele ja sotsiaalkaitsele (mudelile, mis tegi meist eurooplased) ning eelkõige kvaliteedile pühendumises. Eriti sooviksin seda rõhuasetust toonitada dokumendis, mille abil on võimalik parandada võrdsete võimaluste tagamist. Keskkonna seisukohast peab see kajastuma selle vaimsure ennistamises, mis seadis Euroopa esikohale keskkonnasäästlikkuse edendamises ja kliimamuutuste ennetamises Kopenhaageni konverentsil ning ennekõike selle tunnistamises, et lahkusime Kopenhaageni konverentsilt pettumusest kibe maitse suus.

Ülemkogu kohtumisel on kõige olulisem siiski see, et Euroopa peab võtma endale selge kohustuse toetada rahaliitu ning kooskõlastama selleks maksu-, eelarve- ja majanduspoliitikat võrdväärselt rahaliiduga.

Sõnum, et oleme Kreekaga solidaarsed, ei tähenda Kreeka jaoks midagi, ainult Euroopale ja eurooplastele. Küsimus ei seisne Kreeka päästmises, vaid Euroopale elumärgi andmises, sügava reaalsusega tegelemises sellise sügava ajaloolise pühendumisega, mida esindab rahaliit.

Me peame lõpuks mõistma, et me ei räägi Kreekast, vaid eelkõige meist endist.

Uute asutuste loomisel on tekkinud viivitused, kuid viivitada ei tohi vastustega, mida eurooplased ootavad järgmiselt ülemnõukogult.

Georgios Koumoutsakos (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Vastab tõele, et minu kodumaal Kreekal ei ole aastate jooksul õnnestunud arendada oma majandust selleks vajaliku mõõdukuse ja järjepidevusega. Ent nüüd on Kreeka alustanud kõigi kohustuste täitmist. Kreeka rahvas maksab selle eest kõrget hinda.

Ometi ei tohi me peita päid liiva alla. Kreeka ei ole majandus- ja rahaliidus ainus riik, kes seisab silmitsi tõsiste probleemidega. Kreeka ei olnud ainus riik, kes otsis abi teatavate krediitiasutuste mürgitatud teenustest. Kreeka ei olnud spekulatsioonijate ainus sihtmärk ega jää ka selleks.

Me kõik teame ning me teame seda liigagi hästi, et Kreeka probleem on ühtaegu ka Euroopa probleem. Majandus- ja rahaliit on poolik ilma kooskõlastatud majandus- ja maksupoliitikata ning eelkõige ilma solidaarsuseta.

Kriis, olgu see ükskõik milline, on kõigi muutuste ema. Praegune kriis võib anda elu tugevamale Euroopale ja Kreekast võib saada selle muutuse ämmaemand. Sestap ärgem laskem Kreekat maha. Laskem hoopis üheskoos maha spekulatsioonijad, kes soovivad sundida Euroopat neljakäpukile. See on see, mida Euroopa Ülemkogu peaks homme tegema.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Lugupeetud juhataja! Sooviksin juhtida komisjoni ja nõukogu tähelepanu sellele, et Euroopa 2020. aasta strateegia uute eesmärkide määratlemisel ei tohi nad ära unustada praegu hästi toimivaid poliitikavaldkondi ehk ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist põllumajanduspoliitikat. Need on järeleproovitud ja õiged vahendid, mis vaatamata sellele, et need vajavad uuendamist, võivad oluliselt aidata kaasa uue Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisele. On kahetsusväärne, et need kaks väga olulist ühenduse poliitikat on jäänud välja komisjoni varem esitatud materjalidest. Ungari ja uued liikmesriigid peavad seetõttu äärmiselt oluliseks nende poliitikavaldkondade sõnastamist, siseturu õiguslikku ühtlustamist, infrastruktuuri ja energiapuulgeoleku kitsaskoha kõrvaldamist. Ja lõpuks ei suuda see Euroopa strateegia asendada asjakohast arutelu eelarvedirektiivi üle ning me peame väga oluliseks, et ruumi tehakse ka ühtekuuluvuspoliitika piirkondlikule mõõtmele. Täna teid tähelepanu eest.

Michael Theurer (ALDE). – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Viimaseid päevi on kujundanud arutelu euro ja Kreeka teemadel. Sooviksin juhtida teie tähelepanu praegu sellele, mis teeb mind rahutuks, ja nimelt sellele, et 40% sakslastest on nüüdseks veendunud, et euro kasutuselevõtt oli viga. See peaks meid murelikuks tegema, sest ühisraha kasutuselevõtt ei ole ühesuunaline tänav. Euroopa integratsiooniprotsessi ei saa ümber pöörata. Olen veendunud, et peame täitma oma lubadust, mille andsime Saksamaa kodanikele siis, kui nad loobusid omavääringust – nimelt, et euro saab olema sama stabiilne, kui oli Saksa mark.

Olen samuti kindlalt veendunud, et peame Euroopas arutama sotsiaalse turumajanduse ja õigusliku raamistiku üle. Me ei peaks rääkima sellest, kuidas me muudame Saksamaad vähem konkurentsivõimelisemaks. Selmet peaksime arutlema, kuidas muuta kogu Euroopa konkurentsivõimelisemaks, et saavutada edu ülemaailmsel turgudel. See peab olema meie eesmärk. Sel põhjusel nõuan arutelu sotsiaalse turumajanduse üle Euroopas.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Nõustun kõigiga, kes tunnevad praegusel ajal vajadust tugevama Euroopa integratsiooni järele, eriti majanduse valdkonnas, ning loodan, et seda ei arutata ainult euroala tippkohtumisel, vaid ka Euroopa Ülemkogus.

Tõde on siiski see, et ka elanikkond on võimeline nägema euro negatiivseid külgi ning seda mainiski just äsja minu kolleeg. Rahaliit sündis defektiga ja see seisneb selles, et ehkki rahaliidul on ühisraha, puudub tal võime kujundada ühist majanduspoliitikat. Peame nüüd tunnistama, et see oli suur viga. Mõistuse hää ütleb meile, et tuleb luua solidaarsusfond – ka Kreeka jaoks –, mille abil võimaldada madalamaid intressimäärasid.

Praeguses arutelus on siiski liiga vähe käsitletud seda, et ka Kreeka ise peab midagi tegema. Oluline element oleks sõjalise eelarve kärpimine. Euroopa Liidule ei ole vaja liikmesriiki, mille sõjalised kulutused moodustavad enam kui 4% SKPst ja seda relvastusele, mis on pärit Saksamaalt, Prantsusmaalt ja mujalt, ning seetõttu on õiglane teha selles valdkonnas kärpeid.

John Bufton (EFD). – Austatud juhataja! Sooviksin öelda välja seisukoha, mida te täna ei ole suutnud välja öelda. Peaaegu kõik tänased sõnavõtjad on arutanud Kreeka ja Kreeka kriisi üle ning isegi härra Barroso ütles alguses, et see teema ei ole tegelikult veel Euroopa Ülemkogu kahepäevase kohtumise ametlikus päevakavas. See on täiesti uskumatu. Kogu maailm jälgib iga päev seda, mis siin toimub.

Tõde on aga see, et te püüate taas kord varjata fakti, et see projekt ei toimi ja on kiiresti nurjumas. Me oleme juba kuulnud häid Saksa haldjaid ütlemas, et nad ei ole olukorraga rahul. Kuid kas kreeklastel ei peaks siinsete diktaatorite asemel olema õigus öelda, mida nemad arvavad? Kindlasti oleks hea, kui kreeklased saaksid rahvahääletusel öelda välja, kas nad tahavad olla euroalas või mitte. See on nende asi. See on nende põhjus.

See, mida ma olen täna nõnda paljude suust kuulnud, ajab mul südame pahaks. See on nende teiste liikmesriikide, kes hoolitsevad ainult enda eest, enesekeskne arvamus. Praegu on probleemiks Kreeka. Ma tajun, et see läheb Kreekast edasi Hispaaniasse, seejärel Portugali ja Itaaliasse ja nii edasi. Vabalangemine on alanud. Jätke mu sõnad meelde: siia jäämine on viga.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Kreeka ja euroala probleeme ei tohiks käsitleda erandina. Sellise suure, majanduslikult heterogeense piirkonna ühisraha teema on kahtlemata problemaatiline.

Raha väärtus peaks peegeldama riigi majanduse olukorda: kui majandus edeneb, siis omavääringu väärtus tavaliselt suureneb; kui majandus satub langusesse, siis raha väärtus kipub tavaliselt kahanema.

Kreeka majanduse olukord muudab vajalikuks raha devalveerimise. Kui Kreekas oleks devalveerimine aset leidnud, oleks Kreeka lõiganud kasu turismi suurenemisest.

Euro ei ole lahendus maailma majandusprobleemidele. Euro ongi probleem.

Kreeka probleem seisneb praegu selles, et kui ta nüüd lahkuks euroalast, siis avastaks ta peagi, et omavääringu juurde naastes muudab omavääringu väärtus välisvõla mitmekordseks. Ta on tõesti euroala vang.

See peaks olema hoiatuseks euroalasse mittekuuluvatele riikidele. Ühinege sellega, kui julgete. Kui olete sees, olete igaveseks luku taga.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Ma teen hästi lühidalt, sest enamik teemasid on nagunii juba mainitud.

Minu isiklik seisukoht on see, et olukord, millega oleme Kreekas juba mõned kuud võidelnud, ei ole ainulaadne ning näib osutavat sellele, et vaja on uut seisukohta selle suhtes, kas hoida stabiilsuspaktist kinni või mitte. Põhimõtteliselt on meil kaks võimalust: me kas nõuame selle juurde jäämist, mis kehtib ja mis on kirjas lepingutes, ning arvestame selle võimalike tagajärgedega või me jääme seisukohale, et stabiilsuspakt nagu kõik muu allub teatavale arengule ning seda tuleb seetõttu muuta, ning me kavandame seejärel need muudatused ja viime need ellu selliselt, et lisaks euroala liikmesriikides majanduskasvu ja majandusliku stabiilsuse säilitamisele valmistame ühinemiseks ette ka need liikmesriigid, kes veel ei kuulu euroalasse, ilma et peaksime nendes riikides näiteks võtma märkimisväärselt kasutusele struktuurifonde.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Mul on üks märkus ja kolm ettepanekut. Esiteks, minu märkus: ma ei mõista, miks president Van Rompuy puudub niivõrd oluliselt kohtumiselt. Austatud minister! Teie ei ole Euroopa Ülemkogu liige. Olen seisukohal, et president Van Rompuy oleks võinud siin olla.

Minu kolm ettepanekut on seotud Kreeka majanduse elavdamise kavaga. Keskpikas perspektiivis toetan Daniel Cohn-Benditi ideed, mida mainiti just äsja: kui Euroopa Liit suudaks sõlmida Türgiga kokkuleppe Küprose probleemi lahendamiseks, suudaksime aidata Kreekal säästa 2% SKPst.

Minu teine ettepanek on seotud rahaliste vahenditega, sest meil pole neid. Miks ei toeta Euroopa Liit mitmeid finantskohustusi, mis võimaldaksid vähendada intressimäärasid ja mis on eesmärk, milleni jõuti üksmeelselt Euroopa Parlamendis?

Lõpuks tuleb öelda, et Kreeka aruanded olid vigased ja tegelikult mitte ainult Kreeka aruanded. Teen ettepaneku kehtestada avalikule sektorile raamatupidamisstandardid terves Euroopa Liidus, et saavutada finantsaruanded, mis on järjepidevad, ausad ja usaldusväärsed kõigi liikmesriikide puhul.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kõigepealt lubage mul öelda, kuivõrd sügavat muljet avaldas mulle see, kuidas enamik sõnavõtjaid väljendas selgelt solidaarsust ja nõudis vastutust. See on just see, mida me praegu vajame, sest on vägagi selge, et Euroopa probleem vajab euroopalikku lahendust.

Mõnikord mõtlen, et kas me pole siis piisavalt võtnud õppust meie tegevusega seotud tagajärgedest, kui me ei otsi Euroopa probleemidele euroopalikku lahendust ning püüame leida midagi erilist, isegi kui peame sellega tegelema kollektiivselt.

Ma arvan, et on vägagi selge, et me ei ole suvaline riikide rühmitus. Me oleme Euroopa pere ning kui ühel meie pereliikmetest on probleem, siis peame talle kahtlemata appi tõttama.

Komisjon on seetõttu valmis tegema ettepanekut kooskõlastatud abi pakkumiseks Kreekale, mis peab olema täielikult kooskõlas Euroopa õigusega, ning ma olen veendunud, et see on võimalik.

Sooviksin tänada teid kõiki toetuse eest Euroopa 2020. aasta strateegiale. Ma arvan, et kunagi ei saa küllalt selle rõhutamist, et meie kodanikud ootavad meilt praegu kindlakäelist juhtimist, et nad ootavad meilt tulemuste parandamist ning seda, et juhiksime neid ka pärast kriisi ja määraksime kindlaks väga tugevad strateegiad keskpikas perspektiivis, nagu seda teevad meie rahvusvahelised partnerid Hiina, Ameerika Ühendriigid, India ja teised.

Käes on aeg otsustada. Kuulasin väga tähelepanelikult seda, kuidas nõuti paremat valitsemistava. Kuulasin väga tähelepanelikult, mida räägiti rahanduse ja majanduse järelevalve parandamisest ning sellest, et peame stabiilsuse ja kasvu pakki jaoks paremat tööd tegema. See on just see, mida komisjon silmas peab ning sellekohased ettepanekud tulevad peagi.

Sooviksin tänada teid kõiki, kes te toetasite komisjoni koos tema selgete ja konkreetsete eesmärkidega homme aset leidva Euroopa Ülemkogu otsustega seoses. Arvan, et keskpika strateegia olemasolu on väga oluline, kuid meil peavad olema ka selged indikaatorid, mis näitavad suunda, kuhu liigume, ja seda, millised on meie eesmärgid. Komisjon nõuab seetõttu, et Euroopa Ülemkogu kiidaks need konkreetsed peamised eesmärgid heaks pärast homseid ja ülehommseid arutelusid.

Me vajame rohkem töökohti, paremat soolist tasakaalu ning tugevamat haridust. On vägagi selge, et peame investeerima rohkem teadus- ja arendustegevusse, ning on täiesti selge, et peame võitlema vaesusega.

Seetõttu nõuab komisjon solidaarsust, vastutust ja konkreetse strateegia olemasolu Euroopa ja Euroopa kodanike jaoks.

Ma loodan, et see positiivne vaimus, mis täna avaldas selget toetust solidaarsusele ja vastutusele, on samamoodi olemas ka homsel tippjuhtide kohtumisel.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Olen seisukohal, et see on olnud väga oluline arutelu teemal, mis on praegu eurooplaste põhimure – Kreeka probleemi, kuid lisaks Euroopa Liidu kui terviku majandusliku olukorra üle. Arutelu, millest muu hulgas võttis Jean-Pierre Audy näol osa nõukogu eesistujariik, nagu parlamendis kokku lepidi ja ka mina esindan nõukogu eesistujariiki.

Kreeka probleemiga seoses, ja selle üle on siin kõige rohkem arutatud ja sellele on kõige enam viidatud, on nõukogu eesistujariigil väga selged ideed. Esiteks: Euroopa on majanduspoliitikate integratsioon. Me oleme integreerinud majandusi. Teiseks: Euroopa põhineb solidaarsusel, ja seetõttu on sel tugev ühiskondlik osa. Kolmandaks: Euroopas on majanduslik ja finantsstabiilsus.

Kreeka probleemi puhul on selgelt vihjatud kõigile kolmele Euroopa tunnusele. See on ka põhjus, miks kolm käsitlust Euroopast arvestavad üksteisega ja ka tugevdavad üksteist väga olulise seisukoha puhul, mis tehti teatavaks Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel 11. veebruaril 2010. Ma arvan, et see oli üks kõige olulisemaid seisukohavõtte ülemkogus üldse, sest see on seisukoht, mille abil püütakse lahendada Kreeka probleemi, rääkides solidaarsusest ja täielikust poliitilisest pühendumisest finantsstabiilsusele euroalas, kohustusele tegutseda, kui on tarvis kaitsta seda stabiilsust.

Ma olen kindel, et sellel nädalavahetusel toimuv Euroopa Ülemkogu, mis on koosseisult sama Euroopa Ülemkogu, mis tuli kokku 11. veebruaril, tugevdab ja säilitab selle stabiilsuse. See Euroopa Ülemkogu saadab Euroopale tugeva poliitilise sõnumi. Selle sõnumiga toetab ta Euroopa majandust, valuutat ning seega saadab välja sõnumi solidaarsusest, sest see on see, mida üldsus ootab, ehkki vastab tõele, et paljud euroskeptikud loodavad läbikukkumisele. Euroopa Ülemkodus sellist läbikukkumist ei tule. Ülejäänud kinnitasid, et selline läbikukkumine ei leia aset, kuid et uuendatakse poliitilist pühendumist solidaarsusele Euroopa Liidu ja euroala südamel.

Peale selle vaatame kaugemale tulevikku. Meil on kavas vaadata nii lähi- kui ka kaugemat tulevikku. Meil on kavas rääkida sellest, kuidas kavandada kooskõlastatud väljumist kriisist, pidades silmas, et maksustiimuleid ei tühistata tervikuna seni, kuni majandus ei ole taastunud. Samuti on meil kavas rääkida pikaajalisematest eesmärkidest, mida sooviksin siinkohal esile tõsta, eriti majanduslikku, territoriaalset ja sotsiaalset ühtekuuluvust, tegelikult solidaarsust. Ning meil on kavas rääkida sellest, kuidas uus järelevalve erineb Lissaboni strateegiast. Selles suhtes hakkavad toimuma selged muudatused: Euroopa Ülemkogu juhtkond ei osalenud Lissaboni strateegias.

Lissaboni lepingus sisalduvate majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitikate kooskõlastamist Lissaboni strateegias ei olnud. Komisjoni olulist rolli – järelevalve, jälgimine, kontroll, juhtimine, nõuete kehtestamine eesmärkide saavutamiseks – Lissaboni strateegias ei olnud. Samuti ei sisaldanud Lissaboni strateegia ajendite loomist struktuurifondide jaoks. Kahtlemata on selles kontekstis tehtud väga olulisi edusamme.

Austatud juhataja! Lõpuks soovin viidata härra García-Margallo kõnele, mis oli ainus kõne, mis oli otseselt suunatud eesistujariik Hispaaniale ja kus kritiseerisiti Euroopa Liidu juhtimist.

Olen sunnitud teile ütlema, austatud härra García-Margallo, et nõukogu eesistujariik Hispaania teeb Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuyga tihedat ja kooskõlastatud koostööd, et saavutada olulisi eesmäärke. Samuti teeb Hispaania tihedat koostööd komisjoni ja Euroopa Parlamendiga.

Viitasite suuresti majanduse probleemile. Sooviksin teilt küsida, et kas olete seisukohal, et otsuse – näiteks sellise otsuse vastuvõtmine, mis võeti vastu Euroopa Ülemkodus ja seda kahtlemata ülemkogu eesistuja osavõtul – vastuvõtmine Euroopa poliitilise pühendumise kohta euroala finantsstabiilsusele ei ole siis Euroopa Liidu juhtimine.

Sooviksin teada, kas olete seisukohal, et see ei ajenda Euroopa Liitu osalema arutelul, mis toimus sel nädalavahetusel ei mingil muul teemal kui Euroopa 2020. aasta strateegia teemal, kus muuseas saavutasid enamuse toetuse Euroopa Parlamendis peetud kõned. Arutati ka juhtimise üle, mis on sellega seoses oluline element.

Sooviksin teada, kas olete seisukohal, et see ei suuna Euroopa Liitu läbirääkimiste poole, mida praegu peetakse Euroopa Parlamendiga finantsjärelevalve paketi üle. Lisaks sooviksin teid, austatud härra García-Margallo, julgustada tegema koostööd praeguse eesistujariigiga, et jõuaksime võimalikult ruttu kokkuleppele nõukogu, mis on võtnud vastu seisukoha, ja Euroopa Parlamendiga. Hispaania eesistumise ajal soovime muu hulgas kaotada Euroopa Liidus riskifonde käsitleva direktiivi ning soovime selle kaotada nii suure nõusoleku ja heakskiiduga kui vähegi võimalik. Ma ei arva, et seda tuleks kritiseerida – otse vastupidi.

Samuti olen ma seisukohal, et see ajendab Euroopa Liitu kiitma heaks ja tegema koostööd komisjoniga selle ettepaneku üle, mille komisjon esitab majanduspoliitikate kooskõlastamise kohta Lissaboni lepingu artikli 136 jõustamisel. Samamoodi suunab see Euroopa Liitu üldise poliitika poole, mis aitab sellest võlast välja rabeleda. Võlast, mis oli Euroopa Liidule oluline, kui ta seisis silmitsi kriisiga ja sotsiaalse vajadusega võidelda kriisiga ning kaitsta kõige haavatavaid. See on vältimatu võlg, millega tuleb nüüd, kooskõlas Lissaboni lepinguga nõuetekohaselt tegeleda, et jõuda tagasi õigele teele Lissaboni lepingu parameetrite suhtes.

See juhib Euroopa Liitu vastavalt ühenduse meetodile. See juhib Euroopa Liitu ja Euroopa Liidu juhtimine tähendab, et sel nädalavahetusel toimuv Euroopa Ülemkogu väljendab selgelt oma toetust Kreekale ja Kreeka valitsusele.

Juhataja. – Ei, te ei saa võtta sõna sinist kaarti tõstes, sest selleks on õigus ainult Euroopa Parlamendi liikmetel. Seetõttu lõpeb arutelu ministri kõnega.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Băsescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Üks olulistest teemadest Euroopa Ülemkogu päevakavas on seotud Euroopa 2020. aasta strateegiaga töökohtade loomise ja majanduskasvu kohta. Peame kooskõlastama

Euroopa poliitika, et tulla toime probleemide ja vajadustega, millega praegu silmitsi seisame. Samuti peame panema paika selged pikaajalised eesmärgid. Esmatähtsale kohale tuleb seada Euroopa majanduse jätkusuutlik areng. Komisjoni uues strateegias järgmise kümne aasta kohta on visandatud viis tegutsemisviisi: uute töökohtade loomine, vaesuse vastu võitlemine, kooli pooleli jätjate arvu vähendamine, investeerimine teadus- ja arendustegevusse ning kasvuhoonegaaside heitekoguste vähendamine. Viimased ELiga ühinevad liikmesriigid vajavad ressursse ja toetust Euroopa Liidult, et saavutada neid suuri sihte. Rumeenia toetab eesmärki 20-20-20, vähendades süsinikdioksiidi heitekoguseid 20% võrra, suurendades taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu 20% võrra ning suurendades energiatõhusust 20% võrra. Ambitsioonikam siht (30-30-30), mille raames on kavas saavutada 30% künnis kõigis kolmes valdkonnas, tooks endaga kahtlemata kaasa kulud, mis on minu kodumaa jaoks ülemäära suured. See oleks ebarealistlik eesmärk paljudele Euroopa riikidele.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Projektina on Euroopa tähendanud rahu, sotsiaalset heaolu, vabadust ja majanduskasvu. Ta on olnud eeskujuks oma sotsiaalsete mudelitega ning on samuti võtnud juhtrolli keskkonnaküsimustes, mille sarnast ülemaailmsel tasandil ei ole.

Praegune majandus-, finants- ja sotsiaalkriis nõuab kooskõlastatud reageerimist Euroopa tasandil. Kreeka kriis ja rünnak eurole muudavad vajalikuks ühise reageerimise, kuid kahjuks oleme hiljaks jäänud. Euroopa lahenduse leidmine, et vältida neid pidevaid spekulatiivseid rünnakuid eurole, on ühtaegu nii võimalik kui ka soovitatav.

ELil on olemas usaldusväärsus ja likviidsed vahendid. Kui kooskõlastamine on Euroopa tasandil olemas, peaks sellest piisama turu kiireks maharahustamiseks ja nende laenude kulude katmiseks, mida Kreeka vajab. Praegune aeg muudab vajalikuks solidaarsuse liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide vahel. See on lausa kohustuslik. Loodetavasti astub tulevane Euroopa Ülemkogu samme integreeritud ja kooskõlastatud solidaarsuse saavutamise nimel. Sellist suhtumist on vaja, et Euroopa projekt areneks. Lahendusi sellele, kuidas teostada järelevalvet iga liikmesriigi puudujäägi üle, tuleb otsida hiljem.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Eri liikmesriikides valitsevate sotsiaalsete probleemide tõsidus, sealhulgas tööpuudus, tööga kindlustatuse puudumine ning vaesus, muudavad ülioluliseks selle, et kevadine Euroopa Ülemkogu annaks tõsise ja põhjaliku vastuse. Siiski kardame, et tema vastused on suunatud eeskätt riigi rahaliste vahendite arvatavale jätkusuutlikkusele, samas kui tähelepanuta jäetakse sotsiaalse jätkusuutlikkuse meetmed.

Kreeka olukorrale reageerimine on oluline küsimus, eriti võttes arvesse, et Kreekas toimuv on vastuolus kõigea, mida kuulutati valjult euro eeliste ja euroalas olemise hüvede kohta: olla rikaste riikide kõva valuuta eelvägi. Räägiti sellest, et euroalas olemine kaitseb finantskriiside eest, kuna kõnealune riik saab vältida laene ning saab raha Rahvusvaheliselt Valuutafondilt.

Esiialgne kriis oli piisav tõestamaks, et tegelikult puudub euroalas ühtekuuluvustunne ning nn majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus ei ole midagi muud kui valimiskampaaniates kasutatud propaganda. Nüüd ähvardab Angela Merkel isegi sellega, et liikmesriigid, kes ei vasta stabiilsuspakti nõudmistele, muu hulgas Kreeka, jäetakse euroalast välja, unustades ära, et Saksamaa oli ja on tugevast eurost üks suurimaid kasusaajaid ...

(Hääletuse kohta selgituse andmist on lühendatud vastavalt kodukorra artiklile 170.)

Othmar Karas (PPE), kirjalikult. – (DE) Majandus- ja finantskriis ning Kreeka vajavad Euroopa tähelepanu. Üldlevinud argumentidele tuleb lõpp teha. Ootame tippkohtumiselt ühist vastust. Ütleme „jah” Kreeka valitsuse säästudele ja reformikavale – Kreeka on kindlameelselt otsustanud lahendada oma koduseid ülesandeid ja täita Euroopa eeskirju. Samuti ütleme „jah” raha laenamisele, kui vastasel korral võiks reformikava ohtu sattuda. Siiski ütleme kindlameelselt „ei” trahvidele ja sellele, et riik euroalast välja heita. Kõik, mida see saavutaks, annaks hoogu nn doomino efektile, mis viiks usalduse kaotamiseni turgudel. Samuti ütleme „jah” volinik Rehni ettepanekule anda eelnev nõusolek komisjoni eelarveprojektidele. Eelarve ja majandusega seotud andmeid peavad kontrollima Eurostat ja komisjon. Nõuan kõigi liikmesriikide raamatupidamisarvestuse ranget läbivaatamist ühiste kriteeriumide alusel. Maksusüsteeme ja siseturu jaoks olulisi maksumäärasid tuleb ühtlustada; majandus-, eelarve- ja sotsiaalpoliitikat kooskõlastada. Ma nõuan, et Euroopa 2020. aasta strateegia planeerimiskomitee hõlmaks komisjoni, liikmesriike, Euroopa Investeerimispanka, Euroopa Keskpanka ja Eurostatit. Palun seetõttu, et riigipead ja valitsusjuhid näitaksid üheskoos välja Euroopa tahet tegutseda. Kreeka on näide, millest Euroopa peab õppust võtma. Järeldused tuleb teha nii kohalikul, Euroopa kui ka ülemaailmsel tasandil. Vajame praegu rohkem üleeuroopalist koostööd ja vähem riiklikku egoismi.

Ivari Padar (S&D), kirjalikult. – Sooviksin kõnelda Euroopa digitaalsest tegevuskavast. Komisjoni arvud näitavad, et takistused digitaalsele ühtsele turule eksisteerivad jätkuvalt: kõigest 7% *online*-tehingutest on piiriülesed. Ehkki Internet ja asjaomaste infrastruktuuridega seotud eesmärgid on vajalikud eeldused tulevasele arengule, tuleb infrastruktuuri loomine viia lõpule üleeuroopalise õigusliku raamistiku kehtestamisega, teenuste kasutamise ja IKT-alaste oskuste suurendamisega. 2020. aastaks tuleb luua ühtne ja turvaline Euroopa e-teenuste ala. See võimaldaks ELi kodanikel pääseda lihtsalt ja turvaliselt juurde kõigile digitaalsetele teenustele, nii avalikele kui ka ärilistele. Liikmesriigid peavad töötama välja riiklikud kavad selle kohta, kuidas avalike teenuste puhul minna üle digitaalsetele teenustele. Eriti suurt tähelepanu tuleb pöörata madalamate sotsiaalmajanduslike rühmade osalusele, sest nemad on need, kes jäävad üsna tõenäoliselt digitaalsest ühiskonnast välja. Piiriülene e-autentimine ja digitaalne allkiri peaksid iseloomustama õigusala ja tehnilist koostalitlusvõimet, mille tulemusel saaksid piiriülest e-autentimist kasutada kõik Euroopa teenuseosutajad ja tarbijad. Digitaalse ühtse turu laiaulatuslik käsitlus peab hõlmama järelejäänud killustatuse vähendamist finantsteenuste, logistika, tarbijakaitse ja intellektuaalomandi valdkondades. 100% eesmärk tuleb seada nii selleks, et kodanikud pääseksid e-teenustele juurde, kui ka selleks, et nad saaksid neid teenuseid kasutada.

Georgios Papastamkos (PPE), kirjalikult. – (EL) Kohutav finantskriis Kreekas ja euroala liikmesriikide vahelised rahalised erinevused on tõstatanud küsimused majandus- ja rahaliidu struktuuri staatilise ja dünaamilise tugevuse kohta. Selles pole mingitki kahtlust, et euroala liikmesriigi rahaliste vahendite taastamine on selle riigi enda kohustus. Siiski on finantskriis toonud päevavalgele vastastikuse sõltuvuse täieliku, ühtse rahaliidu ja ebatäiusliku ELi majandusliidu vahel. Kriis on tungivalt rõhutanud vajadust luua poliitiliste mõjutustega Euroopa majanduse juhtimine, muuta majanduspoliitika ja majanduslik risk euroopalikuks, katta majandus- ja rahaliidu struktuurseid puudujääke, rõhutanud vajadust enama Euroopa ning kooskõlastatud ja solidaarsuspõhise Euroopa tegutsemise järele. Vaja on euroopalikku toetusmehhanismi, Euroopa Valuutafondi, mis on varustatud sekkumiseks vajalike ressursside ja võimalustega. Kooskõlastatud reguleerivat sekkumist on vaja selleks, et kaitsta ühisraha spekulatsioonide eest. Vaja on üksikasjalikult uurida, kuidas toimuvad tehingud krediidiriski vahetustehingute turul. Euroopa Ülemkogul palutakse anda ammendavaid vastuseid euroala kriisi kohta ja väljendada tõelist solidaarsust Kreeka suhtes, et saada jagu finantskriisist. Kreeka ei kerja. Kreeka nõuab, et Kreeka kodanike varud ei kaoks lihtsalt niisama rahvusvaheliste spekulatsioonide taskusse.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Praeguses majandus- ja sotsiaalkriisis, mis on omakorda kombineerunud kliimakriisiga, on EL töötanud järgmiseks kümneks aastaks välja uue strateegia. Euroopa 2020. aasta strateegia peab aitama luua kaasavat Euroopat ühes majandusega, mis on ühtekuuluv ja keskkonnasõbralik. Teadus- ja uuendustegevuse arendamine peab muutuma prioriteediks, mis võimaldab meil võidelda kliimamuutuse mõjuga ning luua keskkonnasäästlikke ja arukaid töökohti. Seetõttu peavad sätestatud eesmärgid olema kohustuslikud, et tagada jätkusuutlik kasv ja kaasavama tööturu areng ning inimväärsed elutingimused kõigile kodanikele.

Richard Seeber (PPE), kirjalikult. – (DE) EL saab edukas olla ainult siis, kui teame, millises suunas soovime majandus- ja sotsiaalpoliitika puhul liikuda. Seetõttu tuleb 2020. aasta strateegia koostamisele pöörata erilist tähelepanu. Liikmesriigid peavad esitama omapoolsed selged kontseptsioonid, ettekujutused ja ideed. Järgmist kümnet aastat hõlmava strateegia väljatöötamine on kahtlemata julge ettevõtmine, kuid me ei tohi ära unustada, et tegu ei ole lõplike detailidega. EL peab endalt küsima, kuhu ta end paigutab ja millised prioriteedid ta endale seab. Üheks eesmärgiks, mille abil saavutada pikas perspektiivis ka positiivseid sotsiaalseid ja majanduslikke tagajärgi, on säästva energiaallikate valiku loomine Euroopa jaoks. Mõtlemise ümberkujundamine on selles valdkonnas vajalik ja seda mitte ainult seetõttu, et fossiilkütused jääb järjest vähemaks ja et taastumatud energiaallikad avaldavad mõju kliimale. Euroopa peab võtma endale juhtrolli keskkonnasõbralike tehnoloogiate valdkonnas. Minu arvates sobib tuumaenergia siiski vähe selleks, et juhtida Euroopat säästva energiaga tuleviku suunas.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Homme algava Euroopa Ülemkogu kohtumise eesmärk on põhimõtteliselt arutada uue, Euroopa 2020. aasta strateegia üldise raamistiku üle ning hinnata nii majanduskriisist väljatulekut kui ka olukorda Kreekas ja teistes euroala riikides. Need on omavahel tihedalt seotud teemad, sest liidu majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia on seotud nende teemadega. Praegust olukorda hinnates vajame vastust küsimustele selle kohta, kuidas neid stabiilsuse ja kasvu paketi põhimõtteid eri riikides järgitakse ning milline on Euroopa Komisjoni positsioon. Võime eeldada, et Euroopa 2020. aasta strateegiat vaatlevad liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid erinevalt. See tuleneb üksikute riikide märkimisväärtest huvide konfliktidest, mis omakorda tulenevad erinevustest arengutasemes. Ilmselgetel põhjustel kavatsevad viimase kahe laienemisingi riigid, kuid mitte ainult need riigid, võidelda suurema tähelepanu nimel ühtekuuluvuspoliitikale, infrastruktuuri arengule ja põllumajandusele, ehkki ärgem

unustagem uuendusi ja uusi tehnoloogiaid. Euroopa edukas areng ja majanduskasvu taastumine järgmise kümne aasta jooksul sõltub nii komisjoni ettepanekus sisalduva strateegia eesmärkide elluviimisest kui ka traditsioonilisema poliitika jätkumisest. Kui EL soovib tulla toime keeruliste probleemidega ülemaailmses sfääris, peab ta kõigepealt lahendama sisemised lahkarvamused ning seda ei saavuta asutamislepingu solidaarsuspõhimõtet austamata.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Kevadise Euroopa Ülemkogu põhiteema on Euroopa 2020. aasta strateegia. Käesoleva aasta alguses oli tööpuudus 10%, samas oli seesama näitaja peaaegu 20% Hispaanias ja Lätis. 67% Euroopa kodanikest tunneb, et töökoha kaotus on nende peamine mure. Euroopa juhtide peamine mure peab olema töökohtade säilitamine ja uute töökohtade loomine, et võimaldada Euroopa kodanikele inimväärsel elu. Seda eesmärki on võimalik tagada üksnes oluliste investeeringute tegemise kaudu majandus- ja sotsiaalsesse arengusse, transpordi- ja energia infrastruktuuri, põllumajandusse, teadustegevusse, haridusse ja tervishoidu. See on just see põhjus, millele Euroopa Ülemkogu peab pöörama erilist tähelepanu ELi tööstuspoliitika valdkonnas. Euroopa statistika andmetel vähenes tööstustoodang 2010. aasta jaanuaris 2009. aasta detsembriga võrreldes euroalal 2% ja EL 27 alal 0,2%. Ühenduse tasandil moodustab tööstus 26,4% SKPst, kuid on ka liikmesriike, kus tööstustoodang annab üksnes 14% SKPst. Euroopa Liit peab säilitama konkurentsivõime üleilmsel tasandil. Selle saavutamiseks peavad töökohad ja tööstustoodang jääma Euroopa Liitu ning neid ei tohi ümber paigutada kolmandatesse riikidesse.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

13. Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõikes 4 sätestatud kodanikualgatuse arendamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine punkt on nõukogu ja komitee seisukoht Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõikes 4 sätestatud kodanikualgatuse arendamise kohta.

Lubage mul öelda soojad tervitussõnad minu regionist, Castilla-La Manchast pärit Hispaania reporteritele, kes käisid ajakirjanikeloozis ning külastavad praegu ELi institutsioone.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Ma olen Euroopa Parlamendile tänulik algatuse eest korraldada praegune arutelu. Mulle näib see arutelu üks kõige tähtsamatest ja demokraatlikust seisukohast kõige asjakohasematest aspektidest Euroopa Liidu ja euroopluse arendamiseks Euroopa Liidu kodanike seas. See on seotud väga olulise temaga, millega algab uus etapp Euroopa Liidus – nagu te loomulikult teate, on see seotud kodanikualgatusega. Teisisõnu, miljoni Euroopa kodaniku, nii meeste kui naiste, kes kõik on pärit eri liikmesriikidest, võimalusega kirjutada alla õigusloomega seotud algatusele.

Õigusloomega seotud algatus, mis on arusaadaval kombel adresseeritud komisjonile ja temale ka ette kantud, sest komisjon on õigusloomega seotud algatuste valdkonnas pädev ELi organ.

Kodanikualgatus on nõukogu eesistujariigi jaoks väga selge prioriteet. Väga selge. See on meile esmatähtis, sest oleme veendunud, et algatus on prioriteetne ka Euroopale. Kui Euroopa Liidu nõukogu juhatab riik, siis usume, et see riik ei tohiks rakendada omi prioriteete ja eesmärke lihtsalt seetõttu, et ta on eesistujariik, vaid ta peab minema kaugemale ja ta peab olema suuteline esindama Euroopa eesmärke.

Kodanikualgatus, koos võimalusega, mille see annab kodanikele – ligikaudu 500 miljonile Euroopa kodanikule –, on Euroopa jaoks oluline eesmärk ning see on eesistujariik Hispaania üks prioriteetidest, mitte sellepärast, et see on Hispaania prioriteet, vaid et see on Euroopa prioriteet.

Kodanikud loodavad, et Lissaboni leping rakendatakse võimalikult kiiresti pärast kaheksat aastat, mis läksid kaotsi institutsiooniliste ebamäärasuste tõttu.

Peame kaotatud aja tasa tegema ning oluline on vastata kodanikele, sest nemad soovivad osalust. Teisisõnu peame vähehaaval vähendama tasakaalukeskme ümberpaigutamise mõju kahe Euroopa vahel: ühe Euroopa vahel, mis loodi 20. sajandil pigem suunaga ülalt alla – kuigi on demokraatlik Euroopa –, ja teise Euroopa vahel, mis on loodud suunaga alt üles.

Seetõttu oleme seisukohal, et kodanikualgatus peab hakkama toimima võimalikult kiiresti, sest see annab tunnistust liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja Euroopa institutsioonide poliitilisest tahtest anda rahvale hääli ning võimaldada neil osaleda Euroopa Liidu elus.

Samuti takistab see midagi, mis kahjuks toimub samuti Euroopa Liidus: asjaolu, et poliitiline arutelu toimub suuremalt jaolt riiklikul tasandil, on nii-öelda loomupärane. Siin Brüsselis või Euroopa Parlamendis toimub Euroopa arutelu, kuid kõigis liikmesriikides domineerib riikliku tasandi arutelu.

Kodanikualgatus on ülioluline vahend, mille abil päästa kodanikuühiskonnas valla tõeline Euroopa arutelu. Kodanike algatused eri riikides lükkavad käima Euroopa ja mitte ainult riikliku tasandi arutelu kõigis riikides.

Seetõttu, austatud juhataja, peame kodanikualgatusi prioriteetseks. Niipea kui komisjon esitab määruse eelnõu – me sooviksime tänada komisjoni ja eriti president Barrosot ja asepresident Šefčovičit selle eest, et nad seadsid selle küsimuse komisjoni tööprogrammis esmatahtsale kohale; samuti oleme tänulikud selle eest, et see juhtub varsti ja väga kiiresti ning et Maroš Šefčovič räägib meile sellest kohe ise –, peab meil olema tekst, mis võimaldab meil koos nõukogu ja Euroopa Parlamendiga anda hoog sisse sellele, mida Euroopa kodanikud kahtlemata loodavad, ja me peame seda tegema enne kuue kuu möödumist.

Peame töötama erinevate omavahel seotud aspektidega, millest mõned on tehnilisemad, teised jällegi poliitilisemad, ent me peame julgustama selle toimumist.

See on põhjus, miks alates välisministrite mitteametlikust kohtumisest La Granja de San Ildefonsos, mida Maroš Šefčovič ja Cecilia Malmström – kes on jätkuvalt ametis, sest uus komisjon ei ole veel tööle asunud – kindlasti mäletavad, kuni esimese kohtumiseni, mille korraldasime koos komisjoniga Madridis, kui tööle asus uus volinike kolleegium, ja kuni tänase pärastlõunani siin parlamendis oleme olnud elevil selle algatuse tagant utsitamise pärast. Ma palun, et nemad – see on sõnum, mille soovin, et nemad edastaksid teile ise, lugupeetud parlamendiliikmed – näitaksid üles suurt huvi selle algatuse vastu.

Ma tean, et nad teevad seda. Lisaks palun neid, et nad kiirendaksid nõukogus, komisjonis ja parlamendis toimuvate arutelude kaudu seda, mis on minu arvates üsna lihtsalt seotud üksmeelse seisukohaga, selle kõige erinevamate aspektides, komisjoni kohta, kus ma osalesin, näiteks institutsiooniliste küsimuste komisjon. Olen seetõttu seisukohal, et saame seda ellu viia, kuna see on üks nendest aspektidest, mis on seotud Euroopa Liidus alanud uue etapiga, mis on üldsuse jaoks ehk kõige põnevam.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Sooviksin kogu südamest tänada Euroopa Parlamenti selle eest, et ta võttis selle väga olulise teema päevakorda. Sooviksin isiklikult tänada oma sõpra Diego López Garridot ja eesistujariik Hispaaniat selle eest, et nad on hoidnud seda teemat Hispaania eesistumise tegevuskavas esmatahtsal kohal, sest ma olen veendunud, et tulevane vahend muudab tõepoolest seda viisi, kuidas Euroopa Liidus poliitikat tehakse.

Kuni praeguseni oli Euroopa rajatud esindusdemokraatiale. Ma arvan, et see oli väga hästi kajastatud ka Lissaboni lepingus. Nüüd on selge, et Euroopa Parlamendi pädevused on palju tugevamad, ja me kaasame riikide parlamente Euroopa õigusloome protsessi suuremal määral. Ja me peame seda täiendama sellega, et kaasame kodanikke veelgi enam sellesse protsessi osalusdemokraatia vahendi kaudu.

Mõni aeg tagasi toimus arutelu selle üle, kas üks välistab teise ja kas see on mäng, mille tulemus on null. Mina nii ei arva, sest pean mõlemat elementi, nii esindus- kui ka osalusdemokraatiat, üksteist toetavaks ning mõlemad demokraatiad aitavad luua Euroopa tõelist poliitilist ja avalikku ruumi.

Samuti olen veendunud, et selle vahendi kaudu rõhutame veelgi tugevamini Euroopa kodakondsuse tähtsust eurooplaste jaoks. Nagu Diego juba ütles, olen ma samuti veendunud, et see toob endaga kaasa tugevamad ja paremad piiriülesed ja üleeuroopalised arutelud Euroopas, mis toimuvad rohkem Euroopaga kui ainult riigisisestest küsimustega seotud teemadel, mida me näeme väga sageli meie liikmesriikide pealinnades.

Komisjon oli ja on väga tänulik selle töö eest, mida Euroopa Parlament on Euroopa kodanikualgatuse nimel juba teinud. Meie jaoks oli resolutsioon, mille te võtsite vastu möödunud aasta 7. mail, väga oluline poliitiline suunis ning väga oluline näitaja, kuidas peaksime seda algatust ette valmistama.

Nagu te ehk teate, soovib komisjon nõnda oluliste õigusaktide ettevalmistamisel nagu see siin kaasata Euroopa üldsust arutellusse nii laialdaselt, kui see on vähegi võimalik. Seetõttu korraldasime sel teemal avaliku arutelu ja tuginesime seejuures möödunud aasta detsembris vastu võetud rohelisele raamatule.

Ma pean ütlema, et saadud vastused üllatasid meid väga positiivselt. Saime enam kui 300 vastust väga erinevatest allikatest: kodanikelt, organsatsioonidelt, ametiasutustelt ja mõne isegi riikide parlamentidelt.

Me hindasime saadud vastuseid ja konsulteerimine lõppes avaliku aruteluga Brüsselis, millest võttis osa rohkem kui 150 sidusrühma, sealhulgas Euroopa Parlamendi esindajad.

Kui ma peaksin sellest arutelust kokkuvõtte tegema, siis ütleksin, et komisjonile laekus väga palju uuenduslikke, huvitavaid ja positiivseid ettepanekuid. Peamised järeldused, mille me nende põhjal teeme, on järgmised: kodanikud on vägagi huvitatud sellise algatuse loomisest võimalikult kiiresti; nad soovivad seda teha võimalikult kasutajasõbralikult; nad soovivad, et see oleks lihtne, vahetu, arusaadav ja ennekõike kättesaadav.

Ning, küllap nõustute, et need on väga selged ja olulised parameetrid õigusakti ettevalmistamiseks kirjeldatud viisil, sest ainult need parameetrid tagavad, et kodanikud kasutavad seda vahendit paremaks suhtluseks komisjoni ja Euroopa institutsioonidega.

Komisjon viimistleb praegu oma ettepanekut ja teeb selleks järeldusi konsulteerimiste tulemustest ja samuti Euroopa Parlamendi ettepanekutest. Ma loodan, et kolleegium võtab ettepanekud, millega me praegu töötame, vastu 31. märtsil. Samuti võin teile öelda, et see tõenäoliselt ei oleks võimalik, kui eesistujariik Hispaania ei oleks olnud nõnda ulatuslikult kaasatud. On väga selge, et tuleb austada eesistujariigi prioriteete, ning ma tean, et Hispaania on võtnud endale südameasjaks, et see algatus edeneks tema eesistumise ajal.

Seega loodan kogu südamest, et tänu eesistujariigi, nõukogu ja Euroopa Parlamendi konstruktiivsele tegutsemisele hakkab uus ja väga oluline õigusakt kehtima juba enne Lissaboni lepingu jõustumise esimest aastapäeva.

Íñigo Méndez de Vigo, *fraktsiooni PPE nimel*. – (ES) Austatud juhataja! See oli siinsamas parlamendis peaaegu seitse aastat tagasi Euroopa konvendi lõpus, kui meil, Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide liikmetel, õnnestus esitada ettepanek, mille presiidium heaks kiitis. Mul oli au viia see presiidiumisse ja me kiitsime selle heaks. Lisaks soovin siinkohal meenutada Alain Lamassoure'i ja Jürgen Mayerit, sest nemad olid need, kes koostasid ettepaneku kodanikualgatuse kohta ehk rahva algatuse kohta, mis on praegu hõlmatud asutamislepingutega.

Rahvaalgatus on osalusdemokraatia – Maroš Šefčovič selgitas seda väga hästi – ja Euroopa demokraatia hea näide, sest selles algatuses hõlmatud teemad peavad olema Euroopa, mitte kohalikud teemad. Seega kodanike osalus ja Euroopa tasandi küsimused.

Maroš Šefčovič, kes seda ettepanekut ette valmistab, ei öelnud meile, mida see sisaldab. Ta jättis meid vesiste suudega. Lugupeetud Maroš Šefčovič! Oma fraktsiooni nimel palun, et see sisaldaks vähemalt kolme ideed.

Esiteks peaks see olema selge ja lihtne. Teisisõnu: ärgem laskem meil teha asju keeruliseks. See peab olema inimestele kättesaadav, et nad saaksid osaleda, olemata selleks käinud ülikoolis.

Teiseks peab see kandma hoolt koostöö eest Euroopa asutuste ja riikide asutuste vahel, sest minu arvates peavad riikide asutused mängima olulist rolli allkirjade kogumises.

Kolmandaks peame komisjoni ja Euroopa Parlamendi abil selgitama, kuidas saab seda algatust kasutada pettumuste vältimiseks. Toon teile näite selle kohta, mida nägin Internetis. Veebis on käivitatud petitsioon, kus kodanikualgatust kasutatakse selleks, et Euroopa Parlamendil oleks ainult üks asukoht.

Tegelikult on see võimatu ning me peame seda juba alguses ütleva. See nõuab aluslepingute läbivaatamist ja seda ei saa teha kodanikualgatuse raames.

Seetõttu on vaja teha palju kasvatustööd, kallid kolleegid komisjonist ja Euroopa Parlamendist, algatuses, mille Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) fraktsioon kiidab heaks ja loodab, et see aitab süvendada Euroopa Liitu kuulumise tunnet ja üldsuse osalemist Euroopa tegemistes.

Ramón Jáuregui Atondo, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud Maroš Šefčovič! Mul oli väga hea meel kuulda, et komisjonil on kavas määruse eelnõu kiita heaks juba järgmisel nädalal, 31. märtsil. Ma arvan, et see on suurepärane uudis. Ma olen seisukohal, et on asjakohane ja õige õnnitleda komisjoni, Maroš Šefčoviči ja eesistujariik Hispaaniat selle taganttõuke eest, mille nad on andnud sellele algatusele ning selle eest, et nad nõustusid esitama parlamendile selle väga olulise ettepaneku.

See on väga oluline esiteks seetõttu, kuna ma usun, et see tugevdab parlamendi seaduslikkust. Seda seetõttu, et võimaldab üldsusel pääseda parlamendile vahetult juurde, mitte fraktsioonide kaudu, vaid viisil, mis annab meile kõigile otsese juurdepääsu ei millegi rohkema ega vähemaga kui seaduseelnõuga.

See on üldsuse vahetu juurdepääs, mis õiglaselt tugevdab parlamendi legitiimsust. See tugevdab kodakondsuse mõistet, mis on Euroopa projekti alustala. Maastrichtist kuni selle koosolekusaalini on kodanik see, kes on Euroopa projektis kesksel kohal ning kellest saab siin üks olulisemaid osalisi.

Kolmandaks ütleksin, et see on midagi, mis annab tohutult julgust juurde institutsioonide ja kodanike vahelistele sidemetele, millelegi, mida me alati nõuame, kuid kunagi ei saavuta. See on inimeste võimalus pääseda parlamendile lähemale ja saada teada, kuidas parlament saab olla kasulik. See on ka põhjus, mis ajendab mind andma soovitusi, mis on üsna suurel määral kooskõlas Iñigo Méndez de Vigo soovitustega.

Ma arvan, et oluline on koostada tekst, mis on esmajoonel tõeliselt paindlik. Teisisõnu peab see võimaldama õiguse kasutamist ja seda paljude inimeste jaoks, sest peame täpsustama riikide arvu, protsendimäärad ja allkirjade süsteemi. Palun, olgem paindlikud! Tehkem sellele algatusele juurdepääs lihtsaks, kuid muutmek see samuti selgeks ja ärgem valmistagem pettumust.

Enne seda peab komisjon korraldama olulise menetluse ja ütleva, kas algatuse projekti saadab edu või mitte ning kas seda on võimalik ellu viia või mitte. Enne allkirjade kogumist peame ütleva „jah” või „ei”, et mitte valmistada pettumust selle projekti selguse ja paindlikkuse osas, kallid kolleegid, ja loomulikult selle osas, et see saab olema hästi tehtud.

Anneli Jäätteenmäki, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FI) Euroopa kodanikualgatus on oluline, sest see on üks nendest haruldastest uuendustest, mis on kehtestatud Lissaboni lepinguga ja mis tegelikkuses suurendab üldsuse võimalusi anda omapoolne panus. Ilmselt on see kõigest väike samm edasi ning miljonite allkirjade kogumine saab olema üsna suur töö, isegi siis, kui saame üksnes teha ettepaneku, et komisjon peaks midagi tegema. Komisjon otsustab seejärel omaenese tarkuses, kas teeb seda või mitte.

Kui kodanikualgatuse projekti saadab edu, ja ma loodan, et see saab nii olema, siis on üsna tõenäoline, et hiljem on meil võimalik liikuda veelgi rohkem otsese mõju avaldamise suunas. Seetõttu on väga oluline, et nüüd, mil me loome kodanikualgatuse raamistikku, oleks see raamistik määratletud selliselt, et seda saab lihtsalt rakendada ning et see oleks selge ja arusaadav. Me ei tohiks anda põhjust ekslikele lootustele või väärarusaamadele.

Arutatud on vastavuse edendamise menetluse üle. Ma olen seisukohal, et seda peaks kaaluma väga hoolikalt. Sellel võivad olla head aspektid, kuid ma ei tea, kas on õige kärpida algatust just selles etapis. Lubagem kodanikel öelda, mida nemad arvavad.

Minu arvates on oluline, et erinevate liikmesriikide künnis ehk siis kaasatud riikide arv ei oleks liiga suur: veerand on piisav veendumaks, et algatus on arenenud ja lasta välja paista nii, et seda arendatakse edasi. Peame tagama, et määrus ei loo asjatuid takistusi kodanikualgatuse rakendamisele, vaid muudab selle hoopis selgeks ja lihtsaks. Lootkem siis, et algatust saab olema terve hulk ja komisjon arendab neid edasi.

Gerald Häfner, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud Diego López Garrido, austatud volinik Šefčovič ja kallid kolleegid! Ma olen veendunud, et praegu on Euroopa jaoks avanenud suur võimalus – meie ühise Euroopa jaoks, mis on saanud alguse riikidevahelistest lepingutest, st tegelikult välispoliitika klassikalistest vahenditest, mille puhul kodanikud olid suuremal või vähemal määral pealtvaataja rollis – muutuda järjest enam kodanike Euroopaks.

Täna arutame siin selle üle, et see on esimene vahend, mis võimaldab kodanikel osaleda vahetult Euroopa tasandil. Ma usun, et kõigile on selge, milliseid võimalusi see pakub Euroopale vajaliku Euroopa üldsuse, Euroopa *demose* loomiseks ja järk-järguliseks arendamiseks, sest jätkuvalt peame Prantsusmaal, Itaalias, Portugalis, Saksamaal jne arutelusid suuremal või vähemal määral eraldi. Mis kodanikesse puutub, siis meil praktiliselt ei olegi üleeuroopalisi arutelusid. Sellist tüüpi Euroopa kodanikualgatus võib aidata selliseid arutelusid tekitada ning see võib aidata teataval määral kaotada eurooplastes tunnet, et Brüssel on kaugel ja et neil, kodanikel, ei ole õigust Brüsselis midagi öelda. Me loome siin esimese vahendi, mis annab kodanikele õiguse öelda Brüsselis sõna sekka. Ent selle puhul on määrav, kuidas me seda teeme. Ma soovin väga selgelt juhtida tähelepanu sellele, et veel ei ole otsustatud, kas seda saadab lõpuks edu või pettumus. See sõltub sellest, kuidas me seda teeme.

Ma saan väga hästi aru, lugupeetud volinik Šefčovič, et teil ei ole meile täna võimalik tutvustada üksikasju, sest ma tean, et te ei ole veel lõplikku otsust vastu võtnud. Aga meil on võimalus panna siinkohal lühidalt kirja paar punkti. Seetõttu sooviksin eriti rõhutada ühte neist.

Minu jaoks suureneb või väheneb asja edukus vastavalt sellele, kas komisjoni ettepanek või vähemalt see, mille me siin lõpuks õigusloomega seotud ettepanekuna vastu võtame, sisaldab ainult takistusi ja sätteid, mida kodanikud peavad järgima, või ka sätteid selle kohta, et komisjon peab tegema tõsisid tööd reaalsuseks saanud kodanikualgatusega, sest minu arvates valmistaks erakordselt suurt pettumust see, kui miljonid kodanikud kirjutaksid algatusele alla ning lõpuks see lihtsalt kaoks, vaikselt ja tseremoonitsemata, prügikasti.

Vastuvõetavuse kontrollimiseks vajame kolme etappi. Esiteks ametlik etapp: kas on kogutud kõik vajalikud allkirjad? Teiseks õiguslik tasand: kas asi on Euroopa Liidu pädevusvaldkonnas, kas see ei riku kehtivat õigust? Ja seejärel peame kontrollima sisu ning sellega seoses olema seisukohal, et sellele eksamil on kutsutud kodanikud, et toimub kuulamine, et neid väärtustatakse ja nende murede üle arutatakse ning et nad ei saa lihtsalt niisama mingit kirja kõrgemalt poolt. Seda siis õhutuseks.

Lühidalt teisest õhutusest: üks kolmandik või üheksa liikmesriiki näib mulle ja üldse siinsele parlamendile liiga suur arv. Parlament on kuulutanud, et pooldab neljandikku ning seda arvu tuleb vaadelda koos teise takistusega, nimelt liikmesriikide sisesel takistusega. Ma olen omavahelistes kõnelustes teinud ettepaneku, et seda tuleks liigitada liikmesriikide suuruse järgi, sest on suur vahe, kas osalejaks on suur või väike riik ning ma näen valmisolekut selle ettepaneku esitamiseks.

Ajalise piirangu tõttu ei saa ma teisi punkte lähemalt käsitleda. Ma loodan, et suudame koos selle esimese riikidevahelise demokraatia vahendi ellu viia.

Syed Kamall, fraktsiooni ECR nimel. – Austatud juhataja! Ma arvan, et paljud meist peaksid tundma heameelt mis tahes algatuse üle, mis võtab ära võimu Euroopa Liidult ja teistelt poliitilistelt valitsustelt ning toob selle kodanikele lähemale.

Ühest küljest sooviksin paluda suuremat paindlikkust. Miks peaksime eelnevalt kindlaks määrama teemad, mille puhul kodanikud võivad algatuse esitada? Kui nad soovivad tõstatada mingit küsimust, siis laskem meid pidada vastutavaks ja laskem meil öelda välja, mida me arvame. Kui see näiteks on seotud kohaga, kus parlament asub, siis me peaksime vastama. Miks peaksime seda küsimust vältima? Tegelegem sellega, mida kodanikud meilt paluvad.

On üks punkt, mida sooviksin selgitada ning selleks on läbipaistvus. Mis tahes üksikisikul või kodanike rühmal on keeruline koguda omapäi vajalikul hulgal allkirju. Seetõttu võite näha arvukalt organisatsioone, mis tegelevad nende allkirjade kogumisega. Nende rahastamine peaks olema läbipaistev, nii et ei tekiks olukorda, kus organisatsioonid kasutavad asjaolusid lihtsalt ära selleks, et nõuda rohkem rahalisi vahendeid algatuste jaoks, millesse nad usuvad. Laskem sel olla tõeline kodanike, mitte kodanikuühiskonna organisatsioonide ega vabaühenduste algatus.

Søren Bo Søndergaard, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DA) Austatud juhataja! Meie kodanikud suhtuvad Euroopa Liidu laienemisse umbusklikult. Valijate väike protsent ELi valimistel kõneleb selget keelt. Kui Euroopa kodanikualgatus tõlgendada nii, et ainult vähesed saavad sellest kasu, siis muudab see olukorra üksnes halvemaks. Meie fraktsioon nõuab seetõttu, et need eeskirjad ei tohiks olla liiga ranged. Näiteks võivad teemad olla Euroopa jaoks tervikuna jätkuvalt olulised, isegi kui esimesed miljon allkirja on pärit ainult mõnest üksikust riigist. Euroopa Parlamendina on meil siiski võimalik teha midagi, et võtta kodanikualgatusi tõsiselt. Me võime Euroopa Parlamendis võtta vastu otsuse, et iga kord kui mingi kodanikualgatus heaks kiidetakse, korraldame parlamendis arutelu – arutelu, mis võib viia seisukohavõtuni kõnealuse algatuse kohta. Sel moel suhtume tõsiselt kodanike soovidesse ning ma loodan, et fraktsioonid suudavad omavahel koostööd teha selles valdkonnas millegi vastuvõtmise korral, näiteks kodukorra muutmise näol.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Austatud juhataja! Ma olen kuulanud kõike, millest siin seni on räägitud, kaine mõistusega ent siiski suure skepsisega. Lõppude lõpuks õpetas meie oma kogemus, mille saime rahvahääletustelt Hollandis, Prantsusmaal ja lõpuks ka Iirimaa, meile seda, kuidas eurobürokraatia reageerib rahva soovidele ja selle soovi väljendamisele. Mis see Euroopa kodanikualgatus siis tegelikult on? Tegelikult on see üksnes ajutist leevendust pakkuv vahend, pettus, mille eesmärk on teha ettepanek väiksel arvul kodanike kaasamise kohta Lissaboni lepingusse, ilma et see kaasatus jõuaks tegeliku otsustusprotsessini. See nähtub tõepoolest kõigest, mida oleme seni õppinud: keerulised menetlused, teemade piiramine ning kui üldse midagi lõpuks peaks tekkima, siis tuleb seda kaaluda ning ennekõike otsustada selle üle sama moodi eurobürokraatlikult ja pigem ebademokraatlikult kui varem. See, mida me Euroopas vajame, on siduvad rahvahääletused, näiteks Türgi ühinemise teemal. See on vajalik demokraatia ennistamiseks, kuid kahjuks on Euroopa kodanikualgatus pelgalt selle väiksemahuline naljanumber.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Austatud juhataja ja kallid kolleegid! Mul on hea meel Diego López Garrido ja Maroš Ševčoviči seisukohavõttude üle.

Uues Lissaboni lepingus nõutakse meilt kiirelt süstemaatilise kursi võtmist meetmete osas, et edendada kodanikualgatusi, mis on testament Euroopa kodanike eksistentsile. Tõepoolest on see teada-tuntud fakt, et üks kõige karmimaid kritikanooli Euroopa Liidu pihta on see, et EL ei ole täiesti demokraatlik struktuur.

Lissaboni leping on püüdnud vähendada demokraatia puudujääki mitmel moel, sealhulgas sätestades, et õigusloomega seotud algatuse kohta võib esitada ettepaneku vähemalt miljon Euroopa kodanikku.

See uus vahend peab selleks, et olla tõsiseltvõetav tööriist, pakkuma teatava tähtsusega õigusmõju. Kahtlemata ei saa see olla võrdväärne eelnevalt olemas olnud petitsioonidega, millele on alla kirjutanud paljud eraisikud – tuleb teha selget vahet – ning seetõttu tuleb seda reguleerida viisil, mis takistab selle väärkasutust ja võimaldab endiselt laialdast arutelu, näiteks teadliku ja kontrollitava üldise nõusoleku väljendamist.

Algatuse kõige olulisem aspekt, mis on sätestatud Lissaboni lepingu artiklis 11, on siiski sümboolse tähendusega: demokraatia puudujäägiga tegeletakse nii rahvaesindajate otsustusõiguse kui ka Euroopa kodanike enda olemasolu kaudu, mis ei ole pelgalt üksikute riikide kodanike matemaatiline summa.

Seetõttu oleme eeskirjade osas seisukohal, et on kaks aspekti, mida mina pean eriti oluliseks: esimene on seotud teemavaldkonnaga, mis peab – nagu keegi juba ütles – olema Euroopa küsimus; teine on minimaalsel arvul allkirja andjate jaotumine suurel hulgal liikmesriikide vahel, moodustades piisava protsendimäära iga riigi valijate osakaalu arvesse võttes.

Ma loodan, et uued eeskirjad aitavad Prantsusmaa, Itaalia, Saksamaa, Hispaania ja teiste riikide kodanikel tunda, et nad on ennekoike Euroopa kodanikud.

Zita Gurmai (S&D). – Austatud juhataja! Euroopa kodanikualgatus on Lissaboni lepingu üks suurtest uuendustest, mille eesmärk on suurendada otsedemokraatiat Euroopa Liidus. Seda uut tööriista tuleb nõuetekohaselt kasutada seeläbi, et rakendada selle täielikult töösse. Lisaks tuleb veenduda selle usaldusväärsuses.

Sellega seoses tuleb käsitleda tõsiseid nõudmisi. Lubage mul lühidalt mainida kahte, võttes arvesse asjaolu, et neid on veel. Kogutud allkirju tuleb nõuetekohaselt kontrollida. See on väga oluline küsimus, mis võib põhjustada tõsiseid probleeme, sest asjaomane õigus erineb meie liikmesriikide omast. Peame leidma optimaalse lahenduse – asjakohase tasakaalu eri eeskirjade ja ühiste nõuete vahel.

Teine teema on algatuse vastuvõetavus. Taas kord tuleb uurida kõiki aspekte hoolikalt, et leida parim lahendus. Kas tuleks avaliku arutelu teemat piirata Euroopa Liidu väärtuste kaitseks või peaks ülekaalus olema sõnavabadus? Kas need on teineteist kaasavad põhimõtted?

Mul on heameel ja ma olen väga tänulik asepresident Šefčovičile ja eesistujariik Hispaaniale nende progressiivse töö eest. Mul on heameel selle üle, et sidusrühmadel oli veebruaris võimalus arutada suurt osa neid küsimusi, mis tuleb lahendada selleks, et kodanikualgatus toimiks.

Ma tõepoolest sooviksin teada kohtumise tulemust. Kuidas kavatseb komisjon käsitleda algatuse ehtsuse tõendamise ja lubatavuse küsimust ja millises etapis ta seda teha kavatseb? Loomulikult, kui valmistame Euroopa Parlamendis ette raporti, peame saama aru, millise käsitusega hakkame tegelema. Ma olen kindlalt veendunud, et me oleme siin selleks, et esindada Euroopa kodanikke ning meile peab olema selge, et oleme suutelised saatma välja väga tugeva sõnumi meile kõigile.

Ma olen kindlalt veendunud, et eesistujariik Hispaania teeb suurepärase tööd kolmikus Belgia ja Ungariga, minu heade kolleegidega. Seetõttu suur tänu teile veelkord, austatud asepresident! Olete teinud suurepärase tööd. Jätkakem.

Diana Wallis (ALDE) – Austatud juhataja! See on tohutu potentsiaaliga vahend ning see võib anda Euroopale olulise demokraatliku signaali.

Kui mõtlen oma kodumaale, siis selleks, et liikuda Ühendkuningriigis õigusloomega seotud algatusega järgmisele tasandile, on vaja leida parlamendiliige, kes peab olema piisavalt õnneliku käega, et võita aastane hääletussedel või loterii seejärel on tõenäoline, et võimul olev valitsus takistab hääletusettepanekut.

Seega olen seisukohal, et anname Euroopa kodanike kätte midagi väga olulist ja väga põnevat. Olen selle üle uhke, kuid see peab olema kasutajasõbralik, ligipääsetav ja usutav ning see tähendab, et peame olema mõõdukalt ranged selle osas, et see peab olema ELi pädevuses ning austama inimõiguseid juba alguses.

Me peame suutma ning soovima toetada organiseerijaid, kes tahavad vastata tehnilistele nõuetele. Kõige olulisem on aga see, et parlamendiliikmed peavad olema valmis tegutsema koos algatuse initsiaatoritega. See ei kompromiteeri meie õigusi. See on midagi, milles saame kodanikega ühineda, kuid nad peavad edastama oma sõnumi komisjonile. Me saame aidata ning sel moel suudame luua tõelise Euroopa demokraatia.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Minu kolleeg Gerald Häfner mainis mõnda tingimust, millega tagatakse, et see algatus on teostatav, usaldusväärne ja õiguspärane.

Mina omalt poolt sooviksin juhtida parlamendi tähelepanu ühest küljest Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusele, mis on väga huvitav ja heitis valgust tulevastele otsustele ning teisest küljest soovin rõhutada asjaolu, et osalusdemokraatia toimib siis, kui kõik – Euroopa Parlamendi liikmed, nõukogu, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja organisatsioonidesse mittekuuluvad kodanikud, kelle jaoks kodanikualgatus avab võimaluse – mängivad oma rolli.

Sellega seoses, lugupeetud volinik, ja vastavalt lepingu artiklile 11, kus nähakse samuti ette struktureeritud ja organiseeritud dialoogi korraldamine kodanikuühiskonnaga, sooviksin teilt küsida, et millist algatust teie endale vaimusilmas ette kujutate – vastavalt aluslepingutes ette nähtud sotsiaalse dialoogi mudelile – ning samuti sooviksin teada, kas kõrvuti kodanikualgatusega, mis on väga huvitav ja väga kasulik, on teil kavas korraldada struktureeritud ja institutsioonidevaheline dialoog kodanikuühiskonnaga.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Austatud juhataja! Nüüd, kus Lissaboni leping on jõustunud, saavad kodanikud käivitada kodanikualgatusi. See on edusamm, sest kodanikud on Euroopast jätkuvalt liiga kaugel ja neid on keeruline kaasata poliitika kujundamisse. Minu arvates on Euroopa kodanikualgatus hea võimalus suurendada toetust Euroopale kodanike seas.

Austatud juhataja! Eriti soovin juhtida tähelepanu hiljuti käivitatud kodanikualgatusele. See on täna siinviibiva kolleegi Martin Kastleri algatus ning selles nõutakse pühapäevade säilitamist vabade päevadena puhkamiseks, perega olemiseks ja mõtisklemiseks. Ma toetan tema palvet täielikult ja kogu südamest ning teen temaga koostööd, et koguda Hollandis võimalikult palju allkirju. Ma pöördun palvega kõigi poole: toetage ja reklaamige seda algatust. Sellised algatused näitavad, mida kodanikud peavad oluliseks. Ma kutsun Euroopa Parlamenti ja komisjoni üles suhtuma nendesse märguannetesse väga tõsiselt, sest Euroopa on kodanike jaoks ja mitte vastupidi.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Suurem roll, mis Lissaboni lepinguga antakse Euroopa Parlamendile, samuti Euroopa kodanikualgatus on kõik väga olulised sammud Euroopa demokraatia tugevdamise suunas. Siiski peavad selleks, et algatus saaks oma rolli täita, olemas olema menetlused, mis ei piiraks selle demokraatlikku olemust kohe algusest peale.

Euroopa Parlament ei mängi praegu tegelikult mingit rolli kodanikualgatuse protsessis. Eelmine parlament hääletas selle üle, et komisjon peaks otsustama, millised esitatud algatustest kiidetakse heaks ja millised lükatakse tagasi. Ma arvan, et siinkohal peaks Euroopa Parlamendi roll olema oluliselt suurem. Parlament peaks tegema koostööd komisjoniga, et hinnata ja esitada arvamusi laekunud algatuste kohta. Sel moel oleks otsustamine kavandatud algatuste lubatavuse kohta ka valijaskonna esindajate kätes ning mitte ainult täidesaatva võimu ülesanne. Parlament on praegu ainus Euroopa Liidu institutsioon, mis on valitud vabadel demokraatlikel valimistel ning kodanikualgatus on tõepoolest seotud kodanike probleemide ja seisukohtadega. Kui komisjon lükkab algatuse tagasi ja seda teeb ka täidesaatev võim, kes peaks selle tegelikult ellu viima, ei pruugi kodanikud sellest aru saada.

Samuti on oluline, et algatuse korraldaja – ühiskondlik või valitsusväline organisatsioon – määratleksid selgelt ja täpselt algatuse teema ja eesmärgi, ehkki selleks ei pea tingimata esitama õigusakti ettepanekut. Samuti olen seisukohal, et algatustega seotud menetlused peaksid kõigis liikmesriikides olema ühtsed, sest liiga suur varieeruvus muudab nende algatuste jaoks laialdase toetuse hankimise keeruliseks.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Kodanikualgatus, mis on ELi kodanike üks pädevustest, tähendab märkimisväärset edusammu demokraatia jaoks ning laiema üldsuse vahetut osalemist poliitilises elus.

Lugupeetud volinik Šefčovič! Ma hindan ja väärtustan väga teie lähenemist sellele küsimusele. Nüüd sooviksin viidata küsimustele, mille esitas minu kolleeg Zita Gurmai, sest ka mina pean oluliseks leida vastus mõnele nendele küsimustele. Üks neist on seotud elluviimise koha ja meetodiga. Teisisõnu kohaga, kus algatuse ajal allkirju kogutakse – olgu selleks siis valitsusasutus või tänav. Sellega seoses on veel üks küsimus selle kohta, et kas see rikub teisi inimõiguseid, näiteks sõnavabadust.

Teine küsimus on seotud kogu protsessi rahastamisega. Kes vastutab kodanikualgatuse rahastamise eest? Kas seda teeb Euroopa Liit või liikmesriigid või kodanikud, kes algatust kokku panevad? Kõige mustema stsenaariumi kohaselt rikuks see, kui maksejõulisusest saab eeltingimus kaasatusele, demokraatia põhimõtet.

Lõpuks on oluline, et komisjon määraks kindlaks ajavahemiku, mille jooksul allkirju kogutakse või, nagu võib juhtuda, kogutakse jooksvalt, mille puhul ei tohi ära unustada, et kogu mehhanism peab jääma avatuks ja läbipaistvaks nii, et välditaks selle väärkasutust huvirühmade poolt, kes tegutsevad terves ELis.

Lugupeetud volinik! Minu siirad tänusõnad ning ma hoian pöialt, et teil see õnnestuks.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja! Inimesena, kes on kaks korda korraldanud kampaania „jah” hääle saamiseks Lissaboni lepingule ning toetanud kodanikualgatus kui midagi positiivset, ei saa ma oma kolleegiga nõustuda. Ma arvan, et see ei ole lihtsalt viigipuu leht. Jah, piirangud on olemas, kuid sel on potentsiaali ning see on tõeliselt mõttekas samm osalusdemokraatia lihtsustamise suunas.

Ma olen seda küsimust kodanikega arutanud. Ma olen lihtsustanud kodanike osalust komisjoni konsulteerimistel ja petitsioonikomisjoni kuulamistel. Siiski ei peaks me kodanikega lihtsalt niisama konsulteerima: me peame võtma kuulda, mida neil on öelda ning peame tagama, et nende seisukohti võetakse õigusaktide koostamisel arvesse.

See on ELi institutsioonide võimalus näidata selgelt, et kodanikualgatus peegeldab Euroopa kodanike seisukohti algusest lõpuni. Õigusakt peab olema kodanikesõbralik ja väga nähtav. Samuti peab kodanikele, kes soovivad petitsiooni korraldada, olema toetus ja abi lihtsalt kättesaadavad. Tuleb teha selgeks, kus komisjon saab tegutseda ja kus mitte. Selle tulemuseks oleks lihtsalt täiendav süüdistamine demokraatia puudujäägis ja küsimis ning sellega kaasneks kodanike viha, kui petitsiooni jaoks kogutakse miljoneid allkirju ja seejärel öeldakse neile, et see ei ole ELi pädevuses.

Seega vajame selles osas täielikku selgust ning me peame tegutsema ennetavalt. Samas kui peame sellest õigusaktist pigistama välja kõik võimalused, ei tohi me lubada rohkem kui anda suudame. Kodanikualgatus on nagu vastsündinu. Sellel on piiramatu potentsiaal, kuid sellega tuleb ettevaatlikult ümber käia, kui ta teeb oma esimesi ebalevaid samme.

ISTUNGI JUHATAJA: PÁL SCHMITT

asepresident

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Selle vahendi kavandamisel lasub meie õlul tohutu vastutus, sest meile on suunatud nende kodanike lootused, kes mõtlevad euroopalikult ja kes soovivad Euroopa mured läbi suruda ja kehtestada Euroopa tasandil. Peame iga hinna eest vältima seda viga, mis praegu on tulnud välja petitsioonidega seoses. Peame vältima seda, et Euroopa kodanikualgatus saaks pelgalt nutumüür ning hiljem tulemused puuduksid. Aktiivsed kodanikud ootavad tulemust ja seda, kuidas me algatuse kavandame.

Kui me seame tõkked liiga kõrgele, siis valmistame pettumuse suurele Euroopa potentsiaalile. Mõelgem sellele. Selleks, et huvitatud osapooled saaksid koguda mingil konkreetsel teemal miljoneid allkirju, on vaja teha tohutuid jõupingutusi. Kui need allkirjad seejärel ilma asjakohase kohtlemise ja tagajärgedeta prügikastis maanduvad, siis oleme Euroopa demokraatiale tõenäoliselt karuteene osutanud. Seetõttu on eriti tähtis see, kuidas komisjon seda küsimust käsitleb. Minu jaoks on see peamine probleem.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud Maroš Šefčovič, lugupeetud Diego López Garrido ning kallid kolleegid! Kodanikualgatus on täiendav panus tõelise Euroopa kodanikuühiskonna loomisse. See on Euroopa kodanike uus võimalus saada rohkem sõnaõigust otsustusprotsessis. Ma loodan, et see sissejuhatus aitab tugevdada tunnet, et kuulume samasse ruumi, meie Euroopasse, sest Euroopa tunne on kahjuks väga nõrk ja sageli hoopis olematu.

Algatuse tegeliku rakendamise seotud tehnilistest, halduslikest ja praktilistest aspektidest kaugemale vaadates usun, et meie sõnum peab olema ennekõike poliitiline. Tõepoolest ei tohi me kaotada silmist juhtpõhimõtet, mis toetab selle algatuse ellu viimist: tuua kodanikud lähemale institutsioonidele, ergutada nende huve Euroopas, suurendada nende kaasatust ja muuta nad Euroopa poliitika sidusrühmadeks. Me ei tohi seda kunagi ära unustada.

Ükskõik, kas räägime nende liikmesriikide miinimumarvust, kust allkirjad on pärit, nende allkirjade kogumisest, ehtsuse tõendamisest ja kontrollimisest või algatuste lubatavusest – me peame tagama, et ei takistataks kodanike soovi esitada algatus.

Näiteks sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et kulud, mis on seotud notari palkamisega, kes kontrollib allkirjade kehtivust, peavad olema mõistlikud. Mõned liikmesriigid, kes on sellised algatused riigi tasandil

juba ellu viinud, nõuavad mõnikord ülemäära suuri summasid. Need on just need takistused, mida peame kodanikualgatuse puhul vältima.

Lõpuks ei tohi me kaotada silmist meie parlamendi tõhusamat rolli. Euroopa kodanike demokraatliku tahte kaitsjana ja eelarvelise läbipaistvuse tagajana peab Euroopa Parlament olema suuremal määral kaasatud algatuse elluviimisse. Ainult sel moel, andes lisakillukese oma hingest, muudame liidu tõeliseks demokraatiaks.

Proinsias De Rossa (S&D). – Lugupeetud juhataja! See on Euroopa Liidu jaoks üks tähtsamaid demokraatlikke samme. Kaks kolmandikku Iirimaa rahvast hääletas Lissaboni lepingu poolt ja üheks selle põhjuseks oli kodanikualgatuse võimalikkus. Esimest korda saavad kodanikud piiriüleselt nõuda, et komisjon esitaks ettepanekuid. Kuid see peab olema läbipaistev protsess. Me peame teadma, kes neid algatusi korraldab ja kes neid algatusi rahastab. Neid ei tohi piirata ärihuvid.

Komisjon, kes peab otsustama, kas hakata algatuse alusel tegutsema või mitte, ei tohi minu arvates olla organ, kes teeb otsuse algatuse vastuvõetavuse kohta. Arvan, et me peame ombudsmani volitusi sellisel määral laiendama, et ta saaks Euroopa kesksel tasandil otsustada, mis on vastuvõetav ja mis mitte.

Arvan, et minimaalne vajalik riikide arv peaks olema seitse, mitte üheksa, nagu komisjon on ette pannud või tegelikult soovitanud. Samuti pean vastu vaidlema ja nõudma, et lepingus sätestatud ühe miljoni künnist ei tohi rikkuda. Künnist ei tohi kergitada liikmesriikide kodanike või liikmesriikide suurema arvu saavutamise teel. Ülimalt oluline on lepingutest kinni pidada.

Tahaksin lõpetuseks öelda, et minu arvates peaks olema võimalik lubada kodanikel registreeruda Internetis.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Tahan alustada hispaania keeles, et tänada eesistujariiki Hispaaniat otsuse eest esitada algatus varem, kui esialgu oodati. Suur tänu selle eest.

–(DE)Jätkan nüüd saksa keeles. Tahaksin tänada komisjoni, et ta haaras kinni eesistujariigi Hispaania mõttest, astus ette ja ütles: „Hüva, meie tegutseme veel kiiremini, me esitame ettepaneku järgmisel nädalal.” Me loodame, et töö selle ettepanekuga jõuab suveks lõpule. See väga tähtis, et täita kodanike ootused.

Nagu paljud eelkõnelejadki, arvan ma, et kavandatud üheksa riigi lattu on seatud liiga kõrgele. Teen ettepaneku alustada viiega, mis moodustab viiendiku liikmesriikidest. Miljonit allkirja kokku saada pole kuigi lihtne, isegi kui on võimalus kasutada Interneti. Inimestele on aga tarvis näidata, et me ootame neid osalema meie ühises Euroopa Liidus ja pidama tõelist Euroopa arutelu. Pean oluliseks, et selle küsimuse õiguslik, ametlik ja sisupõhine uurimine toimuks kohe algusest peale, mitte alles siis, kui inimesed on juba hakanud allkirju koguma. Samuti tuleks toetada algatusi, näiteks seoses tõlkimisega. Kui seda tehakse, siis suudame taas panna kodanikke meie ühise Euroopa üle vaimustust tundma – rohkemgi kui varem.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Volinik, tänan, et visandasite ülevaate edasistest sammudest. Oleme jõudnud põhimõttelistest eesmärkidest ja mõnest tekstireast Lissaboni lepingus direktiivini, millega hakatakse reguleerima Euroopa Liidu tegevust.

Kodanikualgatus annab ELi kodanikele Euroopa lõimimiseks lisavahendid. Liikmesriikide kodanikel tekib võimalus teha Euroopa institutsioonides lobi. Siiski tuleb rõhutada, et õigus kodanikualgatusele võib olla küll demokraatlik vahend, ent see avab uke ka ELi liitriigistumisele. Ma toetan kodanikualgatusi, kuid võimalikult suurel määral tuleb kaasata ka liikmesriikide pädevad asutused. Riikide põhiseadustele tuleb anda eesõigus ja nende kaitse peab olema tagatud.

Nagu volinik ütles, peab see algatus olema tasakaalustatud, ja ma lisaksin, et mingil juhul ei tohi lubada selle kasutamist ettekäändena, mis võiks ohustada lähimuspõhimõtet. Selle meetme kohaldamise raamistik tuleb selgelt sõnastada, et saaksime vältida mõne institutsiooni ja eelkõige ELi kodanike ebareaalseid ootusi.

Judith A. Merkies (S&D). – Lugupeetud juhataja! Mul on kodanikualgatuse üle väga hea meel. Kui teil pole midagi selle vastu, siis jätkan nüüd hollandi keeles, et seletada, miks mul nii hea meel on.

(NL) Lugupeetud juhataja! Mul on Euroopa kodanikualgatuse üle hea meel sellepärast, et praegu on kodanikel võimalus oma tahet väljendada kõigest kord viie aasta jooksul, ent kodanikualgatuse kaudu saavad nad Euroopa Liidus kanda tähtsat rolli ka vahepealsel ajal. Sellepärast on oluline ka see, et nad teaksid, millal nad võivad ukele koputada. Tegelikult ei ole see meie uks, vaid Euroopa Komisjoni oma. Kas inimene tänavalt teab, millal on võimalik komisjoni poole pöörduda? Kodanike informeerimiseks on tarvis laiaulatuslikku teavitamiskampaaniat. Pean siinkohal oluliseks nimetada asjaolu, et kodanikualgatus saab olla päris küps

alles siis, kui Euroopa institutsioonid suhtuvad ühe miljoni kodaniku häälede tõsiselt. Seda peaksid kuulama ka riigipead ja valitsusjuhid. Muidugi tähendab see, et kui miljon Euroopa kodanikku tahab Strasbourgist kui istungite pidamise kohast loobuda, siis tuleb see soov ka täita.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Olen kindel, et Euroopa kodanikele Lissaboni lepinguga antud kodanikualgatuse õigus aitab Euroopa Liidule ja Euroopa institutsioonidele lähemale tuua rohkem inimesi kui liidu rahastatud kulukad teavitamiskampaaniad, mis on siiani andnud väga tagasihoidlikke tulemusi: seda kinnitab ka osalemine valimistel.

Kindlasti tugevdab käesolev algatus demokraatiat veelgi, sest võimaldab kodanikel teha õigusaktide ettepanekuid otse. Teisisõnu on see otsedemokraatia vorm, mis täiendab parlamentaarset esindatust.

Me ei tohi lasta sel võimalusel käest lipsata. Komisjon peab kodanikualgatuse õiguse muutma selgeks, arusaadavaks ja ligipääsetavaks ning toetama kodanikke alates protsessi algetapist kuni allkirjade kogumise etapini, hinnates näiteks nende ettepanekute vastuvõetavust. See on tõhustab Euroopa demokraatiat ka tegelikult.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Me räägime tihti vajadusest suurendada Euroopa kodanike osalust, meie vajadusest jõuda liidu institutsioonidele ja kõigi liikmesriikide kodanikele lähemale. Arutasime seda pingeliselt viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, kui nägime, et mõnes liikmesriigis oli osavõtt valimistest eriti väike.

Tolle ja praeguse aja vahele jäi üks väga tähtis sündmus, mis on Euroopa Liidu struktuuri ja toimimist väga palju muutnud. Pean muidugi silmas Lissaboni lepingut, tähtsat kokkulepet, mille keskmes on kodanik, mille tugisambaks on viis, kuidas me kõik – parlament, komisjon ja nõukogu – võime kodanikule ligemale jõuda. Seda põhimõtet väljendatakse artikli 11 lõikes 4 sätestatud kodanikualgatuses. See on oluline ja erakordne meede, mis edendab demokraatiat, poliitilist võrdsust ja läbipaistvust.

Muidugi tahame, et meedet kohaldataks õigesti, ja me soovime näha seda toimimas. Siin tekibki probleem. Kuigi kõik mu kolleegid rõhutavad õigesti, et komisjoni ja parlamendi ülesannete kindlaksmääramiseks tuleb kasutada usaldusväärset menetlust, peame me kõik olema suutelised tegema koostööd selle nimel, et see oluline kodanikualgatus ei jookseks pärast allkirjade kogumist liiva.

Järelilikult on meie kõigi kohus seda algatust edendada. Meie kõigi kohus on selgitada seda õigust, mis meie kaaskodanikel nüüd on, aidates neil mõista, et nemad ise võivad kõrvalise abita liidu institutsioonides menetluse algatada.

Meie sõnum peab olema esmajoones selge ning sisalduma lihtsas, arusaadavas, kõikehõlmavas menetluses, mis – kui mitte muud – vähemalt toimib igatüüpe jaoks, toimib kodanike jaoks, toimib parlamendi, Euroopa Liidu institutsioonide, liikmesriikide ja kõigi selle menetluse sidusrühmade jaoks.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Kõigest paari kuu eest rääkisid mõned, et Lissaboni leping ei jõustu ialgi. Siin me aga nüüd oleme, mõeldes, kuidas me seda rakendama hakkame ja mõned selle sätted kehtestame.

Lissaboni lepingul on tähtis osa demokraatia puudujäägi vastu võitlemises. Ma räägin parlamentide (nii Euroopa Parlamendi kui ka riikide parlamentide) tugevdamisest. Mis veelgi tähtsam – ma räägin investeerimisest rahva Euroopasse, kus on eeskirjad vabaduse, julgeoleku ja õiguse kohta, lähimuspõhimõtte järelevalve kohta, ning kus viiakse ellu seda uuenduslikku algatust, mis võrsub rahva tegevusest.

Kinnitan sama, mida ütlesid mu kolleegid, eriti mu fraktsioonikaaslane Méndez de Vigo, kuid tahaksin rõhutada, et kui asume seda õigusvahendit reguleerima, siis peame tagama, et see oleks tõesti üleeuroopaline. Mõistagi ei tohi sellest saada rahva tahte väljendus ainult ühes riigis või mõnedes riikides. Me peame siiski otsima lahendust, mis julgustaks ja innustaks rahvast asjas osalema. Kui peame valima, kas olla väga ranged ja jäigad või pigem suuremeelsed, siis mina oleksin pigem suuremeelsuse poolt. Kui pakume välja lahendusi, mis ei soodusta rahva osalust, siis reedame Lissaboni lepingu vaimu ja tõrjume tagasi Euroopa üldsuse, sest meil, head kolleegid, on tarvis rohkem Euroopat ja niisugust Euroopat, mis mõtleks rohkem rahvale. Meil on tarvis, et Euroopa rahvas oleks rohkem kaasatud ja kasutaks oma kodanikuõigust aktiivsemalt.

Milan Zver (PPE). – (SL) Tahaksin väljendada oma heameelt ja rahulolu selle üle, et me täna siin seda algatust arutame. Olen kindel, et see võib vähendada seda, mida me nimetame demokraatia puudujäägiks, või selle osaliselt kõrvaldada.

Üldiselt on selge, et demokraatia teeb praegu vähikäiku. Mõne uuringu põhjal muutub demokraatliku dialoogi ruum kitsamaks ning arusaam demokraatiast piirdub üksnes demokraatlike valimistega, mitte millegi muuga. Kõik see mõjutab meie kodanike meeleolu – nad muutuvad aina passiivsemaks – ja seda näitab vähene valimisaktiivsus või isegi puuduv usaldus demokraatlike institutsioonide vastu.

Seepärast on väga tähtis, et me Lissaboni lepingu vastu võtsime, sest see suurendab parlamendi osakaalu – nii Euroopa Parlamendi kui ka riikide parlamentide osakaalu. Eelkõige võimaldab see kodanikel teha edaspidi algatusi ja selle üle on mul hea meel. Seega näeme praegu oma silmaga, kuidas Euroopas hakkab kuju võtma miski, mida võiksime nimetada Euroopa demokraatia projektiks. Arvan, et oleme selles vallas teinud juba suure hüppe edasi.

Siiski peab seda niinimetatud Euroopa demokraatiat muidugi edasi laiendama, et haarata kaasa ülejäänud valdkonnad, sealhulgas näiteks Euroopa Komisjoni volinike kandidaatide ülesseadmine. Lühidalt öeldes on olemas hulk valdkondi, millesse kaasatud Euroopa institutsioone võiks demokraatia mõttes veelgi laiendada. Usun kindlalt, et see projekt, s.t see algatus võiks Euroopa demokraatiat kõvasti tugevdada.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Meie ees on praegu suurepärane võimalus: me saame kinnitada, et Lissaboni lepingu kohaselt pakutakse kodanikele midagi väärtuslikku, nimelt osalusdemokraatia vahendit. Juba ainuüksi fakt, et vahetame selle vahendi üle mõtteid kõigest mõni kuu hiljem, on minu arvates absoluutväärtus, mida tuleks kaitsta.

Olen kindel, et on hädavajalik teha selgelt ja täpselt kindlaks, mida mõeldakse märkimisväärse arvu liikmesriikide all. Peame kasutama kriteeriumi, mis ühendab ühest küljest kodanike soovi osaleda institutsioonide töös ja teisest küljest meie soovi anda sellele vahendile demokraatlik kehtivus.

Loomulikult tuleb neid menetlusi lihtsustada, muuta need otsesemaks ja paindlikumaks. Mina isiklikult olen paari viimase nädala jooksul käinud mitmes koolis ning mind on seal vastu võetud suure kuulamissooviga, kuid lisaks sain seal täiel määral aru tähtsamast rollist, mida lapsed tahavad mängida Euroopas ja mis on eelkõige Lissaboni lepingu mõjul praegu muutumas. Sellepärast on meil tarvis läbipaistvust, objektiivsust ja muutust, et see vahend võiks teenida ühiskonda, kuid ka institutsioone. Seoses sellega kutsutakse parlamenti koos komisjoni ja nõukoguga üles määrama kindlaks täpne lihtsustatud menetluskord.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Mina olen üks nendest, kes koostas ühe esimestest kodanikualgatuse petitsioonidest, täpsemalt öeldes – pühapäevade kaitsmise petitsiooni. Täna on meil rõõm võtta arutusele ja siis ka otsustada võimalik tee, mille abil kodanikke Euroopa Liidu poliitilisse tööprotsessi kaasata. See on üks võimalik viis, kuidas demokraatiat suurendada ja Euroopa-väsimuse vastu võidelda.

Ent ma ei ole siin ainult tunnustust avaldamas. Tahan teile nüüd, mil te olete selle määrusega lõppjärku jõudnud, esitada hoopis kaks palvet. Esiteks oleme meie, eurooplased, tehnoloogiliselt hästi arenenud rahvas. Palun teil muuta Internet üldtunnustatud meediumiks, nii et miljoni allkirjaga kodanikualgatus oleks vastuvõetav ka digiallkirjadega, mis on ju samuti õiguslikult siduvad.

Teiseks tahaksin rõhutada, et see, mida me siin praegu teeme, on kõigest esimene samm. Astuksin veel ühe sammu edasi. Meil on nüüd olemas kodanikualgatuse õigus. Aga minu soov on, et meil oleksid tulevikus ka Euroopa tasemel sellised rahvahääletused, nagu on mu kodumaal Baieris. Kui esitatakse rahvahääletuse petitsioon ja piisav arv inimesi annab sellele oma allkirja, siis on võimalik rahvahääletust korraldada. Mina tahaksin, et meil oleks selline võimalus ka Euroopas.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Lugupeetud juhataja! Avalikud arutelud Euroopa kodanikualgatuse teemal on just lõpule jõudnud ja tuleb välja, et need kõitsid üksnes 323 vastaja tähelepanu. See tulemus näitab, et kõik Euroopa Liidu institutsioonid peaksid nüüd selle uue vahendi edendamisel tugevasti pingutama, sest praegu võib näha, et selle olemasolust teavad väga vähesed inimesed. Arutelude tulemused näitavad siiski suunda, mille poole komisjon peaks asjakohase rakendusakti koostamisel liikuma.

Esiteks on hädavajalik kehtestada üldised põhimõtted, mida saaks terves Euroopa Liidus allkirjade kogumisel ja tõendamisel kohaldada, samuti tuleb veenduda, et kodanikele kehtivad ühesugused nõuded näiteks vanusepiiri kohta.

Teiseks on tähtis kehtestada kindlakorraline vastuvõetavuse eelhindamine, sealjuures peavad algatajad nende algatuste puhul teadma, et ametlikult vastuvõetavaks tunnistamine ei tähenda veel, et komisjon esitab konkreetsetes küsimuses õigusakti ettepaneku.

Olen kindel, et Euroopa kodanikualgatusel võib saada oluline vahend, mille abil korraldada tulevikus arutelusid – ulatuslikke, kõigi eurooplaste huvides peetavaid arutelusid. Sel põhjusel ootan kannatamatult komisjoni sellekohast määrust.

Andrew Henry William Brons (NI). – Lugupeetud juhataja! Rahvahääletuse – otsedemokraatia – kasutamine ei ole mingi eksootiline demokraatiavariant. See on demokraatia algne vorm – rahva valitsus, mitte valitsemine rahva nimel.

Kas me ehk peaksime ELile selle tarvituselevõtmise eest siis tänulikud olema? Arvan, et mitte. ELile meeldib demokraatia ainult siis, kui ta suudab sellega toime tulla ja kohandada seda eesmärkidele, mida tahab saavutada. Kuulsime, et niisuguse rahvahääletuse nõudmise võimalikkust hakatakse piirama riiklike sätetega, näiteks ELi pädevuse ja ELi oma versiooniga inimõigustest, mis tegelikult tähendab poliitilist represseerimist ning sõnavabaduse ja isegi mõttevabaduse piiramist.

Üks otsustav punkt on see, et demokraatia tähendab rahva – identifitseeritava ja kokkukuuluva üksuse – valitsust, mitte inimeste suvalise kogumi valitsust. Massiline sisseränne on selle saavutamise raskeks teinud. Kogu Euroopa on muutunud veelgi vähem ühtseks rahvaks, kui see muidu oleks võinud olla. Ikkagi on see parem kui mitte midagi ja me võiksime vähemalt näidata, et see algatus oli üks tühi lubadus.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Usun, et Euroopa kodanikualgatusel lisamine Lissaboni lepingu sätetesse tähendab Euroopa Liidus suurt sammu demokraatia kindlustamise poole.

Teine kaalukas võimalus demokraatiat rakendada ja kindlustada on rahvahääletuste kasutamine. Teen siinkohal ühe kõrvalepõike ja mainin, et alates 2004. aastast on Rumeenias toimunud kolm rahvahääletust, millest viimane peeti ühekojalisele süsteemile ülemineku ja parlamendiliikmete arvu vähendamise kohta. Osavõtt oli 51% ja ülekaalukas enamus hääletas ettepaneku poolt.

Tahan väljendada heameelt komisjoni algatuse üle alustada Internetis ulatuslikku avalikku arutelu selle määruse teemal. Sellega määratakse kindlaks nende riikide arv, kust tuleb allkirju koguda, iga riigi minimaalne allkirjade arv ja nende ehtsuse tõendamise eeskirjad.

Lõpetuseks tahaksin küsida komisjonilt, millal see määrus võiks tema arvates jõustuda, sest ma usun, et see tuleb võimalikult kiiresti lõplikult vormistada.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Lugupeetud volinik, head kolleegid! Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit kogenud oma kodanike hulgas usalduskriisi. Üks selle märke on väga vähene osavõtt Euroopa Parlamendi valimistest. Selle taga on üldine arvamus, et kodanikud ei saa ELis toimuvat oma hääletamise kaudu niikuinii mõjutada. Seepärast rõõmustab mind väga kodanikualgatusel võimalus, mille avab ELi kodanikele Lissaboni leping, ning selles kontekstis ka üldsuse arutelu komisjoniga ja roheline raamat teemal, kuidas kodanikualgatus teatavatel tingimustel ellu viia. Olen kõigi rohelises raamatus esitatud ettepanekutega põhimõtteliselt nõus.

Kui me aga sirutame abikäe, ei tohiks me samal ajal karta, et ELi kodanikud sellest kinni haaravad. Kui tahame muuta kodanikega peetavat dialoogi võimalikult sisukaks, siis minu arvates on mõned neist piiravatest meetmetest on liiga ranged. Peamiselt puudutab see nende liikmesriikide minimaalset arvu, kust algatusele alla kirjutavad kodanikud peavad pärit olema, ja riikide niinimetatud märkimisväärse arvu määratlust. Ettepanek, et osalema peab iga kolmas riik ehk praeguse järgi kokku üheksa riiki, on paljutöotavate algatuste puhul minu arvates tegelikult heidutav ja ebareaalne. Usun, et selle arvu vähendamine 20%ni võiks olla õige samm ELi suurema üldsuse jaoks, kes näiteks peab olulisemaks makroregioonide osakaalu ELi poliitika kujundamisel. Ja miks mitte?

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Euroopa kodanikualgatusel võimalus võib edendada Euroopa Liidu küsimustes peetavaid avalikke arutelusid ja soodustada Euroopas tõelise avaliku sfääri tekkimist. Kodanikuühiskonna esindajad saavad tegeleda nende ühiskondlike küsimustega, mida praegu Euroopa Parlamendis esindatud fraktsioonid ei saa või ei taha tõstatada. Neist küsimustest tahaksin rõhutada eelkõige ühte. Pean oluliseks, et koos resolutsiooni ettepaneku eelteatega ja isegi enne allkirjade kogumise alustamist või ehk teatava arvu allkirjade kokkusaamise järel peaks komisjon esitama tema enda pädevusel ja ühenduse õigusel põhineva arvamusel, kas kõnealune ettepanek võiks olla vastuvõetav. Kui miljon allkirja on juba kogutud ning asi lükatakse tagasi vormistuslikel põhjustel või õigusliku aluse puudumise tõttu, ei näita see halvas valguses mitte ainult komisjoni, vaid tervet Euroopa Liitu.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Lissaboni leping näeb ette kodanikuühiskonna kaalu suurendamise Euroopa institutsioonides ning Euroopa kodanike võimaluse algatada õigusakti ettepanekuid.

Kodanikualgatuse õigus lubaks vähemalt miljonil kodanikul pöörduda Euroopa Komisjoni poole ja teha mingis valdkonnas õigusloome ettepanek.

Nii suure hulga hääletajate allkirjade kogumine on siiski väga raske. Et rajada demokraatlikuks osalemiseks tõhus mehhanism ja muuta selle algatuse kasutamine kodanikele hõlpsaks, tuleb tagada võimalus ettepanekut esitada ning luua selged juhised ja asjakohane lihtsustatud kord.

Kahjuks ei ole pärast Lissaboni lepingu jõustumist kodanike algatusõigust veel ellu viidud. Ühtki kodanikualgatuse aspekti pole veel arutatud ja puudub ka kindel tegevuskava, kuidas tagada algatuste läbipaistvus ja demokraatlikku vastutust, et kodanikud ei muutuks vaid ohvriteks, kes esindavad suurte äriühingute huve.

Et kodanike dialoog on Euroopa ja mu enda kodumaa Leedu demokraatliku mudeli kõige tähtsam element ja oluline alustala, kutsun ma komisjoni üles võtma kõiki meetmeid, et kodanike algatusõigus võimalikukult kiiresti ellu rakendataks.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Lugupeetud juhataja! Meie kolleegid on selles küsimuses teinud palju huvitavat ja nõustunud ühehäälselt, et meie kodanike kätte antakse üks imeline vahend.

– Kodanikualgatus oli Iirimaa rahvahääletusel võimas ja veenev vahend, mille abil vaieldi Lissaboni lepingu vastu hääletajatega, eriti kui viimased selgitasid, et see on pigem Euroopa Liidu võimuhaaramine kui tõeliselt demokraatlik katse kodanikke kaasata. Kuid on suur vahe, kas panna midagi lepingusse või viia see ellu, ning see siin on meie jaoks raske ülesanne.

Ühest küljest valitseb oht – tõeline oht –, et protsessi hakkavad juhtima varakad huvirühmad ja võimsad surverühmitused, kellel pole kuigi raske miljon allkirja kokku saada. Sellepärast oleks väärt kaalumist mu kolleegi De Rossa ettepanek ombudsmani kaasamise kohta.

Teisest küljest avanevad kodanikele siiski tõelised võimalused. Ühe kaalumist väärt algatusega tegi algust kolleeg De Castro, kes leidis, et pühapäev tuleb muuta eriliseks, ükskõik kas tahame seitsmendal päeval puhata, nagu meie looja, või peame seda samasuguseks nädalapäevaks nagu kõiki teisi. See on tähtis mõte.

Niisiis arvan, et siin on suur kohaldamisala ja ma ootan huviga edasist arengut.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhataja! Tahan väljendada oma sügavat rahulolu toimunud arutelu üle. Pealegi leidis see aset Euroopa Parlamendi nõudel, kes soovis just nimelt kodanikualgatuse teemalise arutelu korraldamist. Arvan, et siin on olnud hulk sõnavõtte, milles ma nägin täiesti üksmeelset toetust nõukogu eesistujariigi Hispaania eelisteemale. Lisaks tuleb seda toetust avaldada kiiresti.

Usun, et sellega seoses võtsite ka teie kõik suure rahuloluga vastu Maroš Šefčoviči teate, et määruse tekst esitatakse 31. märtsil. Täna komisjoni veel kord kiiruse, hoole ja innukuse eest, millega ta selle teemaga tegeles, ning selle eest, et nüüd saame õigusloomemenetlust alustada. Ma loodan, et see viiakse võimalikult kiiresti lõpule ja selle tulemusena tehakse õigusloomega seotud algatuse ettepanek, mida peaaegu kõik kõnelejad on pidanud vajalikuks, kiireloomuliseks ja asendamatuks.

Usun, et lisaks võib seda tõlgendada toetusena kõigilt parlamendifraktsioonidelt ning kõigilt auvääralt parlamendiliikmetelt, sealhulgas nendelt, kes, nagu härra Kamall oma ebaharilikus sõnavõtus, pooldasid rahvalikku õigusloomega seotud algatust sellepärast, et see hakkab nende arvates Euroopa Liitu nõrgestama.

Härra Kamalli pole praegu siin... Mul on kahju, et teda pole. Mul on kahju, et pean teatama talle halva uudise, et see algatus hakkab Euroopa Liitu hoopis tugevdama, mitte aga nõrgestama. See tugevdab Euroopa Liitu sellepärast, et see on algatus, mis lühidalt öeldes muudab kindlamaks kaks Euroopa Liidu põhilist kontseptsiooni: demokraatia ja kodanikuõiguse. Need on Euroopa Liidu kaks peamist poliitilist tugisammast – demokraatia ja kodanikuõigus.

See on algatus, mis püüab teataval määral tasakaalustada paradoksi, mida me näeme: Euroopa Liit, mis muutub järjest võimsamaks – selle tõestuseks on Euroopa Parlament; liit, mis muutub aina mõjukamaks; liit, millest ühiskondlik elu sõltub üha rohkem. Siiski ei ole Euroopa Liit seotud aruteluga, mida peetakse igas liikmesriigis.

See on paradoks, mis mõjutab demokraatiat ennast. Härra Méndez de Vigo sõnade kohaselt võib kodanikualgatus avada terve hulga üleeuroopalise tähtsusega arutelusid, mis puudutavad Euroopa, mitte kohalikke probleeme. Selle põhjus on see, et see loob sidemeid eri riikide inimeste vahel. Seega on sel selgelt

üleeuroopaline mõju. Kahtlemata on see üks viis tugevdada demokraatiat ja samuti kodanikuõigust ehk Euroopa *demo*'st, millele viitas härra Casini, kes ise juhib õigus- ja kodanikuõiguste komisjoni, mis hakkab peamiselt selle algatusega tegelema.

Jutt on sellest samast kodanikuõigusest, mida härra Jáuregui pidas oma sõnavõttus nii oluliseks ja mis esindab nii suurel määral Euroopa Liidu juuri. Või härra Sógor, kes ka seda nimetas. Või härra Häfner, kes seda samuti mainis. Nagu ka härra Kastler ütles, tuleb seda algatust kohaldada. See on üleskutse kodanikele, sest Euroopa kodaniku identiteet saab areneda üksnes siis, kui seda praktikas rakendatakse – mitte lihtsalt siis, kui õigus on antud, vaid siis, kui seda õigust hakatakse tegelikult rakendada ja kasutama. Minu arvates on see tähtis asi, mis peaks aset leidma kohe, kui see kodanikualgatus jõustub.

Täna veel kord komisjoni ja parlamenti, kes – ma olen kindel – hakkavad selle küsimusega tegelema täpselt, põhjalikult ja kiiresti. Härra Iacolino nimetas eriti kiiret menetlust, mis võimaldaks meil näha selle algatuse teket nii pea kui võimalik, ja proua Băsescu rääkis oma sõnavõttus samuti tempost, mida tahaksime algatuse kasutuselevõtmisel näha.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin kõigepealt tänada Diegot tänase arutelu suurepärase kokkuvõtte eest. Täna teid kõiki teie toetuse ja kodanikualgatusega seotud positiivsete ootuste eest. Võin teile kinnitada, et mul on hea meel, kui saan teile esitada ettepaneku esimesel võimalusel pärast selle vastuvõtmist.

Arvestades ajapuudust ja fakti, et ettepanekuga ei ole veel valmis jõutud, ei peaks me täna üksikasjadesse laskuma. Olen siiski teie seisukohtade ja arvamuste eest väga tänulik, sest need kajastasid tegelikult Euroopa kodanikualgatuse ettevalmistamisel kogutud seisukohtade ja arvamuste olemust ja väärtust.

On palju asju, millega me kõik nõustume. Üks neist on kindlasti läbipaistvus. Võin teile kinnitada, et otsime lahendust, kuidas saaksime pärast algatuse komisjonis registreerimist teada, kes on organiseerijad ja kuidas neid rahastatakse. Meile tuleks väga selgelt näidata, kas algatus on tõesti õige, kas see on tõesti kodanikualgatus ja kas see on tõesti Euroopa Liitu puudutav algatus. Arvan, et see peaks sisaldama kõiki neid elemente, et seda uut vahendit saaks hästi ja edukalt kasutada.

Kõik me kiidame heaks otstarbekuse. Tahaksime sellist süsteemi, mis on kasutajakeskne. Tahaksime luua süsteemi, kus kodanikud ei pea tundma, et neil tuleb allkirjade kogumiseks või enda allkirja andmiseks läbida väga tülikas menetlus. Me uurime neid võimalusi ja muidugi otsime viise, mille puhul saaks kasutada tänapäevast infotehnoloogiat, mis on meie saajandile nii omane.

On selge, et liikmesriikides on allkirja ehtsuse tõendamiseks eri süsteemid. Üks selgetest vastukajadest, mille me avalikelt aruteludelt saime, oli kodanike soov näha allkirjade kogumisel ja nende ehtsuse tõendamisel teatavat ühtlust. Samal ajal andsid liikmesriigid meile selgelt teada, et me peaksime valima süsteemi, mis poleks riikide asutustele liiga koormav või liiga keeruline, sest just liikmesriigid võiksid hakata tõendama, et kodanikualgatuse jaoks kogutud allkirjad on tõelised ja ehtsad.

Kuulasin väga tähelepanelikult teie nõuet selle kohta, et kui algatus on kord edukaks osutunud ja allkirjad kokku saadud, peab menetlus olema täiesti arusaadav. Tahaksin teile kinnitada, et kahtlemata me teeme seda. Ettepanekusse pannakse kirja väga selged tähtajad – millal, kuidas ja millise aja jooksul peab komisjon reageerima, kui kodanikualgatus on edukas.

Kuna kuulasite siin avaldatud arvamusi, siis nõustute minuga, et kõige keerulisem probleem, millega meie ees seisab, on vastuvõetavus – kuidas leiame lahenduse, mis hoiaks ära kodanike pettumuse, kuidas kaitseme ELi väärtusi ja kuidas hoiame Euroopa kodanikualgatus tõsiseltvõetavana ja toimivana. Võin teile kinnitada, et neile küsimustele ja pisut vastuolulistele nõudmistele ei ole lihtsaid vastuseid.

Komisjon uurib varianti, mis võiks algusest peale kaitsta Euroopa väärtusi ja inimõigusi. Samal ajal tahaksime jõuda selgele arusaamale, et kodanikualgatuse ettepanekud võivad tõepoolest edukad olla.

Tahaksime ära hoida võimalikku väärkasutust, kui meile näiteks hakatakse üle nädala esitada mõttetutel teemadel algatuste ettepanekuid, mille kohta kehtib kohustus väljendada oma arvamust nende vastuvõetavuse kohta ja siis sellega seoses kohtusse pöörduda. Ainus selliste algatuste esitamise põhjus võiks olla negatiivse poliitilise tegevuskava võimalike koostajate eneseupitamine. Me peame ka seda meeles pidama. Loodan, et leiame õige tasakaalu, kuidas vastuvõetavuse kontrolli õiges suhtes hoida.

Et vastata põgusalt asepresident Duranti küsimusele kodanikuühiskonnaga suhtlemise kohta, arvan, et Euroopa kodanikualgatus ongi parim vastus. Meil on väga hästi üles ehitatud suhted, mille loomise taga on

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kellega mul oli just kaks nädalat tagasi väga pikk arutelu. Arvan, et kõvahäälsed ja laiaulatuslikud avalikud arutelud toimuvad nutikate õigusakti ettepanekute kaudu. Hakkame neid arutelusid tulevikus avardama ja isegi veel rohkem kasutama.

Ajanappust silmas pidades lubage mul lõpetuseks öelda, et ootan tõesti kannatamatult peatset naasmist koos ettepanekuga. Ootan sel teemal meie vastastikust arutelu ning loodan näha väga jõulist ja kiiret menetlust, nii et saaksime selle väga tähtsa vahendi võimalikult kiiresti heaks kiita.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa kodanikualgatuse uus õiguslik raamistik on kahtlemata teretulnud. Kodanikud on juba pikka aega tahtnud sellisele õigusvahendile ligi pääseda. Teisest küljest jagan ma ka nende tundeid, kes täna sõna võtsid ja nõudsid regulatsioone, mida kasutada alusena, et kodanikualgatuse rakendamine oleks lihtne, ligipääsetav, kergesti arusaadav ja võimalikult vähe bürokraatlik. See on ainus võimalus muuta kodanikualgatus tegelikult eurooplastele kättesaadavaks asjakohaseks vahendiks, mille abil nad saavad ennast kuuldavaks teha. See on ainus viis, kuidas EL saab edukalt kodanikele lähemale liikuda ja demokraatlikumaks muutuda.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Lissaboni leping annab Euroopa Liidu kodanikele õiguse teha kodanikualgatuse ettepanekuid. See on üks olulisemaid samme kodanikudemokraatia ülesehitamisel ja kodanike otsesel kaasamisel ELi otsustusprotsessi. Euroopa kodanikualgatus võib vähendada institutsioonide ja kodanike vahelist kuristikku ning toetada Euroopa kodanikuühiskonna arengut. Sellepärast on ülimalt oluline võtta kiiresti vastu määrus, millega reguleerida selliste algatuste esitamise protsessi, tingimusi ja menetlusi. Euroopa Liidu kodanikud ootavad seda pikisilmi.

Euroopa kodanikualgatus kätkeb peamiselt kodanike suuremat kaasamist Euroopa õigusaktide loomisse. Sellepärast tahaksin tõstatada küsimuse kodanikualgatusele digiallkirjade andmise kui lisakanali kohta, millega äratada huvi Euroopa poliitika vastu. Kuna saame Interneti kaudu juba hääletada ja pangatehinguid teha, siis oleme kindlasti suutelised välja töötama turvalise süsteemi, mis võimaldaks meil digiallkirju tuvastada.

Oluline on ka menetluste läbipaistvus. Algatuste organiseerijad peavad vastutama avalikult allkirjade kogumise kampaania rahastamise läbipaistvuse eest. Isegi kui selliste kampaaniate käigu kohta kehtestatakse selged kriteeriumid, ei kaitse see selle eest, et seda vahendit võivad väärtalt kasutada euroskeptikud, kellele miljoni allkirja kogumine ei pruugi märkimisväärsete rahaliste vahendite kasutamisel kuigi suuri raskusi valmistada, nagu näitas viimane Euroopa Parlamendi valimiskampaania. Üks võimalus võiks olla kohustada algatajaid pidama Interneti-lehekülge, mis sisaldaks finantsteavet, näiteks sissetulekuallikaid, kulusid ja finantsaruandeid.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), kirjalikult. – (PL) Tänane arutelu on järjekordne samm Euroopa kodanikualgatusele lõpliku kuju andmisel. Mõttele luua vahend, mis võimaldaks kodanikel liidu demokraatlikust elust veelgi enam osa võtta, vaieldi vastu kuni 2005. aastani, kui Prantsusmaa ja Madalmaade põhiseaduslikud rahvahääletused ebaõnnestusid. Need hääletused näitasid suurt suhtlusvaegust Euroopa Liidu ja selle kodanike vahel. Üksikkodanike vähest huvi näitavad isegi ühiskondlike arutelude kohta hiljuti avaldatud tulemused – alates rohelisest raamatust Euroopa kodanikualgatuse kohta. Komisjon sai kodanikelt kõigest 159 vastust.

Kodanikualgatus võimaldab meil seda olukorda muuta ja tagada meie kodanikele tugevama hääle, andes neile õiguse pöörduda otse komisjoni poole ja esitada uusi poliitilisi algatusi. Et algatus ei muutuks poliitiliste mängude vahendiks, ei tohi me oma kodanikele liiga jäiku nõudmisi seada. Siiski peame olema kindlad, et väärkasutuse vastaseid garantiisid järgitakse. Euroopa kodanikualgatus peab olema tõepoolest rahvusvaheline instrument, mis on kodanikukeskne ja mida on hõlpus kasutada. See peaks olema lihtne, arusaadav ja kergesti ligipääsetav. Kui kavandatav algatus ei vasta vorminõuetele, peaks selle idee alles jääma ja see tuleks esitada petitiooni kujul. Sel moel ei lähe algatuse ettevalmistamisele kulutatud jõupingutused tühja. Nende tingimuste täitmine võimaldab esimest korda meie lõimitud Euroopa ajaloos eurooplastel Euroopa Liidu poliitika loomist tegelikult ja otseselt mõjutada.

14. Olukord Tiibetis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni teatis olukorra kohta Tiibetis.

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Lugupeetud juhataja! Ma näen, et eesistujariik Hispaania hakkab saalist lahkuma, ning tahaksin väljendada oma sügavat pettumust, et eesistujariik Hispaania ega kõrge esindaja ei viibi meie arutelu juures ja nende istmed jäävad tühjaks.

Selline tegu alavääristab Euroopa Parlamenti, mis on ainus Euroopa rahva valitud ELi institutsioon, ning see loob väga ebameeldiva pretsedendi, eriti pärast Lissaboni lepingu jõustumist.

Tahaksin paluda teil, lugupeetud juhataja, teatada puudujatele, et täiskogu istungi päevakorra otsused tegi parlament, mitte nõukogu ega ELi eesistujariik Hispaania, ja et vähemalt üks neist oleks pidanud täna kohal viibima.

Juhataja. – Mulle teadaolevalt teatas eesistujariik Hispaania kuu aega tagasi juba aegsasti suure kahetsustundega, et ta ei saa siin täna kauem viibida.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada parlamenti, et see teema on täna arutusele pandud, sest pean seda on arutamise vääriliseks. Minu arvates peaksime kõigepealt sedastama, et meie ja Hiina suhted – mida peame väga tähtsaks ja strateegiliseks – on viimaste aastatega tohutult edasi arenenud. Selline tugev strateegiline partnerlus võiks meil lubada – ja kindlasti lubabki – tegeleda kõigi probleemidega, sealhulgas ka kõige tundlikumatega.

Oleme kõrgetasemeliseks sekkumiseks loonud muljetavalda raamistiku, mille abil saame pidevalt käsitleda meie kodanike üleilmseid probleeme, eiramata teemasid, mille puhul meie vaated võivad lahkned – ja Tiibet on kindlasti üks neist.

On selge, et Tiibeti-teemalised erimeelsused Hiinaga pole kadunud. Meid paneb tõsiselt muret tundma inimõiguste olukord Tiibetis, fakt, et Tiibet on jäänud rahvusvahelisele meediale, diplomaatidele ja humanitaarorganisatsioonidele suuremas osas suletuks, samuti puuduv areng dalai-laama ja Hiina ametivõimude vahelistes läbirääkimistes.

ELi seisukoht ei jäta ruumi väärarvamistele. Lubage mul seetõttu rõhutada: EL austab Hiina, sealhulgas Tiibeti suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust. Me austame ühtse Hiina poliitikat.

Oleme siiski alati toetanud ka rahumeelset lepitamist Hiina ametivõimude ja dalai-laama esindajate dialoogi kaudu. See dialoog peab olema tulemuslik ja sisukas, see peab käsitlema selliseid keskseid probleeme nagu Tiibeti unikaalse kultuuri, religiooni ja traditsioonide säilitamine ning vajadus saavutada Tiibeti jaoks Hiina põhiseadusega kooskõlas olev mõistlik autonoomne süsteem.

Dialoog peaks käsitlema ka kõigi tiibetlaste osavõttu otsuse langetamises. ELi jaoks kaasneb Tiibetiga inimõiguste küsimus. Oleme pidevalt edastanud seda sõnumit oma Hiina partneritele ja kuulunud hoolikalt nende vaatenurki, ning oleme pingutanud, et nende seisukohta vastastikuse austuse vaimus mõista.

Ent inimõigused on universaalsed ja olukord Tiibetis teeb rahvusvahelisele üldsusele põhjendatult muret. Me juhime sellele pidevalt oma Hiina partnerite tähelepanu.

Hiina-Tiibeti dialoogis esitas Tiibeti pool hiljuti ajakohastatud tõelise autonoomia memorandum, mis käsitleb Tiibeti tulevikku. Meil on hea meel, et Tiibeti pool on korranud oma kindlat otsust mitte taotleda lahkulöömist või iseseisvumist.

Samuti on meil hea meel, et dalai-laama jääb kindlaks oma arvamusele, et kesktee leidmine ja dialoog on ainsad vahendid mõlema poole jaoks vastuvõetava ja püsiva lahenduse saavutamiseks.

ELi rõõmustab tõsiasi, et osalised jätkavad läbirääkimisi, isegi kui me peame kahetsusega märkima, et need pole andnud tulemusi ja edasimineku puudub.

Lubage mul lõpetuseks paluda mõlema poole esindajatelt, et nad jätkaksid ja süvendaksid dialoogi avatud meelega ja väljavaatega saavutada Tiibeti jaoks püsiv lahendus. Meie poolt võin ma tagada, et EL toetab seda protsessi kogu südamest.

Laima Liucija Andrikiene, fraktsiooni PPE nimel. – Lugupeetud juhataja! Hiina-Tiibeti läbirääkimiste üheksandas voorus ei saavutatud ühtki konkreetset tulemust ja Tiibeti elanike olukord ei ole paranenud. Meil on kahju, et EL ei teinud enne läbirääkimiste vooru lõppu ühtegi avaldust, kuid me loodame, et Euroopa Liit esitab avalduse, millega annab hinnangu läbirääkimiste tulemusele. Euroopa Parlament tahaks teada, mil moel saaks Euroopa Liidu Nõukogu kaasa aidata vastastikku aktsepteeritava lahenduse leidmisele Tiibeti küsimuses ning tagada tiibetlastele põhilised inimõigused ja tõelise autonoomia.

Minu teise punkti kohaselt tahan teile meelde tuletada, et Euroopa Parlament toonitab Euroopa Komisjoni toetatavate arengu- ja kodanikuühiskonna projektide tähtsust Tiibetis elavatele inimestele ja Tiibeti põgenikele välismaal – Indias, Nepalis, Bhutanis – niisugustes majanduslikes ja sotsiaalsetes valdkondades nagu tervishoid ja toitumine, elatise teenimine ja haridus, juurdepääs tööturule, soolise võrdõiguslikkuse probleemid, keskkond ja asustuse taaselustamine. Selles viimases küsimuses väljendab eksiilis oleva Tiibeti kogukonna vajadusi Tiibeti põgenike asustuse taaselustamise plaan, mille on koostanud Tiibeti keskhaldusasutus Dharamsalas, ning Euroopa Komisjon peaks seda arvesse võtma ja toetama.

Lõpetuseks ütlen, et hiljuti kohtus president Obama Valges Majas dalai-laamaga. Ootame kannatamatult, millal paruness Ashton dalai-laamale kutse saadab ja temaga Brüsselis kohtub. See annaks võimaluse alustada liikmesriikide Tiibeti-teemaliste vaatenurkade kooskõlastamist ning määratleda ühtne ja selge ELi seisukoht ja poliitika selles küsimuses. Tiibeti küsimustega tegeleva ELi erikoordinaatori ametisse nimetamine, mis on ära märgitud ELi eelarves, võiks olla kasulik vahend, mille abil määratleda ühise Euroopa seisukoht ja strateegia seoses Tiibetiga.

María Muñiz De Urquiza, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ES) Lugupeetud juhataja! Praeguseks on möödunud juba kaks aastat Tiibetis toimunud sündmustest, ülestõusudest. Me loodame, et pärast nende mälestuseks korraldatud demonstratsioone ei kordu seal rünnakud, vahistamised ja surmajuhtumid, nagu need leidsid aset kaks aastat tagasi.

Igatahes on selle arutelu ajakohasus väga küsitav, sest Euroopa Parlament on paari viimase kuu jooksul mitu korda väljendanud oma arvamust Hiina küsimuses, eelkõige sellepärast, et Hiina on suur rahvusvaheline ettevõtja, kelle suhted Euroopa Liiduga ületavad tunduvalt Tiibeti-probleemi piire. Kuigi inimõiguste küsimus on väga oluline, esitab parlament oma arvamuse üksnes Tiibeti, mitte inimõiguste kohta. Igatahes on meie, sotsialistide, seisukoht selles arutelus väga selge: oleme täpselt samal arvamusel mis Euroopa Liit. Teisisõnu, me kaitseme inimõigusi ning me kaitseme ka dialoogi, kohtumisi ja kokkuleppeid. Selles mõttes toetame täielikult Hiina ametivõimude ja Tiibeti esindajate vaheliste läbirääkimiste taastamist ning tunneme selle üle heameelt. Palume leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus, mis põhineb vähemuste religioossete ja kultuuriliste õiguste austamisel ning jääb ühtse Hiina riigi territoriaalse terviklikkuse raamesse.

Mul on väga kahju, et siin ei ole komisjoni asepresidenti ja ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, sest tema on välisasjade nõukogu eesistuja ja peaks välispoliitika üle peetavatel aruteludel osalema.

Peale selle on väga ebaõiglane öelda, et eesistujariigi Hispaania puudumine sellel arutelul on vale, sest eesistujariik Hispaania on väsimatu. See, kuidas härra López Garrido käib siin parlamendis, et kõigil teemadel sõna võtta, on peaaegu üliinimlik.

Oleme endale määranud välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, kelle positsioon on kõrgem kui välisministritel, ning tema on see, kes peaks neid teemasid parlamendiga arutama.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid, volinik! Tundub olevat selge, et Hiina ei kavatse Tiibeti teemal läbirääkimisi pidada ega dialoogi astuda.

Hiina kaasamine rahvusvahelisse kaubandusse, olümpiamängud ja Pekingi juhtkonnas toimunud muudatused ei ole olulisi poliitilisi muudatusi toonud. Vahepeal on Taaveti ja Koljati võitlus jätkunud, eriti kuna Hiina muudab Tiibeti demograafilist tasakaalu, mis valmistab suurt muret, ning kasutab isegi sõjaväelisi survevahendeid, nagu juhtus kaks aastat tagasi.

Eelkõige on kadumas miski, mis on meie arvates osa inimkonna kultuuripärandist, nimelt Tiibeti kultuur ja vaimsus. Nähtavasti teab Hiina Kommunistlik Partei vaimsusest ja kultuurilisest identiteedist väga vähe. Kui aktsepteerime Tiibetis nähtust, mida võib nimetada kultuuriliseks genotsiidiks, siis peame tulevikus olema valmis aktsepteerima veel paljusid sellesarnaseid juhtumeid.

Me ei tohi loobuda. See, mida me hiinlastelt ennekõike nõuame, on Tiibeti kultuuri aktsepteerimine sellisena, nagu see on. Nad aktsepteerisid Hongkongi erilist olemust, saades kaheksüsteemseks riigiks, nii et nüüd peaksid nad end aktsepteerima riigina, kus on kolm süsteemi. Hiina õlad on piisavalt laiad, et seda teha.

Me nõuame, et Euroopa institutsioonid – alates paruness Ashtonist ja lõpetades nõukoguga – ei veaks alt Euroopa kodanikke, kes on mitmel viisil näidanud oma osavõtlikkust Tiibeti probleemide suhtes. Samuti toetame Tiibeti koordinaatori ametikoha loomist, nagu seda teeb ka proua Andriksen.

See on võitlus vabaduse eest, mis puudutab seetõttu ka meie maailmajao identiteeti. Kui hakkame arutama, kas pikendada Hiina relvaembargo või mitte, siis arvan, et peaksime arvesse võtma ka seda probleemi.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Ka mina mõistan sügavalt hukka eesistujariigi Hispaania siit istungisaalist lahkumise eest. Ei kuulatud ära isegi seda, mida Laima Liucija Andrikienė rääkis. Ta soovis, et nõukogul jätkuks julgust sellel arutelul kohal viibida ja väljendada oma arusaamu Tiibeti küsimuses.

Austatud juhataja, te tegite vea. Teie sõnade kohaselt ütlesid Hispaania esindajad, et saavad olla siin kuni kella 18.50-ni. See ei ole tõsi. Alguses ütlesid nad, et neil tuleb lahkuda kell 17.00, aga nähtavasti oli neil kodanikualgatuse teema arutamise ajal võimalik viibida siin peaaegu kaks tundi kauem.

Selline asi ei tohi korduda. Loodan, et komisjonil, mille asepresident on paruness Ashton, on tõsi taga ja ta täidab oma äsjase lubaduse. See tähendab, et meie suhted Hiinaga on nii olulised, et me peame saama arutada ka keerulisi probleeme, näiteks Tiibeti küsimust.

Leian, et nüüd on just õige aeg uuendada Euroopa Liidu toetust Tiibetile. Meil tuleb võtta midagi ette olukorras, kus üheksa Hiina ja Tiibeti eksiilvalitsuse vahel peetavate läbirääkimiste vooru ei ole andnud tulemusi, ning siin nõustun ma täielikult **Niccolò Rinaldiga**. Tundub, et Hiina ei tahagi kõnelustel midagi saavutada. Hiina eesmärgiks on endistviisi rikkuda tiibetlaste kultuurilisi, usulisi ja keelelisi õigusi. Me ei saa leppida sedalaadi kultuurilise genotsiidiga.

Kuu aega tagasi käsin ma Dharamsalas ja kohtusin dalai-laamaga. Rääkisin temaga tund aega just enne tema lahkumist Ameerika Ühendriikidesse, kus ta kohtus president Obamaga. Ma veendusin, et Euroopa Parlamendile tuleb teha ettepanek arutada Tiibeti olukorda.

Dalai-laama on vaikne ja rahumeelne inimene ning päris valed on Hiina pidevad väited selle kohta, et tegemist on ohtliku separatisti ja isikuga, kes põhjustas kaks aastat tagasi Tiibetis toimunud rahutused ja mässu. Vastupidi, dalai-laama on öelnud, et Hiina esindajad võivad tutvuda tema eksiilvalitsuse arhiividokumentidega, veendumaks, et tema ei ole vägivalda ohutanud. Säärased süüdistused jätkuvad sellest hoolimata.

Kutsun Euroopa Liitu üles taunima niisuguseid märkusi ja arutama seda küsimust Hiinaga. Kui Euroopa Liit ei ole küllalt julge ega kaitse Tiibetit, ei kaitse teda ka paljud teised. Võtkem eeskuju president Obamast, kellel jätkus südikust dalai-laama vastu võtta. Minu meelest oleks igati normaalne, kui ka Euroopa Liidu kõrge esindaja teeks midagi sellist, nagu siin on juba välja pakutud.

Meil tuleb seda teemat Euroopa Parlamendis aktuaalsena hoida. Siin viidati ka tõsiasjale, et me vajame Tiibeti eriesindajat. Meil on igasuguseid eriesindajaid. Miks ei võiks meil olla ka Tiibeti eriesindaja, kelle jaoks on selle aasta eelarves isegi raha olemas? Nõukogu lahkumine pooleliolevalt arutelult on täiesti vastuvõetamatu. Nõukogu käitub argpükslikult ega julge kõnealuse probleemiga, s.o inimõiguste kaitse küsimusega, rinda pista.

Charles Tannock, fraktsiooni ECR nimel. – Austatud juhataja! Tiibeti rahva saatus ja nende tähelepanuväärne budistlik kultuur on tähtsaim nende jaoks siinses istungisaalis, kes usuvad inimõigustesse.

Alates ajast, kui Hiina Rahvavabariigi kommunistlikud jõud okupeerisid 61 aastat tagasi Tiibeti, on tiibetlaste ainulaadset eluviisi järjekindlalt maha surutud. Hiinlaste massiline sisseränne ja kõrgmäestikku Lhasasse raudtee rajamine on veelgi enam kindlustanud Pekingi mõjuvõimu Tiibeti üle.

Samal ajal jätkab dalai-laama eksiilist Indias oma rahumeelset võitlust, et näidata, millises olukorras on tema rahvas. Hiljutisi rahutusi Tiibetis on ära kasutanud ka uiguurlastest ususõdade pooldajad, et ohutada Hiina valitsuse vastast vägivalda.

Tiibetile tuleks anda võimalikult suur autonoomia ning me teame, et see on mõeldav mitte üksnes Hongkongi, vaid ka Aomeni suhtes kehtiva põhimõtte „üks riik, kaks süsteemi“ raames. Miks ei võiks see kehtida ka Tiibeti suhtes?

Kahtlemata tõrjub Peking Euroopa Parlamendi muret kui lubamatut sekkumist Hiina siseasjadesse, kuid Hiina Rahvavabariigi uus ja vabam suhtumine Tiibetisse võib osutuda väga kasulikuks Hiina sisejulgeolekule, samuti tema mainele maailmas.

Minagi tahan ühineda nendega, kellel on sügavalt kahju, et täna ei ole siin esindatud ei nõukogu ega eesistujariik Hispaania ning et kohal ei viibi välisasjade kõrge esindaja.

Oreste Rossi, fraktsiooni EFD nimel. – (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Mind hämmastasid volinik Šefčoviči äsjased sõnad Hiina territoriaalse terviklikkuse austamise kohta. See tähendab, et komisjon tunnistab Hiina õigust okupeerida Tiibetit, mis on väga tõsine asi.

Olukorras, kus tiibetlasi endiselt ähvardatakse, on dalai-laama oma 2008. aasta märgukirjas ja sellele tänavu lisatud märkuses kinnitanud oma lubadust mitte taotleda Tiibeti eraldumist ja iseseisvust, vaid tiibetlaste tegelikku autonoomiat Hiina Rahvavabariigi põhiseaduse raames. See on vastastikku kasulik kompromiss, mille eesmärk on säilitada kaastundel ja vägivaldatusel põhinev Tiibeti kultuur.

Tiibeti rahvas ootab Hiina valitsuselt vastuseid, näiteks kõnelusi dalai-laama esindajatega ja nõustumist ÜRO inimõiguste ülemkomissari taotlusega, mille kohaselt soovitakse saata delegatsioon karmi tegelikkusega tutvuma.

Euroopa Parlament peaks ka Tiibeti kogukonda kuulda võtma. Riikidevahelise koostöö tihendamisega võiks üritada luua tiibetlaste toetuseks Euroopa koordineerimisvõrgustiku, sest ilma rahvusvahelise kogukonna jõuliste sammudeta võib Tiibeti rahvas hoopis kaduda.

ISTUNGI JUHATAJA: SILVANA KOCH-MEHRIN

asepresident

Edward McMillan-Scott (NI). – Lugupeetud juhataja! Tiibet on ilus maa ning sealne rahvas on vaga, kannatlik ja alla surutud – hiinlased on neid terves seelses piirkonnas tõenäoliselt kõige enam rõhunud. Minu meelest on tänaõhtune arutelu näidanud, et kogu Euroopa Parlamendis valitseb eriline üksmeel, kas või ELi Tiibeti erikoordinaatori ametisse nimetamise üle.

Sündmused sunnivad meid siin istungisaalis langetama teatud otsuseid. Sel nädalal hülgas Google Hiina. Endiselt on Hiinas probleeme inimõigustega ja kadunud on kristlasest inimõiguste advokaat Gao Zhisheng.

Kõik see rõhutab vajadust pöörata tähelepanu Hiinale ja ka Tiibetile ning tahan öelda, et mais Shanghais avatava maailmanäituse taustal peaksid kõik Hiinas ettevõtlusega tegelevad inimesed arvestama ÜRO ülemaailmset äriühingutele suunatud kokkulepet Global Compact, millega on juba ühinenud 4000 äriühingut.

Lõpetuseks lubage veel märkida, et kui EL ei nimeta ametisse erikoordinaatorit, peaks Euroopa Parlament minu arvates määrama kellegi Tiibeti küsimusi käsitlevaks raportööriks.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tiibeti ja tiibetlaste temaatika on kahjuks endiselt suur probleem. Olukord ei ole nii hull kui kaks aastat tagasi, kui tiibetlaste ülestõusu aastapäeval neid jõhkralt taga kiusati, mõrvati ja piinati. Samas ei saa öelda, et olukord on hea. Mõni päev tagasi võeti kinni paar koolilast, kes püüdsid tähistada Gansu ja Gannani ülestõusude aastapäevi. Tiibetlastel ei ole lubatud teha midagi oma kultuuri, identiteedi ja usu päästmiseks.

Hiina võimud väidavad, et dalai-laama on tavaline eraisik. See tuleb mulle meelde Poola kommunistide pingutusi, kes 25 aastat tagasi ütlesid sama Lech Wałęsa kohta. Loodan, et tiibetlaste võitlus lõpeb niisama edukalt nagu poolakate oma, ning et ka seekord võidab tõde. Täna algab Dharamsalas Hiina ja Tiibeti läbirääkimiste pidamiseks loodud Tiibeti töörihma 21. kohtumine. See on institutsioon, mis tegutseb Tiibeti eksiilvalitsuse alluvuses ja mille eesmärk on olla kõnealuse dialoogi käigus abiks.

Minu arvates peaks ka Euroopa Liit tegema midagi, et tagada tõelise dialoogi tekkimine. Mõnikord me kurdame, et ei saa kuigipalju teha, kuid praegusel juhul võime võtta konkreetseid meetmeid ja seda on täna juba mainitud. Seetõttu ongi nõukogu puudumine nii oluline – meie palved on mõeldud nõukogule, kes nimetab ametisse erikoordinaatorid. Ka mina ühinen selle üleskutsega, sest Euroopa Parlamendi Tiibeti-teemalistes resolutsioonides on mitu korda nõutud niisuguse erikoordinaatori ametisse nimetamist, kes suudab tegelikult mõjutada tiibetlaste ja hiinlaste dialoogi käiku.

Veel üks asi: ma ei mõista, kuidas juhtus nii, et 2014. aastal korraldab Hiina jälle ühed, seekord noorte olümpiamängud. Ometi ei õnnestu meil sundida Hiinat tegema inimõiguste valdkonnas edusamme. See on tõesti kurb.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Lugupeetud juhataja! Olen veendunud, et meie arusaam Tiibetis toimuvast on liiga lihtsustatud. Pooleli on piirkonna nüüdisajastamine, kuid ka väljendatud kriitika on põhjendatud. Selge on see, et ainus püsiv lahendus oleks autonoomia ning tõesti laiendatud ja tegelik autonoomia. Nagu ma ka Euroopa Parlamendi delegatsiooni Pekingi visiidi ajal märkisin, tuleks see autonoomia analoogselt põhimõttega „üks riik, kaks süsteemi” kujundada millekski põhimõtte „üks riik, kaks religiooni” sarnaseks.

Ainuüksi kriitilistest märkustest ei piisa. Hiina oleks avatud dialoogile ja Euroopa Liidu ametlikule esindajale – olgu selleks siis Romano Prodi, Benita Ferrero-Waldner või Margot Wallström –, kes tegutseks dalai-laama ja Pekingis asuva juhtkonna vahendajana. Hea oleks, kui komisjon, Catherine Ashton ja nõukogu mõtleksid selle peale põhjalikult. Me küll räägime suhetest Hiinaga, aga kas kolleegid teavad, et kogu oma tegutsemisaja jooksul ei ole Euroopa Ülemkogu võtnud päevakorda Euroopa Liidu ja Hiina suhteid? Samuti ei ole seda teemat kordagi arutatud välisministrite nõukogus. Seega, edusammude tegemiseks ei piisa Tiibeti-teemalisest kriitikast. Meil on vaja ka kontseptsiooni ja vahendustegevust.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Mul on väga kahju, et see tähtis ja vajalik arutelu toimub ilma olulise – või ehk peaksin ütlema ebaolulise – isiku Catherine Ashtonita. Just tema peaks siin täna kohal olema, mitte osalema üksnes teatralsetes etendustes nagu eile, kui ta rääkis kuue parlamendikomisjoni liikmetele oma kavatsustest seoses Euroopa välisteenistusega. On ju Tiibetki raske proovikivi. Me võime Tiibeti küsimuses olla üksmeelel või eriarvamustel, aga Catherine Ashton peaks siin tõesti kohal olema.

Minu meelest näitab see, et Euroopa Liit tahab oma käed sellest kõigest puhtaks pesta, sest nii on lihtsam, kuna tegelikult eelistavad paljud Euroopa Parlamendis esindatud liikmesriigid Pekingiga äri teha ja neil oleks ebamugav väljendada arvamust Hiina kohta või kõnelda Hiinast. Täna on Catherine Ashton nagu Pontius Pilatus, kes pesi oma käed puhtaks. See on häbiväärne.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Viimasel ajal oleme ikka ja jälle kuulnud tõsistest inimõiguste rikkumistest, piinamistest ning omavolilise kinnipidamise ja kohtuotsuseta vangistamise juhtudest Tiibetis.

Kui aga Hiina ülemvõimu 50. aastapäeva pidustusi Tiibetis kasutatakse selleks, et süvendada arusaama Himaalaja piirkonna vabastamisest, siis see on juba liig! See näitab taas kord, et ajalugu kirjutavad võitjad ja alati leiutatakse suurepäraseid põhjuseid sõjategevuse õigustamiseks. Seda oskust, muide, kasutatakse ära ka Iraagis ja Afganistanis ning sellele on Ameerika Ühendriigid leidnud toetajaid mõne Euroopa Liidu liikmesriigi näol.

Ikkagi me peame minu arvates jätkama oma jõupingutusi, et saavutada paremad elutingimused rõhutatud vähemustele, näiteks tiibetlastele, uiguuridele ja mongolitele. Ei piisa vaid sellest, kui vähemustele antakse õigus esineda välisturistide ees rahvakunstietendustega.

Minu meelest näitavad rahvusvahelise surve tegelikku tulemuslikkust tõsiasi, et viimastel aastatel on Hiina kulutanud ligikaudu 15 miljardit eurot kõnealuse piirkonna arendamiseks, ja asjaolu, et enne 2008. aastal toimunud olümpiamänge kinnitas ta ka oma valmisolekut kõneluste pidamiseks.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Filip Kaczmarek rääkis enne 2008. aasta meeleavaldustest.

Kaks aastat on möödunud ning me ei tea ikka veel, kui palju inimesi kinni võeti, kui paljusid kinni hoiti ja lõpuks, kui palju neist ehk vabaks lasti.

Me teame aga, mida need inimesed tegid – nad osalesid rahumeelsel meeleavaldusel, lehvitasid Tiibeti lippe või jagasid lendlehti.

On kohutav, et kaks aastat pärast meeleavaldusi me ei tea, kui palju neis täpselt inimesi osales ja kui paljusid kommunistlik partei karistas. Mulle valmistab tõesti muret Hiina kommunistliku partei sekkumine sõltumatu õigussüsteemi toimimisse, nõudes inimeste kinnipidamist ja kiiret süüdimõistmist. Riikliku julgeolekuga ei saa õigustada kodanike põhiõiguste kaotamist.

Tahan kasutada ka juhust ja rõhutada vajadust võtta vastu Euroopa ühine seisukoht inimõiguste ja vähemuste kaitse kohta Hiinas.

Kui me seda ei tee, on tagajärjed teada. Olen ennegi näinud, kuidas Hiina kommunistlikud juhid üritavad üksikuid ELi liikmesriike hirmutada.

Lõpetuseks tahan korrata oma arvamust, mida väljendasin ka jaanuaris toimunud täiskogul, nimelt: inimõigusteteemaline dialoog on osutunud mõjutuks ja ebapiisavaks. Leian, et selle probleemiga tuleb tippkohtumistel tegeleda. Tegelikult tunnistas Catherine Ashton eilsel kohtumisel väliskomisjoniga, et inimõiguste valdkonna dialoogidel põhinev tegevus tuleb üle vaadata. Olen selles kõrge esindajaga nõus.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Mõistan, miks äriühingud ja eraettevõttjad peavad kasumit inim- ja kodanikuõigustest tähtsamaks. Mõistan isegi seda, miks üksikud riigid niimoodi käituvad,

aga ma ei saa aru, miks Euroopa Liit nii teeb, sest Euroopa Liit rajati väärtustele, mida me nüüd nimetame euroopalikeks.

Milline on Euroopa Liidu reaktsioon just praegu kõneaineks olevatele sündmustele? Catherine Ashton puudumine – sellest oleme rääkinud –, nõukogu esindaja lahkumine täpselt samal hetkel, kui hakkasime kõnelema Tiibetist, ning viimaks ka voliniku sissejuhataja kõne.

Lugupeetud härra Šefčovič, te ütlesite, et esitate dialoogi üleskutse mõlemale osapoolele. Kas tegite nalja? Kas te tõesti mõtlete pöörduda dialoogi palvega Tiibeti esindajate poole? Mulle on jäänud mulje, et nemad on dialoogiga nõus. Kui julgete, siis palun esitage see soov eelkõige Hiina võimudele, sest just nemad teevad dialoogi võimatuks.

Tunne Kelam (PPE). – Lugupeetud juhataja! Tiibet ja tema kultuuripärand on meie ühine aare. Meie kõigi huvides on, et Tiibeti identiteet, usk ja keel säiliks ning areneks parimates võimalikes tingimustes.

Kahjuks ei lähe praegu nii. Tööstuse arendamise varjus viiakse läbi kultuurilist genotsiidi ja tiibetlasi ohustab oma kodumaal vähemusse jäämine. Seda saab ennetada vaid neile tõelise autonoomia andmisega. EL saab aidata tõhusalt kaasa mõlemat poolt austava eelarvamustevaba ja asjaliku dialoogi alustamisele.

Lugupeetud volinik, juhin tähelepanu teie avaldusele, mille kohaselt on Tiibet meie õigustatud mureküsimus. Sellisest dialoogist ning Tiibeti avamisest välisajakirjandusele ja ÜRO inimõiguste spetsialistidele võib Hiina valitsus saada palju kasu, mitte üksnes riigisiselt, vaid eelkõige rahvusvahelisel areenil. Hiinast võib saada tõeliselt suur riik vaid juhul, kui ta austab oma vähemusi. Hea tahte avaldusena tuleks lubada dalai-laamal, kelle võimu tunnistatakse kogu maailmas, külastada oma kodumaad.

EL peaks kasutama ära Lissaboni lepingust tulenevaid eeliseid ja näitama aktiivselt üles solidaarsust – konkreetsete tegude kaudu – rahvaga, kelle olemasolu on ohus ning kelle õigust autonoomiale ja oma kultuuri kaitsmisele räägelt rikutakse. Toetan mõtet, mille kohaselt peaks paruness Ashton kohtuma dalai-laamaga ja EL lõpuks ometi määrama ametisse Tiibeti eriesindaja.

Peter Šťastný (PPE). – (SK) 10. märtsil tähistasime Tiibeti rahvaülestõusu 51. aastapäeva ja ühtlasi ka meelevaalduste teist aastapäeva. Hiina sõjajõud surusid need mõlemad vägivaldselt maha.

Peamisteks probleemideks on Hiina soovimatus alustada Tiibeti vähemuse õiguspäraste esindajatega dialoogi, samuti Tiibetis toimuv järkjärguline assimileerimine ning kultuuri ja usu hävitamine. Tean isiklikult, milleks on võimeline õel ja materialistlik kommunistlik režiim. Üks vanimaid kultuure ja üks vanimaid uske, mis on pidanud vastu aastatuhandeid, on suures ohus. Maailma üldsus ei tohi vaiki olla. Ma ise kuulun Euroopa Parlamendi Tiibeti toetusrühma. Säärased rühmad on nüüd olemas paljudes maailma parlamentides, näiteks USAs, Saksamaal, Austraalias, Tšehhi Vabariigis ja mujal.

Teatan uhkusega, et alates 9. märtsist tegutseb Tiibeti toetusrühm ka Slovaki Vabariigi rahvusnõukogus. Usun, et üheskoos suudame lahendada Tiibeti probleemi, vahendades läbirääkimisi Hiina kõrgeimate esindajate ja Tema Pühaduse 14. dalai-laama vahel. See oleks ka üks võimalik viis Tiibeti pagulaste probleemi edukaks lahendamiseks ja kaotamiseks. Suurem osa neist elab naaberriikides keerulistes tingimustes. Palun komisjonil mitte unustada oma programmides seda palju kannatanud inimrühma.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Oleme tänase arutelu suhtes optimistlikud, sest mulle näib, et oleme suurel määral ühte meelt. Teisest küljest on niisuguseid arutelusid siin juba väga palju peetud. Rääkida me oskame. Ma ei taha raevu sattuda, sest olen silmakirjateener, nagu peaaegu kõik siin kojas. Silmakirjateener, kes sõltub millestki – Hiina odavatest kaupadest. Siiski peaks meil praegu olema võib-olla piisavalt eneseväärikust, et rääkida kindlameelselt ja teatavatele asjadele vastu seista ning austada ideaale, mis on meie jaoks väärtuslikud.

Võib-olla on esimene ja kõige olulisem samm see, mida siin on juba mainitud. Midagi, millest oleme juba rääkinud. Viitan sellele, et Tiibeti jaoks tuleks määrata erikoordinaator. See peaks olema keegi, kes juhhib protsessi, võtab meie nimel vastutuse Tiibeti probleemi eest. Nii et me ei asuks kaitsepositsioonile ning ütleksime kindlalt ja resoluutselt, et inimõigused ja kodanikuvabadused on meie jaoks tähtsad. Tehkem seda. Tehkem seda kohe.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Siin täna Tiibetist rääkimine on õiguse ja vastutustunde küsimus. Seepärast ei ole ma nõus nendega, kes leiavad, et see ei ole mureküsimus.

Oleme seda probleemi juba aastaid käsitleanud. Mind teeb kurvaks, et hoolimata Tiibeti delegatsiooni ja eriti dalai-laama tohututest pingutustest dialoogi edendada ja Hiina ametivõimudega lähemalt suhelda ning leida konfliktile õiglase ja kestva lahendus, jätkavad Hiina ametivõimud probleemide lahendamise takistamist.

Meie Euroopa Liidus ei saa enam selle mänguga leppida, ammugi veel seda õhutada. Seepärast leian, et on oluline mitte üksnes tuletada teile taas meelde käesoleva arutelu kiireloomulisust ja asjakohasust, vaid ka seda, et praegu takistab lahenduse leidmist Hiina.

Peame selge seisukoha võtma. Kui Euroopa Liit tahab olla kindlameelne, öeldes, et ta on pühendunud inimõigustele, on selleks ainus viis nõustuda kandma kulusid nii seoses äritegevuse kui ka majandusega. Vastasel juhul ei ole inimõiguste puhul miski usutav.

László Tórkés (PPE). – Lugupeetud juhataja! 10. märtsil tähistame Tiibeti rahvaülestõusu 51. aastapäeva. Sellest alates on dalai-laama läbi järjepideva ja kindla pühendumuse esindada oma rahva tõelist autonoomsust pakkunud maailmale mudelit, kuidas viia demokraatiat ellu mittevägivaldsete vahendite abil.

Meie, eurooplased, õpime jätkuvalt Tema Pühaduselt dalai-laamalt. Hiljuti väljendas ta oma solidaarsust uiguuri rahvusvähemusega ning asus Aung San Suu Kyi ja teiste demokraatlike dissidentide poolele. Meie Euroopa Parlamendis oleme pühendunud inimõiguste ja vähemuste õiguste kaitse tagamisele kogu maailmas.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Franz Obermayr (NI). – *(DE)* Lugupeetud juhataja! Pöördun otse voliniku poole, et selgitust saada. Minu jaoks on Tiibet okupeeritud riik. Ma usun, et samal seisukohal on paljud teised parlamendiliikmed kõigist fraktsioonidest. Isegi teie, volinik, ei saa tunnista rahvusvahelist seadust kehtetuks ja tühiuks. Ma leian, et see on mureküsimus, mis läheb kõigile Euroopa elanikele südamesse. Igaüks on teadlik Tiibeti vabast ja kultuurilisest genotsiidist. Igaüks tunneb kaasa. Siinkohal on õige küsida üks oluline küsimus: milline on ELi roll? Me mõistame kiirelt hukka väikeriigid, kes on sõnakuulmatud. Reageerime rangelt ja langetame väikeriikide suhtes väga kiirelt kohtuotsuse. Kui aga tegemist on suurte ja majanduslikult oluliste riikidega, nagu Hiina, oleme poliitiliselt väga ettevaatlikud. Käiksin nagu munakoortel. See ei väljenda meie julgust ja selgroogu, kui sööstame väiksemate rikkujate kallale vaid selleks, et pigistada silmad kinni, kui tegemist on Hiinaga. Me ei saa Hiinale survet avaldada ka arenguabiks miljoneid andes. Seepärast ootan, et kõrge esindaja ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ivo Vajgl (ALDE). – *(SL)* Olen üks väheseid, kellel on olnud hiljuti võimalus Tiibetit külastada.

Tiibet on teatavas mõttes edasi arenenud, kuid see on toonud kaasa pigem halba kui head. See on hävitanud traditsioonilised kultuurilised väärtused, marginaliseerinud traditsioonilise Tiibeti arhitektuuri ja sundinud muutma Tiibeti vaimse elu modernseks. Jõed on reostatud ning on ehitatud kiirteed, mis muudavad Tiibeti maastiku inetuks.

Siiski on Tiibetis toimumas teatav progress. Me ei saa seda eitada. Leian, et meie nõudmised Hiinale ja ootused tema suhtes peavad käima käsikäes nõudmisega, et ka Tiibet peaks progressist kasu saama. Elu seal ei peaks kulgema üksnes nagu mõnes muuseumis.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Minu arvates on tänane arutelu taas selgelt näidanud, et olukord Tiibetis valmistab meile tõeliselt muret. Minu arvates on sekkumised rõhutanud, et mureküsimused püsivad realselt ka praegu, rohkem kui 50 aastat pärast Tiibeti ülestõusu 10. märtsil 1959. Lisaks on meie arutelu näidanud, et mõlemad pooled peavad kohe dialoogi astuma.

Võin öelda, et Euroopa Liit tervitab dalai-laama ja Hiina valitsuse saadikute vahelise dialoogi taasalustamist, mida alustati 2002. aasta septembril. Sellest alates oleme dialoogi tugevalt toetanud. Oleme lootnud, et see viib positiivsete tulemusteni ja esilekerkivate probleemide lahendamiseni Tiibeti jaoks rahumeelsel ja püsival moel.

Oma poliitilises dialoogis ja edasistes kontaktides Hiinaga ergutavad ELi esindajad Hiinat regulaarselt kasutama seda protsessi pragmaatilisel ära, et tegeleda kõigi Tiibetiga seotud lahendamata probleemidega. Kuigi Hiina peab seda siseküsimuseks, võttis ta ELi seisukohti ja muret arvesse ning teavitas ELi oma seisukohast.

Pean rõhutama, et ka EL tõstatab Hiinaga peetavas poliitilises ja inimõigustealases dialoogis Tiibeti inimõiguste olukorda käsitleva küsimuse. Lisaks rõhutab EL pidevalt sõna- ja usuvabaduse austamise olulisust Tiibetis.

Jälgisime tähelepanelikult dialoogi viimaseid arenguid. Hiina valitsuse ja dalai-laama esindajate vaheline dialoog hakkab suunda võtma. Võin öelda, et viimase kuu jooksul on mõlemad pooled küsinud meilt läbirääkimiste viimase vooru kohta ning oleme ergutanud neid taas astuma olulisi samme.

Lubage lõpetuseks väljendada usku, et ka tänane arutelu on kinnitanud meie jätkuvat pühendumust sekkuda koos Hiinaga selle küsimuse lahendamisse. Samuti meie pühendumust koostööle, et parandada Tiibetis inimõiguste ja -vabaduste austamisega seotud olukorda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Kaks aastat tagasi korraldasid Lhasas arvukad mungad rahumeelse protestiavalduse, millele Hiina ametivõimud vastasid julmalt politsei ja sõjaväe sekkumisega. Kümned tsiviilelanikud tapeti ja sajad said vigastada. Alates sellest on tiibetlased korraldanud ligikaudu 200 rahumeelset protestiavaldust, milles on osalenud mitmesugused ühiskonnarühmad, sh õpetajad, tudengid ja intellektuaalid.

Oma eelmisel ametiajal võttis Euroopa Parlament vastu kaheksa Tiibetit käsitlevat resolutsiooni ja pidas selle küsimuse üle mitmeid arutelusid. Pingutuste tulemused ei ole endiselt rahuldavad. Hiljuti pidasid Hiina ametivõimud kinni 30 õpilast Machu koolis, kes avaldasid märtsi alguses Lhasa sündmuste teise aastapäeva puhul taas oma veendumusi ning alustasid rahumeelset protesti. Kahtlemata ei ole me paljudest sarnastest vahejuhtumitest isegi kuulnud.

Seetõttu teen ettepaneku, et probleem lisataks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja vastutuste hulka ning sellele antaks laiem tähendus. Seejärel tuleks võtta konkreetne meede ja ma loodan, et järgnevad ka nähtavad tulemused. Täna tähelepanu eest.

Danuta Jazłowiecka (PPE), kirjalikult. – (PL) Meedia on praegu pungil teabest Hiina kohta. Raportites, artiklites ja raamatutes kirjutatakse pidevalt Hiinas toimuvast arengust ja moderniseerimisest ning sealsest majandusimest. Seoses sellega on meedias hiljuti kirjutatud ka Tiibetist.

Ameerika ajakirja *Newsweek* hiljutises raportis väideti, et Hiina teeb tiibetlastele palju head, sest aitab ühel maailma vaeseimal piirkonnal oma mahajäämusest välja tulla. Raportis tuuakse välja Hiina investeringud transpordi ja telekommunikatsiooni infrastruktuuri, haridusse, tervishoidu ning veele ja elektrile juurdepääsu tagamiseks. Seega näib, et president Hu Jintao plaan viiakse ellu. Lisaks tiibetlaste elukvaliteedi parandamisele on plaani eesmärk sundida neid lahti ütleva oma sõna- ja usuvabadusest ning püüetest autonoomsuse poole. Kas tema strateegia saab olla edukas?

Lhasas toimuv rahutus, mis sai alguse kaks aastat tagasi hiinavastase ülestõusu aastapäeval, ning kahe nädala tagused sündmused on ühemõtteliselt näidanud, et tiibetlased tunnevad end oma maal tagakiusatuna. Minu riigi ajalugu on mulle õpetanud, et vabaduse ja väärikuse eest tuleb maksta mis tahes hinda. Majandushuvid ei tohi muutuda põhjuseks unustada tagakiusamine ja kannatused.

Mulle näib, et Euroopa Parlament on organ, mis peaks nõudma äärmiselt tungivalt tiibetlaste õigust säilitada oma identiteet. Esindame siin Euroopa Liidu elanike huve ja nende nimel peaksime kinnitama tiibetlastele oma solidaarsust.

Csaba Sógor (PPE), kirjalikult. – (HU) 10. märtsil 1956 kaitsesid Tiibeti elanikud revolutsioonilises meeleolus oma liidrit, kuid Hiina kommunistlik režiim purustas halastamatult nende esialgse entusiasmi nn rahumeelse vabastamise eesmärgil, mille ohvriks langes mitu tuhat tsiviilelanikku. Alates sellest on eksili minema sunnitud dalai-laama jätkanud oma rahumeelset protesti juba 50 aastat. Siiani ei ole tiibetlastel lubatud seda päeva vabalt tähistada. Ida-Euroopas, kust mina tulen, on niisugune asi tuttav. Kuigi näib, et oleme kommunistlike süsteemide teod unustanud, leian, et me ei tohiks unustada õppetunde. Iga rahva ajaloos on sündmusi, mille tähistamist ei tohiks keelata. Siiski räägime siin rohkemast kui vaid sellest. Rahvusvahemuse kogukonna esindajana rõhutan Tiibeti rahva rasket olukorda ja palun parlamendiliikmetel oma häälega toetada Tiibeti rahumeelseid jõupingutusi autonoomsuse poole liikumisel.

15. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud vastavalt kodukorra artiklile 150.

Kodukorra artiklis 150 on sätestatud, et võime kulutada sellele päevakorrapunktile maksimaalselt 30 minutit. Saime üle 74 sõnavõtutaotluse. On selge, et neid kõiki on võimatu rahuldada. 30 minutit ja 74 sõnavõtjat, kellest igäühel on aega üks minut, on teostamatu.

Seepärast valisime esmakordselt eelnevalt välja parlamendiliikmed, kellele antakse sõnavõtuaega. Kasutasime selleks selgeid kriteeriume. Nimelt saavad nüüd võimaluse korral sõna need, kes taotlesid sõnavõtuaega teiste arutelude üheminutiliste sõnavõttude ajal, kuid ei saanud võimalust rääkida. Need, kes juba teiste arutelude ajal sõna võtsid, ei saa seda nüüd teha.

Kõiki, kellele sõnavõtuaega ei antud, teavitati eelnevalt e-posti teel. Seepärast ei pea nad siin tulutult oma sõnavõtuaega ootama. Loodan, et saate sellest aru. See oli ainus võimalus, kuidas arutelu korra kohaselt jätkata.

Need, kellele sõnavõtuaeg anti, võivad nüüd alustada.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Lugupeetud juhataja! 11. aprillil kavatseb Sudaan valida presidendi ja parlamendi ning piirkondlikud assambleed. Need on 24 aasta jooksul Sudaanis esimesed valimised ja me jälgime riigis toimuvat arengut suure huviga.

Haagi rahvusvaheline kriminaalkohus on väljastanud määruse, et vahistada inimsusevastaste kuritegude eest Sudaani president Omar Hassan Ahmad al-Bashir, kes asus võimule riigipöördega. Me kõik teame, kui palju on Sudaan tema vägivaldse võimu all kannatanud. Vaid käesoleva aasta mõne esimese kuu jooksul tapeti Lõuna-Sudaanis veidi vähem kui 400 inimest. On keeruline öelda, kui vabad need valimised tulevad. Esmaspäeval ähvardas al-Bashir rahvusvahelised valimiste vaatlejad maalt välja kihutada. Ta ütles, et kui nad sekkuvad Sudaani asjadesse, raiub ta neil sõrmed otsast.

Me teame, et Sudaan vajab abi. Eelmisel pühapäeval Kairos toimunud rahvusvahelise doonorriikide konverentsil ütles Egiptuse esindaja, et maailma riigid peavad leidma veidi üle 1,4 miljardi euro Sudaani Darfuri piirkonna ülesehitamiseks. Loodan, et valimised Sudaanis loovad tingimused ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Hiljuti on palju räägitud ELi majanduse taastamisest, kuid enamikus liikmesriikidest ei ole kriis veel lõppenud. Avalikkuse ees piirduvad arutelud kriisi üle riigieelarve olukorraga, kuigi kiiresti kasvav tööpuudus mõnes Euroopa Liidu idapoolses liikmesriigis on jõudnud juba kriitilise piirini. On veider kuulda ELi ja Euroopa Parlamendi kõrgeid ametnikke kiitmas mõnda valitsust suurepärase töö eest, kui igal kuul kasvab nendes riikides töötute arv katastroofilise kiirusega. Sotsiaaltagatise vähendatakse ja kasvab ka allpool vaesuse piiri elavate inimeste arv. Nendes riikides on elanikel väga raske mõista, kas Euroopa Liit viib ellu vaesuse vähendamise poliitikat või tegelikult suurendab vaesust sotsiaalsfääris. Minu arvates ei tohiks kiita valitsusi, kes ei ole suutnud lahendada tööpuuduse stabiliseerimise probleemi. Euroopa Komisjon peaks võtma suurema vastutuse ja teostama vastutustundlikult järelevalvet liikmesriikide valitsuste kriisohjamise kavade elluviimise üle, eriti sotsiaalreformide valdkonnas. Samuti peaks ta hindama niisuguste reformide mõju elanikele.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! 16 mitmesugustes kuritegudes süüdi mõistetud inimest on valitud Itaalia parlamenti ja viimastel Euroopa Parlamendi valimistel saatis Itaalia Euroopa Parlamenti kolm parlamendiliiget, kes on lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud.

Euroopas puudub seadus, mis keelaks lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud või edasisi kohtumenetlusi ootavatel isikutel valimistel kandideerida. Kõik jäetakse liikmesriikide otsustada. Itaalia kodanikud on pakkunud välja nn parlamendi puhastamise programmi. Seetõttu kutsume õiguskomisjoni üles muutma Euroopa Parlamendi esindajate valimist otsestel üldistel valimistel käsitlevat akti, lisades sellesse tingimuse, et Euroopa Parlamendi valimistel kandideerimiseks ei tohi isik olla kuriteos süüdi mõistetud, pidades sealhulgas silmas ka otsuseid, mis ei ole lõplikud.

Eelmise Euroopa Parlamendi koosseisu õiguskomisjoni esimees Jo Leinen võttis kohustuseks seda teha, kuid kõik jäeti tema ametipärija Carlo Casini hooleks. Viimane oli aga juba kinnitanud, et õiguskomisjon ei jätkaks kõnealuse teemaga.

Rõhutame, et see mitte üksnes ei kuulu õiguskomisjoni pädevusse, vaid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 223 (endine artikkel 190) on sätestatud, et Euroopa Parlament peaks rakendama ühtset valimismenetlust kogu Euroopa Liidus.

Catherine Grèze (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Tsiviilennundusamet on klassifitseerinud Hondarribia lennujaama üheks kõige ohtlikumaks riigis. Selle maandumis- ja hoovõturajad asuvad Hendaia ja Iruni linna keskuste kohal, samuti rikutakse Prantsusmaa ja Hispaania vahelise lepingu tingimusi, milles on sätestatud lubatud lendude arv. Kavandatakse hoopis lennujaama laiendamist, hoolimata jõeäärsete elanike ja mõlema riigi valitud esindajate nõuannetest, kes on vastu juba praeguse liiklustaseme säilitamisele.

Kas Euroopa Komisjon kiidab heaks Ramsari konventsiooniga hõlmatud ja Natura 2000 ala, Chingoudy lahe looduskaitse all olevate piirkondade hävitamise, mille taastamist ta ise rahastas?

Lisaks, Bayonne-San Sebastiáni Basque Eurocityl juba on alakasutatud rahvusvaheline lennujaam, mis asub kaugel igasugustest haavatavatest looduslikest aladest. Kas poleks parem parandada Miarritzes osutatud teenuseid, võttes kasutusele mittesaastavad transpordiliigid? Tahaksin teada, milliseid meetmeid kavatseb president seoses lennujaama laiendamisega võtta.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Tahaksin tõstatada Vene ajakirjaniku Maksim Zujevi mõrva probleemi. Zujev tapeti kaks nädalat tagasi Kaliningradis. Ta oli tuntud ajakirjanik ja blogipidaja. See ei ole Venemaal esimene ajakirjaniku tapmise juhtum. Alates 2000. aastast on toimunud vähemalt kaksteist niisugust juhtumit. See on häiriv, sest me teame, et kui puudub sõnavabadus ja ajakirjanikud ei saa oma tööd teha, puudub ka igasugune vabadus ja demokraatia. Dialoogis Venemaaga peaksime alati sellele tähelepanu juhtima.

Loodan korraldada Euroopa Parlamendis käesoleval aastal seminari, eeldusel et saan selleks Venemaa asjade delegatsiooni ja väliskomisjoni nõusoleku. Leian, et igaüks meist peaks Venemaa partneritega eri tasanditel peetavates kõnelustes rõhutama, et ajakirjandusvabadus ja ajakirjanike vabadus teha oma tööd on dialoogi ja vabaduse alus nii Venemaal kui ka Euroopa Liidus.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Tahaksin teha teatavaks asjaolu, et hiljutistes artiklites väidetakse, et USA riigiprokurörid on esitanud hagi Saksamaa ettevõtte Daimler vastu välisametnike äraostmise eest, eesmärgiga võita ja allkirjastada riigihankelepingud. Hagi kokkuvõttes väidetakse, et ettevõtte on kaasatud pikaajalisse korruptsiooniprotsessi. Sama probleem kerkib esile Siemensiga, kes kasutas sama taktikat ja korrumpeeris kolmandate riikide valitsusi, et võita riigi osalusega ettevõtete lepingud. See skandaal vapustab endiselt Kreekat.

Seega on meil lisaks finantskriisile ka moraalikriis. Veel hiljuti ei uurinud Saksamaa valitsus väljaspool riigi piire toimuvat korruptsiooni ja tegi näo, et ta ei ole nendest sündmustest teadlik. Selle asemel, et tegutseda ja luua pettuste ennetamise komisjon, ei kaitse Euroopa Komisjon õiguspärasust ega arvukatel juhtudel ka Euroopa kodanike raha.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Lugupeetud juhataja! Pean Euroopa Parlamendile teatama, et täna hommikul kell 2.15 rikkus Türgi korvett Bafra Kreeka territoriaalvett. Korvett sõitis vaid 18 miili kaugusel Ateena rannikust ning palus luba isegi läheduses sõitva Kreeka kaubalaeva pardale astumiseks ja selle läbiotsimiseks.

See tõestab, et kõik, mis öeldi Kreeka nn majandusprobleemi käsitleva arutelu esimeses osas, ei ole täielikult õige. Kreeka probleem on peamiselt poliitiline. See tuleneb asjaolust, et naaberriik ähvardab Kreekat sõjaga. Ta provotseerib pidevalt Kreeka relvajõude, mitte üksnes Kreeka territoriaalvett, vaid ka tema õhuruumi rikkudes.

(Juhataja märkis, et mikrofoni tekkis probleeme.)

... Pean ütlema, et Kreeka on võtnud rangeid meetmeid, lõpuks sõna otseses mõttes kägistavad Kreeka majapidamisi. Kreeklased on praegu oma võimete piiril. Kreeka ühiskonna vastupanujõud ja kreeklaste majanduslik tugevus on ära kulutatud.

Nagu ma ütlesin, on probleem peamiselt poliitiline. Me ei palu Euroopa kodanikelt raha. Palume Euroopa Liidu kui üksuse toetust, et me saaksime üle eurot ründavatest turuerinevustest.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Umbes kümme aastat tagasi kehtestasid sel ajal 14 ELi liikmesriiki minu riigi, Austria suhtes sanktsioonid. Seitse kuud kestis nn „jääaeg”. Austria ministritel ei lubatud enam osaleda nõukogu mitteametlikel kohtumistel, kuid Austria võis endiselt jätkata maksude maksmist netopanustajana. Lisaks sanktsioonidele oli sellel ka üks tulemus. Tarkade meeste komitee sõltumatus aruandes sätestati selgelt, et Vabaduspartei sekkumine valitsusse ei ohusta demokraatiat ja inimõigusi. Tulemuseks oli see, et ELi sanktsioonidel, mida esitleti kahepoolsete meetmetena, ei olnud kehtivat

õiguslikku alust. Need kujutasid endast alusetut sekkumist Austria suveräänsusesse. Usun siiski, et selle tulemusena õppis EL austama teiste poliitilist arvamust ja liikmesriikide suveräänsust ning nende kodanikke. See on kindlasti hea asi. Lisaks loodan ma idapoolsete riikide rahu silmas pidades, et üks peamisi uurijaid, praegune Euroopa Parlamendi liige Louis Michel, tunneb, et pärast kümmet aastat võib ta taas Austriasse puhkusele sõita.

Véronique Mathieu (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Eile avaldas Prantsusmaa austust ühele oma politseiohvitserile, Jean-Serge Nérinile. Tegemist on Prantsuse brigaadi juhiga, kelle ETA tappis kõige argpükslikumal moel 16. märtsil Pariisi piirkonnas toimunud tulistamise käigus.

Kuigi see terroristlik organisatsioon vastutab 830 inimese tapmise eest 40 aasta jooksul, on see esimene kord, mil ta ründas Prantsuse politseiohvitseri. Jean-Serge Nérini surm tuleb meelde meie kohustust teha koostööd terrorismivastases võitluses.

Juba väga varakult sai selgeks, et Prantsusmaa ja Hispaania koostöö on Euroopa Liidus üks mudel, mis võimaldab seda teha. Prantsusmaa ja Hispaania olid esimesed liikmesriigid, kes löid Euroopa õigusruumis ühised uurimisrühmad. Ka Euroopa vahistamismääruste rakendamine osutus väga tõhusaks.

Kahjuks ei suutnud meie politseiohvitseride ja kohtunike koostöö alased jõupingutused hoida ära Jean-Serge Nérini tapmist. Seepärast peaksime koostööd tugevdama, kui tahame terrorismi vastu tõhusamalt võidelda.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Lugupeetud juhataja! Kirde-Itaalias Val di Susas korraldatava rahva võimu kampaania eesmärk on peatada kiirrongiliini ehitamise projekt, mida tuntakse TAV (Treno Alta Velocità) nime all.

Val di Susa, mis ulatub Prantsusmaa piirist kuni Torinoni, on väga maaliline ja vaid üks kuni kaks kilomeetrit lai ala, kuid sellele on ehitatud juba suur kiirtee, veel üks peatee ja raudteeliin.

„EI TAVile” kampaania on näidanud selgelt, et TAVil puudub põhjendus. Praegu kasutatakse vaid 38% raudtee suutlikkusest. See kahjustaks ulatuslikult keskkonda, hävitaks või saastaks veesooni ja vabastaks tunneli väljapääsuavade kaudu ohtlikud asbesti ja uraani kontsentratsioonid.

Võidaksid vaid suurettevõtte ja suured ehitusfirmad. Kümned tuhanded inimesed on loonud vastasrinde ja on ennekuulmatu, et kampaania mahasurumiseks kasutatakse politsei vägivalda.

Kutsun ELi üles tühistama kogu TAV projekti rahastamine ning tühistama TAV projekt. „EI TAVile” kampaania moto on „Sarà dura” („Saab raske olema”). Nad ei anna alla. Rahva võimu võit Val di Susas oleks terve mõistuse ja keskkonna võit.

Paul Nuttall (EFD). – Lugupeetud juhataja! Olen üha rohkem mures selle pärast, kuidas kohalikud omavalitsused minu valimisringkonnas Kirde-Inglismaal kasutavad ära sõidukite parkimise makse, et oma sissetulekut suurendada.

Näiteks väike linn Congleton, mis kujutab endast peaaegu maapiirkonnas asuvat kogukonda. Sõidukite parkimise maksude kehtestamine kahjustab tõsiselt kohalikku tööstust ja vähendab kaubandust. Selle tulemusena väheneksid sissetulekud, mis sunnivad juba niigi tohutu surve all olevaid VKEsid pankrotti minema ja tõenäoliselt ettevõtte sulgema.

Inimesed süüdistavad Ühendkuningriigi valitsust, mõned ühisnõukogu. Teised jälle näitavad näpuga linnavalitsuse suunas, kuid nagu alati jääb Euroopa Liidu tume kogu tagaplaanile, sest ta teeb tööd ELi 2010. aasta Euroopa transpordipoliitikas sätestatud raamistiku nimel.

Vaadake, see on ELi vaim. Alati kõrvaldatakse üks inimene. Olgu tegemist postkontorite sulgemise või iga kahe nädala tagant toimuva prügikogumisega, alati näidatakse näpuga teises suunas ning Brüsseli korruptiivne mõju ei tule esile.

Nicole Sinclair (NI). – Lugupeetud juhataja! Mina olen pärit Lääne-Midlandsist ning 20% Lääne-Midlandsist on liigitatud roheliseks alaks.

Roheline ala on kaitsnud edukalt meie maastiku ilu ja takistanud omavolilist valglinnastumist. Siiski on Ühendkuningriigi valitsus Euroopa Liidu õhutusel suurendanud elamuehitust, seades rohelise ala ohtu. See on praegu mulle eriti südamelähedane teema, sest ala asub lähedal minu elukohale Meriden Gapis.

See näiab, et meie kultuuri ja traditsioone ei austata, kuid millest te hoolite? Alates Ühendkuningriigi ühinemisest Euroopa Liiduga – või enne seda Euroopa ühisturuga – olete jultunult meie kultuuri ja traditsioonidesse lugupidamatult suhtunud ning teilt ei saagi midagi muud oodata.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Seisan täna teie ees, et väljendada teile ja parlamendiliikmetele oma seisukohta, et Euroopa vajab naistevastase vägivalda probleemi lahendamiseks uut, integreeritumat strateegiat.

Seda probleemi on üritanud üha suuremas hulgas Euroopa riikides lahendada kahte leeri jagunevad erakonnad, kellel on ühiskonnast üldiselt väga erinev arvamus. Ettepaneku põhjus on see, et koduvägivald ulatub kaugemale ideoloogiast ning on õiglasema ja tasakaalustatuma ühiskonna humaansete ja poliitiliste vaadete lahutamatu osa

Tahan rõhutada vajadust võtta meetmeid, et ennetada psühholoogilist vägivalda, k.a naiste vastu suunatud vägivalda. Hiljutised uuringud on näidanud, et niisugune vägivald eelneb alati füüsilisele vägivaldale.

Tervitan asjaolu, et eesistujamaa Hispaania on alustanud Euroopa Liidu poliitiliste prioriteetide abil võitlust naistevastase vägivalda eri vormide vastu. Siiski peavad niisugused meetmed jätkuma. Soolise vägivalda Euroopa seirekeskuse loomise, lähenemiskeelu kehtestamise ning hädaabinumbri kasutuselevõtu eesmärk on piirata selle nähtuse esinemist Euroopa Liidus, toetades vägivaldavastast võitlust ka väljaspool ELi.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Mul on hea meel, et Euroopa Liit ja liikmesriigid on võtnud ülesandeks võidelda vaesuse vastu, kuulutades 2010. aasta Euroopa vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise aastaks, kuna peaaegu 80 miljonit Euroopa elanikku elavad allpool vaesuse piiri. Paljud eurooplased, isegi need, kes töötavad, seisavad iga päev vaesusega silmitsi ning neil ei ole võimalik inimväärselt elu elada. 17 miljonit eurot on eraldatud selleks, et rakendada 2010. aastal Euroopa kavandatud meedet. Seda eelarvet kasutatakse, et korraldada teabeseminare, õpitubasid ja avalikke arutelusid vaesuse stereotüüpide üle saamiseks. See on suurepärane algatus, kuid kuidas me tagame, et neid vahendeid kasutatakse tõhusalt ja läbipaistvalt ja need jõuavad otse inimesteni, kes seda abi kõige rohkem vajavad. Tahaksin rõhutada, et üha kasvavat vaesust on ühe aasta jooksul võimatu vähendada. Seepärast tahaksin kutsuda ELi struktuure ja liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid ja võtma kõigil võimutasanditel pikaajalisi kohustusi, et vaesuses elavate inimeste otseseks aitamiseks mõeldud vahendeid eraldataks läbipaistvalt ja sihikindlalt.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Iisraeli valitsuse otsus anda tõuge oma kavale ehitada Ida-Jeruusalemma 1600 uut elamut, laiendada asustust Jordani läänekaldal, säilitada Gaza sektori isoleerimine ja üldiselt tugevdada Iisraeli armee rünnakuid okupeeritud Palestiina territooriumidel teeb isegi kõige umbusklikumatele selgeks Iisraeli ning üldiselt Palestiina ja kogu piirkonna rahva vastu olevate imperialistide kuritegelikud kavatsused.

Iisrael päästab valla Palestiina rahva vastu suunatud uue tapvate rünnakute laine ning on kindlustanud Euroopa Liidu, USA ja NATO toetuse ja uuendanud nendega suhteid imperialistliku neliku üha suurenevate sisemiste konfliktide tingimustes. Seda toetust rõhutasid korduvalt ja agaralt Ameerika Ühendriigid Iisraeli peaministri hiljutise külaskäigu ajal USAsse. Rõhutati, et Iisrael on midagi enam kui USA kõnealuse piirkonna geostrateegiliste imperialistlike kavade tähtsaim prioriteet.

Võitleme kõigi töötajatega selle nimel, et luua ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Pärast Teist maailmasõda ja piiride ümberkujundamist jäid ligikaudu 400 000 slovakk Ungarisse ja sama arv ungarlasi Slovakkiasse.

Ungari vähemus Slovakkias on praegu sama suur, kuid Ungaris on olukord teine. Slovaki vähemus on hävitatud 400 000 inimeselt vähem kui 33 000 inimesele. Teiste sõnadega, sinna ei ole jäänud isegi ühte kümnendikku esialgsest arvust. Põhjuseks on see, et Slovakkia valitsus tagab Ungari vähemusele emakeelse hariduse rohkem kui 700 koolis. Ungari valitsus aga võimaldab slovakkidel õppida Ungaris vaid ühes algkoolis.

Seepärast võib president Sólyomi – mehe, kes vaatab rahulolevalt ja passiivselt pealt, kuidas tema valitsus rahvusvähemusi tema oma riigis lämmatab – hiljutist kriitikat Ungari vähemuste hariduse kohta naaberriikides kirjeldada üksnes kui talumatut, hüpokriitilist ja pahatahtlikku serblaste, rumeenlaste ja slovakkide provotseerimist. Vastupidiselt Ungarile hoolitsevad need riigid tõeliselt rahvusvähemuste eest oma territooriumil. Lisaks hoiatab ka Ungari rahvusvähemuste ombudsman, et Ungari jätkab tööd rahvusvähemuste täieliku assimileerimise nimel.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Euroopa Liidul on väga ranged toidu ohutust käsitlevad eeskirjad. Tootjad on kohustatud investeerima eeskirjade järgimiseks tohutuid summasid.

Siiski on Euroopa Toiduohutusameti hiljutise uuringu kohaselt 75% Euroopa Liidus tapetud kanadest bakteritega nakatunud.

Kaks kõige toksilisemat bakteriliiki, *Salmonella* ja kampülobakter, esinevad kolmel neljandikul Euroopa farmides kasvatatud kanade rümpadel.

Kui niisugused uuringud jõuavad massimeediasse, tekitavad nad tarbijate seas loomulikult muret. Seoses sellega peame endalt küsima kaks küsimust. Esiteks, mida saaksime teha, et tagada eurooplastele juurdepääs ohutule ja kvaliteetsele toidule? Teiseks, kas on võimalik, et praegu kehtivad eeskirjad ei ole kõige asjakohasemad, kuigi nad on ranged ja muu hulgas väga bürokratilised?

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Uued liikmesriigid rakendavad nüüd Euroopa Liidu 2007. aasta veinituru korraldust. Selles protsessis tegutses Euroopa Komisjon vastuolus seadusega. Kahju, et praegu kedagi komisjonist siin ei ole. Ta registreeris ebaseaduslikult Slovakkia nõudel Tokaj märgise nii kaitstud päritolunimetuse kui ka kaitstud geograafilise tähisena. See on vastuolus ELi eeskirjadega, sest vein võib kuuluda vaid kas ühte või teise kategooriasse. Slovakkia taotlus ei ole nüüd enam ühenduse andmebaasi „E-Bacchus” kaitstud päritolunimetuste hulgas. Seega on komisjon ebaseadusliku olukorra lõpetanud. Aitäh neile selle eest. Siiski on veel teine ebaseaduslik olukord. Slovakkia riigisest seadust, millel registreering põhineb, ei eksisteeri, sest Slovakkia tühistas selle. Seetõttu palun komisjonilt ka see ebaseaduslik olukord parandada.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Euroopa välis teenistusest saab diplomaatiline üksus, mis esindab liitu ja abistab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat. Selle teenistuse töös tuleb kaaluda liidus eksisteerivaid kultuuri ja rahvuste eripärasid. Iga riik peab tundma, et tema huvid, kultuur ja kogemus on teenistuses nõuetekohaselt esindatud.

Selleks on vaja võrdset jaotumist või osalust. Aga kuidas Euroopa välis teenistus luuakse? Kas see koosneb nõukogu peasekretariaadi ja komisjoni vastavate talituste ning liikmesriikide diplomaatilistest teenistustest lähetatud personalist? Liikmesriikide lähetatud diplomaadid moodustavad vaid ühe kolmandiku kogu üksusest. Siiski, olenemata töötajate taustast ja nende teenistusse jõudmise viisist, tuleks võtta vastu liikmesriikide kõigi kodanike proportsionaalse esindatuse põhimõte. Lõppude lõpuks reguleeritakse kõigi liidu institutsioonide töötajate värbamist selle põhimõtte alusel. Ma ei näe põhjust seda käesoleval juhul muuta.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Hiljuti sõlmis Euroopa Liit Maaelma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all lepingu Ladina-Ameerika riikidega, milles ta võttis endale kohustuseks vähendada oluliselt ja järk-järgult nendest riikidest imporditavate banaanide tariife. Tahaksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et sellel kokkuleppel on otsene negatiivne mõju Euroopa banaanitootjatele, eriti Portugali Madeira tootjatele. Veelgi rohkem kahjustab see Hispaania Kanaari saarte banaanitootjaid.

Tuleksin teile meelde, et nendes piirkondades halvendavad tootjate olukorda tõsiselt juba saarte füüsilised omadused ja mägine maastik ning tootjate valduste suurus. See tähendab, et neil on pidevalt raskusi, mis takistavad arengut.

Seepärast on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid, et aidata Madeira ja Kanaari saarte banaanitootjaid. Tuleb võtta arvesse uue Genfi kokkuleppe tõsist ja vahetat mõju Euroopa imporditurule ja selle tulemusena nendest äärepoolseimatest piirkondadest pärit banaanide tootmisele ja turustamisele.

Nessa Childers (S&D). – Lugupeetud juhataja! Nüüd on juba rohkem kui aasta sellest, mil lennukihooldusettevõtte SR Technics teatas, et nad sulgevad oma filiaali Dublini lennujaamas, mille tulemusena kaob üle tuhande töökoha. Nende kahjude hüvitamiseks esitati 2009. aasta oktoobris SR Technicsi töötajate nimel Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile taotlus. Komisjon lükkas selle siiski tagasi kui „mittetäieliku”. Ma kinnitan, et umbes viis kuud hiljem ei ole Iiri valitsus endiselt täielikku taotlust esitanud.

Et viimastel kuudel on Iiri valitsuse tähelepanu juhtinud kõrvale tema majanduslik kokkuvarisemine ja ministrite tagasiastumine, jäeti ministri lauale lebama avaldusvorm, mis võis muuta sadade inimeste elu.

Parlament teab, et Iiri riigi varalaekad on tühjad. Küünilisele antaks andeks, kui ta mõtleks, et valitsuse tegevusetus võib tuleneda sellest, et ta ei suuda oma tehingupoolt täita, kui Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi maksed lõpuks tagatakse. Kas Iiri valitsus on valmis selles osas midagi ette võtma?

Artur Zasada (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Tahaksin pöörduda teie kõigi ja eriti Janez Potočniki poole. Tegemist on küsimusega, mis vaevab krossisõidu probleemiga seotud inimesi. See on paljudes liikmesriikides väga populaarne spordiala. Küsimus puudutab direktiivi 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega, rakendamist.

Selle direktiivi rakendamine tähendab, et krossisõitjaid sunnitakse paigaldama oma mootorratastele uued summutid. Summutid tähendavad ühest küljest vaatamängu atraktiivsuse vähenemist, sest müra on selle spordiala lahutamatu omadus. Teisest küljest tähendavad need suurt ohtu krossisõitjatele endile, sest võivad kahjustada nende tervist või põhjustada elukaotust. Seoses sellega tahaksin paluda Janez Potočnikil jätta krossisõit direktiivi 2002/49/EÜ kohaldamisalast välja.

László Tókécs (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Slobodan Miloševići kodumaal Serbias Vojvodina provintsis jätkuvad rünnakud ungarlaste vastu. Kuritegude toimepanijad aga mõistetakse õigeks ja mõnikord süüdistust ei esitatagi. Aastakümnete eest elas Vojvodinas ligikaudu 400 000 ungarlast, kes moodustasid kolmandiku elanikkonnast. Sunniviisiline väljaränne ja rahvusenamusse kuuluvate inimeste massiline ümberasumine on ungarlaste arvu aastate jooksul kahandanud 290 000ni. Ungarlaste osakaal rahvastikus on nüüd alla 13%. Meetodi, millega vähemuste suhtes massirünnakuid toime pannakse, võttis kasutusele Serbia kurikuulus luureteenistus UDBA ja ennekõike oli see suunatud etniliste albaanlaste vastu. Seda iseeneslikult jätkunud tava rakendatakse tänapäeval ungarlaste vastu. Austatud juhataja! Euroopa Parlament peab astuma otsustavaid samme, et teha lõpp ungarlaste terroriseerimisele Serbias. Serbia ühinemisel Euroopa Liiduga peaks eeltingimuseks olema õiguse jaluleseadmine nende kümnete tuhandete inimeste suhtes, kellest on Teise maailmasõja järgsel ajal saanud massimõrva ohvrid. Samuti tuleb keelustada ungarlastevastane vägivald, mis jätkub veel tänapäevalgi.

Joanna Senyszyn (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Naised on teaduses ja teadusuuringute valdkonnas vähe esindatud. Euroopas on ainult 30% teadlastest ja kõigest 18% professoritest naised. Teadusvaldkonnas haldustegevusega seotud inimestest on naisi 27%. Poola, kus kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste juhatuste liikmetest 7% on naised, on Euroopa Liidu 27 liikmesriigi seas eelviimasel kohal.

Seetõttu on väga oluline teadusprojekt „Naised teaduses”, mille valmistas ette Poola akadeemilise ettevõtluse sihtasutus. Projekti raames uuritakse diskrimineerimise põhjuseid ja otsitakse tulemuslikke diskrimineerimisvastaseid meetmeid. Kodanike projektidel, mida algatavad ja juhivad kodanikud ise, on parimad eduväljavaated. Ma pöördun Euroopa Komisjoni poole palvega anda erilist toetust ja praktilist abi ühiskondlikele organisatsioonidele, mis tegelevad selliste küsimustega. Kui Euroopa Liidu kodanikud kirjutavad komisjonile, ei tohiks nende kirjadele vastamata jätta.

Jim Higgins (PPE). – (GA) Austatud juhataja! Nagu ma juba märkisin, oli mul väga hea meel kuulda endist volinikku Kunevat ütlemas, et nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ vajab läbivaatamist. Miks ta seda vajab? Sest ta sisaldab palju vigu.

Selles ei arvestata inimestega, kes broneerivad oma puhkuseriisi ise internetis, mitte reisibüroo vahendusel. Direktiiv ei paku mingit kaitset tarbijatele, kes elavad ühes riigis, kuid ostavad toote, lennu või majutuse Euroopa Liidust väljaspool asuvasse riiki.

Samuti ei mainita direktiivis liinilende. See sisaldab palju vigu ja mul on väga hea meel öelda, et volinik Kuneval oli õigus, kui ta väitis, et uus direktiiv on hädavajalik.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Austatud juhataja! 20 aastat tagasi ihkasid rumeenlased vabadust, muu hulgas hariduse valdkonnas, mis oli tollal allutatud rangele poliitilisele kontrollile. Tänu rumeenlaste ohverdustele saavutasid ka ülikoolid vabaduse ja on vabad olnud sellest ajast alates.

Seetõttu oleks ühtaegu kurb ja irooniline, kui Rumeenia haridusministril õnnestuks nüüd võtta kiiresti vastu uus õigusakt, millega tegelikult see vabadus kaotatakse ja avatakse uks süsteemi taaspolitisiseerimisele.

Seaduseelnõus on kirjas näiteks see, et valitud rektorid peab ametisse kinnitama minister, kelle enda ametikoht on samuti poliitiline, ning elnõu kohaselt sunnitakse ülikoole meelevaldsetel tingimustel ühinema või võidakse need isegi sulgeda ja nende varad taasomandada.

Et ma olen ise professor ja Euroopa Parlamendi liige, pean oma kohuseks teavitada kolleegidest professoreid sellisest tahtlikult ebademokraatlikust tegevusest, mis on otseselt vastuolus Lissaboni strateegia haridust käsitleva osaga. ELi liikmesriigid ei tohiks sellesse sallivalt suhtuda.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Täna teid mõistva suhtumise ja korra järgimise eest. Loodan, et kõigil neil, kes praegu sõna võtta ei saanud, avaneb selleks võimalus järgmisel korral.

16. 2011. aasta eelarve prioriteedid – III jagu – Komisjon – Eelarvesuunised: 2011 – muud jaod (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– Sidonia Elżbieta Jędrzejewska raport (A7-0033/2010) eelarvekomisjoni nimel 2011. aasta eelarve prioriteetide kohta – III jagu – Komisjon (2010/2004(BUD)) ja

– Helga Trüepeli raport (A7-0036/2010) eelarvekomisjoni nimel 2011. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta, I jagu – Euroopa Parlament, II jagu – Nõukogu, IV jagu – Euroopa Kohus, V jagu – Kontrollikoda, VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, VII jagu – Regioonide Komitee, VIII jagu – Euroopa Ombudsman, IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor (2010/2003(BUD)).

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, raportöör. – (PL) Austatud juhataja! 2011. aasta eelarvemenetlus on väga eriline ja ebatavaline, sest see on esimest korda seotud eelarveaastaga, mis algab ja mis kiidetakse heaks Lissaboni lepingu sätete kohaselt. Võib öelda, et oleme selles valdkonnas teerajajad ja seetõttu lasub meil eriti suur vastutus. Lissaboni lepinguga antakse Euroopa Parlamendile eelarve valdkonnas uued õigused. Nende õiguste kasutamine sõltub juba meist endist ning me loodame konstruktiivsele dialoogile nii komisjoni kui ka nõukoguga, et kasutada parimal ja tõhusaimal viisil Lissaboni lepinguga antud uusi võimalusi.

Väga tähelepanuväärne on Lissaboni lepinguga tekkinud eripära, et nüüdsest alates ei toimu eelarve teemal enam kaht lugemist. See tähendab, et nii Euroopa Parlamendis kui ka nõukogus toimub ainult üks lugemine. See paneb meid loomulikult proovile ja puudutab ka distsipliini. Me peame parlamendina olema distsiplineeritud, sest lühidalt öeldes antakse meile ainult üks võimalus. Kordusetendust ehk teist võimalust ei tule. Lepituskohutamine käigus peame kindlaks määrama väga paljud asjaolud. Selleks, et uue eelarvemenetlusega saaks sügisel tulemuslikult jätkata, peame tegema koostööd ja olema distsiplineeritud.

Tänavune aasta on erandlik veel seetõttu, et seoses Euroopa Komisjoni viimaste valimistega ei olnud komisjonil võimalust tutvustada oma iga-aastast poliitikastrateegiat. Sestap on ühtaegu nii erandlik kui ka huvitav olukord, kus kõigepealt ütleb oma arvamuse välja Euroopa Parlament. Esimesed arvamused 2011. aasta eelarve kohta ongi pärit Euroopa Parlamendilt käesoleva raporti kujul, mitte Euroopa Komisjonilt nagu „tavalisel” aastal.

Miks on 2011. aasta veel nõnda eriline? 2011. aasta eelarve on mitmeaastase finantsraamistiku viies eelarve. Nagu teate, hõlmab mitmeaastane finantsraamistik aastaid 2007–2013. Oleme eelmisest neljast eelarvemenetlusest juba väga palju õppinud. Poola keeles öeldakse selle kohta, et oleme jõudnud seinani. Inglise keeles öeldakse, et lagi on käes. Olenemata sellest, kuidas me seda nimetame, oleme olukorras, kus mitmeaastane finantsraamistik on end ammendanud. Tegelikult jõuab lagi kätte hetkel, kui varud on väga väikesed, ja parlamendi manööverdamisruumi, olgu see milline tahes, vähendatakse järsult. Varud on juba väga väikesed. Eriti murettekitavad on rubriigi 1b (ligikaudu üks miljon eurot) ja rubriigi 3b varud (ligikaudu üheksa miljonit eurot). Seetõttu on meie võimalused loomulikult piiratud ning eelarvekomisjoni raportis, mille ma koostas, sisaldub sellepärast tungiv nõue, ootus ja palve, et mitmeaastane finantsraamistik vaadataks põhjalikult läbi – mitte ainult seetõttu, et varud on otsakorral, vaid ka seetõttu, et läbivaatamisel tuleb kindlasti arvestada Lissaboni lepingust tulenevat märkimisväärset mõju eelarvele.

Lissaboni leping annab Euroopa Liidule uued õigused mitmes valdkonnas, näiteks kosmosepoliitikas. Tähelepanuväärne on see, et Lissaboni lepinguga luuakse ka Euroopa välisteenistus. Ka on oluline lepingu mõju eelarvele ja sellele, kuidas me kavatseme ELi 2020. aasta strateegia ellu viia. Mitte ühtki nimetatud elementi ei olnud mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtud. Peame nüüd hakkama arutama selle üle, kuidas neid uusi plaane ja eesmärke rahastada.

Soovin kogu hingest – ja eelarvekomisjoni raport kannab seda sõnumit –, et 2011. aasta eelarve tähelepanu keskmes oleksid noored. Nemad on Euroopa edasiviiv jõud ja tulevik. Haridus ja noortesse investeerimine tähendab investeerimist Euroopa, ühiskonna ja majanduse olevikku ja tulevikku. Soovin rõhutada, kui oluline hetk meie kõigi elus on üleminek kooli, akadeemilise õppimise ja hariduse keskkonnast esimesele töökohale. See on väga keeruline hetk, eriti kriisi ajal. Ma mainin statistikat: 21 inimest vanuses 15–24 eluaastat on töötud. On väga oluline, et Euroopa Liit ei suhtuks sellesse ükskõikselt ja et me teeksimme koostööd, mille tulemusel muutuks keeruline üleminek õppimiselt tööturule noorte jaoks lihtsamaks.

Soovin rõhutada, et tehnoloogia kiire arengu ja demograafiliste muutuste ajajärgul peame looma teadmispõhise ühiskonna, kus kodanikud on oma elu ja ametialase karjääri jooksul suutelised kvalifikatsiooni muutma, kus neile antakse võimalus selliseid muutusi ellu viia ja kus nad saavad selleks Euroopa Liidult tuge. Euroopa Liidu tugi peab hõlmama rahvusvahelisi vahetusprogramme akadeemilisel tasandil, samuti praktiliste kogemuste vahetamist ja koolitusi, seda ka kutseala tasandil. Samal ajal parandab see sotsiaalset integratsiooni ja teadmistevoogu ning võimaldab Euroopa Liidu kodanikel vabalt liikuda. Vaba liikumine, nagu te teate, on aluslepingutega tagatud põhivabadus ja toimiva siseturu alustala.

Lähen nüüd üle inglise keelele, sest hakkam kõnelema Helga Trüepeli asemel. Seega olen ma nüüd teistsuguses rollis ega käsitle enam ainult Euroopa Komisjoni, vaid ka teiste institutsioonide ja Euroopa Parlamendi eelarvet. Ma olen valmistunud kõnelema inglise keeles ja sellest ka keele vahetus.

Menetluse praeguses etapis on resolutsiooni eesmärk luua üldine pilt – eriti eelarve kontekstis – ja anda mõned suunised eri institutsioonide, sealhulgas Euroopa Parlamendi halduseelarve kohta. See ei puuduta komisjoni, kellest ma juba rääkisin.

Üldine taust on selline, et tingimused, milles 2011. aasta eelarve vastu võetakse, on väga keerulised, sest rubriigi 5 varud on ülimalt piiratud ja Lissaboni lepingu edukas rakendamine on kõigile Euroopa institutsioonidele esmatähtis. Lissaboni lepingu jõustumine muudab eelarve vastuvõtmise menetlust ning seetõttu on vaja veel tihedamat koostööd ja dialoogi institutsioonide vahel. Institutsioonidevaheline koostöö hõlmab paljusid aspekte, näiteks tõlkesuutlikkust ja töölevõtmist. Parimate tavade vahetamist ja tulemuslikkuse parandamist võiks kaaluda ka valdkondades, mida antud kontekstis ei ole varem kaalutud, näiteks seoses EMASi, diskrimineerimisvastase poliitika ja kaugtööga.

Keskmise tähtajaga ja pikaajalise kinnisvarastrateegia väljatöötamine on olnud eelarvekomisjoni murelaps juba pikka aega, kusjuures mitte ainult seoses Euroopa Parlamendiga, vaid ka teiste institutsioonidega. Rubriigi 5 rahalise olukorra muudavad veelgi ettearvamatumaks ebakindlus välisteenistuse eelarve suuruse ja kuju suhtes ning Euroopa Kohtu otsus kohanemistoetuse maksmise kohta.

Kui käsitleda konkreetsemalt Euroopa Parlamendi eelarvet, siis juhatuse suunisdokument sisaldas järgmisi Euroopa Parlamendi eelarvet puudutavaid eesmärke: parlamendiliikmete asjatundlikkuse suurendamine teaduslike teadmiste ja raamatukogu võimaluste parandamise kaudu ning Lissaboni lepingust tulenevate institutsiooniliste asjaoludega kohanemine. Seetõttu rõhutab eelarvekomisjon, et õigusloome kvaliteet on prioriteetne.

ISTUNGI JUHATAJA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

asepresident

Janusz Lewandowski, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Täna õhtul on mul rõõm teid kuulata. Ma kuulan parlamendi 2011. aasta prioriteete samamoodi, nagu kuulasin nõukogus 16. märtsil heaks kiidetud suuniseid. Ma nõustun oluliste punktidega ja olen nõus, et tegu ei ole rutiinse iga-aastase menetlusega kahel põhjusel, mida parlamendi raportöör mainis.

Esimene põhjus on seotud sellega, et me kohaneme alles Lissaboni lepingu järgse keskkonnaga. Osaliselt on kohanemine juba lõpule jõudnud, kuid nii mõndagi ootab veel ees. Head institutsioonidevahelist koostööd on vaja varasemast rohkem, sest Euroopa Parlamendis toimub ainult üks lugemine.

Möödunud aasta novembri lepituskohtumisel jõuti kokkuleppele nii mõneski ülemineku perioodi käsitlevas korralduses. Mõistlik ajakava, mis võimaldab eelarve puhul prognoositavust, on kehtinud juba 1975. aastast saati ja on samuti kinnitatud. Järele on jäänud ainult lepituskomitee tegutsemine. See on nüüd eriti oluline, võttes arvesse, et aastaelarve teemal toimub ainult üks lugemine. Seetõttu on komisjonil kavas esitada homsel kolmepoolisel kohtumisel ettepanek arutada nimetatud tegutsemist ja seda, kuidas on võimalik jõuda lepituse üksikasjades kokkuleppele enne, kui 2011. aastal algab tegelik menetlus.

Teine põhjus, miks selle aasta menetlus ei ole rutiinne, on seotud asjaoluga, et oleme praegu kriisijärgses Euroopas, kus paljud liikmesriigid võitlevad eelarvepuudujäägi ja võlakoormusega ning osa neist veelgi suuremate probleemidega. Seetõttu peaksime varasemast enam pöörama tähelepanu usaldusväärsele finantsjuhtimisele, täpsele prognoosimisele ja eelarve ratsionaalsele rakendamisele.

Eelarverubriike, mis näivad olevat alarahastatud, on lihtne märgata. Ma viitan rubriikidele 1a ja 4. Tänu koostöövaimule on meil võimalik muuta finantsperspektiivi iga menetluse käigus, s.t nelja iga-aastase menetluse jooksul kokku neli korda.

Meie järeldest tehakse kokkuvõtte institutsioonidevahelise kokkuleppe toimimist käsitlevas aruandes, mis avalikustatakse eelarveprojektiga samal päeval, 27. aprillil, ja saadetakse seejärel Euroopa Parlamenti.

Meie raportöör – mitte minu raportöör, vaid parlamendi raportöör Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (minu talituse koolitatakse praegu raportööri nime õigesti hääldama) seab raporti keskmesse õigustatult noored ja noorte võimalused. Teisisõnu rõhutatakse prioriteete käsitlevas raportis ilmselgelt rubriiki 3. See on seotud haridusega ja noorte kohaga tööturul ning on selles kontekstis õigustatud, eriti kui võtta arvesse töötute hulka.

Kuid sama oluline on täita majanduse elavdamise kavas antud lubadusi. Ka see on Euroopa Liidu kodanikele oluline.

Oluline on rakendamine. See peab 2011. aastaks saavutama optimaalse kiiruse. Samuti on oluline tulemuslik juhtimine, millega seoses pean rõhutama, et vaatamata vajadusele kohandada end Lissaboni lepinguga ei taotle komisjon sel aastal uusi ametikohti.

Eelarveprojekt on kavas võtta kolleegiumis vastu 27. aprillil ja nagu tavaks, tutvustatakse seda juba samal päeval Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni liikmetele.

Seetõttu ootan nüüd huviga 2011. aasta eelarvemenetluse algust. Ma luban head koostöövaimu, mida on sel korral tõesti ka vaja, eriti kui võtta arvesse käesoleval aastal esmakordselt proovitavaid menetlusi.

Thijs Berman, *arengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Austatud juhataja ja lugupeetud Janusz Lewandowski! Majanduskriisis satub paratamatult surve alla ka ELi eelarve ja see on loomulik. Ka Brüssel peab nüüd jälgima, millele rahva eurosid kulutada. Sellegipoolest – ja ma kõnelen arengukomisjoni nimel – peab investeerimine arenguriikidesse olema endiselt esmatähtis. Püsiv kasv vaestes riikides annab inimestele võimalused, mida neil praegu ei ole. Vähe sellest, nende areng ongi osa meie praeguse kriisi lahendusest. Arenguriigid on turg, mis kasvab kiiresti. Euroopa peab lihtsalt kulutama oma rahalisi vahendeid nutikamalt, näiteks kombineerides toetusi ja mikrokrediiti. Parem juurdepääs finantsteenustele arenguriikides annab ka nende riikide elanikele võimaluse oma eesmärgid täita. Peame arengukoostöö eelarvet kaitsma, ükskõik kui raske see on. Euroopa Komisjoni arenguvolinik Andris Piebalgs peab ka edaspidi oma eelarve eest ise vastutama, seda ei pea tegema kõrge esindaja paruness Ashton, nagu praegu näikse kavas olevat. Peale selle ei tohi vaesuse vähendamise seotud valikud kunagi sõltuda meie diplomaatilisest huvidest.

José Manuel Fernandes, *fraktsiooni PPE nimel*. – (PT) Mul on hea meel, et saame 2011. aasta eelarvet lugeda noorte eelarveks. Sellisel kujul aitab see kaasa nende ettepanekute vastuvõtmisele, mille me esitasime noorte aitamiseks, näiteks tööturule pääsemisel, aga see puudutab ka algatust „Erasmus First Job”. Ettevõtluse edendamine noorte seas, selleks stiimulite pakkumine, innovatsiooni tugevdamine ning digitaalne tegevuskava on ettepanekud, mis aitavad kaasa Euroopa jätkusuutliku majandusarengu saavutamisele ja mille tulemuseks on uute töökohtade loomine.

Euroopa Parlamendi eelarvega seoses väärrib mainimist, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon toetab eelarvet, mis on ühtaegu nii jätkusuutlik kui ka range ja kus iga kuluartikkel on õigustatud. Me arvame, et parlament peaks loobuma eelarvemudelist, mis on pelgalt kasumlik, ja me soovime tal seda teha. Selle asemel peaks eesmärk olema nullpõhine eelarvestamine, sest see muudab võimalikuks tõhususe ja seega ka säästmise. Kiiremas korras tuleb kehtestada pikaajaline kinnisvarapoliitika, et muuta jätkusuutlikkuse, ranguse ja tõhususe idee reaalsuseks.

Peame järjest põhjalikumalt uurima, millised on meie püsikulud. Sellele peab endiselt järgnema erinevate rakendatud poliitiliste meetmete kulude ja tulude analüüs. Peame veel kord rõhutama, et kvaliteetne õigusloome peaks olema Euroopa Parlamendi prioriteet ja et meie institutsioonil peavad selle elluviimiseks olemas olema kõik vajalikud vahendid. Lissaboni lepingu jõustumine, misjärel toimub eelarve teemal ainult üks lugemine, muudab vajalikuks parema koostöö ja põhjalikuma dialoogi. Meie poolt peab see dialoog olema aus. Me oleme kohustatud tagama, et see nõnda ka on.

Francesca Balzani, *fraktsiooni S&D nimel*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! 2011. aasta eelarvemenetluse suunised on esimene, väga konkreetne samm Euroopa Liidu järgmise eelarve poole.

Me oleme eelarvekomisjonis näinud palju vaeva, et määratleda peamised selged prioriteedid, mis toovad esile Euroopa Liidu tasandi tegevuse. Esimene prioriteet on noored – mitte ainult seepärast, et nemad on vara, millele tuleb keskenduda uuendus-, teadus- ja arendustegevuses, vaid ka seepärast, et noored on kaugelenägeliku sotsiaalpoliitika peamine lähtepunkt.

Üks prioriteet on ka 2020. aasta strateegia: võitlus tööpuuduse ja kliimamuutuse vastu ning ennekõike vajadus seda tulevikku suunatud uut strateegiat tõeliselt ja praktiliselt rakendada, eraldades selleks piisavalt vahendeid, ilma kompromisside ja kärbeteta.

Need suunised on ka väga realistlik esimene samm. Finantsperspektiivis on varasemast palju vähem manööverdamisruumi ja see tähendab, et kõige tähtsama – uute meetmete – elluviimiseks ei ole piisavalt vahendeid. Eriti keeruliseks muudab see olukorra esimese rubriigi puhul, mis puudutab konkurentsivõimet, majanduskasvu ja tööhõivet.

On aga veel üks oluline küsimus: eelarve peab olema ka väga paindlik ja suutma kiiresti reageerida kodanike vajadustele – inimeste muutuvatele vajadustele. Niisiis on olemas prioriteedid, kuid on ka teatud eeltingimused, mis tuleb täita, et eelarve oleks tõepoolest kasulik vahend ja aitaks Euroopa Liidul areneda.

Nendeks eeltingimusteks on vahendite piisavus, tulevikku suunatud strateegiate, eelkõige 2020. aasta strateegia täpne rakendamine ning lõpliku lahenduse leidmine paindlikkuse tagamiseks, sest ainuüksi paindlikkus võimaldab meil tulevikus esile kerkivate probleemidega toime tulla.

Ivars Godmanis, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja, ma sooviksin rõhutada kolme punkti.

Esimene puudutab struktuurifonde, mis moodustavad ligikaudu 35% eelarvest. Me ei ole tegutsenud kaugeltki nii tõhusalt kui aastatel 2000–2006. Vahendite kasutamise määr on praegu kõikide fondide puhul 14%, varem oli see näitaja aga 25%. Seega on küsimus selles, kuidas eelarve kõnealust osa täita ja ellu viia. Muidu oleme olukorras, kus raha on kasutamata. Teisalt – see võib ka reservi jääda.

Teiseks peame hüvitama mõningad varasemast perioodist pärinevad nõuded ja komisjon on selleks kavandanud viis miljardit eurot. Kuid mõningate riikide puhul, kes pole taotlenud hüvitamist enam kui kuue kuu eest, kahtlen ma, kas kogu raha nõudma hakatakse. Siingi on küsimus, kas seda raha kasutatakse või mitte.

Mul on üht-teist öelda ka kahe väga tõsise küsimuse kohta, mis puudutavad aastast aastasse üle kanduvaid libisevaid eelarveid. 2009. aasta põllumajanduseelarves oli maaelu arenguks ette nähtud makseid 2008. aastaga võrreldes kahe miljardi euro võrra vähem. Nüüd tuleb välja maksta palju rohkem raha, kuid küsimus on selles, kas kõik projektid viiakse 2010. aastal ellu või mitte.

Lõpetuseks räägin seitsmendast raamprogrammist. Rubriigis 1a, mille alla teadus- ja arendustegevuse seitsmes raamprogramm kuulub, oli maksete maht 2009. aastal märksa väiksem kui 2008. aastal. Seega tuleb vastata küsimusele, kas eelarve täitmine on rahuldav. Seejärel saame kavandada eelarvet vastavalt olukorrale. Meil on väga palju vajadusi ka teistes valdkondades. Niisiis, on need reservid või mitte?

Zbigniew Ziobro, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) Lugupeetud juhataja, 2011. aasta eelarve prioriteete käsitlevas Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekus on lõige, milles meile meenutatakse, et prioriteetide rahastamine ei tohi kahjustada Euroopa Liidu põhilisi poliitikavaldkondi, näiteks ühtekuuluvus- või struktuuripoliitikat või ühist põllumajanduspoliitikat. See lõige on oma olemuselt ettekirjutus, mis näib olevat vajalik, arvestades varem määratletud eelarveprioriteete. Need prioriteedid jätavad tõepoolest palju soovida.

Innovatsiooni peetakse esmaseks ja kõige tähtsamaks imerohuks praeguse Euroopat laastava kriisi vastu. Kuid selles ettepanekus jäetakse tähelepanuta asjaolu, et liidu vaesematel piirkondadel puuduvad sageli vahendid innovatsiooni arendamiseks. On riike, kus moodsa majanduse alused on õigupoolest alles tekkimas. Kui Euroopa tahab olla maailmajagu, kus kõigil on võrdsed võimalused, siis on selle olukorra lahenduseks peaasjalikult ühtekuuluvus- ja struktuuripoliitika. Euroopa Liidu poliitika seda osa, eriti solidaarsuse aspekti tuleb meeles pidada just kriisi ajal, et mitte põlistada Euroopa jagunemist rikasteks ja vaesteks piirkondadeks.

Miguel Portas, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT) Me alustame täna arutelu 2011. aasta eelarve üldsuuniste teemal. Eelarve prioriteedina on välja pakutud noored. Eriti tähtsaks peetakse selle prioriteedi seadmisel hetke või eluperioodi, mis tähistab noorte üleminekut koolist tööturule. Põhimõtteliselt teeb noorte seadmine prioriteediks heameelt.

Näiteks on tehtud ettepanek noorte esimest töökohta edendava liikuvuse eriprogrammi „Erasmus First Job” kohta. Häda on selles, et poliitikas taandub kõik lõpuks üksikasjadele. Mida me selle programmi „Erasmus First Job” all silmas peame? Kuidas me seda rakendame? Kas me suuname Erasmus vahendid üliõpilastele või loome uue programmi, millel on oma vahendid? See ei ole lihtsalt pisiasi, nagu seda pole ka küsimus, kas Erasmus siht on ajutised töökohad või pigem korralikud töökohad, mis kindlustavad noortele tõelise

tuleviku. Kas tegemist on lõppkokkuvõttes programmiga, mis võimaldab vähendada noorte tööpuudust, nii nagu on kavandatud? Või saab sellest programm, mille eesmärk on lihtsalt varjata töötust? Ma leian, et just need on selles arutelus sisulised küsimused. 2011. aastal on endiselt kõige tähtsamaks küsimuseks kontrollimatult kasvav tööpuudus Euroopa Liidus. Meie ülesanne on leida tööpuuduse probleemile lahendus.

See peaks Euroopa Liidu eelarves kajastuma, kuid 2011. aasta eelarvet hoiab pantvangis finantsraamistik, milles on kokku lepitud seitsmeks aastaks ja mida ei ole kriisile vaatamata muudetud. Kui seda finantsraamistikku põhjalikult ja karmilt ei muudeta, iseloomustab eelarvet, mille me aasta lõpul vastu võtame, paigalseis ja keskpärasus, isegi kui me paneme paika maailma parimad prioriteedid. Need prioriteedid jäävad ainult kavatsusteks ja nad ei ole eelarve ülesehitust arvestades kuigi asjakohased.

Marta Andreassen, fraktsiooni EFD nimel. – Austatud juhataja, Euroopa Parlamendi 2011. aasta eelarve kavakohane suurendamine 6,5% võrra on veel üks märk sellest, kui kaugeks Euroopa Parlament on jäänud reaalsest maailmast ja oma valijate huvidest.

Meil on oma valijatele ka tavalisel ajal – kriisiast rääkimata – väga raske põhjendada, miks ületab summa, mida nad igaihe eest meist maksavad, kaht miljonit naela aastas. Kuidas me selgitame neile, et see on hind, mida nad peavad maksma kõrgetasemelise Euroopa Parlamendi eest, mille üle mõned inimesed uhkust tunnevad? Kuidas me põhjendame kõigile neile, kes on kaotamas oma töökohta, et Lissaboni lepingu tõttu vajavad Euroopa Parlamendi liikmed rohkem personali? Kuidas me selgitame, et Euroopa Parlamendi ametnike palka tuleb tõsta, sest nad teevad rohkem tööd?

Need 15% Ühendkuningriigi noortest ja – veelgi hullem – 45% Hispaania noortest, kes on töötud, ei saa aru, kuidas meie eelarve suurendamine aitab neil tööd leida. Paljudel neist on üsna hea haridus. Neil puudub lihtsalt võimalus tööle asuda. Ausalt öeldes ei oskaks mina neile vastata, kui nad selle küsimuse esitaksid.

Kas keegi oskab seletada minu valijatele, kuidas Euroopa Parlamendi kaks istungipaika – üks Brüsselis ja teine Strasbourgis – aitab neil teha oma laenumakseid ning toita ja koolitada lapsi? Suur osa sellest kahest miljonist naelast, millest ma rääkisin, on seotud just selle asjaoluga.

Mis puudutab komisjoni, siis jutud niisugustest õilsatest eesmärkidest nagu investeringud noortesse ja haridusse, keeleõppe edendamine ning Euroopa majandusarengu ja töökohtade loomise nimel innovatsiooni toetamine on ju väga toredad, kuid kontrollikoja aruanne ei anna Euroopa Liidu vahendite kulutamise suhtes kindlustunnet. Pealegi näitavad täitmata kulukohustused, et Euroopa Liit ei ole planeerimises kuigi tugev.

Igasugused ettepanekud eelarve suurendamise kohta on vastuvõetamatud...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Euroopa Liidu 2011. aasta eelarve prioriteedid keerlevad ümber majandus- ja finantskriisi. Sellega kaasnevad positiivsed ühised jõupingutused, mille eesmärk on rakendada väljumisstrateegiat, mis on nii laiaulatuslik ja sotsiaalselt õiglane kui võimalik.

Ma tahaksin keskenduda kahele aspektile. Esiteks on 2011. aasta eelarve üks põhiosa keskendumine noortele. Noortel on kahtlemata oluline roll Euroopa tuleviku kujundamisel. Investeeringud noortesse tähendab seda, et me mõtleme täna homsele Euroopale.

Teiseks näitab praegune olukord väga selgelt, kui kiiresti võivad töökohad kaduda isegi tugeva majandusega piirkonnas. 2020. aasta strateegia keskendub ka innovatsioonile. Tänu lootustele, mis sellega õigustatult kaasnevad, luuakse uusi töökohti ja leevendatakse sotsiaalseid probleeme.

László Surján (PPE). – (HU) Head kolleegid, me kõik teame, et Euroopa Liidu eelarve vajab põhjalikke reforme. Kuid me teame ka, et neid reforme ei saa läbi viia ühe aasta eelarve raames. Mis on meie probleem? Meie suur probleem on see, et meie eelarve on äärmiselt jäik. Me ei suuda piisavalt tulemuslikult lahendada igapäevaseid probleeme ja tuleme vaevaliselt toime eri aastatel tekkivate katsumustega. Meil on vähe manööverdamisruumi: võimalused on piiratud. Raportöör on koostanud tasakaaluka ettepaneku. Ta on võtnud arvesse tegelikku olukorda ja sõnastanud mõistlikud eesmärgid. Loodan, et Euroopa Parlament järgib ja toetab seda dokumenti ja ettepanekut, mis meile on esitatud.

On väga hea, et me suuname tähelepanu noortele, sest vastasel juhul pöörduvad noored meist ära ja neid ei huvita enam Euroopa Liidu idee. Ma käsitleksin veel lühidalt ühtekuuluvuspoliitikat. Ühtekuuluvuspoliitika ei ole mingi heategevuse vorm. Jah, arenenud ja vähearenenud piirkondade vahel on väga suured erinevused.

Me tahame need erinevused kõrvaldada või vähemalt neid vähendada. Kui me tugevdame üht piirkonda, siis kasvab kogu Euroopa konkurentsivõime ning me muutume üleilmses konkurentsivõime paremaks, muidugi eeldusel, et liikmesriigid haaravad võimalustest kinni, raha ei jää kasutamata ja – mis veelgi tähtsam – raha kasutatakse tulemuslikult. Vastasel juhul on tegemist tohutu raiskamisega. Kui ellu viiakse programme, mis ei anna vajalikke tulemusi, on see veel suurem raiskamine kui Euroopa Liidu kaks istungipaika. Loodan, et selles vallas tehakse edusamme. Eelarvekomisjon on väga huvitatud sellest, et kulutatud raha annaks tulemusi. Täna teid tähelepanu eest.

Derek Vaughan (S&D). – Austatud juhataja, ma tunnustan Euroopa Parlamendi eelarvesuuniseid käsitlevat raportit ja mind rõõmustab arutelu meie prioriteetide üle, sest see aitab Euroopa Parlamendil oma tööd teha.

Esialgne raport oli ehk mõistetavatel põhjustel laialivalgav ja üldsõnaline. Kuid tänu parlamendikomisjonides tehtud muudatusettepanekutele on meil nüüd selge, mis on oluline. Eelarvekomisjon püüdis viia omavahel tasakaalu vajaduse vastata Lissaboni lepingu jõustumise tõttu meile esitatavatele nõudmistele ja vajaduse hoida lisakulud võimalikult madalal – see on varude ja riikide rahaliste vahendite väiksust arvestades eriti oluline. Olen kindel, et kõik parlamendiliikmed mõistavad seda.

Seetõttu ongi nii tähtis neis suunistes paika panna meie prioriteedid, ja asi pole muidugi ainult raha kulutamises. On vaja otsida ka kokkuhoiuvõimalusi ja kulutada raha võimalikult otstarbekalt.

Seetõttu on mul hea meel, et üldiselt ollakse nõus vajadusega integreeritud teadmishaldussüsteemi järele, mis koondaks kõik eri teabeallikad parlamendiliikmete ja kodanike jaoks.

Ka Europarl TV analüüs, mis käsitleks selle kanali tõhusust, on hea mõte. Minu arvates on hädavajalik hinnata sekretariaaditoetust ja töötajate arvu suurendamisega kaasnevaid kogukulusid, sealhulgas majutuskulusid. Väga vajalik on ka Euroopa Parlamendi ja teiste institutsioonide keskmise tähtajaga ja pikaajaline kinnisvarastrateegia, mille väljatöötamisel peaksime ilmselt senisest palju tihedamat koostööd tegema.

Ja muidugi ei ole kuhugi kadunud aastaid tagasi kokku lepitud 20% künnise keeruline küsimus. Mina ja eelarvekomisjon oleme seisukohal, et selle 20% künnise igasugusele muutmisele peaksid eelnema arutelud eelarvekomisjoni ja juhatuse vahel ning lõpuks ka kõigi institutsioonide vahel. See ei tohiks olla ühepoolne otsus.

Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis on esitanud homseks hääletuseks veel mõned muudatusettepanekud, mis meie arvates teevad need suunised veelgi paremaks. Ühes muudatusettepanekus juhitakse tähelepanu sellele, et kõiki halduskulusid on keeruline rubriigi 5 alla paigutada, teises muudatusettepanekus nõutakse suuniste ja ligikaudsete summade kiiret avaldamist, et me saaksime teha oma otsused nõuetekohaselt ja õigeaegselt. Loodetavasti toetavad kolleegid homme neid ja teisi muudatusettepanekuid, mille eesmärk on muuta suunised paremaks.

Samuti tahaksin ma loota, et kolleegid mõistavad, et pärast suunistes kokku leppimist tuleb meil alustada tõsiselt arutelusid peasekretäri poolt hiljuti avaldatud summade üle. Alles siis hakkame rääkima oma prioriteetidest ja alles siis tekib meil korralik arutelu selle üle, kuidas me saame oma ülesandeid täita, hoides oma kulud samas võimalikult väikestena.

Carl Haglund (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja, majanduslikult rasketel aegadel nagu praegu on eelarvega seotud küsimused keerulised ja tundlikud. 2011. aasta eelarvemenetluse suunised hõlmavad ka Euroopa Parlamendi enda eelarvet. Rubriigis 5 on kulud tavakohaselt jaotatud nii, et Euroopa Parlamendi osa jääb alla 20%.

Lissaboni lepingu jõustumise tõttu on hakatud rääkima, et Euroopa Parlamendi osa peaks kasvama. Kindlasti on vaja kontrollida vahendite suurendamise vajadust, mis võib tuleneda Euroopa Parlamendi uutest volitustest. Me saime Lissaboni lepingu tõttu juba 2010. aastaks rohkem raha.

Samas ei saa Lissaboni lepingut kasutada nagu mõnd uut Euroopa Parlamendi rahaautomaati. Me peame suutma muuta oma töökorralduse tõhusamaks ja me peame püüdma säästa igal pool kus võimalik, et saaks rahastada uusi esile kerkida võivaid vajadusi.

Samuti nõutakse nüüd suuremaid eraldi töötajate jaoks, kes toetavad Euroopa Parlamendi liikmeid nende töös. Selliste üleskutsete eesmärk on kindlasti hea, kuid huvitav on märkida, et näiteks minu fraktsiooni liikmed leiavad enam-vähem üksmeelselt, et selleks puudub tungiv vajadus ja et praegusel majanduslikult kitsal ajal ei ole see vajalik.

Suunised, mille me täna heaks kiidame, on head ja ma arvan, et me peaksime tõlgendama neid üleskutsena vaadata omaenda kulud kriitilise pilguga üle.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Austatud juhataja! Rahanduslik ja majanduslik olukord on praegu keeruline. Kõikjal pingutatakse püksirihma ning ka valitsused on sunnitud kulusid kontrollima ja kokkuhoiuvõimalusi leidma. Lisaks ei usalda kodanikud Euroopa Liidu poliitikat kuigivõrd, ja see teeb mulle suurt muret. Seetõttu tahaksin järgmise eelarvega seoses teha kaks ettepanekut. Esiteks: meie, parlamendiliikmed, peame oma igakuise 4200 euro suuruse üldkulude hüvitise kasutamise kohta aru andma samamoodi nagu kõigi oma teiste hüvitiste kohta. Praegu see nii ei ole ja seda olukorda ei saa kuidagi läbipaistvaks pidada. Ma esitan sellekohase muudatusettepaneku, kui me arutame oma aprillikuise osaistungjärgul kolleeg Staesi raportit.

Lugupeetud juhataja, minu teine ettepanek on seotud liikmesriikides asuvate Euroopa Parlamendi infobüroode eelarvetega. Minu arvates on need eelarved erakordselt helled ja ma leian, et neid tuleks kolme aasta jooksul kolmandiku võrra kärpida. Kutsun kolleege üles neid ettepanekuid toetama. See näitaks meie soovi tagada läbipaistvus ja kavatsust mitte nõuda endale erikohtlemist.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Austatud juhataja! 2011. aasta eelarve sunnib meid mõtlema Euroopa Liidu prioriteetidele. Praegusel majanduslikult raskel ajal peab Euroopa Liit kõigepealt mõistma, et tema rahalised vahendid pärinevad liikmesriikidest, kes on sunnitud tegema tohutuid kärpeid. Kärpeid ei pea tegema üksnes liikmesriigid – ka Euroopa Liit peaks vähendama oma vahendeid ja kulutama neid sihipärasemal viisil.

Mul on sisuline küsimus seoses tähtsusega, mida raportöör omistab noortele. Üldjuhul saavad liikmesriigid sotsiaal- ja noorsooküsimustega väga hästi hakkama. Sellele vaatamata tahaksin juhtida tähelepanu ühele valdkonnale, kus Euroopa Liidu toetus on tõesti hädavajalik. Raportis mainitakse noorte siirdumist koolist tööturule. Ma tahaksin raportöörilt küsida, kas ta peab silmas ka tähelepanu pööramist haavatavate noorte erivajadustele. Ma mõtlen siinkohal neid noori, kes on üles kasvanud lastekodudes ja kellele oleks hädasti vaja kutsenõustamist. Eelmisel kuul toimunud visiidil Bulgaariasse nägin ma tõeliselt vaimustavat näidet selle kohta. Mul oleks väga hea meel, kui Euroopa Liit toetaks liikmesriikide vastavaid algatusi, näiteks struktuurifondide kaudu. Ma loodan teie peale.

Nick Griffin (NI). – Lugupeetud juhataja, iga eelarve kõige olulisem prioriteet peaks seisnema selles, et kulutatakse oma raha. Kellegi teise raha kulutamine ilma loata ei ole eelarve planeerimine, vaid vargus.

Briti maksumaksjatelt nõoritakse igal aastal 6,4 miljardit naela Euroopa Liidule tehtavate otsemaksetena, ja meile ei võimaldata endiselt rahvahääletust. Selle raha äravõtmine ilma demokraatliku mandaadita on kuritegu, millel on ohvrid. Viiskümmend tuhat meie pensionäri suri tänavusel külmal talvel, sest nad ei saanud endale oma kodu kütmist lubada. Talibani pommid tapavad meie sõdureid, sest me ei saa endale lubada lööklainekindlaid sõidukeid. Tuhanded vähihaiged jäävad ilma elupäästvatest ravimitest, sest need on kallid. 6,4 miljardit naela heastaks kogu selle ülekohtu ning raha jääks veel kaheksa uue haigla ja 50 kooli ehitamiseks.

Meil peaks olema üksainus eelarveprioriteet – vähendada kulutamist ja lõpetada Ühendkuningriigi röövimine. Meie pensionärid, sõdurid ja vähihaiged vajavad raha rohkem kui Euroopa Liit. Teie jaoks on see eelarve, nende jaoks on see elu ja surma küsimus.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (ES) Austatud juhataja, ma tervitan volinik Lewandowskit, Euroopa Parlamendi vana sõpra, kuigi ta nüüd enam meie seas ei istu.

Mul on hea meel ka traditsioonilise eelarvemenetluse suuniste süsteemi juurde tagasipöördumise üle. Minu arvates on see hea, sest nii saab volinik enne eelarve projekti koostamise juurde asumist ära kuulata Euroopa Parlamendi eelarveprioriteetid.

See, mida volinik täna kuuleb, on väga erinev sellest, mida ta kahtlemata iga päev kuuleb eri peadirektoraatidelt, kes avaldavad talle survet oma eelarve suurendamiseks.

Euroopa Parlament ei kavatse esialgu volinikule survet avaldada. Volinik teab, et me hakkame seda tegema alates septembrist. Praegu tahame lihtsalt volinik Lewandowskile selgeks teha, millised on Euroopa Parlamendi eelarveprioriteetid. Need on meie ettepanekud.

Iga päev kerkivad esile uued 2011. aasta eelarvega seotud küsimused. Juba avaldatakse survet rubriigi 4 puhul, kus varu on väga väike ja muutub veelgi väiksemaks seoses vajadusega hõlmata ka Läänemere strateegiat.

Survet hakatakse avaldama põllumajanduse puhul – mitte ainult sellepärast, et me kasutame esimest korda kaasotsustamismenetlust, vaid ennekõike seetõttu, et me kavatseme kasutada seda Euroopa Parlamendi kaudu ja me ei nõustu põllumajanduseelarve lisakärbetega muude valdkondade rahastamiseks. Ja muidugi tuleb meil lahendada igikestev probleem seoses rubriigiga 5, mis hõlmab halduskulusid ja suuremat läbipaistvust.

Veel üks asi: me oleme väga valmis säästma raha nii Euroopa Liidu eelarves kui ka Euroopa Parlamendi enda eelarves. Küll aga ei ole meie fraktsioonid minu arvates valmis taluma demagoogiat teatud inimeste poolt, kes kasutavad seda oma poliitika ajamiseks.

Göran Färm (S&D). – (SV) Kallid kolleegid ja eelkõige meie endine kolleeg, Janusz Lewandowski, kellele tahan öelda tere tulemast tagasi! Tahaksin öelda mõne sõna mõlema raporti kohta.

Kõigepealt tahaksin tänada Sidonia **Elżbieta Jędrzejewskat** suurepärase raporti eest. Siiski on Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon esitanud muudatusettepanekuid paari lõike kohta. Meie arvates on need tähtsad.

Esiteks peame selgeks tegema, et kliimamuutus on endiselt tähtis prioriteet. Me ei tohi selle teemaga seoses survet vähendada, kuigi me Kopenhaagenis oma eesmärgi ei saavutanud. Peame hoopiski pingutama, et oma ülesanne täita, nimelt leida lahendused rahastamisprobleemile.

Teiseks, Euroopa 2020. aasta strateegias on kirjas, et Euroopa Liit peab investeerima ka selle strateegia rakendamisse ja selle rakendamist paremaks muutma. Peame ettenägelikult võitlema majanduse arendamise ja kaugeleulatava sotsiaalmeetmete kava eest. Need on poliitikavaldkonnad, mis lihtsalt nõuavad rohkem ainet.

Muu hulgas peame liikmesriikidele ja nõukogule selgelt märku andma, et vaja on läbi vaadata järgmise kolme aasta eelarve ülempiirid, eelkõige eelarve esimeses rubriigis, mis on mõeldud majanduskasvu ja tööhõive edendamise jaoks.

Mis puudutab parlamendi enda eelarvet, siis vaatamata sellele, et meil on märkimisväärsed vajadused, peame arvestama majandusolukorraga ja endale karmid piirangud seadma. Peame parlamendi tugevamaks muutma, eelkõige parandama fraktsioonide võimet täita Lissaboni lepingu nõudeid. Kõiges muus aga peame otsima võimalusi säästa ja tõhusust parandada. See on eriti asjakohane, kuna eelarve viies, haldust puudutav rubriik on tõsiselt pingul. Hiljuti arutlesime näiteks uue välisteenistuse üle, mis nõuab kindlasti lisavahendeid.

Peame keskenduma parlamendi põhiülesandele ja mujal end palju ohjeldama.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Austatud juhataja! Majandusliku kitsikuse ajal, kui avaliku sektori kulutusi vähendatakse kõikides Euroopa riikides, peavad kõik ELi institutsioonid otsima võimalusi kulude ja raiskamise vähendamiseks.

Parlament peaks teed näitama, aga jätkab selle asemel priiskavalt, suurendades pidevalt kulusid ja personali, ega mõtlegi tagasihoidmisele. Igas teises organisatsioonis oleks uute prioriteetide seadmisega kaasnenud sama suured kärped mujal, aga näib, et siin parlamendis nii ei ole. EP liikmed on peamised avaliku hukkamõistu sihtmärgid, aga raha läheb ülemäärasele bürokraatialle, tarbetutele liialdustele ja liigsetele hoonetele.

Kuidas te saate endiselt õigustada seda, et parlament kulutab aastas 94 miljonit Suurbritannia naela enda reklaamimisele, kusjuures kaheksa miljonit sellest kulub tarbetule Europarl TV-le ja kaks miljonit sellele veidrale Euroopa ajaloo maja kavale? Naeruväärne, et igas liikmesriigis peetakse üleval teabebüroosid, millele kulub aastas 40 miljonit, kui 736 EP liikme ülesanne on oma valijate küsimustele vastamine.

Endiselt on häbiväärne, et see parlament ei ole nõudnud liikmesriikide valitsustelt Strasbourgi tsirkusele lõpu tegemist. Peame oma valitsustele selles küsimuses selgelt märku andma ja säästma aastas 200 miljonit.

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Tahaksin alustuseks rääkida komisjoni eelarvest. Euroopa välisteenistus on mulle väga huvipakkuv teema. See ei ole siiski veel voliniku poolt peagi esitatavasse eelarvesse lisatud. Ent selle maksumuse küsimus on meie jaoks määrava tähtsusega. Pooldan selle teenistuse paigutamist komisjoni alla, sest sinna ta kuulub. Üks on selge – selles teenistuses toimuv mõjutab märkimisväärselt eelarvet, sealhulgas seoses mitmeaastaste programmidega. Mitmeaastaste programmide haldamine ei saa toimuda väljastpoolt komisjoni. Me ei saa seda mingil juhul lubada.

See, millise juriidilise kontseptsiooni me sellele teenistusele loome, on väga tähtis, sest see mõjutab otseselt eelarvet. Sellepärast on selles eelarves kõige huvipakkuvam see, mida seal ei ole. Loodame väga, et volinik saab varsti esitada meile arv näitajad, mis annaks aimu, kui palju see kõik maksma läheb. Nii palju on juba selge, et 2011. aastal on meie kulutused, sh selle teenistuse kulutused, eelkõige haldusele, kõige suuremad valdkondades, kus meil on kõige vähem ruumi. Kõigel, kuni viimase sendini, on oma koht olemas. Seetõttu pooldan kiiremas korras personalieeskirjade uurimist, et leida kokkuhoiuvõimalusi. Samuti on mul ettepanek seoses liikmesriikides töötavate ametnike ja assistentide eripuhkusega, milleks nende kodumaale sõitmise kulusid arvestatakse raudteel reisimise kulude alusel. Selline alus tuleks ära kaotada ning keskenduda hoopis lennupiletitele ja -ajale.

Nüüd parlamendi eelarvest. Kõik, kes siin parlamendis töötavad, mida kahjuks küll kõigi parlamendiliikmete kohta öelda ei saa, vajavad personali. Seetõttu tahaksin spetsiaalselt paluda, et varustaksime end sobivate vahenditega, mis võimaldaksid meil tööd teha. Siiski ei arva ma, et õige on seostada seda hoonetega, sest meil on ka valimisringkonnad ja me saame sõlmida teenuste hankelepinguid. Oleks kena, kui juhatus parlamendiliikmeid selles küsimuses ei tüütaks.

Mul on veel üks palve. Euroopa Ülemkogu eesistujat eelarves veel ei ole. Oleks kena, kui me tema olemasolu ka eelarves tunnistaksime.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Meil on vaja teistsugust ELi ja teistsugust ELi eelarvet. Minu arvates on meil vaja julgust langetada suuri otsuseid. Kindlasti ei tohiks me tehnilistesse piasiasjadesse takerduda.

Tahaksin ELi eelarve kohta öelda kolme asja. Esiteks on ELi eelarvega seoses vaja läbipaistvust. Näiteks kui suured on halduskulud? Praegune ELi eelarve ei anna selle kohta mingit realistlikku teavet.

Minu teine märkus puudutab kokkuhoidu. ELi eelarvest on väga lihtne miljardeid kokku hoida nii, et ELi institutsioonide osutatavate teenuste kvaliteet ei kannata. Näiteks võiksime paljud ELi ametid kinni panna. Siis on veel see teine asukoht Strasbourgis. Peaksime ehk arutama pädevusalata organite kasulikkust, nagu näiteks Regioonide Komitee või Majandus- ja Sotsiaalkomitee.

Kolmandaks, kuidas raha kulutatakse? Raha tuleb anda või tagasi anda sinna, kust see tuleb, nimelt maksumaksjatele. Muidugi peaksime kasutama seda ka mõistlike projektide toetamiseks – mõtlen siin näiteks tõelist praktikantidele mõeldud programmi Erasmus. Minu arvates on meil vaja julgust. Peaksime kõik selle endale kõrva taha panema.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Pärast Lissaboni lepingu kehtima hakkamist on Euroopa Parlament saanud juurde palju pädevusi. On tulnud aeg langetada ühiseid otsuseid ELi eelarve kasutamise üle. Selle mehhanismi tööle hakkamiseks on siiski vaja aega. On selge, et see aasta ja mõned järgmised on uue eelarvemenetluse lõpliku kuju saavutamisel otsustava tähtsusega. Ainult siis, kui parlament, nõukogu ja komisjon teevad koostööd, on võimalik töötada välja menetlus, mis vastab võimalikult hästi uue lepingu nõuetele.

Tahaksin väljendada toetust üleskutsele suurendada ühenduse eelarvet, kuna parlamendil on uusi kohustusi pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Kahtlemata saab parlament oma kohustusi täita tulemuslikult, kui tal on selleks sobivad vahendid. Parlamendi vastutus kasvab, mistõttu on meil, parlamendiliikmetel, vaja rohkem nõu, eksperdiarvamusi ja erinevate elukutsete esindajate toetust ning keegi peab ju selle eest maksma.

Teine prioriteet, millest aruandes juttu on ja mis väärib täielikku toetust, on vajadus investeerida rohkem noortesse ja seega ka haridusse, mis on nüüdisaegse ja uuendusliku ühiskonna alus. Euroopa on tehnoloogiavõidujooksus endiselt Ameerika Ühendriikidest, Jaapanist ja teistest, uutest jõukatest riikidest tagapool. Seda saab kindlasti muuta, kuid see nõuab märkimisväärsed väljaminekuid.

Vaesuse vastu võitlemise raames peaksime rahastama selliseid programme nagu näiteks tasuta toidu jagamine kõige vaesematele. Peaksime töötama välja sellised programmid nagu piima ja puuviljade kättesaadavaks muutmine koolides. Me ei tohi taluda laste ja noorte alatoitumust, sest räägime nii palju haridusest ja teadmispõhisest majandusest.

Praegu on käimas töö liidu järgneva kümne aasta majanduskasvu strateegia (Euroopa 2020) kallal. Sellega seoses on vaja arvestada sellest strateegiast tulenevate kulutustega ja seda on vaja teha nüüd, kui me eelarvega tegeleme. Et see strateegia oleks edukas, on vaja rohkem investeeringuid ühtekuuluvusse piirkondlikul ja Euroopa tasandil, tööhõive edendamisse ja kriisi mõjudega toimetulekusse.

Lõpetuseks tahaksin tänada kolleeg Sidonia **Elżbieta Jędrzejewską** 2012. aasta eelarve prioriteetide väga sisuka ja uuendusliku ettevalmistamise eest.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Noored, teadus ja uuendustegevus on Euroopa Liidu järgmise eelarve prioriteetide tuumik. Noortesse investeerimine on investering tulevikku. Haridus, erialane koolitus ja haridussüsteemist tööturule minek on selle eelarve põhipunktid.

Üha enam kraadiga noori jääb töötuks. Sellepärast on minu arvates Erasmuse esimese tööga seotud liikuvuse programm strateegiline panus tulevikku, sest see loob selge seose haridussüsteemi ja tööturu vahel. Erasmuse esimese töö programmi loomise ettepanekul, mille ma koos José Manuel Fernandesega esitasin, on kaks põhimõtet: esiteks lisaraha olemasolevatele programmidele hariduse, teaduse, koolituse ja uuendustegevuse valdkondades ning teiseks on igal programmil koolitusosa ja osa, mille raames saab praktikant töölepingu Euroopa uuenduslikus ettevõttes ja töötasu kaasrahastatakse Euroopa eelarvest.

Eelarve teistest prioriteetidest märgiksin teadusuuringuid, uuendustegevust ja digitaalarengut. Samuti keskendutakse selles eelarves rohelse ja uuendusliku tehnoloogia arengu toetamisele, millega aidatakse märkimisväärselt kaasa majanduse elavnemisele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengule. Noorte, uuendustegevuse ja teadusega tegelemine aitab Euroopa taas maailmas juhtivale positsioonile.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja, Janusz Lewandowski ja Sidonia **Elżbieta Jędrzejewska!** Kõigepealt tahaksin raportööri suupärase raporti eest kiitust avaldada. Muidugi ei ole majanduse olukord Euroopa Liidus ikka rahuldav, aga raport näitab meile suuresti, kuidas luua Euroopa lisandväärtust.

Arvan, et meie probleemide lahendamiseks on suupärane mõte pöörata keskpika ja pika perioodi prioriteetides erilist tähelepanu noortele. Arvan, et uuendustegevusega seotud suundumuste hoidmine ja digitehnoloogia rõhutamine on head näited Euroopa Liidu kiirest arengust. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine, peamiselt nõrgimates piirkondades, on samuti huvipakkuv.

Siiski tasub tähelepanu juhtida ka sellele, et liikuvuse küsimusega seoses kerkivad üleeuroopaliselt transpordivõrgustikku investeerimise poliitika ja seega transpordi küsimused. Minu arvates on noortesse investeerimine määrava tähtsusega ja seetõttu tahaksin – ka kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel – tänada kõikide jõupingutuste eest, mille eesmärk on toetada noortesse investeerimisega seotud meetmeid.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) 2011. aasta eelarves tuleb arvestada Euroopa Liidu uute volitustega, samuti majandus- ja rahanduskriisi tagajärgedega. Meie põhieesmärk peab olema olemasolevate töökohtade säilitamine ja uute loomine.

Olen veendunud, et Euroopa Liit peab investeerima nutikasse ja kaugeleulatuvasse tööstuspoliitikasse. See, et aastal 2010 annab tööstus suurimate liikmesriikide SKPst ainult 14%, ei ole vastuvõetav.

Sellepärast tuleb 2011. aasta eelarves kaaluda eelarve prioriteetide ümbermääratlemist, mida liikmesriigid saavad teha ainult 2010. aastal 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi vahehindamisel.

Need prioriteedid peavad keskenduma transpordinfrastruktuurile, energiatõhususele, tööstuspoliitikale ja uurimistegevusele ning põllumajandusele, haridusele ja tervishoiule. Ootame, et komisjon esitaks sel aastal kindla ettepaneku luua Euroopa fond spetsiaalselt transpordinfrastruktuuri arendamiseks ja ELi eraldi sellesse on ka 2011. aasta eelarves.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Majanduslik ja sotsiaalne olukord ELis nõuab varasemate eelarvete, sealhulgas praeguse, 2010. aasta eelarve, prioriteetides suurte muudatuste tegemist aastaks 2011. Eelarve peab toetama sellist poliitikat, mis erineb tollest, mis viis olukorrani, kus 23 miljonit inimest kaotas töö, ja mis seadis 85 miljonit inimest vaesuseohtu.

Struktuurifonde 0,37 protsendini ELi SKPst vähendanud mitmeaastase finantsraamistiku eesmärgid tuleb läbi vaadata, sest need tähendasid kärpeid sotsiaalsetes ja keskkonnaprogrammides ning uurimistegevuse, hariduse ja kultuuri valdkonnas.

Tulevased eelarved peavad olema majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse teenistuses, mitte pelgalt tuimad sõnad lepingutes. Need peavad teenima täistööhõivet koos õigustega, investeerimist avalikesse teenustesse, keskkonnakaitset, koostööd ja rahu. Neid ei tohiks kasutada üha enamate ühiskondliku elu tahkude ja vabaduste kommertsialiseerimiseks, tööga kindlustatuse puudumise, struktuurse töötuse, kolmandate riikide siseasjadesse sekkumise ja sõja jaoks. Meie poolt raportile esitatud muudatusettepanekute eesmärk on näidata, et on olemas ka teine võimalus, mis ei ole mitte ainult võimalik, vaid ka vajalik.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahaksin juhtida tähelepanu viiendale rubriigile, konkreetset hoonete strateegiale. Keskpika ja pika perioodi hoonestrateegia on tähtis. See peab olema keskkonnahoidlik, energiatõhus ja eriti kulutõhus. Samuti peame avalikult rääkima sellest, kui mõistlik on kasutada Euroopa Parlamendi tööks kolme asukohta. Neid kohutavaid kulutusi erinevatele hoonetele ei saa kuidagi ELi kodanike ja maksumaksjate ees õigustada, eriti veel majanduskriisi ajal. On aeg koostada üksikasjalik ja põhjalik kuluanalüüs ning teha see kõigile ELi kodanikele kättesaadavaks.

Seetõttu peaks Euroopa Parlament koonduma ühte asukohta ja mina isiklikult eelistaksin Strasbourgi selle ajalooliselt, sotsiaalselt ja kultuuriliselt ühendava rolli tõttu ning eelkõige sellepärast, et Brüssel on uppumas kuritegevusse, mõned linnaosad on langenud anarhiasse ja politsei on käega lõõnud. Isegi kohaliku tasandi poliitikud, nagu linnapea Freddy Thielemans tunnistavad seda.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Kutsun üles Euroopa Liidu 2011. aasta eelarves paremini kajastama ja toetama noorsoopoliitikat. Noori tuleb toetada nii ELi kui ka riigi tasandil.

Seoses sellega on üks projekte, mida Rumeenia valitsus noorte toetamiseks kasutab, neile 100 000 eluaseme ehitamine järgmisel kolmel aastal.

Samal ajal avaldan heameelt Euroopa Komisjoni eesmärgi üle anda tudengitele kolme miljoni ulatuses Erasmus stipendiume aastaks 2012. Samuti on äärmiselt oluline suurendada Erasmus Munduse stipendiumite rahastamist. See võimaldab veelgi rohkematel üliõpilastel ja teaduritel kolmandatest riikidest – ja siinkohal pean eelkõige silmas ka Moldova Vabariiki – õppida Euroopa Liidus.

Mina kui noor Euroopa Parlamendi liige toetan Erasmus algatust, mis on esimene töökoht, mis pakub noortele juurdepääsu tööturule.

Lisaks tahaksin tänada Euroopa Komisjoni tema kiire tegutsemise eest, kiites heaks neli energiaprojekti, milles ka Rumeenia osaleb.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Võttes arvesse keerulist majanduslikku olukorda liikmesriikides, tuleks järgmise aasta eelarvet kavandada väga põhjalikult. Töökohtade säilitamine ja loomine peaks pälvima enim tähelepanu. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine ja edendamine peaks siin abiks olema, kuna nendes ettevõtetes töötab suur osa Euroopa Liidu kodanikest. Finantsabimeetmeid tuleb pakkuda paindlikumalt ja need peavad olema paremini ligipääsetavad, kui soovime, et äsja asutatud ettevõtted või finantsraskustes olnud ettevõtted püsima jääksid. Me ei tohiks unustada ka valdkondi, mis pakuvad lisandväärtust ja mitte ainult üksikutele liikmesriikidele, vaid ühendusele tervikuna. Nende valdkondade hulgas võiksime nimetada transporti, mille prioriteediks peaks olema säästva ja ohutu transpordisüsteemi väljatöötamine ja üleeuroopaliste võrkude arendamine. Energiaühenduse projektide jaoks sobiv rahastamine, mis tagab energiasõltumatuse, peab samuti jääma üheks 2011. aasta eelarve prioriteediks.

Janusz Lewandowski, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tahaksin tänada parlamendiliikmeid nende märkuste eest, mis laiendasid ja täiustasid minu arusaama Euroopa Parlamendi prioriteetidest 2011. aastaks. Sain sellest aru, kui kuulasin – ning olen täna õhtul valmis kuulama – seda, mida mitu parlamendiliiget rõhutas, et me koostame 2011. aasta eelarvet erakorralises kriisijärgse Euroopa keskkonnas, kus mitu riiki võitleb tõsiste eelarveprobleemidega. See avaldab tõsist survet eelarvenäitajatele ning ka usaldusväärsele juhtimisele ja eelarve läbipaistvusele – seda mõistsime härra Van Ordeni, härra Bermanni, härra Fernandese ja härra Haglundi sõnavõtude põhjal. Aga kui ressursse napib, siis tuleb eelkõige prioriteedid õigesti määrata.

Pärast arutelu tundub mulle, et noori – see tähendab rubriiki 3b, mida raportöör esile tõstis – toetavad siin istungisaalis viibivad nooremad ja vanemad parlamendiliikmed, seega tundub, et see prioriteet on 2011. aastaks õigesti seatud, lähtudes Euroopa Parlamendi enamuse arvamusel. Vaja on ka kvaliteeti ja head rakendamist ning me mõtleme kohe – nagu tegid näiteks härra Godmanis ja härra Surján – ühtekuuluvuse peale. Jah, see oli madalal tasemel aastatel 2009–2010. 2011. aastaks peaks see liikuma täiskiirusel, nii nagu ka kriisivastased meetmed. Aga meil on vähendatud kulusid ka teadusuuringutele ning see väärib palju kasutajasõbralikumat finantsregulatsiooni. Me peaksime selle avalikustama tänavu mai lõpus või juunis.

Teie arutelu kuulates mõistsin ka seda, et Euroopa Parlament on teadlik, et manööverdamisruumi on eelarves väga piiratud määral. Härra Salvador Garriga Polledo, härra Färm ja teised toonitasid, et manööverdamisruumi on väga vähe, aga järelikult võiks olla rohkem paindlikkust eelarve koostamisel ja rakendamisel. Saan vaid ühineda selle järeldusega.

Nagu ikka, on Ingeborg Grässlel õigus, et eelarvet pole veel lisatud välisteenistuse jaoks, aga eelarve koostamiseks on vaja näitajaid. Meil pole veel näitajaid ja ilma nendeta on väga keeruline eelarvet kehtestada. Aga muidugi peaks see selginema sel aastal, kui välisteenistus tegevust alustab.

Ma ootan tõepoolest homseid arutelusid mitteametliku kolmepoolse kõnelusena ja seejärel tegeliku arutelu alustamist. Loodame ka viljakat lepitusmenetlust 2011. aasta näitajate suhtes.

ISTUNGI JUHATAJA: ISABELLE DURANT

asepresident

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, raportöör. – (PL) Austatud juhataja, lugupeetud härra Lewandowski, kallid kolleegid! Olen kuulanud teie sõnavõtte suure huviga ning tahaksin eelkõige öelda, et olen väga rahul, et prioriteet, mis on seotud peamise muudatusega 2010. aasta eelarves, noortega seotud prioriteet, mille ma välja pakkusin ja mille eelarvekomisjon vastu võttis, on pälvinud ka teie toetuse ja huvi. See rõõmustab ja motiveerib mind väga.

Tahaksin muidugi uuesti rõhutada, mida te arutelu käigus õigesti märkasite, et meil on vähe manööverdamisruumi. See tähendab, et seda enam on põhjust pöörduda Euroopa Komisjoni poole, et näidata üles edasipüüdlikkust, kujutlusvõimet ja julgust, alustades mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise ja võimaliku muutmisega. Nagu te teate, on 2011. aasta mitmeaastase finantsraamistiku viies aasta. Kindlasti peaksime olema midagi õppinud nende nelja aastaga. Viies aasta peaks olema märgatavalt parem.

Muidugi on selge, et me võitleme finants- ja majanduskriisiga, mis on eri riikides ilmselgelt erinev. Mõnes riigis on kriisist väljumise märke, aga see ei muuda tõsiasi, et me peaksime seadma kõrged eesmärgid, eriti seetõttu, et kui me vaatame Euroopa Ühenduse eelarvet, siis uuendusele, teadusuuringutele, noortele, ühisturu toimimisele ja ühisturu vabaduste toimimisele ette nähtud vahendid moodustavad tegelikult väikese osa Euroopa Ühenduse eelarvest. Seega ei peaks mis tahes kokkuvõtte minu arvates mõjutama seda osa Euroopa Liidu eelarvest.

Paljud teist mainisid ühte asjaolu, millega ma nõustun: noored on Euroopa Liidu tulevik. Ent tahaksin lisada, et nad ei ole vaid tulevik, sest noored on olemas siin ja praegu. Nad õpivad täna ja nad otsivad tööd täna. Noored ei ole vaid meie tulevik, vaid nad on ka meie olevik. Noortesse investeerimine ei ole vaid investeerimine sellesse, mis edaspidi saama hakkab, vaid see on seotud sellega, mis toimub siin ja praegu. Me peaksime seda endale pidevalt meelde tuletama.

Tahaksin kõneleda mõne sõnaga ka sellest, kuidas me mõistame Euroopa Liidu eelarvet sel viisil laiemalt. Siin ei ole tegemist vaid noortega, vaid ulatuslikuma arusaamaga, mis hõlmab ka noortega seotud küsimusi ning laiemas perspektiivis küsimusi, mis on seotud hariduse ja koolitusega. Mulle tundub, et siinkohal on Euroopa mõõde ja Euroopa lisandväärtuse mõõde väga selge. Me ei tohiks siiski unustada, et me tegutseme ühendatud Euroopas, kus teadmiste ja inimeste liikuvus on tegelikult üks meie tähtsamaid väärtusi, ning me peame selle eest pidevalt hoolt kandma.

Tahaksin ka mõne sõnaga Euroopa Liidu eelarve teemalise arutelu kokku võtta. See on tõsi, et täidan täna raportööri kohustusi, aga tahan öelda paar sõna ja toonitada ühte asjaolu, mis on juba kirjas eelarvekomisjoni raportis. Mõtlen muidugi seda, et on oluline pidada kogu aeg silmas kokkuvõtteid ning mõelda alati sellele, kas tehtavad kulutused on õigustatud ja kas need on parimad võimalikud. Seda tuleb pidevalt meeles pidada ja see peaks puudutama meid kõiki. Seda mõttekäiku tuleb kindlasti näha Euroopa Parlamendi raportis.

Loodan väga, et see arutelu, mis toimus nii hilisel tunnil, ei olnud kellegi jaoks meist ajaraiskamine. Loodan väga, et härra Lewandowski kuulab kõike, mida siin on öeldud, ega ole unustanud, et hiljuti oli ta selle parlamendi liige. Lisaks loodan väga, et seda arutelu kajastatakse eelarveprojekti, mille Euroopa Komisjon on lubanud esitada 27. aprillil. Ma kordan seda muidugi hea meelega aina uuesti ja uuesti kogu kevade jooksul ja kuni sügiseni, aga sellegipoolest oleksin väga rõõmus, kui mõned ettepanekute, mis on siin juba tõstatatud, lisatakse nüüd Euroopa Komisjoni projekti, et ei peaks enam nii palju sama asja kordama. Ma tahaksin teid veel kord teie tähelepanu eest tänada.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Edit Herczog (S&D), kirjalikult. – Esiteks tahaksin tuletada meelde, et kuigi EL oli valmis reageerima ühiselt finants- ja majanduskriisile, võttes vastu Euroopa majanduse elavdamise kava, ei ole üldine majanduslik olukord ELis ikka veel rahuldav. Paratamatult tuleb arvesse võtta järgmisi prioriteete 2011. aasta eelarvesuunistes: hoolikalt tuleks jälgida 2011. aastal lõppeva seitsmenda raamprogrammi rakendamist; äsja loodud Euroopa kosmosepoliitika arendamine ning teadus- ja tehnoloogilise arengu edendamine, uuenduslike tehnoloogiate ja säästva arengu toetamine; säästva energiaga seotud probleemid ja kliimamuutuse vastane võitlus peavad kajastuma ELi eelarveprioriteetides; need prioriteedid nõuavad täiendavaid eelarvevahendeid, eriti ITERi ja Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava rahastamiseks ja energiatõhususe edendamiseks; Galileo projekti, üleilmse keskkonna- ja turvaseire kava ja Euroopa innovatsiooni- ja tehnoloogiainstituudi tähtsus; käimasolevate katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete nõuetekohane rakendamine ja hindamine peaks olema prioriteet.

Usun, et neid võtmeküsimusi võetakse nõuetekohaselt arvesse eelseisvas 2011. aasta eelarvemenetluses.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Sel aastal toimub eelarvemenetluses suurim reform pärast mitmeaastaste finantsraamistike sisseadmist 1988. aastal. Kuigi eelarvemenetluse reform on käimas, siis rangelt võttes tuleb kogu eelarveraamistikku kohandada uue institutsioonilise olukorraga, mis on loodud Lissaboni lepinguga, ja eelkõige Euroopa välisteenistusega. Ent usun, et tulevase eelarve peamine eesmärk on toetada poliitikat, mis tuleneb uuest Euroopa 2020. aasta tegevuskavast. Seda projekti saab saata edu vaid siis, kui tagame selle jaoks vajaliku rahastamise. Vastasel korral on selle tegevuskava tulemus täpselt selline nagu sellele eelnenud kaval ehk Lissaboni strateegial, mille puhul on kõikide seatud eesmärkide saavutamiseks märgist mööda pandud. Seoses sellega tahaksin jagada raportööri arvamust ja rõhutada, kui olulised on noorsoo, hariduse, teadusuuringute ja uuendusega seotud poliitikavaldkonnad. Minu arvates on need vundament, millele peame ehitama nii 2011. aasta eelarve kui ka oma tulevikueesmärgid.

Jarosław Kalinowski (PPE), kirjalikult. – (PL) Euroopa Liidu 2011. aasta eelarve peaks selgelt toetama ühenduse strateegia peamisi suundumusi järgmiseks kümnendiks. See hõlmab tehnoloogilist uuendust, säästvat arengut, kliimamuutusega võitlemist ja bioloogilise mitmekesisuse tagamist.

Haridussüsteemi arendamise toetamine interdistsiplinaarsete investeeringute abiga on samuti väga põhjendatud. Raha tuleb investeerida ettevõtetesse, mis tagavad, et koolilõpetajad leiavad tööd. Kui me ei toeta praegu noori, siis satume silmitsi majanduskasvu aeglustumise ja võib-olla veel ühe kriisi kurva väljavaatega.

Meile ei pea tuletama meelde vajadust infotehnoloogia sektori tugeva arengu järele ja seda, et me peame tagama oma kodanike juurdepääsu digitaaltehnoloogiale. See hõlbustab haridust infotehnoloogia valdkonnas ning aitab lihtsustada teabe hankimist, eriti inimestel, kes elavad maapiirkondades.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin lisada oma märkused raportööri ja teiste parlamendiliikmete omadele, mis esitati 2011. aasta eelarve prioriteetide aruteludel. Nagu teatas ka Euroopa Komisjon jaanuaris, on Galileo projekti puhul ootel ambitsioonikad kavad. Esimesed selle süsteemi pakutavad teenused käivitatakse 2014. aasta alguses: avatud teenus, avalik reguleeritud teenus ning otsingu- ja päästeteenused. 2014. aastal hakatakse katsetama ka ohutusteenust ja kaubandusteenust. Tuletaksin teile meelde, et Galileo on väga oluline kõrgtehnoloogilise tööstusharu tuleviku jaoks Euroopas. See loob uusi turge ning võimaldab Euroopal hakata tehnoloogia valdkonnas üleilmselt konkureerima. TEN-T poliitika on siiani toetanud selle olulise Euroopa projekti ettevalmistusi ning kui sellega alustatakse, siis on võimalik kasutada transpordiinfrastruktuuri palju tõhusamalt. Kokkuvõtteks arvan, et Galileo peab saama Euroopa Liidu eelarvest edaspidi piisavalt vahendeid, et see kõrgete eesmärkidega projekt läheks käima.

Marian-Jean Marinescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Olukord, milles 2010. ja 2011. aasta eelarved vastu võetakse, on erakorraline ja paneb meid eriti tugevalt proovile. Seetõttu tuleb leida parim lahendus Lissaboni lepingu edukaks rakendamiseks, mis on iseenesest väga suur rahaline proovikivi. Tuleb leida lahendused ka eesmärgiga vähendada finantskriisi mõjusid, mida mitmes liikmesriigis endiselt tuntakse. Euroopa Parlament peab osalema avalikus arutelus rubriigi 5 kulude ülemmäära teemal aastaks 2011. Me peame saavutama tasakaalu selle vahel, et tagada vahendid kõikide nõuete jaoks ja säilitada eelarvedistsipliin, isegi kui see tähendab kulude piiramist, et täita mitmeaastast finantsraamistikku. Esiteks peame standardima halduskulud, lisades need täielikult selle rubriigi alla, ning kulude ülempiiri asjakohaselt ja realistlikult läbi vaatama. Eelkõige on oluline, et luuakse institutsioonide vaheline koostöö, et edendada heade tavade vahetust ja otsida endiselt võimalusi nende tõhustamiseks. Lisaks tuleb pöörata palju tähelepanu paljude valdkondade jälgimisele ja analüüsimisele, millel on otsene mõju eelarvele, ning tuleb kindlaks teha kõik vahendite jagamise ja säästmise võimalused.

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Töö 2011. aasta eelarve kallal on käimas. Üks arutelu teemasid on see, et Euroopa Parlament võiks teha muudatusi 2007.–2013. aasta finantsperspektiivis sellistes valdkondades nagu konkurentsivõime ja ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive nimel. Lisaks on meil töö pooleli Euroopa 2020. aasta strateegia kallal, mis peaks keskenduma uuenduse edendamisele, ettevõtluse toetamisele ning teadusse, uutesse tehnoloogiatesse ja piirkondlikku arengusse investeerimisele. Tahaksin pöörata eritählepanu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse küsimusele, mis on võti selleks, et tagada jätkuv majanduskasv ELis ja liikmesriikide täielik lõimimine. Lissaboni lepingu artiklis 174 on mainitud mägiipiirkondadega seotud poliitikat kui teatavat tüüpi regionaalpoliitikat saarte ja piiriüleste piirkondade kõrval. Selleks et edendada liidu harmoonilist arengut, peaks liit püüdlema niisuguse tegevuse poole, mis tugevdab tema majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust. Eelkõige tuleks panna rõhku teatavate looduslike ja geograafiliste tingimustega piirkondade arengutaseme erinevuste vähendamisele. Mäestike ja eelmäestike piirkonnad moodustavad ligikaudu 40% ELi territooriumist ning neis elab ligi 20% ELi kodanikest. Mägiipiirkondade erilised majanduslikud ja ruumilised probleemid nõuavad rahvusvaheliste õigusnormide kehtestamist, mis reguleerivad eesmärgi ja põhimõtteid, et saavutada teatav mägialade poliitika liikmesriikides. Veelgi olulisem on see, et need nõuavad asjakohasel tasemel rahastamise tagamist projektidele ja programmidele eelkõige nendes piirkondades. Minu arvates tuleks mägiipiirkondade toetus lisada uude finantsperspektiivi ja Euroopa 2020. aasta strateegiasse.

Iuliu Winkler (PPE), kirjalikult. – (HU) Järgmine aasta on Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamise esimene aasta, mis võib tähistada uut etappi Euroopa Liidu arengus. Selle tulemusena on 2011. eelarveaasta äärmiselt oluline järgmiste aastate finantsplaneerimise seisukohast. Eelarveprioriteedid peavad kajastama Euroopa Liidu reaktsiooni üleilmse kriisi probleemidele. Euroopa 2020. aasta strateegia on sellest seisukohast väga oluline tegur. 2011. aasta eelarveprojekti sisalduvad prioriteedid ei saa siiski tuua kaasa ELi põhipoliitika muutmist. Tulevikus tuleb pöörata palju tähelepanu ühtekuuluvus- ja struktuuripoliitikale ja põllumajanduspoliitikale ning VKEdele antavale toetusele, kuna Euroopa võime muutuda jätkusuutlikuks ja konkurentsivõimeliseks majanduseks sõltub VKEdest. Me ei tohi hetkekski unustada asjaolu, et need poliitikavaldkonnad väljendavad solidaarsust, mis on Euroopa lõimumise põhiväärtus.

17. Parlamendiliikme puutumatus kaitsmise taotlus (vt protokoll)

18. Põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika: millist strateegiat kasutada? (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Giancarlo Scottà põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel esitatud raport (A7-0029/2010) teemal „Põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika: millist strateegiat kasutada? (2009/2105(INI)).

Giancarlo Scottà, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Turu globaliseerumise ja Euroopat praegu mõjutava tõsise kriisi puhul, mis esineb ka põllumajandussektoris, on põllumajandusturu üks võimalik reaktsioon panna rõhku toodete kvaliteedile.

Minu arvates suudab ELi hea kvaliteedipoliitika suurendada konkurentsivõimet ja luua lisandväärtust Euroopa piirkondade majandusele, sest paljudes maapiirkondades, kus tootmisvalikuid on vähe, on see sageli ainus arengu võimalus. Toetades nišipõllumajandust nendes ebasoodsas olukorras piirkondades, ergutame neis majandust ja töökohtade loomist.

Lisaks peab tulevane kvaliteedipoliitika olema samuti seotud põllumajanduse peamiste võimalustega, mis on Euroopa puhul ajakohane, arenev, rikkalik ja mitmekesine ning suudab pakkuda peale kvaliteetsete toiduainete ka suure väärtusega teenuseid pidevalt arenevale ühiskonnale.

Rõhutasin oma raportis seda, kui oluline on hoida kolm geograafiliste tähiste registreerimise süsteemi eraldi, kuna need tähendavad sidet Euroopa piirkondadega, esindades nende tavasid, ajalugu, maitset ja ainulaadseid teadmisi, mida on põlvest põlve edasi antud.

Seepärast usun, et hoides kaht süsteemi – päritolunimetust ja kaitstud geograafilist tähist – eraldi, võetakse arvesse toodete ja nende geograafilise tootmispiirkonna seoste laadi ja tugevuse kindlaid erinevusi. Tarbijad ajavad sageli segamini toiduaine tootmiskoha geograafilise tähise ja põllumajandussaaduse kui sellise päritolukoha ega pole tihti teadlikud toiduahela toimimisest.

Seepärast leian, et ainult tooraine tootmise koha kohustuslikus korras märkimisega on võimalik anda tarbijatele täielikku teavet ostetavate toodete kvaliteedi kohta, sest toodete tootmistsüklil avaldab

märkimisväärtset mõju toodete kvaliteedinäitajatele ja toiduohutusele. Jätkem meelde, et meie kohustus on kaitsta seda, mida meie kodanikud, kes meie poolt hääletasid, toodavad ja söövad.

Veel kaks küsimust, mille lisamist oma raportisse pidasin oluliseks, on järgmised: ulatuslik tarbijate koolitamise ja teavitamise kampaania, mille Euroopa Liit peab ellu viima ja mis hõlmab eri märgiseid ning märgistega seotud garantiisid, ning rahvusvahelistesse registritesse kandmine ja rahvusvaheline tunnustamine WTO geograafiliste tähiste süsteemi kaudu. Viimane punkt on äärmiselt oluline, kui soovime kaitsta oma kõrge kvaliteediga tooteid võltsimise eest.

Tahaksin tänada volinik Ciolos't tema siinviibimise eest ja tuletada talle meelde, kui oluline on piisavalt kaitsta kvaliteedisüsteeme, mis on meie tulevik, ning tuletada talle meelde ka seda, et ebasoodsas olukorras maapiirkondade majandust on võimalik toetada põllumajandussektori abiga, et kaitsta kõikide nišitoodete piirkonnale tüüpilisust ja hoida inimesi seotuna oma kodukohaga, mis muidu hüljatakse. See toetaks keskkonna- ja maastikukaitset ning looks võimaluse korral turismi- ja önologonoomilise majanduse, mis on seotud mitmete piirkondlike, kultuuriliste ja ajalooliste erinevustega Euroopa Liidus.

Tahaksin tänada oma kolleege, et nad toetasid mind põllumajandus- ja maaelu arengu komisjonis, ning loodan, et ka Euroopa Parlament väljendab homsel hääletusel oma toetust.

Dacian Ciolos, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud härra Scottà, kallid kolleegid! Usun, et põhielement, mis annab rahvusvahelisel tasandil Euroopa põllumajanduslikule ja põllumajanduslike toiduainete mudelile jõudu, on just tema kvaliteedipoliitika ja mitmekesisus. Seepärast on põllumajanduslike toiduainete sektoris kvaliteedipoliitika minu pädevusvaldkonnas üks prioriteete, üks minu põhilisi prioriteete kohe pärast ühise põllumajanduspoliitika 2013. aasta järgset reformi.

Põllumajanduslike toiduainete kvaliteedipoliitika ei tõenda üksnes seda, et Euroopa põllumajandustootjad suudavad vastata Euroopa tarbijate ootustele, vaid see võib sillutada teed ka selleks, et Euroopa põllumajanduslike toiduainete sektor kinnitaks kanda rahvusvahelisel turul.

Kui tahetakse saavutada kvaliteedipoliitika eesmärki, siis vajame raamistikku, mis on selge, arusaadav, hea ülesehitusega, tarbijate poolt kergesti tuvastatav ning võimaluse korral kõikehõlmav ja piisav. Minu eesmärk on suuta struktureerida kvaliteedipoliitika sisu ja muuta see juurdepääsetavamaks nii põllumajandustootjatele, kes peavad sellest kasu saama, kui ka tarbijatele, ohverdamata selle tähendust ja kaotamata kogu selle sisu.

Kvaliteedipoliitika pakub tarbijatele garantiid, aga see pakub ka põllumajandustootjatele lisandväärtust; selles olen härra Scottàga täielikult nõus. See võib aidata säilitada meie põllumajanduse mitmekesisuse ning teha seda konkurentsivõimeliselt, sest põllumajandusettevõtted, kes saavad müüa oma toodangut, on konkurentsivõimelised. Kui nad suudavad teenida elatist sellega, mida nad toodavad, siis nad on konkurentsivõimelised, ning kui nad suudavad müüa suure lisandväärtusega tooteid, siis nad on veelgi konkurentsivõimelisemad, isegi kui nad on mõnikord mahult väikesed.

Seepärast usun, et mõnes piirkonnas võib kvaliteedipoliitika aidata suurendada ka meie põllumajandusettevõtete konkurentsivõimet. Sel viisil võivad kvaliteedipoliitika ja kohalike turgude arendamine, toidu hankimiseks läbitavate vahemaade vähendamine ning otsesed ja tihedamad kontaktid tarbijate ja tootjate vahel anda häid tulemusi just selleks, et suurendada teatavat tüüpi põllumajanduse konkurentsivõimet, millel praegu on suhteliselt väike turuosa. Euroopa põllumajandustootjad juba pingutavad, et pakkuda ohutuid tooteid, kasutades tehnoloogiat, mis kaitseb keskkonda ja loomade heaolu.

Arutelu selle kohta, kuidas muuta see nähtavamaks märgistamissüsteemi abil, on kasulik ja teretulnud ning raport pakub välja teatavad elemendid ja mõtted vastavalt nendele punktidele. Usun, et neid seoseid põllumajandustootjate järgitavate normide ja märgistamise kvaliteedi poliitika vahel tuleks arutada ka siis, kui hakkame arutama ühist põllumajanduspoliitikat pärast 2013. aastat. Igatahes on see minu kavatsus.

Usun, et me peame arendama ja edendama oma vahendeid seoses teabepoliitikaga, suhtluses nii Euroopa põllumajandustootjate kui ka Euroopa tarbijatega ja eelkõige rahvusvahelisel tasandil. Olen kindel, et meie kvaliteedisüsteem võib hästi esindada meie põllumajanduslike toiduainete mudelit ja isegi meie ühist põllumajanduspoliitikat.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et Giancarlo Scottà raport esitati just õigel ajal. Nagu te teate, kavatseb komisjon esitada 2010. aasta lõpuks kvaliteedipoliitika kohta õigusaktide paketi. See raport, mida härra Scottà täna tutvustab ja mida arutatakse, hõlmab mitmeid sellekohaseid küsimusi, mõtteid ja ettepanekuid, ning ma üritan võimalikult palju võtta arvesse neid mõtteid, kui hakkame teile õigusaktide ettepanekuid esitlema.

Soovin avaldada tunnustust raportööride ja parlamendikomisjonide liikmetele, kes on selle raporti kallal tööd teinud, ning mul on väga hea meel kuulda teie seisukohti ja ettepanekuid.

Esther Herranz García, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse raportöör*. – (ES) Austatud juhataja! Ausalt öeldes tahtsin täna õhtul esimese asjana tänada härra Scotti tema suurepärase oskuse eest seda raportit läbi rääkida. Koostöö temaga ja parlamendi fraktsioonide teiste esindajatega on olnud äärmiselt meeldiv.

Oleme uhked seisukoha üle, mis esitatakse homme Euroopa Parlamendis hääletamiseks, ja sellise raporti üle, mis kaitseb kvaliteeti ja kohustab arendama ja edendama maapiirkondi, mis ei näita üksnes tavapärasest Euroopa kultuuri, vaid loob tõesti jõukust ja töökohti. Neid töökohti vajame väga praeguse majanduskriisi ajal ja sellises nukras olukorras, arvestades tööhõive taset mõnes liikmesriigis.

Lisaks on meil hea meel Euroopa Parlamendi pakutava kaitse üle ja põllumajandus- ja maaelu arengu komisjoni seisukoha üle, nagu komisjon selgitas, üritades tagada kõrgeimat kvaliteeti. Seoses kõrgeima kvaliteediga kohustume muidugi lisaks tagama, et eristame endiselt kaitstud päritolunimetust ja kaitstud geograafilist tähist. Muidugi oleme vastu ettepanekutele tuua kvaliteeti allapoole ja tahame, et ELi toodang saaks tähelepanu ja et seda väärtustataks.

Mul on hea meel selle üle, mida härra Ciolos ütles. Muidugi oli rõõm kuulda teda kõnelemas kohustusest toetada Euroopa põllumajanduskeskkonna tulevikku. Loomulikult loodame, et ta kuulab Euroopa Parlamendi arvamust, mida kajastab homme hääletus.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et loodame, et see ei kordu enam kunagi, et Euroopa Komisjon jõuab Euroopa Parlamendist ette, keelates sellised asjad nagu näiteks puu- ja köögivilja turustusstandardid, mis on põhjustanud sellist kahju Euroopa vabale konkurentsile.

Tahame, et turu tasakaalustamatused kõrvaldatakse, ning tahame tagada kvaliteedi, valiku, toiduohutuse ja toodangu õige koguse.

Lisaks tahame, et ELi toodangut ja ELi põllumajandusliku ja toiduainete tootmise kvaliteeti kaitstaks Maailma Kaubandusorganisatsioonis. Tugineme loomulikult härra Ciolose tööle, kuna ei Euroopa tootjad ega meie Euroopa tarbijad ei saa jätkata kaitsetuna.

Giovanni La Via, *fraktsiooni PPE nimel*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Ka mina tahaksin Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) fraktsiooni nimel tänada raportööri Giancarlo Scotti silmapaistva töö eest, mida ta on teinud, ning tahaksin rõhutada, et kvaliteedipoliitikal ei ole üksnes oluline väline väärtus tulenevalt sellest, mida suudame pakkuda tarbijatele; vaid see on väga tähtis ka seetõttu, mida see suudab pakkuda tootjatele.

Nagu olete kõik täheldanud, võib konkurents turul esineda eri vormis. Nii suures ja mitmetahulises maailmajaos nagu Euroopa, mida iseloomustavad peale selle palju kõrgemad tootmiskulud kui konkurentidel, on keeruline konkureerida hinnaga ning me oleme valmis konkureerima vaid toodete eristumise põhjal.

Just eristumise seisukohast peame vaatlema kvaliteedipoliitikat, mis suudab pakkuda toodet ja viia turule toode, mis erineb konkurentide omast, toode, mida saab müüa ka nii, et ei viidata täpselt ja eldkõige hinnale, mis on võrreldes konkurentidega madalam.

Seepärast toetame ühenduses juba kasutatavate märgistamistavade jätkamist, rõhutades samal ajal vajadust säilitada erinevus geograafiliste tähistega ja päritolunimetuse vahel. Ent me peaksime siiski rõhutama ka seda, et rahvusvaheliselt ja rahvusvaheliste kaubanduslääbirääkimiste tasandil peab liit täitma oma rolli, kaitstes päritolunimetusi ja päritolunimetuste poliitikat, et hoida ära paratamatu märgistuste vahetamise poliitika, mis põhjustaks kahju meie toodetele.

Enne lõpetamist tahaksin öelda veel viimase mõtte, mis puudutab märgistamist. Oleme juba taotlenud ja taotleme homme veel kord eraldi muudatusettepaneku kaudu seda, et Euroopa Parlament hääletaks võimalust märkida tooraine päritolu mitte vaid värskete ja töötlemata toodete puhul, aga ka töödeldud ühe koostisosaga toodete puhul; see tähendab toodete puhul, milles iseloomulik osa on peamiselt tooraine.

Csaba Sándor Tabajdi, *fraktsiooni S&D nimel*. – (HU) Lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni nimel leiame, et härra Scotti koostatud raport on äärmiselt oluline, ning üldjoontes me nõustume sellega. Raportis oli neli või isegi viis vaidlusalust punkti. Esiteks ühine Euroopa Liidu logo. Paljud inimesed ei saa aru, et ühine ELi logo ei ole samm föderalismis suunas, vaid näitab

tarbijale, et toode vastab teatavatele ELi toiduohutuse nõuetele, eristades samal ajal toodet väljastpoolt ELi. Seepärast palun, et toetaksime ELile omast logo.

Teine punkt on päritolukoha küsimus. See on väga hea, et ELil on nüüd Dacian Cioloșe isikus põllumajandusvolinik, kes on mõistnud kohalike turgude tähtsust ja toetab seda, sest see on ainus võimalus, kuidas saame säilitada kohalikke maitseid, piirkondlikke maitseid ja toidu mitmekesisust Euroopas. Samuti on selge, et võtmeroll on selles küsimuses toidu kvaliteedipoliitikal, päritolukohal ja -nimetusel. Komisjoniga toimus vaidlus ja ma loodan väga, et uus volinik ei toeta enam varasemat seisukohta, et me peaksime ühendama kõik kaitstud päritolunimetused kaitstud geograafiliste tähistega. Aeg-ajalt tekitab see muret, viimati Tokaj veini puhul. Täna volinikku, et on need probleemid osaliselt kõrvaldatud, kuigi osa neist ootab lahendamist.

Neljas küsimus on mahetoote logo. Selle suhtes valitseb täielik üksmeel. Viies punkt on see, et mõned põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmed kutsusid üles kehtestama uuesti varasemad ranged puu- ja köögiviljade normid. Tahaksin pöörduda tagasi härra Scotti raportit algse kuju juurde. Ärgem mingem tagasi ülereguleerimise aega, mil otsustasime, kui kõverad võivad kurgid olla.

George Lyon, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Ka mina tahaksin avaldada härra Scotti tunnustust tema raporti eest.

Selles on palju kiiduväärset. Kahjuks ei saa mina ega minu kolleegid ALDE fraktsioonist raportit selle praegusel kujul toetada ilma paari muudatusega.

Me ei saa toetada punkti 19 ehk nii-öelda vale kujuga puuviljade punkti. Minu arvates on nonsens, et Brüsselis asuvad bürokraadid ütlevad tarbijatele, et nad tohivad osta vaid sirgeid banaane või kurke.

Kindlasti on see tarbija otsustada, mida ta soovib osta, seega loodan, et Euroopa Parlament käitub arukalt ja toetab ühist muudatusettepanekut, mille on esitanud rohelised ja ECRi fraktsioon, et visata välja sirgete banaanide eeskirjad ja jätta tarbijatele vaba valik, kas nad soovivad süüa kõveraid või keerduid puu- ja köögivilju või mitte. See on kindlasti tarbijate otsustada.

Endine volinik Marianne Fischer-Boel otsustas standardid kaotada ning ma loodan, et me toetame endistviisi seda otsust.

Tahaksin näha ka mõningaid muudatusi punktis 16. Mõistan, et soovitakse kehtestada ELi logo, aga kui see ei tähenda midagi tarbijatele ega lisa väärtust põllumajandustootjatele, siis on see minu arvates mõttetu samm. See peab tarbijatele meeldima ja pakkuma midagi ka põllumajandustootjate kogukonnale. Vastasel korral on see väärtusetu. Pole mõtet selle poole püüelda ning ma ei näe ühtegi tõendit selle kohta, et Euroopa tarbijad soovivad ELi logo.

Lõpetuseks ütleksin, et punktis 62 on tehakse pisut kriitikat erasektori sertifitseerimissüsteemidele, mis on Šotimaal olnud väga edukad. Mulle tundub hea, et põllumajandustootjad saavad vabatahtlikult lisada väärtust oma toodangule kvaliteedi tagamise kavade kaudu, ning me peaksime neid toetama ja mitte takistama.

Loodan, et näeme homsel hääletusel selles raportis mõningaid muudatusi, ja kui see on nii, siis saame seda homme hääletatud muudatustega toetada.

Alyn Smith, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Austatud juhataja! Kordaksin oma Šotimaa kolleegi – ehkki me pole samast fraktsioonist – George Lyoni mitut märkust. Selles raportis on mitu kiiduväärset punkti ja mõni punkt, milles saaksime minu arvates toimida veidi paremini. Oleme toonitanud mitut punkti ning keskenduksin neist ainult kahele.

Mina ja teised usume, et meie tarbijad soovivad teada, kust nende toit pärineb. Me usume, et selle teabe andmine peaks olema kohustuslik. Seega, just seda punkti käsitlev muudatusettepanek 4 asendab mõnevõrra nõrga sõnastuse palju kindlama nõudega, et kui me saame tegelikult teavet tootmiskohamärgise kohta, siis peaks see olema kohustuslik, sest just seda soovivad meie tarbijad näha.

Peatuksin ka muudatusettepanekul 3 – nagu tegi minu kolleeg – millega jäetakse välja katse kehtestada uuesti tüütuid ja mittetoimivaid eeskirju tarbijale puu- ja köögivilja otseturustamise kohta. Alles eelmisel aastal leppisime kokku nende eeskirjade kehtetuks tunnistamises ning kuigi tarbijad ei ole eriliselt vahet märganud, siis meie tootjad on märganud ja märkavad endiselt. Igasugune katse need eeskirjad uuesti kehtestada oleks jälle üks vahend, millega töötlejad, kauplusteketid ja selvehallid saaksid tootjat nüpeldada, seejuures tarbijad ei saaks otsest kasu.

Selles raportis on niisiis palju positiivset. Kordaksin härra Lyoni märkusi ELi logo kohta. Ma arvan, et siin on pigem tegemist selles istungisaalis olivate ambitsioonidega kui sellega, mida meie tarbijad soovivad. Kui see tarbijatele meelepärane ei ole, siis me ei peaks seda tegema ning peaksime asendama selle kohustusliku päritolumärgistuse kavaga, mida meie tarbijad soovivad.

Muudatusettepanekud on konstruktiivsed. Loodan, et neid saadab edu ja et kolleegid toetavad neid homme.

James Nicholson, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Tahaksin samuti avaldada oma kiitust raportööri väga hea raporti eest.

Minu arvates on selles raportis väga palju häid mõtteid ning ma nõustun täielikult raportööri härra Scottaga, kui ta räägib sellest, kui tähtis on Euroopa tootjate jaoks lisada väärtust ja maksimeerida oma toodete potentsiaali. Me peame alati üritama saavutada Euroopa põllumajanduslike toiduainete tööstuse maksimaalse võimsuse. See aitab lõppkokkuvõttes suurendada meie konkurentsivõimet ja tugevdada majandust maapiirkondades.

Seoses sellega on mul hea meel näha, et härra Scotta tegeles kaitstud geograafilise tähise ja päritolunimetuse süsteemide tulevikuga. Need vahendid on osutunud populaarseks nii tarbijate kui ka tootjate hulgas. Siiski nõustun raportööri, et nende juhtimist ja kohaldamist tuleb lihtsustada. Pealegi kui meil on tösi taga seoses nende väärtusega välismaal, siis peame tagama suurema kaitse kolmandate riikide eest.

Tahaksin näha, et rohkem tooteid minu piirkondadest taotleks kaitstud geograafilist tähist, ning loodetavasti võtab komisjon arvesse mõnda soovitusi, et lihtsustada taotlemise korda, et esitataks rohkem taotlusi minu kodupiirkonnast Põhja-Iirimaa.

Samas pean märkima, et selles raportis on mõni osa, mida ma ei toeta. Olen ELi kvaliteedilogo sisseseadmise vastu. Toetan päritoluriigi märgistust. Tegelikult tundub ELi logo mulle tähenduseta ning aja ja raha raiskamisena ja ma arvan sama ELi mahetootte logo kohta.

Teine küsimus, mis mulle muret valmistab, on muudatusettepanekud, mis võeti vastu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis, nõudes puu- ja köögivilja turustusstandardite taaskehtestamist, mida mõned parlamendiliikmed üritavad meeletult taas päevakorda võtta. Fakt on see, et komisjon tühistas need eeskirjad eelmisel aastal. Ma toetasin täielikult seda otsust ning nüüd saame lasta turul ise standardeid kehtestada. Seoses sellega kutsuksin kolleege üles toetama minu fraktsiooni ja teiste fraktsioonide täiskogul esitatud muudatusettepanekuid, mis on väga selged ja lihtsad, ning jätma need punktid välja.

Lorenzo Fontana, *fraktsiooni EFD nimel*. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, lugupeetud volinik Ciolos! Täna teid julgustavate sõnade eest, mille just laususe, ning täna härra Scotta tundliku töö eest, mida ta on teinud selle olulise raporti kallal.

Leian, et raportiga, mida homme hääletame, soovitakse kaitsta ja suurendada põllukultuuride ja toodangu väärtust, mis on omane igale piirkonnale ja Euroopa Liidu liikmesriigile. Piisab sellest, kui öelda, et olen pärit Itaaliast, kus on 4500 iseloomulikku toodet ja see on meie riigi vara, mida me soovime kõigest hingest kaitsta.

Me mõistame täielikult, et parimate tulemuste saavutamiseni on veel pikk tee käia, aga meie sõnum peab olema see, et vaid Euroopa toodete kvaliteedi kaudu on meie põllumajandustootjatel võimalus maailmaturul mõttekalt konkureerida. Pidades silmas ka laiaulatuslikku kriisi, mida me kahjuks läbi elame, ei saa me teha midagi muud, kui säilitada põllumajandustoodetega seotud teabe kvaliteeti, jälgitavust ja läbipaistvust.

Oluline on teada, kuidas igat põllukultuuri töödeldakse ja kust põllukultuur pärineb. See on oluline, sest see on õige, et tarbija teab, kas ta sööb näiteks minu piirkonnas – Veronas või Venetos – kasvatatud õuna ja et ELi eeskirju on seega terve tootmisahela jooksul järgitud, või ta sööb hoopis Hiinas toodetud õuna, mille puhul ainus asi, mida me teame, on see, et mitmel puhul ei taida Hiina kaugeltki mitte Euroopa põllumajandustootjate järgitavaid määruseid ja häid tavasid.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja, täna teid võimaluse eest rääkida sel väga olulisel teemal.

Tarbijad nõuavad täiesti õigustatult, et toit, mida nad ostavad, oleks ohutu ja toodetud kõrgeid standardeid järgides ning et selle päritolu oleks võimalik kindlaks teha. Ma toetan päritoluriigi märkimise süsteemi, mis neid standardeid edendab, ning usun, et see oleks vastuvõetav enamikule tarbijatele ja tootjatele. Sellise poliitika õnnestumine või ebaõnnestumine on muidugi seotud reklaami ja turundusega. Me peame võtma kindlakäeliselt meetmeid toodete võimaliku võltsimise ja vale märgistamise vastu.

Mina – nagu ka paljud kolleegid siin saalis – olen ELi logo vastu. Minu arvates oleks see üsna mõttetu ja sellest ei oleks tarbijatele mingit kasu. Päritoluriigi märkimine ja isegi geograafilised tähised on olulised, sest nendega edendatakse kohalikku tootmist, kohalikku pärandit ja kohalike meetodite säilimist ning kaitstakse piirkondi, mis sõltuvad konkreetse toote valmistamisest.

Ma olen pärit Põhja-Iirimaa, mis on põllumajandustoodete netoeksportija. Seetõttu on minu soov, et igasugune märgistussüsteem looks võrdsed tingimused. Igasugune süsteem, mis mõjutab toodete eksportimist sellistest riikidest nagu minu kodumaa, avaldaks kahjulikku mõju kõnealusele majandussektorile. Nagu teisedki kolleegid, pooldan ma olemasolevaid kvaliteeditagamissüsteeme ja toetan nende rakendamist osana kohalikule tootmisele viitamisest.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Kvaliteetse kauba tootmine on Euroopa põllumajandustootjate jaoks ülitähtis. Minu jaoks on ilmselge, et toote kvaliteedi ja tooraine päritolu vahel peab olema seos. Seetõttu leian, et kohustuslik kvaliteedimärgis on meie põllumajandustootjate jaoks oluline võimalus. Kvaliteet on kogu toiduahelas võtmetähtsusega tegur, mis toetab Euroopa toiduainetootjate konkurentsivõimet. Kvaliteetse toidu tootmine on pikaajaline traditsioon ning sageli ainus töö- ja müügivõimalus paljudes maapiirkondades, kus tootmise alternatiive on vähe.

Hea kvaliteedi tagamiseks on kahtlemata vaja kontrolle ja objektiivseid kriteeriume. On aga fakt, et oma mõju on ka tarbijate majanduslikel kaalutlustel. Kvaliteet maksab raha, ja põllumajandustootjad vajavad õiglast sissetulekut. Tarbijatel on vabadus valida soodsama hinnaga tooteid ja sageli otsustavad nad toote kasuks, mis ei ole nii kvaliteetne. Sellegipoolest peab üks asi olema selge: nimelt see, et valikuvabadus peab tarbijatele alles jääma ning neil peab tõepoolest olema võimalus teha otsus objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel.

Samuti on vaja suurendada tarbijate üldist teadlikkust selles küsimuses. Me vajame kaitstud geograafilisi tähiseid ja päritolunimetusi. Meil tuleb kasutusele võtta reguleeritud ja kaitstud päritolunimetused mägi- ja piirkondadest ja GMO-vabadest piirkondadest pärinevate toodete jaoks. Kuid me vajame ka garanteeritud traditsioonilise eritunnuse ja mahepõllunduse tähiseid. Need peavad alles jääma, mis ka ei juhtuks.

Paolo De Castro (S&D). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Täna algas Euroopas uus etapp, mil me mõtleme kvaliteedile, mis ei ole üksnes tarbijatele antav garantii, vaid ennekõike stiimul, mis aitab meie tootjatel parandada oma konkurentsivõimet märksa suuremal ja konkurentsitihedamal turul.

Meie ettevõtted peavad võitma turgude tunnustuse oma toodete eristuvatele ja kvaliteediga seotud omadustele. Giancarlo Scottà raportiga – ja minagi täna raportööri – teeme esimese sammu, tagamaks rohkem teavet toodangu päritolu, koostise ja omaduste kohta.

Samal ajal, austatud volinik, on äärmiselt oluline, et Euroopa õigusnormid lubaksid kvaliteetsete toodete kaitsmiseks ja edendamiseks mõeldud organisatsioonidel planeerida toodete pakkumist ja kohandada oma tootmispotentsiaali turu vajadustele, tuginedes õiglastele ja mittediskrimineerivatele põhimõtetele.

Loodame, et selle raporti heakskiitmise tulemusel kinnitatakse kvaliteet lõplikult Euroopa põllumajanduslike toiduainete sektori strateegia nurgakivina ning et Euroopa Komisjon kaalub tõsiselt meie parlamendikomisjoni ettepanekuid, nii et Euroopa põllumajanduse ühest peamisest tugevast küljest saaks väärtuslik konkurentsieelis.

John Stuart Agnew (EFD). – Lugupeetud juhataja, kui lubate, siis ma teeksin kõigepealt oma huvid teatavaks. Ma olen munatootja.

Eeskirju tuleb rakendada ausalt ja ühtse standardi kohaselt. See on ülioluline. Iga kriis, mis Euroopa Liidust alguse saab, tabab peagi Ühendkuningriigi munatööstust. Alates 1. jaanuarist 2012 on puurikanade munade tootmine keelatud. See keeld ei laiene munadele, mis toodetakse Rumeenias või Bulgaarias ja ehk veel mõnes riigis, mille suhtes ühinemislepingu alusel kohaldatakse ajutist erandit.

Tingimusel, et neid mune töödeldakse, võivad nimetatud riigid seaduslikult eksportida puurikanade mune, mis on toodetud pärast seda, kui keeld hakkab kehtima Ühendkuningriigi suhtes.

Ühendkuningriigi munatootjad, kes on investeerinud väga suuri summasid alternatiivsetesse süsteemidesse, peavad ebavõrdses olukorras konkureerima importtoodetega, mida on võimalik toota palju odavamalt.

Ma nõuan esiteks, et need imporditud tooted peavad olema selgelt märgistatud, ja teiseks – ning see on veelgi tähtsam –, et me võtaksime kohe kasutusele lisanumbri „neli”, mis tähistab kolooniasüsteemide kasutamisel toodetud mune. Ainult nii saavad tarbijad teha teadliku valiku.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik ja raportöör! Minu arvates on tõeliselt sümboolne, volinik, et teie esimene kõne Euroopa Parlamendi ees käsitleb just kvaliteedipoliitikat.

Ma usun, et me oleme kvaliteettoodete suhtes ühel meelel. Jah, need annavad meie kõige haavatavamatele piirkondadele võimaluse. Jah, need on vahendid, mis muudavad piirkonna ettevõtjad, eelkõige põllumajandustootjad, dünaamilisemaks. Jah, nendega saadetakse tugev sõnum meie põllumajandusmudeli kohta nii Euroopa kui ka muu maailma tarbijatele. Burgundia vein, Parma sink, kindlad Hispaania lihasordid – neil on tähendus kaugel meie riikide piiride taga, kaugel väljaspool Euroopa piire.

Resolutsioon, mille me homme kahtlemata vastu võtame, annab teile, lugupeetud volinik, võimaluse ajada tõhusamat poliitikat seoses kvaliteettoodetega – toodetega, mida tuntakse eri tähistega järgi. Euroopa poliitika peab olema selgem; see peab takistama tootjate ülevõtmist mõningate suurte tööstus- või müügikontsernide poolt, kes ilmselgelt tahaksid jätta tootjad ilma lisandväärtusest, mida need tooted neile annavad.

Kuulamisel juhtisin ma teie tähelepanu vajadusele anda päritolunimetusi kasutavatele organisatsioonidele üldine halduspädevus oma toodete suhtes. Tootmisõiguste haldamine moodustab olulise osa kvaliteetse tootmise poliitikast. Peaaegu kõik meie parlamendikomisjoni liikmed hääletasid sellekohase muudatusettepaneku poolt.

Tahaksin vastata Ühendkuningriiki esindavatele kolleegidele seoses lõikega 19, mis puudutab puu- ja köögiviljasektorit. Jah, kallid kolleegid, me ei tohi liikuda tagasi, kuid me saa ka lubada, et puu- ja köögiviljasektori poliitikas tekiks tohutu lünk, mis tähendaks, et kontroll olukorra üle kuulub ainult turustajatele. Tõlgendamiseks kõik seda muudatusettepanekut üleskutsena leida uus kesktee.

Lugupeetud volinik, te võite meid väga kiiresti veenda oma entusiasmis selle konkreetse poliitika suhtes, mis annab tarbijatele põllumajandusest teistsuguse efektiivsuse. Esitage nüüd meile hea tekst. Tehke seda kiiresti, me usume teisse.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Põllumajandustoodete kvaliteet on toiduainete tarneahelas määrava tähtsusega tegur. Kvaliteet on ka väga vajalik eelis, mis aitab suurendada Euroopa tootjate konkurentsivõimet. Kõik see kajastub Giancarlo Scottà raportis. Lisaks rõhutatakse muid kaalutlusi, mida komisjon peab kõnealuse poliitika rakendamisel arvesse võtma.

ELi kvaliteedilogo, mis väljendab meie tootjate kokkulepet Euroopa Liidus kohaldatavate tootmisnõuete suhtes, peab saama kasutada üksnes selliste põllumajandustoodete puhul, mis on toodetud täielikult Euroopa Liidus.

Kaitstud geograafilistele tähistele tuleb tagada tõhusam kaitse nii Maailma Kaubandusorganisatsioonis kui ka kahepoolsete kokkulepete üle peetavatel läbirääkimistel. Samuti tuleb koostada integreeritud tootmist käsitlevad õigusaktid, mis suurendavad selle säästvama tootmismeetodi nähtavust ja millega ühtlustatakse eri liikmesriikides kohaldatavad kriteeriumid.

Lisaks tuleb arvesse võtta turustusahelas ilmnevat tasakaalustamatust, sektoripõhiste turustusstandardite rakendamise tähtsust ning vajadust koostada ELi suunised põllumajandustoodete kvaliteediga seotud süsteemide rakendamise ja nende vastastikuse tunnustamise parimate tavade kohta.

Ma viitan eelkõige vajadusele kontrollida erasektori sertifitseerimissüsteeme, mida sageli kasutatakse suurtele turustuskanalitele ligipääsu eeltingimusena.

Timo Soini (EFD). – (FI) Lugupeetud juhataja, väga tähtis on minna selle küsimuse tuumani ja kinnitada, et põllumajandusega tegelevatel pereettevõtetel põhinev põllumajandus on kohaliku iseloomuga, annab tööd, tugevdab piirkondi, on inimlik ja võtab arvesse ka loomade kaitsega seotud küsimusi. Selliselt toodetavad toiduained ja toodangu kvaliteet tagavad edu nii Euroopas kui ka mujal maailmas.

See, kust toode pärineb, on tähtis. Kohalikud eritoidud on mõõtmatu väärtusega. See Soome piirkond, kust mina pärit olen, toodab maitsvat kitsepiimajuustu. Ma soovitan teil kõigil seda proovida. Selliseid erilisi kohalikke tooteid valmistatakse kõikjal Euroopas. Me peame tagama, et need leiaksid tee turule.

Uus volinik on siin ja ma tahaksin talle öelda, et põllumajandusega tegelemine peab olema võimalik kogu Euroopas. Kui me seda meeles peame, on meil suurepärane tulevik ning ohutu ja puhas kohalik toit.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma tahaksin raportööri tema suurepärase raporti eest veel kord tänada. Kvaliteetsed põllumajandustooted annavad Euroopa Liidu põllumajandusele olulise asukohast tuleneva eelise, mis võimaldab tal säilitada oma positsioonid rahvusvahelise konkurentsi tingimustes. Seega

on neil toodetel tähtis roll Euroopa Liidu maapiirkondade arengus. Euroopa Liidu põllumajandustooted vastavad juba praegu kõrgetele kvaliteedistandarditele. Kogu maailmas teatakse, et Euroopa kvaliteedinõuded on väga ranged. Kahjuks ei ole mitte kõik tarbijad sellest teadlikud. Seetõttu on oluline, et Euroopa Liit tõhustaks oma kvaliteedipoliitikat ja samas ka teabepoliitikat. See motiveeriks tootjaid rohkem keskenduma kvaliteedile ja toidu ohutusele.

Euroopa Liidu tarbijatel on õigus põllumajandustooted muretult ja rahuliku südamega nautida. Vabatahtlik märgistus „Valmistatud Euroopa Liidus” ja kohustuslik piirkondlikule päritolule viitamine, nagu ka kohustuslik päritolutõend, ei välista üksteist.

Mis puudutab aga pakendisuurusi ja põllumajandustoodete kuju, siis siin peame olema mõistlikud. Euroopa Liidu eesmärk ei ole kurkide kõverusega tegelemine. Sama kehtib pitsa suuruse kohta. Tahaksin tõsiselt hoiatada ülüreguleerimise eest selles valdkonnas. Kui me tahame tekitada piirkondlikke majandussükleid, peame keskenduma kvaliteedile, mitte kõõgiviljade kõveruse astmele. Kui tööstus tahab ühesuguseid kurke ühesuguse kaaluga ühesugustes purkides, siis see on tööstuse enda, mitte Euroopa Liidu ega Euroopa Parlamendi mure. Niisiis, keskendugem kvaliteedile ja mitte pakenditele.

Seoses sellega loodan Euroopa Parlamendi ja uue põllumajandusvoliniku tervele mõistusele ja arukusele.

Vasílica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Lubage mul kõigepealt tunnustada raportööri põllumajandustoodete kvaliteedi küsimusega tegelemise eest.

Turu nõudmised on erinevad ja kasvavad pidevalt. Euroopa Liidus on enamik küsimusi seotud toiduhügieeni ja -ohutuse, tervislikkuse ja toiteväärtusega, samuti teatud sotsiaalsete nõuetega.

Lisaks muutuvad tarbijad üha teadlikumaks põllumajanduse seostest jätkusuutlikkuse, kliimamuutuse, toiduohutuse, bioloogilise mitmekesisuse, loomade heaolu ja veepuudusega.

Seistes silmitsi nende uute kaubanduslike raskustega, saavad Euroopa põllumajandustootjad tugineda ennekõike kvaliteedile. Euroopa Liit pakub kvaliteeti, mis tuleneb erakordselt kõrgest ohutustasemest, mis on kehtivate õigusaktidega tagatud kogu toiduainete tarneahelas. Selle kvaliteedi saavutamisele aitavad lisaks põllumajandustootjatele kaasa ka teised tootjad.

Siiski on paari aspekti abil võimalik kvaliteeti veelgi parandada. Minu arvates on Euroopa Liidu kohus edendada hea kvaliteediga tooteid ja võtta meetmeid, kaitsmaks neid kogu maailmas. Seetõttu leian, et tuleb rangemalt kontrollida kolmandatest riikidest pärinevaid mahetooteid, tagamaks aus konkurents Euroopas toodetud ja kolmandatest riikidest imporditud mahetoodete vahel.

Spyros Danellis (S&D). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Põllumajandustoodete kvaliteet on tarbijate jaoks üks esmatähtsaid aspekte: see suurendab tootjate konkurentsivõimet ja tugevdab piirkonda, kus neid toodetakse. Seetõttu tehakse jõupingutusi nende toodete kaitsmiseks, muu hulgas märgistamise abil.

Praegu aga näevad ühenduse õigusaktid tootmispaiga kohustusliku märkimise ette üksnes teatud toodete puhul, tagades neile toodetele erikohtlemise ning jättes välja suure toiteväärtusega ja tarbijate jaoks olulised põllumajandustooted. Seetõttu peaks Euroopa Parlament omaks võtma järjekindlama ja loogilisema hoiaku, et kaitsta tarbijate huve, pooldades tootmispaiga kohustuslikku märkimist kõikide põllumajandustoodete puhul, sealhulgas töödeldud toodete puhul, mis sisaldavad ainult ühte koostisosa, nagu piim.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika võib pakkuda lahendust paljudele põllumajandustootjatele. Kvantiteedi asemel kvaliteedile keskendumine võib tuua pikaajalist kasu paljudele majapidamistele. Seetõttu vajab Euroopa Liit kõnealuses valdkonnas ühtset poliitikat, mis pakuks samas Euroopa põllumajandustootjatele võimalust olla maailmaturul konkurentsivõimeline. Seda arvestades on Giancarlo Scottà raport tervitatav, nagu ka pakett, millest teatas volinik Ciolos.

Me vajame aga ka midagi muud, mis võimaldaks meil saavutada kvaliteediesmärke: me vajame tulevikus tugevat ühist põllumajanduspoliitikat koos sobiva eelarvega. Põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika ja Euroopa põllumajanduse eelarve vähendamine on omavahel kokkusobimatud ideed.

Samuti tuleb põllumajandustootjatele kättesaadavaks teha piisavalt vahendeid, et nad saaksid arendada omaenda kvaliteedipoliitikat. Lisaks on oluline see, et nii ida- kui ka läänepoolsete liikmesriikide põllumajandustootjatel oleksid võrdsed võimalused.

Britta Reimers (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Rääkides kvaliteedilogodest ja toidu päritolu kohustuslikust märkimisest, ei tohi unustada, et meie poliitilised otsused peavad olema praktikas rakendatavad. Ma ei näe, kuidas muudatusettepanekuid 4 ja 5 saaks praktikas rakendada, ning hääletan seetõttu nende vastu.

Põhimõtteliselt tuleks kvaliteedilogosid pidada kasulikuks juhul, kui nende lisamine on vabatahtlik. Nad annavad tootjatele ja töötajatele võimaluse olla edukad nišiturgudel. Kuid me peame võtma arvesse asjaolu, et mõne kaupluseketi turgu valitseva seisundi tõttu peetakse paljusid vabatahtlikke märgistusi sama hästi kui normiks. See rõõvib tootjalt ja töötajatelt nende ettevõtlusvabaduse ning ahendab ka tarbijate valikuvõimalusi.

Sama kehtib ka põllumajandustoodete – nagu piim – päritolu kohustusliku märkimise kohta. Selle nõude rakendamine põllumajanduses ja töötlevas tööstuses on tehniliselt vaevalt võimalik. Peame olema ettevaatlikud, et head kavatsused ei muunduks liigseks bürokraatiaks.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja, ma tahaksin juhtida tähelepanu Giancarlo Scottà raporti lõike 9 asjakohasusele. Selles rõhutatakse, et WTO läbirääkimistel peab komisjon püüdma saavutada kokkuleppe kaubandusvälistes küsimustes, et tagada imporditud põllumajandustoodete vastavus samadele toiduohutuse, loomade heaolu ja keskkonnakaitse nõuetele, mida kohaldatakse ELis toodetavate põllumajandustoodete suhtes.

Paraku on see tõenäoliselt juba 150. kord, kui Euroopa Parlament ütleb, et importijate suhtes tuleks kohaldada samu nõudeid nagu Euroopa Liidus tegutsevate tootjate puhul. Mingit reaktsiooni ei ole järgnenud, me oleme endiselt olukorras, kus meie põllumajandustootjad ja teised tootjad on kohustatud järgima kõrgeid ja kulukaid standardeid, samas kui importijad seda tegema ei pea. Tulemuseks on kõlvatu konkurents. See olukord peab muutuma, nagu raportis õigesti rõhutatakse.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja, toiduainete kontrollimine on utoopia. Tundub, et sama võib öelda kontrollimiseks avaldatava surve ja kontrollimise tagajärgede kohta. Tekkinud on suur segadus! Terviseriskide korral peaksid ametiasutused välja andma hoiatused, kuid nad ei ole kohustatud seda tegema. Mis on selle tagajärjed, nägime hiljuti *Listeria monocytogenes*-e bakteritega saastunud juustu skandaalis. Toiduinspektorid peavad sageli võitlema puuduliku märgistusega – ja see pole mitte ainult inspektorite, vaid ka tarbijate probleem. Eri märgistuste džungel ajab nad täiesti segadusse. Näiteks võib pakendil olla märgitud, et tegemist on talutootega, ehkki tegelikult on see tööstuslikult töödeldud, või et toode on Austria päritolu, kuigi selle koostisosad pärinevad mis tahes paigast.

Kvaliteediteadlikud kliendid on valmis kvaliteetse toidu eest rohkem maksma. Küsimus on selles, kui kaua nad on valmis seda tegema, kui sektoris tegutsevad ka petturid. Kui kontrollisüsteemid on suunatud väikestele põllumajandusettevõtetele ja peaaegu mingit tähelepanu ei pöörata sellele, mida teevad suured ökokontsernid, siis on midagi valesti kogu süsteemis.

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Austatud juhataja, volinik! Te ütlesite täna, et päritolunimetusega tooted on meie tööstuse lipulaev. Teil on õigus. Eriti kehtib see nende toodete suhtes, mida toodetakse rasketes tingimustes, näiteks mägiipiirkondades, ja mis eeldavad suuremat hinnalisa. Tähistus „mägiipiirkonna toode” on seega väga tähtis.

Sooviksin käsitleda kaht küsimust. Ma arvan, et me peaksime nende toodete puhul andma põllumajandustootjatele võimaluse moodustada kutsealäiliseid komiteesid ja tugikonsortsiume, kus nad saavad võtta vastu ka turgu puudutavaid otsuseid. See ei oleks vastuolus konkurentsioigusega ja isegi kui oleks, oleks see igal juhul palju väiksem rikkumine kui kauplusekettide koondumine, mida me viimastel aastatel näinud oleme.

Mis puudutab kvaliteedistandardeid, millest on juba palju räägitud, siis ma olen teadlik ajakirjanduses toimuvatest aruteludest, ka neist, mis puudutavad kõveraid kurke. Kuid tootjad soovivad ja vajavad neid eeskirju. Me peaksime seda oma arutelus ja ka homsel hääletusel arvesse võtma.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Sertifitseerimine võib kaasa aidata põllumajandustootjate töö väärtuse ja nende sissetulekute suurendamisele ning toidu kvaliteedi ja ohutuse edendamisele. Kuna aga praegused sertifitseerimismenetlused on keerukad ja aeganõudvad ning – mis veelgi tähtsam – kulukad, on nende tulemused olnud negatiivsed, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtete jaoks. Tootmiskulude suurenemine ja tulude jaotamine kogu väärtusahelas muutub tootja jaoks veelgi ebasoodsamaks, kui sellesse ahelasse kaasatakse veel üks osaline.

Seetõttu – ja et tõepoolest tagada klientide jaoks sertifitseerimise läbipaistvus, kvaliteet ja turvalisus – peavad sertifitseerimisega tegelema riiklikud asutused ning sertifitseerimine ei tohi tekitada tootjatele suuremaid kulusid.

Kvaliteedipoliitika jaoks on aga ennekõike vaja teistsugust põllumajanduspoliitikat – põhjalikult reformitud ühist põllumajanduspoliitikat, mis toetab kohalikku tootmist, tootmise õigust ja toiduga iseseisvustamise õigust ning mis kaitseb põllumajandustootjaid ja tarbijaid maailmakaubanduse dereguleerimise ja turgude ohjeldamatu liberaliseerimise tagajärgede eest kahepoolsete lepingute alusel või Maailma Kaubandusorganisatsiooni tegevuse raames.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Euroopa Liidu põllumajandussaadused on rahvusvahelisel turul tuntud ja hinnatud oma hea kvaliteedi tõttu. Mis puudutab ühise põllumajanduspoliitika tulevikuväljavaateid, siis ma olen veendunud, et toodete kvaliteet peab jääma oluliseks eesmärgiks ka tulevikus. Kvaliteetsed põllumajandustooted pole lihtsalt meie visiitkaart maailmas, neil on ka ülitähtis roll Euroopa Liidu ühiskondlikus ja majanduselus. Kvaliteedipoliitika arendamisel tuleks tagada suurem selgus toodete sertifitseerimise ja kõigile Euroopa Liidu tarbijatele arusaadava märgistamise kohta. Et kaitsta kvaliteetsete põllumajandustoodete tootmist, peame kehtestama selged eeskirjad selliste toodete märgistamise kohta, mis võivad sisaldada geneetiliselt muundatud organisme. See probleem on muutunud eriti aktuaalseks pärast komisjoni otsust lubada geneetiliselt muundatud kartulite kasutamist loomasöödaks. Kuni me ei ole kehtestanud selliste toodete märgistamise ja sertifitseerimise standardeid, on ELi tulevane toidukvaliteedi poliitika ja meie kõigi tervis ohus.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tänu ühise põllumajanduspoliitika vahenditele pakutakse Euroopa Liidu põllumajandusturul kvaliteetseid põllumajandustooteid ja toiduaineid. Kõrged standardid, nõuetekohane toidu kvaliteet ja piisav pakkimine on aluseks toiduainetega kindlustatusele, mis on äärmiselt oluline.

On tähtis, et teave kaupade kvaliteedi kohta jõuaks tarbijani. Me teame, et kõik turule lubatud tooted peavad vastama miinimumnõuetele. Eriline kvaliteet, mis ületab miinimumnõudeid, peab olema tootel üksikasjalikult välja toodud, et suurendada selle konkurentsivõimet, juhtides tähelepanu lisaomadustele, mille eest tarbija peab maksma.

Muu oluline teave, mis tuleks toiduainete puhul välja tuua, on tooraine päritolu ja töötlemise koht. Tarbijad peavad teadma, mida nad ostavad ja mille eest nad maksavad. Selle teabe puudumine nõrgestab Euroopas toodetud ja töödeldud põllumajandustoodete ja toiduainete konkurentsivõimet võrreldes imporditud kaubaga, mille tootmisel ei ole arvesse võetud loomade heaolu, keskkonnanõudeid ega töötajatega seotud sotsiaalseid nõudeid.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Kolleeg Scottà õnnestunud raport teenib igati tarbijakaitse huve. Põllumajandustoodete ohutus, sealhulgas tervise seisukohast, tuleb tõepoolest seada esikohale. Ma tahaksin juhtida tähelepanu toiduainete päritolu märkimise parandamise suurele tähtsusele. Euroopa Liidus peab igal põllumajandustootel olema selgelt märgitud tooraine päritolu. Tarbijaid ei tohi märgistusega petta. Võtame näiteks Hiina. Imporditud seemned jõuavad Austriasse ja seejärel müüakse seal niinimetatud pressitud seemneõli. Mis veelgi hullem: üle kogu Euroopa veetakse kohutavates tingimustes kohale nuumatud loomi, et valmistada näiteks niinimetatud Tiroomi peekonit. Me peame seega oma tarbijate ja põllumajandustootjate huvides keskenduma piirkondlikule varustamisele ning toetama kohalikke põllumajandustootjaid ja väikeettevõtjatest lihunikke.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Ma tunnustan Giancarlo Scottà selle raporti puhul, mis annab selgelt märku Euroopa Parlamendi soovist ja kindlast kavatsusest osaleda aktiivselt eelseisvates aruteludes ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle. Ma tervitan ka ettepanekut luua logo, mis näitab selgelt, et antud toodet toodetakse ja töödeldakse üksnes Euroopas. Usun, et sellest saab järjekordne märk toetusest meie toodetele ja omamoodi garantii nende kvaliteedile.

Leian, et kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega süsteemi tuleb rakendada. See võimaldab meil säilitada piirkondade eripära ja olemuse ning panna inimesed tundma, et see, mida nad toodavad, on turul eristatav ja väärtustatud. Seetõttu tuleb minu arvates säilitada garanteeritud traditsioonilise eritunnuse märgis, ma pean seda heaks näiteks meie mitmekesisusest ühtsuses. Pole midagi halba teadmises, et me sööme Kreeka feta juustu, Bulgaaria valget soolatud juustu või Itaalia *mozzarella* juustu. Toidu kvaliteet ja ohutus on üks tähtsamaid küsimusi, mis meil tulevikus lahendada tuleb. Säilitagem oma toodete kvaliteet ja konkurentsivõime ning tagagem oma põllumajandustootjatele ja teistele tootjatele inimväärne sissetulek ja elatustase.

Tänan teid tähelepanu eest.

Dacian Ciolos, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja, ma ei hakka kõiki siin tõstatatud küsimusi uuesti käsitlema, eriti kuna hääletus toimub homme, kuid tahaksin siiski esile tuua mõned mõtted, mis sõnavõttudes korduvalt välja öeldi.

Mis puudutab erinevate geograafiliste tähiste süsteemide ühendamist, siis ma mõistan täielikult teatud kolleegide muret. Ma võin teile kinnitada, minu kavatsus ei ole hävitada midagi, mis toimib ja millega tarbijad on harjunud. Me peame lihtsalt muutma kvaliteedikaitse süsteemid selgemaks ja ühtsemaks, seda enam, et me püüame rahvusvaheliste läbirääkimiste kaudu saavutada nende süsteemide tunnustamist.

Seetõttu on oluline, et need süsteemid oleksid selged ja meie partneritele arusaadavad, et nad võiksid neid tunnustada. Niisiis, ma ei taha süsteeme ühendada ainult ühendamise pärast. Lõpptulemuseks on süsteem, mille abil me saame asjad lihtsamaks teha, muutmata seda, mis on tarbijatele juba praegu kergesti arusaadav.

Seoses Euroopa kvaliteedilogoga tuleb siin, Euroopa Parlamendis, arutada ja otsustada, milliseid eesmärgi me tahame sellega saavutada. Kas eesmärk on lihtsalt väljendada vastavust põhinõuetele, mida täidavad kõik Euroopa põllumajandustootjad ja millele vastavad ka imporditud kaubad? Tõepoolest – ma rõhutan – kõik imporditud põllumajanduslikud toiduained peavad vastama teatud minimaalsetele toiduhügieeni- ja ohutusnõuetele, millele vastavad meie oma tooted.

Me peame niisiis vaatama, kuidas oleks kõige parem edukalt eristada meie tooteid teistest. Kas me vajame Euroopa Liidu logo või peaksime hoopis esitama teabe toodete päritolu, s.t tootmise asukoha kohta? Parim viis tuleb kindlaks teha ja me kaalume seda igal juhul.

Mis puudutab geograafilisi tähiseid rahvusvahelisel tasandil, siis võite olla kindlad, et minu eesmärk on tagada selle süsteemi tunnustamine meie partnerite poolt. Me püüame tagada seda Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni läbirääkimistel ja kasutame ära ka kõik muud võimalused kahepoolsete lepingute üle läbirääkimiste pidamisel.

Seega, me kavatseme seda teemat edasi arendada. Lisaks tahan ma oma ametiajal tugevdada poliitikat, mille eesmärk on propageerida ja edendada neid kvaliteedimärke mujal maailmas, sest kvaliteet on eelis ja võib meile tagada suurema esindatuse rahvusvahelisel areenil.

Mis puudutab kaitstud mõisteid nagu „mägi“, „saar“ jne, siis me uurime võimalusi sedasorti süsteemide kasutuselevõtmiseks. Ka siin tuleb meil otsustada, kuidas teha nii, et neist ei tuleneks lisakulusid põllumajandustootjatele, kes soovivad neid kasutusele võtta.

Mis puudutab kutsealaüleseid organisatsioone ja nende rolli kaitstud päritolunimetuste haldamisel, siis meie eesmärk, eriti seoses piimaga – kuna enamik kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid on kasutusel piimasektoris –, on viia läbi uuring, et näha, millist mõju kvootide lõppemine avaldab nende kvaliteedikaitse süsteemide tõrgeteta toimimisele. Ma loodan, et selle raporti põhjal on meil võimalik otsustada, milliseid meetmeid vajaduse korral võtta tuleb.

Giancarlo Scottà, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tänan teid, volinik Ciolos. Ma räägin kõigepealt väga lühidalt maast.

Maa on see, mis annab meile saaki toodete valmistamiseks ja mille me peame säilitama tulevastele põlvetele, kes omakorda peavad tegema sedasama. Võttes selle lihtsa mõtte lähtepunktiks, tahaksin edasi liikuda tootjate juurde – nende juurde, kes maad harivad ja keda peavad tunnustama ka need, kes hiljem naudivad kaupu, mida nad supermarketitest ja muudest kauplustest ostavad. Seetõttu on õige, et me austame esiteks maad, mis annab toodangut, seejärel võimalikku töötajat, kuid ennekõike tarbijat.

Ma tahaksin tarbijate huvides teha ühe ettepaneku ja ma ei ole kindel, kas see leiab toetust või mitte: miks mitte küsida tarbijatelt, mida nad tahavad teada? Sel viisil teeme kindlaks, millist võimalikku etiketti tarbijad suudavad lugeda ja mõista, ning saame praegu kasutatavad keerulised etiketid ehk palju lihtsamaks muuta. Miks ei võiks tarbija teada, et tal on võimalik valida Euroopa või Brasiilia piima vahel? Ta otsustab ise, kas Brasiilia piim on parem kui Euroopa Liidus toodetud piim.

Igal juhul ma arvan ja loodan, et see raport on volinik Ciolosle kasulik, pakkudes täiendavaid üksikasju selle ahela edasiarendamiseks, mida ma mainisin: maa, tootja, võimalik töötaja, tarbija, ohutus ja ohutusega seoses eelkõige kvaliteet. Me kõik oleme rääkinud kvaliteedist ja ma usun, et me kõik toetame meie toodangu kvaliteedi parandamist, sest see tähendab, et me sööme hästi ja tervislikult.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Paolo Bartolozzi (PPE), kirjalikult. – (IT) Põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika küsimus on saanud Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis autoriteetse ja üksmeelse vastuse, mille tulemusena täiendatakse olemasolevaid õigusakte. Euroopa põllumajandustootjad on lõpuks leidnud tunnustust Euroopa õigusaktides, mille alusel nende toodangu kvaliteet seostatakse tootmise piirkonnaga. See kaitseb neid turu globaliseerumise eest ja tagab, et teadlik tarbija saab lükata tagasi tooted, mis ei kanna kohustuslikku geograafilise päritolu tähistust, mis ei ole selgelt sertifitseeritud ning mis ei vasta turustamisalastele ja võltsimisvastastele eeskirjadele. Tarbijad saavad teha oma ostuvalikuid täie teadmisega eeskirjadest, millele nende soovitud tooted peavad vastama. Euroopa Parlament jätkab võitlust nii põllumajandustootjate kui ka tarbijate kaitsmise eest. Tarbijate tervis sõltub põllumajandustootjate toodangu kvaliteedist. Minu muudatusettepanekus toodete omaduste kaitse kohta, mille põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon heaks kiitis, kinnitatakse, et piirkondadel on oluline roll tootjate, eelkõige traditsiooniliste ja mahetoodete tootjate partneritena, ning väljendatakse seisukohta, et piirkonnad tuleks kaasata geograafilise tähisega toodete, traditsiooniliste toodete ja mahepõllumajandustoodete tunnustamisse ja edendamisse. Mul on hea meel, et seda nõuet on arvesse võetud.

Sergio Berlato (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Põllumajandustoodangu kvaliteedi küsimus on äärmiselt tähtis, sest see on seotud ostjate ja tarbijate teavitamisega toodete omadustest ning see kvaliteet tagab, et endiselt võib tõmmata võrdusmärgi Euroopa Liidust pärinevate toodete ja hea kvaliteedi vahele, mis tuleneb liidu mitmesugustest piirkondlikest traditsioonidest. Aastate jooksul on põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika areng olnud killustunud, mida iseloomustab rea valdkondlike õigusaktide vastuvõtmine. Turu globaliseerumine ning Euroopat tabanud majandus- ja finantskriis ei ole põllumajandussektorit säästnud. Et sellest välja tulla, peame keskenduma oma toodangu kvaliteedile ja ohutusele. Pidev kvaliteedi poole pürgimine peab moodustama olulise osa strateegiast, mida ELi põllumajanduslike toiduainete sektor maailmaturul rakendab. Leian ka, et tõsist tähelepanu tuleb pöörata komisjoni ettepanekule võtta üksnes Euroopa piires toodetavate ja töödeldavate toodete puhul kasutusele Euroopa kvaliteedilogo. Tegelikult kujutaks see logo endast ametlikku tunnustust jõupingutustele, mida Euroopa põllumajandustootjad teevad kõrgete toomisstandardite säilitamiseks. Lõpetuseks: kahtlemata on hea mõte lihtsustada õigusakte, et vähendada ettevõtete halduskoormust, tagades samas Euroopa tootjate saavutatud standardite säilimise.

Robert Dušek (S&D), kirjalikult. – (CS) Põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika ei ole staatiline poliitika ega seisa eraldi teistest põllumajandusega seotud poliitikavaldkondadest. Vastupidi: ühise põllumajanduspoliitika reformimine peaks hõlmama ka kliimamuutusega kohanemise, bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, energia ja veega varustamise kindluse, loomadele korralikke elutingimuste tagamise ja Euroopa kalandusega seotud poliitikat. Kvaliteedipoliitika võib aidata suurendada Euroopa põllumajandustootjate konkurentsivõimet ja säilitada kriisi ajal maapiirkondade tulusid, keskendudes põllumajandustoodete kvaliteedile ja kvaliteetsetele toiduainetele. Alati ja igasuguse kauba puhul peab jääma alles teadmine, et ELi toodete ostmine tähendab kvaliteetsete toodete ostmist, mille valmistamisel on lähtutud Euroopa mitmesugustest piirkondlikest traditsioonidest ja järgitud kõrgeimaid toiduohutusega seotud tootmisstandardeid. Ma toetan komisjoni ettepanekut võtta kasutusele Euroopa kvaliteedilogo, millega tähistatakse ainult Euroopas toodetud ja töödeldud tooteid. Tarbijad ajavad põllumajandustoote geograafilise tähise, mis tähistab kohta, kus toiduainet töödeldi, segamini päritolukohaga. Tuleb rõhutada, et tootmisprotsess võib avaldada märkimisväärselt negatiivset mõju toote kvaliteedile ja omadustele. Samuti on mul hea meel, et säilitatakse geograafiliste tähistate ja traditsiooniliste eritunnuste registreerimise süsteemid, sest sellised tähistused on Euroopa põllumajanduse jaoks olulised nii majanduslikust, keskkonnavalasest kui ka sotsiaalsest vaatenurgast.

19. G20 riikide tööhõiveministrite kohtumine (Washington, 20.–21. aprill) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus G20 riikide tööhõiveministrite kohtumise kohta, mis toimub 20. ja 21. aprillil Washingtonis.

László Andor, komisjoni liige. – Austatud juhataja, ILO ja OECD viimaste hinnangute kohaselt on töötuse määrad tööstusriikides endiselt tõusuteel ja saavutavad haripunkti alles 2011. aastal.

See tähendab, et arenguriikides ja tärkava majandusega riikides on enam kui 200 miljonil inimesel oht sattuda äärmisse vaesusse. Selle tagajärjel on kogu maailmas peaaegu 1,5 miljardit töötavat vaest. Need arvud räägivad ise enda eest. Praegune kriis on tõepoolest toonud esile üha tihedamalt läbipõimunud maailmamajanduse kõige valusamad puudused. Nüüd on olemas selge üksmeel, et ülemaailmsete probleemide lahendamiseks on vaja tegutseda ülemaailmselt.

Eelmisel aastal Pittsburghis toimunud kohtumisel lubasid G20 riikide juhid tagada, et kui majanduskasv taastub, tulevad tagasi ka töökohad. Seetõttu otsustasid G20 riikide juhid panna tulevase majanduskasvu jaoks paika tööhõivele suunatud raamistiku.

See kõik on väga hea. Komisjon toetab täielikult igasugust tegevuskava meetmete võtmiseks, mis toovad kvaliteetsed töökohad majanduse elavdamise keskmesse ja aitavad inimesed kõikjal maailmas tööle tagasi. Need kavatsused peegeldavad vaieldamatut reaalsust, et tööhõive on praeguses ülemaailmses majanduskriisis otsustava tähtsusega küsimus ja et majanduse taastumine ilma töökohtadeta ei ole mõeldav.

Pittsburghis tegid riikide juhid USA tööministrile ettepaneku korraldada G20 riikide tööhõiveministrite kohtumine. Ministrite ülesanne on hinnata tööhõive olukorda kogu maailmas ning arutada, millist mõju on kriisile avaldanud poliitilised meetmed ja kas oleks vaja võtta veel mingeid meetmeid. Lisaks kaaluvad ministrid tööhõive ja oskuste arendamise keskpika plaani poliitikat, sotsiaalse kaitse programme ja parimaid tavasid meetmete võtmisel, mille eesmärk on tagada, et töötajad saaksid kasu teaduse ja tehnoloogia arengust. See erakorraline kohtumine toimub Washingtonis 20. ja 21. aprillil ning sellel osalevad ka komisjon ja eesistujariik Hispaania.

Komisjon teeb ILOga tihedat koostööd kohtumise ettevalmistamisel, mis pakub meile eelkõige võimaluse edendada Euroopa Liidu nimel inimväärset tööd kogu maailmas. Selleks tuleb kohaldada ILO peamisi rahvusvaheliselt tunnustatud tööstandardeid ja teha jõupingutusi elementaarse sotsiaalkindlustuse eesmärgi saavutamiseks. Lisaks hõlmab G20 mandaat keskpika tähtajaga ülemaailmse koolitusstrateegia väljatöötamist ILO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide poolt.

Komisjon annab märkimisväärse panuse nendesse jõupingutustesse algatuse „Uute töökohtade jaoks uued oskused“ kaudu. See on osa juhtalgatusest Euroopa 2020, mille eesmärk on arendada uusi oskusi ja luua töökohti. Selles kontekstis on ennekõike vaja töötada välja strateegia kogu maailma töötajate ümberõpetamiseks ja nende oskuste uuendamiseks ning ühelt töökohalt teisele ja noorte puhul koolist tööle ülemineku hõlbustamiseks.

Tööturu osapoolte kaasamine võib anda väga suurt lisaväärtust. Me kõik teame, kui tulemuslik võib olla Euroopa sotsiaalne dialoog mitmesuguste tööhõivevaldkonnas võetavate meetmete parendamisel. Komisjon on valmis jagama seda kogemust Euroopa Liidu rahvusvaheliste partneritega. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti Washingtoni kohtumisel tehtud edusammudest.

G20 riikide tööhõiveministrite kohtumine annab meile võimaluse töötada välja uued meetmed, mis kujundavad kriisijärgse poliitilise raamistiku. Kuna majanduse elavdamise keskmesse seatakse töökohad, võivad need uued meetmed ja tegevuspõhimõtted aidata kaasa tasakaalustatud moel kriisist väljumisele ning kriisi tagajärgede ületamisele. Eesmärk on anda vajalik sisend ja suund G20 riikide juhtide tippkohtumisteks, mis toimuvad Kanadas ja Koreas käesoleva aasta lõpupoole.

Elisabeth Morin-Chartier, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Praeguse majandus- ja finantskriisi taustal sunnib see G20 riikide tippkohtumine meid järelutama, et esimene eesmärk, mille me peame saavutama, on töötajate tööalase konkurentsivõime suurendamine.

Seda tuleb teha, sest ilma lõimimiseta töökoha kaudu ei saa olla sotsiaalset lõimimist. Nüüd, mil me valmistume kõnealuseks G20 riikide kohtumiseks, saab seega ainus juhtmõte ja ainus ühine eesmärk olla võitlus tööpuuduse vastu.

Lugupeetud volinik, te ütlesite äsja, et töötuse määr on Euroopa Liidus ja maailmas märkimisväärselt kasvanud. Samas on üsna selge, et ebavõrdsus suureneb ning eriti kiiresti noorte, ajutiste töötajate, migrantide ja naiste seas.

Kui kaks aastat tagasi oli noorte seas töötuid 14,7% – mis oli juba niigi suur osakaal –, siis praegu on neid 21,4%. See kasvutempo on väga murettekitav.

Seetõttu tuleb koos, nii Euroopa kui ka ülemaailmsel tasandil – sest lahendus saab olla vaid ülemaailmne – töötada välja lähenemis- ja lõimimisstrateegiad, mis tunnustavad sõnaselgelt asjaolu, et dünaamiline sotsiaalne ja ühtekuuluvuspoliitika on meie ühiskonna arengu alus.

Ma tuletaksin teile meelde ka Maailma Kaubandusorganisatsiooni ülemaailmset tööhõivepaketi, milles pakutakse välja mitu asjakohast strateegilist valikut kriisist väljumiseks.

Milline on meie seisukoht komisjoni ettepaneku suhtes võtta uues, 2010. aastale järgneva perioodi strateegias aluseks sotsiaalne turumajandus, lõimimine ja läbipaistvus?

Loodetavasti ei unusta Euroopa Liidu liikmesriikide tööhõiveministrid sel tippkohtumisel, et nad peavad tööpuuduse kasvu kohta aru andma kõigile neile miljonitele inimestele, kes on viimastel kuudel üksteise järel oma töö kaotanud.

Volinik Andor, Euroopa Liit eeldab teilt seega tegutsemist nii, et me saaksime oma kaaskodanike kartused hajutada ja neile taas tööd võimaldada.

Alejandro Cercas, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Ka minul on väga hea meel, et nüüd, mil tehakse ettevalmistusi Washingtonis 20. ja 21. aprillil toimuvaks tippkohtumiseks, on meil täna pärastlõunal võimalus osaleda selles arutelus.

Tänase kohtumise eest oleme palju tänu võlgu tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni esimehele Pervenche Berès'le. Kahjuks ei saa ta vääramatu jõu tõttu täna siin olla.

Ma räägin meie mõlema nimel. Ma räägin tema emakeeles ehk prantsuse keeles, kasutades pabereid, mille ta ette valmistas, sest olen kindel, et teil oleks väga huvitav kuulda tema enda mõtteid.

fraktsiooni S&D nimel. – (FR) Lugupeetud volinik, nüüd, mil töötuse määr ületab Euroopas 10%, maailmas on üle pooleteise miljardi vaese töötaja ja kriisi tõttu tekib veel 200 miljonit vaest töötajat, on aeg, et riigijuhid keskenduksid sotsiaalse kriisi tagajärgedele ja seaksid esmatahtsaks eesmärgiks tööhõive.

Me tunnustame ettevalmistavat tööd, mida te olete teinud tihedas koostöös ja dialoogis tööturu osapooltega.

Kohtumine, mille korraldamist taotlesid Pittsburghis kogunenud riigipead ja valitsusjuhid, ühitab makromajanduslikud küsimused lõpuks ometi sotsiaalse mõõtmega. Vältimaks kriisini viinud vigade kordamist, peame kindlasti tagama, et kriis ei suurendaks sotsiaalset ebavõrdsust meie riikides, ELi liikmesriikide vahel ja rahvusvahelisel tasandil.

Peame tagama, et kiirustades koostatud strateegia kriisi lõpetamiseks ei tooks enesega kaasa meie sotsiaalse mudeli lammutamist, sest sellel kriisil – milles me elame juba kolmandat aastat – on tegelikult tõepoolest sotsiaalsed põhjused. Finantstoodete reguleerimisest ei piisa, me peame minema vale käitumise juurte juurde.

Vaatamata selliste organisatsioonide nagu Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) arvukatele aruannetele, milles juhitakse tähelepanu sotsiaalse ebavõrdsuse suurenemisele, napib sotsiaalse mõõtmega seotud küsimustes paraku endiselt poliitilist tahet. Seda tõendab erakordselt vähene tähelepanu sotsiaalküsimustele, mida G20 ametlikul kodulehel isegi ei mainita. Vastuvõetamatu on ka majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu hiljutine otsus lõpetada erakorralised tööhõive toetamise meetmed, mille eesmärk oli riikide rahanduse kiire kordaseadmine.

Rahandusministrite ning tööhõive- ja sotsiaalküsimustega tegelevate ministrite vahel toimub ohtlik mäng.

Lugupeetud volinik, me loodame, et te avaldate koos eesistujariigi Hispaaniaga vastuseisu sellele lühiajalist perspektiivi silmas pidavale mõtteviisile ning tõstate sotsiaalsed küsimused Euroopa ja rahvusvaheliste meetmete keskmesse.

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Lugupeetud juhataja, on äärmiselt oluline, et G20 riikide tööhõiveministrid lähtuksid majanduse elavdamise kavades eelkõige kvaliteetsete töökohtade loomisest.

Nagu te teate, austatud volinik, on paljude töötajate jaoks olukord masendav: tööpuudus kasvab, tööaega vähendatakse, palka kärbitakse märkimisväärselt, palju on töötavaid vaeseid, nagu te mainisite, ning koolitusvõimalusi napib või pole neid sootuks. Samal ajal näevad töötajad, et pankadele antakse uut kapitali, kuid väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel – majanduskasvu mootoritel – puudub raha ja töökohad kaovad.

Eelarvedistsipliin ja kärpimine ei tohi asuda töökohtade loomise stimuleerimise kava asemele. Ometi on nii juhtunud paljudes riikides, kaasa arvatud minu kodumaal Iirimaa. Komisjon kiidab meie eelarvedistsipliini, kuid töökohti jääb aina vähemaks. Liikmesriigid parandavad eelarvetasakaalu, kuid see toimub töötajate arvelt. G20 riikide ministrid peavad võtma enesele kindla kohustuse toetada inimväärset tööd ja seada esmatähtsaks eesmärgiks töökohtade arvu kasvu, teatud minimaalse sissetuleku, sotsiaalse kaitse ning välja- või ümberõppe neile, kel pole tööd.

Lõpetuseks: ma olen teiega nõus, et ministrid peavad kohustuma rakendama poliitikat, mis on kooskõlas ILO aluspõhimõtete ja põhiõigustega, ning nad ei tohi lasta kasutada praegust majanduskriisi ettekäändena järeleandmisteks rahvusvaheliselt tunnustatud tööstandardites või nende eiramiseks.

Ilda Figueiredo, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT) On ülim aeg, et Euroopa Liidu juhid tunnistaksid oma vastutust tõsisel sotsiaalsel kriisil, mis kogu Euroopas ja maailmas valitseb. See sai alguse finants- ja majanduskriisist, mille tekkimisele nad kaasa aitasid, dereguleerides finants- ja kaubaturud ning surudes läbi vabakaubanduslepingud kolmandate riikidega, pööramata tähelepanu töötajate ja üldsuse huvidele.

Tööpuuduse ning ebakindlate ja halvasti tasustatud töökohtade arvu kasv suurendab vaesust ning tuleneb otseselt uusliberaalsest poliitikast ja kapitalismi kriisist. Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni hinnangul ei ole tööpuudus tööstusriikides veel haripunkti jõudnud ning peagi võib äärmiselt vaesusse sattuda veel üle 200 miljoni inimese. See tähendab, et vaeste töötajate arv võib küündida 1,5 miljardini, kusjuures kõige raskemas olukorras on naised ja noored.

On aeg teha lõpp sotsiaalsete õiguste ja tööõiguste praegusele vähenemisele. Kvaliteetsed töökohad koos tagatud õigustega peavad saama prioriteediks ning need töökohad peavad olema kooskõlas vähemalt ILO konventsioonidega. Uusi tagatud õigustega töökohti loomata ei ole sellest kriisist võimalik välja pääseda.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Usutavasti oleme kõik rahul, et G20 riikide tööhõive- ja sotsiaalministrid kohtuvad ning et nad on seega muutunud võrdväärseks rahandusministritega. Varem see nii ei olnud. Tundub, et ülemaailmsetest majandusmeetmetest rääkimiseks – mitte ainult majanduse ja rahanduse vallas, vaid ka seoses sotsiaal- ja tööhõivepoliitika küsimustega – läks vaja majanduskriisi. See on eriti tähtis nüüd, mil tundub, et kriisi surve majandusele on leevenemas, samas kui tööpuudus ja vaesus kasvavad jätkuvalt. Me teame, et sellel on pikaajalised sotsiaalsed ja poliitilised tagajärjed. Kogu maailmas kaasneb sellega ka äärmuslus, mis kujutab endast samuti pikaajalist ohtu.

On oluline, et tööhõive- ja sotsiaalministrid töotaksid välja valdkondlikud tegevuspõhimõtted, mille alusel oleks võimalik parandada tööhõive olukorda ja vähendada vaesust. Lubage mul tuua üks konkreetne näide, mida mainiti G20 riikide tippkohtumisel. Ma pean silmas mikrokrediidirahastut, mis mitte üksnes ei suurenda sotsiaalset ühtekuuluvust, vaid on oluline ka seetõttu, et see suurendab iseseisvalt toimetulevate inimeste arvu. On kahetsusväärne, et Euroopa Parlament ei saa võtta vastu seisukohta ja edastada seda G20 kohtumisel, vaid peab piirduma meie suuliste sõnumitega. Usun siiski, et sedagi on rohkem kõigest, mida me varem teinud oleme.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Austatud juhataja, nagu me kõik teame, on finantskriis tavainimesi väga rängalt tabanud.

Seepärast peame tagama, et G20 tööhõiveministrite kohtumine – esmakordne, nagu äsja mainiti – annaks positiivseid tulemusi. Ma loodan väga, et see kohtumine on kasulik. Mul on hea meel, et kohtumisel ei kavatseta keskenduda finantssektorile, vaid käsitletakse ka kriisi sotsiaalset mõju inimestele.

Me teame, et töötuse määr on paljudes riikides üle kogu maailma rekordiliselt kõrge. Me peame uurima, kuidas oleks reaalselt võimalik saada inimesed tööle – tõelistele töökohtadele. Näiteks tuleks kasutada koolitusprogramme, mis tegelikult kataksid praegused vajadused. Me peaksime tegema kindlaks nende riikide parimad tavad, kus on juba rakendatud mitmesuguseid meetmeid, ja püüdma juurutada edukaid meetmeid teistes riikides, et aidata kõige raskemas olukorras olevaid ühiskonnaliikmeid. Miks me ei õpi riikidelt, kus see töö on juba ära tehtud?

Me peame tagama, et ILO peamisi konventsioone tegelikult rakendataks. Me peame tagama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise. Me peame tagama, et need, kes ei ole praegu kaitstud, oleksid kaitstud tulevikus.

Thomas Händel (GUE/NGL). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kolleegid! Pittsburghis toimunud G20 riikide tippkohtumisel anti head eeskujud. Kohtumisel nõuti inimväärse töö edendamiseks majanduse

elavdamise kavade koostamist, mis suurendaksid turvalisust ja aitaksid kaasa töökohtade loomisele, ning seati tööhõive suurendamine esmatähtsaks eesmärgiks.

Seetõttu kutsun Euroopa tööhõiveministreid üles avaldama G20 liikmetele survet, et nad ei loobuks oma majanduse elavdamise meetmetest, vaid teeksid rohkem jõupingutusi töökohtade loomiseks; teeksid tööd selle nimel, et pakkuda rahaliselt kindlat lühendatud tööajaga tööd, vältimaks töökohtade kadumist; soodustaksid riiklikke investeeringuid töökohtade loomisse ning jätkusuutlikku ja keskkonnasõbralikku majanduskasvu ning tugevdaksid ja laiendaksid sotsiaalkindlustusmeetmeid, et võimaldada juurdepääsu neile meetmetele. See tagab siseturul ostujõu ja tööhõive ning aitab võidelda vaesuse vastu. Euroopa tööhõiveministrid peaksid kindlasti tegema koostööd tööturu osapooltega, et tugevdada sotsiaalset dialoogi voliniku soovitud veelgi suuremas ulatuses.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Washingtonis toimub 20. aprillil esietendus: esimest korda kogunevad nõu pidama maailma 20 jõukama piirkonna tööhõiveministrid. Euroopa hääl peab sellel kohtumisel olema selge ja tugev. Euroopas võib eelseisva kolme aasta jooksul kaduda neli ja pool miljonit töökohta ning see avaldab mõju majanduskasvule, kahjustab sotsiaalset ühtekuuluvust ja põhjustab sotsiaalseid rahutusi.

Töökohtade loomine peab olema üks Euroopa tähtsamaid eesmärke. Kiiremas korras tuleb seada nii pika- kui ka lühiajalised realistlikud, konkreetset ja mõõdetavad eesmärgid. Me peame kiiresti suutma tagada Euroopa kodanikele inimväärse töö. Me peame kiiresti suutma kaitsta töötajate tööhõivet ja pensioniõigusi.

Me oleme unustamas ilmselget fakti: töö on majanduskasvu alus. Minu arvates tuleb meil lõpuks mõista, et tööhõivenäitajat pidevalt silmas pidamata ei saa me rääkida majanduspoliitikast.

Tahaksin lõpetuseks öelda, et vastasel juhul ei ole meil tegemist mitte tööhõiveministrite, vaid töötusministritega.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja, minu arvates ei ole võimalik leida töötuse ja tööpuuduse probleemile mingit püsivat lahendust, kui me ei muuda praegust suhtumist, mis seisneb kapitali eelistamises tööjõule, ega võta kasutusele uut rikkuse jaotamise mudelit, mis tagab töötasude, sotsiaalse kaitse ja miinimumhüvitiste suurendamise. See loob tingimused majanduse jätkusuutlikuks taastumiseks, mille tulemusena luuakse rikkalikult töökohti. Sotsiaalne areng on majanduskriisi lõppemise eeltingimus, mitte vastupidi.

G20 riigid peaksid soodustama rahvusvahelise pangandussektori kasutamist valikulise krediidi saamiseks, mis aitaks suurendada tööhõivet, võimaldaks teha investeeringuid, mille tulemusena luuakse töökohti, ja toetaks neid, kes edendavad uut, keskkonnasõbralikku majandust.

Samal ajal tuleks maksustada spekulatiivse kapitali liikumine, et suunata raha võitlusse vaesusega.

Ma teen ettepaneku tuleviku töökohtadega seoses uurida ja katsetada kutsehariduse ja koolitusega seotud sotsiaalkindlustussüsteemi, arendades samas riiklikke teadusuuringuid, mis on vajalikud uue, kestva ja jätkusuutliku majanduse rajamiseks.

ISTUNGI JUHATAJA: RAINER WIELAND

asepresident

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) 2009. aasta septembris otsustasid G20 riikide juhid Pittsburghis, et majanduse elavdamise kava esmatähtis eesmärk on olemasolevate töökohtade säilitamine ja uute loomine.

Vaatamata Rahvusvahelise Valuutafondi prognoosile, mille kohaselt majandus kasvab 3%, öeldakse OECD ja ILO prognoosides, et töötuse määr jätkab kiiret kasvu kuni 2011. aasta esimese poolaastani.

Majandus- ja finantskriis on pannud Euroopa ettevõtted väga raskesse olukorda, liikmesriikide eelarvetest rääkimata.

G20 riikide tööhõive- ja sotsiaalministrid peaksid taotlema, et majanduskriisi tõttu raskustes olevatele ettevõtetele jätkataks toetuse andmist kuni ajani, mil tööpuudus hakkab taas vähenema.

Lisaks leian, et tööhõive- ja sotsiaalministrid peavad leidma meetmed, mille abil toetada nii riigiteenistujaid kui ka riiklikest vahenditest palka saavaid töötajaid, näiteks õpetajaid ja arste, kelle töökohad kaovad avaliku sektori asutuste eelarvete kärpimise tõttu.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) G20 riikide tööhõiveministrite esmakordset kohtumist tuleb pidada positiivseks. 2009. aastal Pittsburghis toimunud G20 tippkohtumisel leppisid riigijuhid kokku, et riikide majanduse elavdamise kavades peab rõhuasetus olema töökohtade säilitamisel ja uute töökohtade loomisel. Pärast seda tippkohtumist on olukord nii Euroopa Liidus kui ka mujal maailmas siiski halvenenud. Mõnes liikmesriigis on iga päevaga kasvav töötute arv jõudnud kriitilisele tasemele ja mõne riigi valitsuse kriisireguleerimisplaanid muudavad inimeste olukorra oluliselt halvemaks, sest nende alusel vähendatakse pensione ja muid olulisi sotsiaalseid tagatisi. Massiliselt suletakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid. Ma arvan, et G20 tippkohtumise põhieesmärk peaks olema kokkulepe töötuse taseme stabiliseerimiseks võetavate konkreetsete meetmete suhtes, sest inimeste pettumus ja hirm ei aita kaasa meie riikide majanduse kiirele taastumisele.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Kõigepealt, mul on tõesti hea meel, et esimest korda tulevad kokku maailma võimsaimate riikide ehk G20 riikide tööhõiveministrid, arutlemaks kõige olulisemate probleemide üle, teisisõnu – selle üle, kuidas saada jagu töötuse probleemist ja suurendada tööhõivet. See kohtumine leiab toepoolset aset väga keerulisel ajal, sest ainuüksi Euroopa Liidus on umbes 5,5 miljonit noort inimest ilma tööta. Ka pikaajaliste töötute arv kasvab pidevalt. Minu kodumaal Leedus oli selle nädala seisuga töötuna registreeritud 300 000 inimest. Sellises olukorras pole minu kodumaa 20 iseseisvusaasta jooksul kunagi olnud. Seega on väga oluline, et maailma võimsaimate riikide ministrid pakuksid välja konkreetseid meetmeid, mida tuleks võtta, et ELi liikmesriikide elanikud saaksid mitte lihtsalt ükskõik millist tööd, vaid sobivat, kvaliteetset ja inimväärselt tasustatud tööd, millest nad saaksid ära elada, et mitte langeda vaesusse. Loodan niisiis, et sel kohtumisel võetakse vastu sellised konkreetseid otsused.

László Andor, komisjoni liige. – Austatud juhataja, mul on hea meel, et see arutelu Washingtonis toimuva tööhõiveministrite kohtumise teemal leidis aset täna, sest tegemist ei ole ainsa tippkohtumisega, kus Euroopa Parlamendi liikmete hääl nii olulisel teemal kuuldavaks saab. Peagi toimub veel üks tippkohtumine, mille osalised peaksid samuti kuulma teie poolt täna räägitut. Ma pean silmas homme Brüsselis aset leidvat tippkohtumist, kus on võimalik tugevdada strateegiat EL 2020 tugeva kaasava tugisambaga ja juhtalgatustega tööhõive suurendamiseks ja vaesuse vähendamiseks ning selles strateegias püstitatavate tõsiste eesmärkidega.

Tuleb mõista, et viimase kahe aasta jooksul on maailma majanduses valitsenud väga ränk kriis ja asi ei ole ainult halvenevas statistikas. Olen täiesti nõus Kinga Göncziga, et me peame arvesse võtma ka poliitilist ohtu, mis sellest kriisist Euroopa tsivilisatsioonile tuleneb.

Ma loodan, et homme kogunevad riigijuhid mõistavad seda ja teevad olukorrast väga vastutustundlikud järeldused. Vastasel juhul oleks väga keeruline esindada euroopalikke väärtusi mujal maailmas, oleks väga keeruline usutavalt kinnitada pühendumist tööpuuduse ja vaesuse probleemi lahendamisele G20 riikide kontekstis.

G20 riikide tööhõiveministrite kohtumine on suur samm edasi. Eks paistab, kas me oleme rahandusministritega võrdväärseid, kuid on väga oluline, et see samm on tehtud ning et meil on võimalus vahetada kogemusi ja mõtteid.

On tõsi, et valitsused tegelesid kõigepealt finantskriisiga ja eelarvevahendeid on kasutatud pangandussektori stabiliseerimiseks. Pangad on saanud uut kapitali ja prioriteediks on seatud finantsstabiilsus.

Nüüd peame esmatahtsaks eesmärgiks seadma uute töökohtade loomise. Me peame olulise eesmärgina paika panema kriisist väljumise strateegia, mis ei kahjusta olemasolevaid töökohti ega investeerimissuutlikkust. Seega tuleb kõigepealt võtta vastu otsused, et seada rahaasjad korda, taastada stabiilsus ja võtta liikmesriikide valitsustelt surve teha ebamõistlikke kärpeid, mis mõjutavad sotsiaalvaldkonda ja tööhõivet.

Olen täiesti nõus, et lähtuda tuleb ILO standarditest ja et nendele standarditele viitamine on rahvusvahelistes aruteludes väga oluline. See on mõistlik alus tööhõive ja sotsiaalsuhetega seotud küsimustes edasiliikumiseks.

G20 riikide esindajate kohtumised on suurepärane võimalus saada teada, mida räägitakse mujal maailmas – mitte ainult töösuhete küsimustes, vaid ka finantsregulatsiooni teemal ja sellistes küsimustes nagu tehingute maksustamine, mida teistes maailmanurkades arutatakse julgelt ja mis vääraks Euroopa Liidus tõsisemat tähelepanu.

Seega, ma olen tänulik kommentaaride ja sõnumite eest, mida ma siin kuulsin ning mida ma võin edastada teistele G20 liikmetele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ádám Kósa (PPE), kirjalikult. – (HU) Minu arvates on oluline mõista, et tänased otsustajad ei suuda pidada sammu maailmas, majanduses ja tehnoloogias toimuvate muutustega: varsti on isegi mis tahes energiaettevõtte võimeline tegema kaugemale ulatuvaid plaane kui rahvusvahelises poliitikas osalejad. Suutmatust seda asjaolu tunnistada ilmneb paraku ka praegusest strateegiast EL 2020. Euroopa Liit peaks vaatama kaugemale ja olema ka valmis jätkusuutlikuma ühiskonna nimel ohvreid tooma. Me peame rohkem keskenduma infrastruktuurile ja töökohtade loomisele, mitte aga tarbimise kasvule, mis tugineb impordile. Tingimusteta vabakaubandus jätab inimesed ebaõiglaselt ilma töökohtadest, hävitab keskkonda, ohustab tarbijate tervist ja vähendab kättesaadavust – ainult selleks, et tagada toote või teenuse hind. Me ei saa pöörduda tagasi metsiku kapitalismi äärmuste juurde, Oliver Twisti maailma! Sel juhul lõpeb strateegia EL 2020, nagu ka Lissaboni strateegia, läbikukkumisega.

20. Tuberkuloosivastane võitlus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus tuberkuloosivastase võitluse kohta.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja, mul on hea meel täna maailma tuberkuloosipäeval kinnitada komisjoni tahet otsida lahendusi selle haigusega seotud probleemidele.

Me olime arvanud, et tänu viimastel aastakümnetel tehtud edusammudele on selle tõsise rahvaterviseprobleemiga seotud ohud likvideeritud. Me eksisime ja kaotasime tuberkuloosi puhul liiga kauaks valvsuse. 2008. aastal teatas Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus, et Euroopa Liidu ja EFTA liikmesriikides haigestus tuberkuloosi umbes 83 000 inimest ja suri peaaegu 6000 inimest. See teeb umbes 16 surmajuhtumit päevas. Selline olukord on lihtsalt vastuvõetamatu ning nõuab meetmete võtmist kõigis asjaomastes sektorites ja kõigi sidusrühmade poolt. Olukord on vastuvõetamatu, sest tuberkuloos on ennetatav ja ravitav haigus, mis ei tohiks kaasa tuua nii dramaatilisi tagajärgi.

Tuberkuloos on sektoriülene küsimus ja see on seotud paljude rahvatervise probleemidega, millega me Euroopa Liidus silmitsi seisame: näiteks kasvav resistentsus mikroobivastaste ravimite suhtes, tuberkuloosi diagnoosimiseks ja ravimiseks vajalike uute tõhusate vahendite puudumine, kaasnevate nakkuste nagu HIV kiire kasv ning ebavõrdsus, mis tähendab seda, et tuberkuloosi haigestub ebaproportsionaalselt palju kõige haavatavamate ühiskonnarühmade liikmeid.

Tuberkuloosi vastu võitlemise tõhustamiseks on komisjon viimastel aastatel käivitanud mitmeid algatusi. 2000. aastal lisati tuberkuloos prioriteetsete, kogu ELi hõlmava järelevalve alla kuuluvate haiguste nimekirja. Sellega seoses on komisjon toetanud mitmeid projekte, mis on aidanud koordineerida järelevalvet tuberkuloosi üle WHO Euroopa piirkonna 53 riigis. Seeläbi on kasvanud meie ühised teadmised epidemioloogilise olukorra kohta ja paranenud selle olukorra seire. Lisaks toetab komisjon oma teadusuuringute raamprogrammide kaudu tuberkuloosi puhul kasutatavate uute ravimeetodite, vaktsiinide, ravimite ja diagnostikavahendite väljatöötamist. Alates 2002. aastast on kõnealuseks tegevuseks eraldatud üle 124 miljoni euro. Ent kuna tuberkuloos ei tunnista riigipiire, peame toetama ka riike väljaspool Euroopa Liitu.

Komisjon toetab arenguriike nende tuberkuloositõrje programmide elluviimisel. Selle toetuse aluseks on Euroopa tegevusprogramm HIV/AIDSi, malaaria ja tuberkuloosiga võitlemiseks välistegevuse kaudu (2007–2011). Toetamist rahastatakse eelkõige AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise ülemaailmse fondi kaudu, millesse komisjon on alates 2002. aastast maksnud 870 miljonit eurot, kusjuures alates 2008. aastast on meie iga-aastane sissemakse 100 miljonit eurot. Lisaks toetab komisjon kliinilisi uuringuid ja suutlikkuse suurendamist Sahara-taguses Aafrikas Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerluse (EDCTP) kaudu. Ka Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse loomine on võimaldanud meil viia võitluse tuberkuloosi vastu täiesti uuele tasemele.

2007. aasta märtsis töötas keskus komisjoni taotlusel välja Euroopa Liidus tuberkuloosi vastu võitlemise tegevuskava. Selles käsitletakse peamisi sektoriüleseid küsimusi, mis meil tuberkuloosi ennetamise ja tõrje ning epidemioloogilise seire tugevdamisega seoses lahendada tuleb: tagada kõigile kiire ja kvaliteetne tuberkuloosiravi, töötada välja uued vahendid diagnoosimiseks ja raviks, vähendada tuberkuloosi ja HIV koosinemist ning kõrvaldada multiresistentsuse oht.

Komisjon ei suuda siiski kõiki neid ülesandeid üksi täita. Et saavutada oma eesmärk ja aidata kaasa ülemaailmsele võitlusele selle haigusega, on ennekõike vaja kodanikuühiskonna toetust kõige haavatavamatele ühiskonnarühmadele ning liikmesriikide pühendumist.

Elena Oana Antonescu, *fraktsiooni PPE nimel.* – (RO) „Surma põhjus antibiootikumide ajastul” – niimoodi nimetas üks teadlaste rühm tuberkuloosi, sõna, mis paljude arvates oli tavakeelest juba kadunud. Siiski on tegemist haigusega, mis on endiselt väga paljude inimeste surma põhjus.

Tuberkuloos on seitsmes levinuim surma põhjus maailmas. Kahjuks tuleb tõdeda, et kasvamas on nende haigusjuhtumite arv, kus on tegemist tavapärasele medikamentoosle ravile allumatu tuberkuloositüvega.

2008. aastal oli kogu maailmas 9,4 miljonit uut tuberkuloosi haigestumise juhtumit ja 1,8 miljonit surmajuhtumit. Igal sekundil nakatub keegi kuskil tuberkuloosi.

Need arvud tuleb võimalikult selgelt välja öelda mõnel Euroopa Liidu olulisel foorumil, et me kõik mõistaksime, et see haigus laastab endiselt meie ühiskonda ja tapab suurel hulgal Euroopa kodanikke.

Ma olen pärit riigist, mis oma tuberkuloosistatistikaga kahjuks Euroopa Liidus halvas mõttes silma paistab.

Kuigi viimastel aastatel on tuberkuloosihagete inimeste arv veidi vähenenud ja kasvanud on nende haigete arv, kes on keemiaravile resistentselt tuberkuloosist terveks ravitud, on absoluutarvud endiselt murettekitavad ja peegeldavad traagilist tegelikkust.

Et see nuhtlus kontrolli alla saada, tuleb alustada järjepidevat ja seostatud võitlust, mille aluseks on võimalikult hea planeerimine. Me peame Euroopa Liidu tasandil jätkama senist tööd, et kõigis liikmesriikides tõhustada haiguste avastamist, parandada juurdepääsu piisavale ravile, parandada ravi seire kvaliteeti ja patsientidele antava arstiabi kvaliteeti.

Kõik valitsused peavad mõistma selle võitluse tähtsust ja tegema võimalikult tulemuslikult koostööd sotsiaalpartneritega, et vähendada nende eurooplaste arvu, kes põevad seda haigust, millest meie arvates oli juba möödunud sajanditel lahti saadud.

Kõige tähtsam on, et me võitleksime selle haiguse vastu koos, ühise perena, jättes kõrvale omavahelised erinevused ja aidates üksteist probleemi lahendamisel.

Me oleme ju lõppude lõpuks Euroopa Liit ja meie tugevus peitub ühtsuses.

Åsa Westlund, *fraktsiooni S&D nimel.* – Austatud juhataja! „Praegusel ajal ei tohiks keegi tuberkuloosi surra.” *fraktsiooni S&D nimel.* – (SV) Nii ütles Ban Ki Moon täna, maailma tuberkuloosipäeval.

Loomulikult on tal õigus. Sellegipoolest sureb tänapäeval väga palju inimesi kogu maailmas endiselt tuberkuloosi, eriti noorte ja vaeste seas. Seega tuleb meil suurendada oma abi ülemaailmsele fondile, mis teeb ära suure osa tööst võitluses tuberkuloosi, malaaria ja HIVga maailma vaesemates piirkondades.

Kuid tuberkuloosi surevad ka eurooplased, nagu märkis volinik. Me peame suurendama omavahelist koostööd, et peatada multiresistentse tuberkuloosi levik ja teha kindlaks tõhusad raviviisid, mis jõuavad kõikide haavatavate ühiskonnarühmadeni.

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusel, mis asub Rootsis Solnas, on sellega seoses täita väga tähtis roll ja mul on hea meel, et komisjon on pidanud vajalikuks tulla täna Euroopa Parlamenti ja korraldada arutelu sel olulisel teemal.

Charles Goerens, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, meditsiini arengule vaatamata ei ole tuberkuloosist veel jagu saadud. Seega on vale arvata, et tegemist on haigusega, mis mõjutab ainult vaeseid riike. Seda tehes alahindame tuberkuloosi levimise viisi, eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopas.

Tegelikult ei ole ükski riik kaitstud selle kohutava haiguse eest, mis on maailmas olemas olnud juba mitu tuhat aastat. Multiresistentsete tüvede tõttu on vähe lootust sellest nuhtlusest lähemal ajal lahti saada. Vajadus võidelda mitmel rindel – ennetamise, meditsiinilise järelevalve, teadusuuringute ning ettevaatusabinõude ja hügieenimeetmete levitamise kaudu – sunnib meid tegutsema kooskõlastatult ja kindlameelselt. Lühidalt, me peame alati saama tugineda selles valdkonnas võimalikult headele strateegiatele.

Mis puudutab meetmete rahastamist, siis tuleb eristada kahte stsenaariumi. Meie enda riikide sotsiaalkindlustussüsteemid peaksid põhimõtteliselt suutma tagada piisava ravikindlustuse. Samas tuginevad arenguriikide patsiendid endiselt solidaarsusele, mida alates 2002. aastast on eeskujulikult moel väljendatud AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise ülemaailmse fondi kaudu.

Kui eesmärk on tõepoolest aastatel 2000–2015 tuberkuloosi haigestumise juhtumite arvu poole võrra vähendada, siis tuleb heaks kiita üks nimetatud ülemaailmse fondi presidendi Michel Kazatchkine'i esitatud kolmest stsenaariumist.

Ma tahaksin teada, millisest neist kolmest stsenaariumist komisjon lähtub, tehes liikmesriikidele ettepanekuid AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise ülemaailmse fondi tulevase rahastamise kohta.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Täna maailma tuberkuloosipäeval on põhjust nõuda poliitilise dialoogi tugevdamist ning valitsuste ja kodanikuühiskonna kaasamist võitlusse tuberkuloosi vastu.

Euroopa Liidus on tuberkuloosijuhtumite arv viimasel ajal vähenenud. Märkimisväärne vähenemine on aset leidnud ka Portugalis, ehkki tuberkuloosi esinemise sagedus ületab endiselt ELi keskmist. See vähenemine tuleneb tuberkuloosi vastu võitlemise riikliku arengukava edukusest. Mõnes riigis on siiski näha haigestumiste arvu kasvu.

Euroopa Komisjoni mitmesuguste tegevuskavadega liigutakse õiges suunas. Ma tahaksin esile tõsta Euroopa ja arenguriikide partnerlust kliiniliste uuringute läbiviimisel. Ka teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi kaudu antav toetus on bioteaduste valdkonnas tähtis. Võitluses tuberkuloosiga on väga oluline tugevdada kliiniliste uuringute ja teadusliku uurimistöö rolli. Seega on hädavajalik jätkata tööd, mille eesmärk on avastada uusi ja paremaid vahendeid võitluseks tuberkuloosi vastu ning edendada uuenduslikku diagnostikatehnoloogiat, ravimeid ja vaktsiine.

Seepärast kutsun ma komisjoni ja liikmesriike üles ühendama jõud ja tõhustama võitlust tuberkuloosi vastu, et saada see haigus edukalt kontrolli alla ja lõpuks ka likvideerida.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Me peame tuberkuloosi vastu võitlema, sest sellesse haigusse sureb maailmas igal aastal palju inimesi ja peaaegu iga kolmas inimene kannab tuberkuloosinakkust. Tahaksin juhtida tähelepanu asjaolule, et tuberkuloos on kõige levinum nakkushaigus maailmas ning see on tihedalt seotud sotsiaalsete ja majanduslike probleemidega, teisisõnu – vaesuse, töötuse, alkoholismi, narkomaania ja HIV/AIDSi, aga ka vaeste riikide puudulike riiklike tervishoiusüsteemide ja hilinevad diagnoosimisega. Et kõrvaldada need tuberkuloosi põhjustavad tegurid ja ühiselt võidelda selle kohutava haigusega, peavad komisjon ja Euroopa Liidu liikmesriigid võtma konkreetseid ja kiireid meetmeid, saavutama poliitilise dialoogi rahalise toetamise teemal ning võtma vastu ühise tegevuskava haiguse vastu võitlemiseks.

Vaatamata asjaolule, et tuberkuloos on kantud prioriteetsete haiguste nimekirja, on võitlus tuberkuloosi vastu endiselt alarahastatud. Seega tuleks Euroopa Liidu eelarvest sellele tegevusele eraldatavad summad üle vaadata. Samuti kutsun teid üles soodustama suuremate investeeringute tegemist tuberkuloosiga seotud teadusuuringutesse.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Täna on maailma tuberkuloosipäev. Seega on kohane mainida, et vaatamata selle haiguse vastu võitlemisel seni tehtud edusammudele on tuberkuloos endiselt tõsine ülemaailmne probleem. Tuberkuloosinakkust kannab üle 2 miljardi inimese ja neist iga kümnes ka haigestub.

Tuberkuloosi esinemissagedus ning eriti selle haiguse erineva tasemega ravi ja seire on seotud erinevate sotsiaal-majanduslike tingimustega eri piirkondades ja ka eri ühiskonnarühmades. Tuberkuloosi varajane diagnoosimine ning põhjalik ja täielikult jälgitud ravi ehk katkematu ja piisava kestusega ravi on põhilised eeltingimused, mis tuleb täita, et vähendada ulatusliku ravimiresistentsuse väljakujunemise ja multiresistentsete tuberkuloosivormide tekkimise ohtu. Selliste tuberkuloosivormide ravimine on äärmiselt kallis ja paljudes riikides on seda ravi keeruline saada. Sama oluline on kohandada tervishoiusüsteeme ja igapäevast tegevust, sealhulgas jälgida tuberkuloosi riskirühmades ning tagada kvalifitseeritud tervishoiutöötajate ja piisava hulga varustuse olemasolu.

Maailma Tervishoiuorganisatsiooni hinnangul oleks võitluseks tuberkuloosiga järgmise 10 aasta jooksul vaja riikides kulutada 44,3 miljardit USA dollarit, ent vaevalt pool sellest vajaminevast rahast on olemas. Euroopa Liit peab seega ühendama jõud Maailma Tervishoiuorganisatsiooniga ning konkreetsete riikide ja nende riiklike tervishoiusüsteemidega ning seadma võitluse tuberkuloosi vastu üheks esmatahtsaks eesmärgiks kolmandatele riikidele arenguabi andmisel.

John Dalli, komisjoni liige. – (MT) Ma kuulasin suure rõõmu ja huviga lugupeetud parlamendiliikmete sõnavõtte. Ma tahaksin neile kinnitada, et komisjon suhtub väga tõsiselt sellesse haigusse, aga ka sellesse, mida siin täna räägiti. Me kavatseme saavutada oma eesmärgi saada tuberkuloos kontrolli alla. Niisugused arutelud on eriti vajalikud, et koondada kogu tähelepanu sellele haigusele. Euroopa Parlamendi panus ja

toetus aitavad olulisel määral kaasa meie püüdlustele võitluses selle haigusega nii Euroopa Liidus kui ka teistes riikides.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Ehkki paljude arvates kuulub tuberkuloos minevikku ja seda peetakse 19. sajandi nuhtluseks, on sellel haigusel endiselt tõsine otsene ja kaudne mõju sadadele tuhandetele Euroopa Liidu põllumajandustootjatele. Kui inimeste seas on tuberkuloos enamikus ELi liikmesriikides alates 20. sajandi keskpaigast kontrolli all, levib see endiselt agressiivselt kariloomade seas ja mõjutab minu valimisringkonnas, Ida-Iirimaa, igal aastal 5% veisekarjadest.

Minuni jõudis hiljuti kirjavahetus ühe Westmeathi krahvkonna piimakarjakasvatajaga, kelle auhinnatud lüpsilehmade kari praktiliselt hävis vähem kui aasta jooksul pärast tuberkuloosi avastamist tema farmis. Haigus, mille levitajaks oli mäger, avastati eelmise aasta juunis päeval, mil ta pidi minema kahenädalasele puhkusele. Nüüdseks on 82-pealisest karjast järele jäänud 18 lehma.

Euroopa Liit on viimasel ajal jõuliselt tegelenud inimeste seas leviva tuberkuloosiga ja see on õige. Tulevaste tuberkuloosi käsitlevate õigusaktide koostamisel tuleb aga tõsiselt arvesse võtta ka veiste tuberkuloosi, mille tõttu läheb igal aastal kaduma miljoneid eurosid.

21. Ülemaailmse finants- ja majanduskriisi mõju arenguriikidele ja arengukoostööle (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne arengukomisjoni nimel Enrique Guerrero Salomi koostatud raporti kohta, mis käsitleb ülemaailmse finants- ja majanduskriisi mõju arenguriikidele ja arengukoostööle (KOM(2009)0160 – 2009/2150(INI)) (A7-0034/2010).

Enrique Guerrero Salom, raportöör. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Finants- ja majanduskriis mõjub kõige valusamalt ja raskemalt tärkava majandusega riikidele ja arenguriikidele, eelkõige väiksema sissetulekuga riikidele. Kriis on aeglustanud stabiilset majanduskasvu, mis paljudes neist riikidest viimase aastakümne jooksul aset leidnud on: majanduskasvu, tänu millele oli võimalik luua töökohti, konsolideerida riigi rahandust, vähendada välisvõlga, soodustada majandustegevuse laiendamist ja lisaks saada rohkem ametlikku arenguabi.

Need riigid olid aga väga raskes olukorras juba enne praegust kriisi. Kõigepealt tabas neid toidukriis, mis seadis ohtu sadade miljonite inimeste ellujäämise, seejärel energiakriis, mis nõudis naftat või gaasi mittetootvatelt riikidelt palju ressursse, ning lõpuks kliimamuutustest tulenev kriis, mille mõju viljasaakidele ja infrastruktuurile kahjustab vaeseimaid riike kõige enam.

Finantskriis muutis nende riikide niigi keerulise olukorra veelgi hullemaks. Nagu on märkinud Euroopa Komisjon, on arenenud riikide ja kiiresti areneva turumajandusega riikide järel finantskriisi kolmas laine nüüd kahjustanud kõige vaesemaid riike; teoreetiliselt majanduslikku laadi kriisist on saanud arengu-, sotsiaal- ja humanitaarkriis.

Kõnealune kriis on tegelikult kahjustanud arenguriikide iga eluvaldkonda. Pidurdunud on majanduskasv, mis oli 2009. aastal eelmiste aastatega võrreldes palju väiksem. Kaubandusmaht on vähenenud, mis omakorda suurendab nende riikide jooksevkonto puudujääki. Vähem saadakse välisinvesteeringuid ja neil riikidel on keerulisem juurdepääs rahvusvahelisele rahastamisele. Lisaks on näha arenenud riikide kasvavat proteksionistlikku hoiakut.

Väljarännanutele pärit rahaülekanDED on vähenenud, vähendatud on ka ametlikku arenguabi. Selle kõige tagajärjel on maailma kõige vaesemate inimeste arv kasvanud sadade miljonite võrra ja sellistes maailmajagudes nagu Aafrika surevad sajad tuhanded lapsed senisest veelgi nooremas eas.

Praegust olukorda arvestades peab Euroopa end kuuldavaks tegema. Selleks nõuame juba võetud ametliku arenguabi kohustuste täitmist; uusi lisavahendeid kõnealuste riikide abistamiseks; väljarännanute suhtes kohaldatavate tasude ja maksude vähendamist; proteksionistliku käitumise kiusatusetele vastuseismist ja toetust kaubanduslääbikäimiste Doha vooru lõpuleviimisele; meetmeid maksuparadiiside ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ning tegutsemist kõige vaesemate riikide võlgade tagasimaksmise moratooriumi kehtestamise või võlgade tühistamise nimel.

Raportöörina oli minu eesmärk saavutada võimalikult laialdane üksmeel ja ma nõustusin läbirääkimistel kõigi parlamendifraktsioonide muudatusettepanekutega. Samas olen ma endiselt valmis esitama homme suulise muudatusettepaneku raporti lõike 34 kohta, et saada veelgi rohkem poolthääli. See aitaks paremini tagada seda, mis minu arvates on väga oluline: et Euroopa oleks arenguriikidele abi andmisel ühtne ja otsusekindel.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja, kõigepealt tahaksin ma tunnustada raportööri selle väga põhjaliku raporti eest.

Raportis rõhutatakse õigesti, et kriis on arenguriike mõjutanud palju raskemalt, kui esialgu arvati. Kriis on neid mõjutanud mitmeti – kõikuvate toormehindade, ekspordist ja turismist saadavate tulude vähenemise ning vähenenud kapitalivoogude ja rahaülekannete kaudu. Paljudes riikides on kasvanud vajadus rahastamise järele.

Mitmed arenguriigid on olnud sunnitud kärpima sotsiaalseid kulutusi (eelkõige toidu- ja arstiabi ning hariduse vallas). Neil kärbetel on rasked sotsiaalsed ja poliitilised tagajärjed ning ohtu ei ole sattunud mitte üksnes aastatuhande arengueesmärkide saavutamise 2015. aastaks, vaid ka viimastel aastatel tehtud edusammud. Vaatamata sellele, et maailmamajandus on hakanud ilmutama mõningaid taastumise märke, jäävad arenguriigid, eriti Sahara-taguses Aafrikas, oma arengus kindlasti teistest maha.

Euroopa Liit on võtnud enesele juhtrolli ja tegutsenud ühtselt, reageerides kriisile ühiselt ÜRO, G20 ja G8 riikide ülemaailmsete vastumeetmete raames. Me oleme tegutsenud kiiresti ja tõhusalt, asendades lubadused konkreetsete kohustustega, mille eesmärk on aidata arenguriikidel kriisiga toime tulla.

Eelmisel kevadel võttis Euroopa Liit vastu hulga ulatuslikke, õigeaegseid, suunatud ja kooskõlastatud meetmeid, et pehendada kriisi mõju inimestele, kiirendada majanduskasvu arenguriikides ja kaitsta kõige haavatavamaid ühiskonnaliikmeid.

Euroopa Liidu tegevus ei hõlma mitte üksnes ühenduse meetmeid, vaid ka meie liikmesriikide meetmeid (kahepoolset tegevust ja panust rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide rahalistesse vahenditesse vastavalt G20 riikide üleskutsetele). Ka tihe koostöö Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondiga on võimaldanud meil tagada oma analüüside kooskõla ja abi täiendus.

Nagu raportis märgitakse, on komisjon loonud väga konkreetse ja lühiajalise sihtotstarbelise FLEX-mehhanismi ning rakendab seda, et toetada kõige haavatavamaid ja kõige vähem jätkusuutlikke riike, võimaldamaks neil jätkata vajalikke kulutusi, eriti sotsiaalvaldkonnas.

Muud meetmed hõlmavad vahendite ümberjaotamist riikide kohta tehtud ülevaadete ja praegu rakendatava 10. Euroopa Arengufondi põhjaliku vahekokkuvõtte põhjal, traditsioonilise FLEX-mehhanismi alusel antavat toetust, abi eeljaotamist, kui see on võimalik, jne.

Ametlikul arenguabil on olnud ja on ka edaspidi väga tähtis roll meie partnerite toetamisel kriisiga toimetulekul. Sellega seoses oleks komisjonil hea meel, kui te kutsuksite liikmesriike üles püüdlema selle suunas, et 2015. aastaks moodustaks ametlik arenguabi 0,7% rahvamajanduse kogutulust. Teised rahastajad peaksid seadma sama kõrged eesmärgid arenguabi suurendamiseks ning me peame kutsuma kogu abiandjate kogukonda üles täitma abi mahtu ja tulemuslikkust puudutavaid kohustusi.

21. aprillil avaldab komisjon oma igakevadise paketi arengualaste ettepanekutega liikmesriikidele. Sel aastal keskendutakse meetmetele, mis on vajalikud aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks. Paketti iseloomustab terviklik lähenemisviis ja selles määratletakse tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel kiiremate edusammude tegemiseks. Samuti annab see võimaluse anda tuntav Euroopa Liidu panus eelseisvasse ÜRO kõrgetasemelisse aastatuhande arengueesmärkide ülevaatamisse, mis toimub septembris. Nii säilitab Euroopa Liit usaldusväarsuse oma kohustuste täitmisel ja etendab rahvusvahelises arengus jätkuvalt juhtrolli.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Majandus- ja finantskriis on väga raskelt mõjutanud ka Moldovat, mis on samuti arenguriik. IMFi andmetel vähenes selle riigi majandus eelmisel aastal 9% ja töötuse määr on üle 6%. Tuleb julgustada otseinvesteeringute tegemist.

Tuletan meelde, et Moldova on kutsunud üheks aastaks riiki üheksa kõrgetasemelist Euroopa nõustajat, kes abistavad Moldova tähtsamaid ministeeriume.

Kuna me räägime sama keelt, siis meie naabrid teisel pool Pruti jõge võiksid saada kasu Rumeenia teadmistest absoluutselt igas valdkonnas.

Vähendada tuleb tasu rahaülekannete eest, mida teevad väljarännanud, kes on siirdunud tööle teistesse riikidesse. G8 riikide juhtide lubadus vähendada seda tasu järgneva viie aasta jooksul 10%lt 5%le on esimene samm selles suunas.

Mul on hea meel, et Moldovale on aastateks 2011–2013 lubatud eraldada ülisuures summas toetust, mis ulatub 2,6 miljardi USA dollarini. Peaminister Vlad Filat sõlmis täna rahastajate konverentsil sellekohase kokkuleppe.

Antolín Sánchez Presedo (S&D). – (ES) Austatud juhataja, kuigi kriisi epitsenter ei asu arenguriikides, on kriisi tohtu laine just neid riike tõsiselt ja sügavalt mõjutatud.

Laenuraha vähenemine, majanduslanguse põhjustatud ebakindlus ning vähenenud rahvusvaheline kaubandus, investeeringud ja võõrtöötajate rahaülekanded on peamised kanalid, mille kaudu kriis on üle kandunud arenguriikidesse. Kriisile eelnesid toorme- ja toiduainehindade märkimisväärsed kõikumised ning kriisi tulemuseks on tohtu ülemaailmne tasakaalustamatus.

Kooskõlastatud reageerimine kriisile peab võtma arvesse arenguriike ja nende vajadused peavad moodustama olulise osa ülemaailmsest majanduskoostööst.

Eelseisvaks G20 riikide kohtumiseks koostatavas raportis taotleb majandus- ja rahanduskomisjon, et Rahvusvaheline Valuutafond võtaks arvesse kriisist tulenevat koormust arenguriikide eelarvetele. Samuti kutsume komisjoni üles esitama teatist, mis sisaldaks hinnangut selle kohta, kuidas finantstehingute maksuga saaks aidata kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele, ülemaailmse tasakaalustamatuse korrigeerimisele ja säästva arengu edendamisele.

Mul on hea meel, et kolleeg Guerrero on neid ettepanekuid arvesse võtnud ja ma kiidan teda suurepärase raporti eest.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja, ma sooviksin tänada raportööri tema olulise raporti eest.

Olen veendunud, et kõige parem on selle kriisi vastu võidelda ulatuslikuma vabakaubanduse ja üleilmastumise, mitte aga proteksionismi abil. Seega peab Euroopa hoidma oma turud avatuna, et võidelda majanduslangusega, stimuleerida majanduskasvu nii Euroopas kui ka mujal maailmas ning seeläbi vähendada vaesust.

Mõne päeva pärast toimub Tenerifel AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee kohtumine. Minu kolleegid AKV riikidest juhivad sageli tähelepanu probleemidele, mida Euroopa Liidu subsideeritud põllumajandustooted nende riikide turgudel tekitavad. Nad vajavad kaubandust, kuid meie poliitika takistab põllumajandustoodete toimivate turgude tekkimist arenguriikides.

Volinik ütles, et Euroopa Liidul on olnud juhtroll, kuid me võiksime palju rohkem ära teha. Küsimus on õiglas kaubanduses, austatud volinik.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Toidu-, energia-, kliima-, finants-, majandus- ja sotsiaalne kriis, millele raportis viidatakse, ei ole midagi muud kui sellesama struktuurilise kriisi erinevad ilminguid, mis on kestnud juba aastakümneid. Mõnes piirkonnas, näiteks Sahara-taguses Aafrikas, on sissetulekud ühe elaniku kohta aastakümnete vältel kaugenenud maailma teiste piirkondade vastavast näitajast. Vaatamata praegustele erinevustele on arenguriikidel siiski teatud ühisjooned: sõltuvus mõne tooraine ekspordist, vähene majanduslik mitmekesisus, keskendumine põllumajandusele, energeetikale, kaevandustööstusele või turismile ning väliskapitali tugev esindatus.

Neile riikidele on peale surutud järkjärguline kaubanduse liberaliseerimise ja ekspordimudel, vajaduse korral ka väljapressimise abil. Nagu näitavad majanduskoostöö lepingute sõlmimiseks peetavad läbirääkimised, suurendab see nende riikide sõltuvust ja nurjab igasuguse iseseisva arengu. Kuid just välisvõlg on see, mis endiselt kõige rohkem ressursse arenguriikidest välja viib. Võlga makstakse tagasi mitmekordselt, ent see kasvab endiselt, olles jõudnud kolossaalse summani. Tekib suletud ring, kus võlg kinnistab nende riikide eksploateerimist ja seega ei saagi arenguriikide suhted põhjapoolkera riikidega muutuda. Õiglane oleks see võlg tühistada.

Juhataja. – Ka kõneajast kinnipidamine oleks õiglane.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Suurim finants- ja majanduskriis pärast 1930. aastaid ei mõjuta rängalt üksnes Euroopat, nagu me teame. Kriisi tagajärjed on eriti rasked arenguriikide jaoks ja neil on kõige vähem võimalusi olukorra parandamiseks. Vastutustundetu spekulatsioon, ahne soov teenida kiiret kasumit, mis ei ole kuidagi seotud reaalmajandusega, eriti anglosaksi riikides, ja õmblustest kärisev rahandussüsteem on viinud maailma finantskrahhi äärele.

Kriisi veel üks põhjus on üleilmastumise kontseptsioon, mille puhul täielik dereguleerimine on seatud esmaseks eesmärgiks. Euroopa riigid mässivad end majanduse elavdamise nimel järjest rohkem võlgadesse. Kehva rahalise olukorra tõttu ei ole arenguriikidel seda paljudel juhtudel võimalik teha. Seega tuleb neile anda võimalus kaitsta oma riikide majandust tõhusamalt imporditud kaupade eest, mida müüakse dumpinguhindadega ning mis hävitavad kohalikke turge ja kohalike inimeste elatist.

Me peame andma arenguriikidele võimaluse väljuda kriisist omal jõul. Paistab, et tavapärane arenguabi ei ole enamikul juhtudel oma eesmärgi täitnud. Lõppkokkuvõttes peame tegelema probleemi algpõhjustega ning kehtestama finantsturgudele ranged eeskirjad, keelama spekulatsiooni ja võtma kiiresti kasutusele finantstehingute maksu.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 25. märtsil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Euroopa Liit on kohustatud aitama arenguriikidel ületada ülemaailmse majanduskriisi ja vaesusega seotud raskused, mis ei ole tekkinud nende süül.

On väga oluline, et Euroopa Komisjon püüdleks sihikindlalt rahvusvahelise arengukoostöö reformi elluviimise suunas ning et ta parandaks koos nõukoguga kahepoolse ja mitmepoolse arengukoostöö koordineerimist, sest puudujäägid selles valdkonnas on peamine põhjus, miks arenguabi ei pruugi anda tulemusi.

Arenguriigid vajavad abi, et vähendada vaesust ja eraldatust, ning meetmeid, mis aitavad kaasa arengule ja on vajalikud kriisist väljumiseks, eriti praeguses keerulises olukorras.

Me suudame täita ulatuslikud kohustused, mille me oleme endale võtnud, kui me tegevust üldiselt paremini kooskõlastame ning tõhusamalt ja läbipaistvamalt haldame, püüdes saavutada laialdase üksmeele peamiste abiandjate, partnerriikide, finantsasutuste ja kodanikuühiskonna vahel.

Seda tehes peab Euroopa Liit võtma enesele eestvedaja rolli ja tegutsema otsusekindlamalt. Selleks peavad kõik Euroopa Liidu institutsioonid ilmutama suuremat pühendumist. Euroopa Parlament on selles küsimuses oma arvamust kahtlemata üheselt väljendanud.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Arenguriikidest on saanud finantskriisi peamised ohvrid, ehkki esialgu prognoositi, et kõige rängemalt tabab kriis arenenud riike. Tegelikult on ümber lükanud teooria, mille kohaselt arenguriigid ei ole maailmajandusega piisavalt tugevalt seotud, et finantsturgude kriis võiks neid tõsiselt mõjutada. Me näeme, et kriis süveneb paljudes arenguriikides: tööpuudus on jõudnud enneolematule tasemele ning valitsussektori võlg ja eelarvepuudujääk on järsult suurenenud. Samas on arenenud riikides, kus kriisi mõju ei ole olnud kuigi tuntav või kus oli võimalik kasutada tõhusaid vahendeid kriisi mõju leevendamiseks, toimunud mõningane majanduskasv, ehkki võib-olla ajutine. Majanduskriis mõjutab elanikkonda juba otseselt ja arenguriikides kasvab tööpuudus. Majanduse elavdamiseks tehtavad jõupingutused riikides, kus endiselt tunnetatakse kriisi mõju, võivad mõjutada terveid ühiskonnarühmi, sest majanduse elavdamine nõuab kahtlemata ohvreid. ELi rahastamisprogrammid on maailmas rakendatavate abikavade seas kõige ulatuslikumad ja kõikehõlmavamad. Asjaomased liikmesriigid peaksid eraldatud rahast saama võimalikult õiglast kasu, et lahendada olukordi, mis piiravad majandustegevust ja millel on sotsiaalsed tagajärjed.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Ülemaailmne finants- ja majanduskriis on tabanud arenenud maailma nii rängalt, et me vaevleme nüüd sotsiaalses ja tööhõivekriisis. Ent vähim arenenud riikides kaasnevad nimetatud probleemidega, mis ei ole tekkinud nende riikide süül, ka toidu- ja kliimakriisi tagajärjed, millel on kohutav mõju ühele kuuendikule maailma elanikkonnast, kes nälgib. ELi liikmesriigid, kes kokku moodustavad maailma suurima abiandja, peavad täitma ametliku arenguabiga seotud kohustused, parandama abi tulemuslikkust ja kooskõlastatust ning suurendama oma jõupingutusi, mille eesmärk on saavutada aastatuhande arengueesmärgid aastaks 2015. Finantssektoris toimunud spekulatsioonidest tulenenud kahju ulatus rõhutab vajadust rakendada ennetavaid meetmeid, näiteks finantstehingute maksustamist, ning

õigustavad nõudmist, et see sektor hüvitaks kriisiga kaasnenud kahjud. Kuna maksuparadiiside ja *offshore*-ettevõtete tõttu jäävad arenguriigid ilma summadest, mis on mitu korda suuremad ametliku arenguabi raames kogutud rahast, on tegevusetus selles valdkonnas lubamatu.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Kui osa ELi liikmesriikide puhul saame praegu juba rääkida majandus- ja finantskriisi leevenemisest, siis arenguriikide puhul tuleb tõdeda, et kriis oma halastamatute tagajärgedega on neis veel täies jõus. Kahtlemata tuleb praeguse ülemaailmse kriisi lahendamise võtmesõnaks pidada majanduse arengut. Kuid tegeledes oma majanduse turgutamisega, ei tohiks me seejuures unustada tõsiasja, et kriisi jätkumine arenguriikides pidurdab väga oluliselt ka ülemaailmset majanduskasvu ja seeläbi meie endi arengut. Leian, et Euroopa Liidu liikmesriigid peavad jätkama arenguriikidele vaesuse ja tõrjutuse vähendamiseks abi andmist seda pidevalt uute olude ja tingimustega kohandades. Arvestades ülemaailmse kriisi karme tagajärgi just arenguriikidele, toetan ma üleskutset, et kõik ELi liikmesriigid võiksid vaatamata kriisile suurendada 2015. aastaks ühiselt antavat arenguabi 0,7%ni oma rahvamajanduse kogutulust. Meetmeid arengu edendamiseks ning kriisist väljumiseks on vaja võtta just nüüd, aastal 2010! Sellest tulenevalt toetan üleskutset, et praeguses olukorras tuleks ELil ja ühendusse mittekuuluvatel kõrgelt arenenud riikidel läbi viia rahvusvahelise arengukoostöö reform. Me ei saa lubada, et meie mittesekkumine nullib kogu vaesuse ja tõrjutuse vallas varem saavutatu ning lähiajal on saja miljoni äärmises vaesuses elava inimese asemel miljard sellises olukorras olevat inimest.

22. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

23. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.15.)